

శతకాలు

భక్తి,జ్ఞాన,నీతి

పరమామృతము

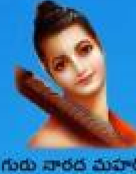

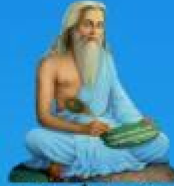
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

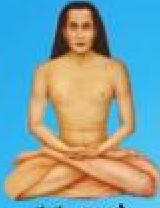

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

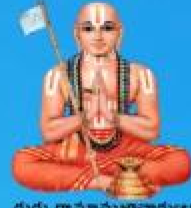
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

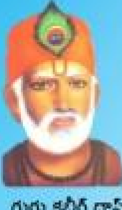

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

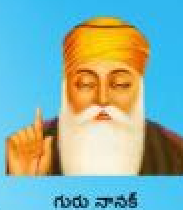

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

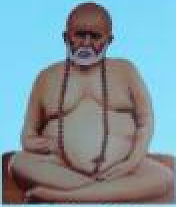

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు అరవిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120001107

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900 | 1901-1910 | 1911-1920 | 1921-1930 | 1931-1940 | 1941-1950 | 1951-

Subject

Astrophysics | Biology | Chemistry | Education | Law | Mathematics | Mythology | Religion | For more subjects...

Language

Sanskrit | English | Bengali | Hindi | Kannada | Marathi | Tamil | Telugu | Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

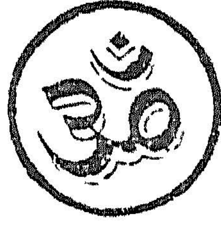
రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

పరమామృతము

శ్రీ దరియా హుస్సేనలీషా దేశికేంద్రులవారి
ప్రియ శిష్యులయిన

షేక్ ఖాసీమలీషా ఖాదరి దేశికేంద్రులవారిచే
రచింపబడినది.

కుందురువారిపాలెం
సత్తెనపల్లి తాలూకా – గుంటూరు జిల్లా

ప్రచురణకర్తలు:
వారి శిష్యబృందము
1959

విషయ సూచిక

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీ సద్గురుభ్యోన్నమః

శ్రీ వారి జీవిత చరిత్ర

భక్తాగ్రేసరులగు పాఠకమహాశయులారా !

శ్రీమదఖండ పరిపూర్ణ సచ్చిదానంద స్వరూపులును, పరబ్రహ్మ ధ్యానానంద వికసిత హృదయారవిందులును, కేవల సత్వగుణ సంపన్నాలంకారులును, యీ గ్రంథరచయితలునగు శ్రీ హజరత్ షేక్ తంగెళ్ల ఖాశీమలీషా ఖాదరిగారి జీవిత చారిత్రమును విపులముగా వ్రాయుట మావంటివారి కసాధ్యమైనను మా తెలిసినంత యధార్థ విషయములను క్లుప్తముగా తెలుపుచున్నాము.

ఈ ఋషిపుంగవులు గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా, గోళ్ళపాడు శివారు కుందురు వారి పాలెము అను నొక కుగ్రామమున పరమ పవిత్రమగు మహమ్మదీయ వంశంబున షేక్ ఆదంసాహెబ్ చాంద్బీ లను పుణ్యదంపతులకు నొక సుముహూర్తమునందుద్భవించి బాలశశాంకునింబోలె దినదిన ప్రవర్ధమానులై ప్రకాశించుచుండిరి. వీరికైదారు మాసముల వయసునందొక దినంబున తల్లిగారు స్నానాది క్రియలు గావించి నుయ్యాల యందూచుచుండ నచటికి శ్రీకొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులు పరమ గురుసార్వభౌములగు హజరత్ ఖాదర్మస్తాన్ షా అవులియాగారు వీరి గృహమున కేంచేసి యీ బాలుని గాంచి శుభలక్షణము వీక్షించి, పరమానంద సంభరితులై యీ శిశువు మున్ముందు నాగురువంశంబు నుద్ధరించి, శాశ్వత సత్కీర్తివంతు డగునని సర్వ శుభాస్పదముగా దీవించి చనిరట.

తదనంతరము నైదవ వత్సరమున యేతద్గ్రామ మందే పాఠశాలయందు ప్రవేశించి శ్రీ శేషయ్య పంతులుగారియొద్ద ఆంధ్రగీర్వాణ హూణాదివిద్యల నభ్యసించి, అచటికి చేరువలో నున్న ముప్పాళ్ళ గ్రామమున కొన్ని వత్సరములు ఆక్టింగు మునసబు వుద్యోగము సక్రమముగా నెరవేర్చి, సర్వేపరీక్ష యందుత్తీర్ణులై, గోవిందపుర నివాసులైన షేక్ ఖాశిం సాహేబు బడేబీబి యను పుణ్యదంపతుల సుపుత్రికా రత్నమగు సుబహాన్బి అను నన్నెబీబీ గారిని వివాహమాడి సుఖముగా కాలముగడుపుచు, తదుపరి వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమున ప్రవేశించి వినుకొండ తాలూకా గ్రామాదులలో పని చేయుచు యల్లలచెరువు, అడవిపాలెం గ్రామస్థులగు కొందరిఅభిమానాహ్వానములపై సకుటుంబముగా అడవిపాలెం నివాస మేర్పరుచుకొని కొంతకాలము పనిచేయుచు నొక దినంబున తనలో శరీర మస్థిరమనియు శాశ్వితమగు మోక్ష మార్గమునకై పాటు బడుటయే మానవ జన్మమునకు ముఖ్యాంశమని మనంబు దృఢపరచుకొని ఆసమయముననే కొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులును (శ్రీ) వేదవేదాంత ఆత్మార్థ తత్వవేత్తలగు శ్రీదరియా హుస్సేనలీషా ఖాదరిగారి వలన మాతృ పితృ పత్నీ యుతముగా గురు కటాక్షము పొంది మంత్రాది యోగముల నభ్యసించి కొలది కాలము వరకు వినుకొండ గుహాలయందును అడవిపాలెం గ్రామసామీప్య మున నొక ఆశ్రమము యేర్పరచుకొని అచటను తపమాచ రించుకొనుచు గృహస్థాశ్రమ ధర్మముల నెరవేర్చుచు తమ మనస్ఫూర్తిగా యా వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమునుండి

విముక్తులై బాలురకు విద్యగరవుచు 1 ముస్తాఫాబి, 2 ఖాశింబి, 3 సుల్తాన్బి యను ముగ్వురు కుమార్తెలను, దరియాహుస్సేనలీషా యనునొక కుమారుని బడసి గురు సేవాధురంధరులై యున్నంత. కొంత కాలమునకు అనగా ది 28-9-1914 తారీఖున వీరి స్వగురుమూర్తిగారగు దరియా హుస్సేన్ అలీషా ఖాదరిగారు మోక్ష సామ్రాజ్య మలంకరించిరి. తదాదిగా వత్సరమున కొక పర్యాయము వారి ఆరాధనాది గురు కార్యముల జరుపు కొనుచుండగా నరసరావుపేట తాలూకా కురకపాలెం వాస్తవ్యులగు హాజరత్ మీరా సాహెబు అవులియా గారి తనూభవుండును వేదవేదాంత శాస్త్ర ప్రవీణులగు హాజరత్ అబ్దుల్ రజాకుషా అవులియా గారు శ్రీ వీరి నడవడికకు, శాంతశమదమమాది గుణములకు, గురు భక్తికి, కడుంగడు సంతసించి గురువంశంబు వృద్ధిజేయునను నమ్మకముతోచి వీరికి ఖిలాఫతు నీయ నుద్దేశించి స్వగురువులు నిర్యాణ మగుటచే ఏతత్ గురువంశులైన వీరే ఖిలాఫతునామా వ్రాసి భక్తబృందము వారి సముఖమున నొసంగి దీవించియుండిరి. అప్పటినుండి తమరి నాశ్రయించు భక్తాదుల యొక్క మనంబు పరిశీలించి సద్బోధవాది యోగముల నుపదేశించుచు భక్తుల, శిష్యుల హృదయానంద మొనర్చుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు భక్తుల శిష్యుల కోరిక నిర్వర్తించుటకై మానికొండ, నేల్పూరు మొదలగు గ్రామాదులలో ఆశ్రమముల యందు నివాస మొనర్చుచు పర్యటన చేయుచుండెడివారు. తుదకు జన్మస్థానమైన కుందురువారి పాలెము నందే స్థిరనివాసమై యుండ దలంచగా గోళ్ళపాడు నివాసులగు గోళ్ళపాటి వెంకటప్పయ్యగారు గ్రామసామీప్య

మందున్న తమ తాలూకు కొంత భూమి నుచితముగా నొసంగిరి. అందులో ఆశ్రమము నేర్పరచుకొని నివసించుచు భక్త జనోపయుక్తమగు యీగ్రంథమును రచించిరి. ఇట్లు 75 సంవత్సరముల ప్రాయము వరకు బ్రహ్మానంద మగ్నులై కాలము గడుపుకొనుచు శ్రీదుర్ముఖినామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధఏకాదశీలు గురువాసర మూలా నక్షత్ర మర్ధరాత్రింబున స్వగురు సాన్నిధ్య మలంకరించిరి.

ఈ పరమామృతమను గ్రంథమున గల భావామృత మును భక్తులగు వారంద రనుభవించి పవిత్రులగుట శ్రేయ స్కరమని యెంచి శ్రీ గుంటూరుజల్లా వినుకొండ తాలూకా గంటావారిపాలెం వాస్తవ్యులును పతివ్రతామ తల్లులును చిలుకూరి బ్రహ్మయ్యగారి ధర్మపత్నియు గోగినేని నాగార్యుల వారి ప్రియశిష్యురాలు నగు చంద్రమ్మగారును, చిలుకూరి రాఘవయ్యగారి ధర్మపత్నియు యీ గ్రంథ రచయితగారి ప్రియ శిష్యురాలునగు హనుమాయమ్మగారు యీ యిరువురు ద్రవ్య సహాయ మొనర్చి ముద్రింపజేసిరి. గాన పరమేశ్వరుడీ ఉభయ వంశములను ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధిగాను సర్వశుభాస్పదములొసంగి రక్షించుచుండుగాత.

మ॥ కవితా మార్గ మెరింగి సందులకు సత్కారంబు యోచించి యా
సవిశేష స్థితి శాస్త్రభావముల చర్చించేసి తత్వార్థముల్
వివిధోపాయములన్ గ్రహించి యొసలున్ వేదాంత విజ్ఞానముల్
భువిలో నేర్పగ తత్వగేయము జగత్పూజ్యంబుగా వ్రాసితా
రవి చంద్రుల్ గలకాలముండు గద శ్రీ రామా కృపన్ శ్రేయమై.

గీ॥ శ్రీకరంబుగ పదునాల్గు లోకములను। నిండిపరిపూర్ణుడై భక్త నికరములను
బ్రోచుపరమేశ్వరుండు తాభూరి కరుణ।నేలుగావుత నీకృతి నిక్కవముగా.

ఇట్లు, **భక్తబృందము**

శ్రీ షేక్ తంగెళ్ళ ఖాసింషా అయ్యలవారి నిర్యాణమును గురించి వ్రాయబడిన

తత్త్వము

కీర్తన: బేగడ-ఆటతాళం

(1) దివికి జేరెనుగా మహాత్ముండు ఖాశింషా ఆర్యులు
రవియు గ్రుంకు తెరంగు ననఘుండు – భువిజనుల పావనము
జేయుచు పొందుగా బహుకాలముండిన దివిజులగు మము
బ్రోచుటెపుడని దివ్యమగు ఆహ్వానమంపగ ॥దివికి॥

(2) శాంత శమదమమాది గుణములను ఐశ్వర్యముగగొని
భ్రాంతి రహితుండయ్యు నిరతమును – చింత సంతసములును
రెండొక స్థితిగ పరివర్తనలో నుంచుక అంతరంగమునందు
యోగానందసుధ గ్రోలిన ఋషీంద్రుడు ॥దివికి॥

(3) సత్యవాగ్భూషణ ధురంధరుడు పరమార్థచింతన నిత్య
మాచరణైక తత్పరుడు – సత్యాసత్యంబుల ఫలమ్మును
స్పష్టంబుగ బోధించి దేహమనిత్య మాత్మయె నిత్యమని
సుస్వానుభావము జేయు నమలుడు ॥దివికి॥

(4) భక్త హృత్కమల ప్రపూర్ణుండు దృష్ట స్వరూపను-
రక్తితో సౌజ్ఞనిను విమలుండు – శక్తిపంచక భూతపంచక
సరణి విపులముగా నొసర్చియు ముక్తిమార్గము కరతలామ
లకముగ జూపు గురుప్రభుండిదె ॥దివికి॥

(5) ఇల సుఖముల నసహ్యముగ జూచి అధికారదర్పము
వలన బాధితములని కడద్రోచి – తలపులచె దగులక
మనంబున కలత యను టెరుగ బోకెప్పుడు విలసితానందాబ్ధి
దేలుచు విజయ ఢంకా ఢమఢమా యన ॥దివికి॥

(6) అరయ నరిషడ్వర్గదూరుండు వాటి దరిజేర్చక శర నిహతి జక్కాడు శూరుండు - హరిహర బ్రహ్మాది సురలకు నసాధ్యం బగు మహాతత్వము పరమసత్వ గుణంబుచే యను భవము జేసిన పుణ్యపురుషుడు ॥దివికి॥

(7) సార హీనంబైన సంసారబంధమున జిక్కక ధీరుడై వైరాగ్యమింపార-మేరుశిఖరమునం త్రికూట విహార మొన రించుచు స్థిరంబుగ తారక బ్రహ్మంబు తానై తత్వమస్యాది లక్ష్యంబున ॥దివికి॥

(8) ధరను దరియా హుస్సేన్ షా ఆర్యులను గురువరను తన హృత్సరసిరుహమున నిలిపి గొలుచుచు-విరివిగా వాక్య త్రియమ్ముల వివరమును భక్తులకు దెలుపుచు పరమ గుహ్యం బైన యోగభ్యాసములు శిష్యులకు జూపియు ॥దివికి॥

(9) వాసి దుర్ముఖ వత్సరంబునను శ్రీమించు శ్రావణ మాస మేకాదశియు శుద్ధమును- భాసమానంబైన యా గురు వాసరము నర్ధరాత్రంబున బాసి భౌతిక శరీరంబు నివాసమే మక్కాలో జేయగ ॥దివికి॥

(10) దండిగా ముప్పాళ్ళ పురమందు భక్త సంఘమ్ము నఖండ ప్రేమతో నేలి తా ముందు - అండ పిండాండాదిగా బ్రహ్మాండ కళలచె దోచు మాయను ఖండనము గావించి బయలును గాంచుమని ఖాశిమును బోధియు ॥దివికి॥

ఇట్లు, భక్తజన విధేయుడు.

వి. మహమ్మదు ఖాశిం, ఆరేపల్లి ముప్పాళ్ళ.

శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షాఖాదరి గురుభ్యోన్నమః

పరమామృతము

శ్రీ గురుస్తోత్రము

గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణు ర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మా తస్మైశ్రీగురువేనమః.

అజ్ఞానతిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజన శలాకయా
చక్షురున్మీలితంయేన తస్మైశ్రీగురువేనమః.

మన్నాథ శ్రీజగన్నాథః మద్గురుశ్రీజగద్గురుః
మమాత్మసర్వభూతాత్మా తస్మైశ్రీగురువేనమః.

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తంయేనచరాచరం
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మైశ్రీగురువేనమః.

చైతన్యంశాశ్వతం శాంతవ్యోమాతీతం నిరంజనం
నాదబిందుకళాతీతం తస్మైశ్రీగురువేనమః.

ఉ॥ శ్రీకరు సర్వపూర్ణుబుధ సేవ్యు పరాత్పరు భక్తపాలు సు
శ్లోకు నిరామయుఞ్ సకలశోభితు నిత్యనిరంజనుఞ్ గురుఞ్
ప్రాకట వైభవోన్నతుని భాగవతాధిపు పాదపద్మముల్
చేకొని నాశిరంబునను జేర్చుకగొల్తు నభీష్టసిద్ధికై.

శా॥ సర్వానందమయుండవీవనుచు నే సర్వాత్మ భావింతురా
నిర్వైరుఞ్ దరియాగురు ప్రభువరుఞ్ నిర్వాచ్యు నిర్వాణుఞ్
గర్వగ్రంధులుబాపు భక్తవరదుఞ్ కళ్యాణసంయుక్తు నీ
యుర్విన్ బ్రార్ధనజేతు నాదుమదికిన్ యుత్సాహమున్
గూర్పగన్.

ఉ॥ శ్రీరమణీమనోహరుని చిత్తమునన్ తలపోసి వేడెదన్
సారవిహీనమైన భవసాగరమీదు విధంబుదెల్పియున్
వారనిభక్తిచేసుజన వాంఛితమౌ పరలోకవాసమున్
జేరిచి నిత్యసౌఖ్యమును జెందగ జేయునటంచు నాత్మలోన్.

కం॥ గురుడే వరుండని తమలో
గురిగల్గినవారికెల్ల గోప్యంబౌ నా
పరమార్థమందిరని సు
సుస్థిరమతితో కారణార్య సేవింతుభువిన్.

కం, దరియా గురుదేవునిపద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సన్నుతిజేతుఞ్
నిరతానందము నొందెదు
తెరవున నను జేర్చు దేవదేవుండనుచున్.

విఘ్నేశ్వరు ప్రార్థన.

కం॥ విఘ్నములు దీర్చుకొఱకై
విఘ్నేశ్వరుపాదపద్మ వినుతియొనర్తున్
భగ్నముగాకను గురుపద
లగ్నంబై సర్వమయుని లక్షింపభువిన్.

ఉ॥ చక్కని వాక్సుధారసము జాలగనిత్తువటంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మియును మానకగొల్తు ననారతంబు నీ
పక్కనునిల్చిభావమున భక్తిజనించెడు వాక్యసంపదల్
గ్రిక్కుననివ్వనీవె ఘన కారణకర్తవుగావె భారతీ.

మాతృపితృల ప్రార్థన

కం॥ జననీ జనకులసేవయె
ఘనమని శ్రుతులెల్లబలుకు కారణమున నా
మనమున తలిదండ్రిలనతి
వినయముతో దలచుచుంటి విడువక నెపుడున్.

కం॥ తలిదండ్రులె దైవంబని
తెఃపులలో దలచిదలచి ధర్మేతరమా
ములకలుజేర్చక నిత్యము
విలసితమా పరునిగేఽసి వెరుపకు మనసా.

కం॥ పెద్దల సేవించెద పెడ
సుద్దులకున్ బోక మనసు సూక్ష్మరూపమా
పద్ధతిదెలిసియు ననిశ మ
నర్థములన్ బాపజూపు నవ్వయులవుటన్.

కం॥ విద్యాభ్యాసమొనర్చిన
సద్యశులాశేషయార్య సన్నుతిజేతున్
మిథ్యాజగంబాబ్రహ్మము
తథ్యంబను శాస్త్రపఠన దయచేయుటచే.

కం॥ లక్షణములేవొ యెరుగను
రక్షించెదుమూర్తి గురుడు రాజై యుండన్
శిక్షమ రేమియు లేదను
దీక్షయె మహనీయులార దీర్చుడి నెపముల్.

గాంధీజీస్తోత్రము నిర్యాణసమయము

ఉ॥ శ్రీకరమై సుధీజనవశీకరమై సకలార్థసంపదల్
చేకురుధర్మవాక్యము లజేయములై జెలువొందురీతుఁన్
లోకములోనబల్కి పరలోకము జేరిన బాపుజీ యిదే
మీకునమస్కరింతు మము మీదయజూపియుబ్రోవనీభువిన్

సీ॥ భరతదేశమ్మున ప్రఖ్యాతిగాంచిన
ధీరులు మీకంటె వేరుగలరె
సమమతితో నిట్లు సుమతులజేయంగ
విమలురు మీకంటె నెరుగబడిరె
ఆగమార్గంబుతో త్యాగంబు సలిపిన
యోగులు మీకంటె యొరులుఁగలరె
ఆశాపిశాచంబు నణగద్రొక్కినమహా
దేశికుల్ మీకంటె దెలియబడిరె

గీ॥ అన్ని లోకంబులను మిమ్మె యెన్న గలరు
పున్నతోన్నతులెవరు మీకన్న వేర
చింత లేమియు లేనట్టి సిద్ధమూర్తి
శాంతియుతవర్తి గాంధిజీ చక్రవర్తి.

సీ॥ దేశాభిమానమున వేసట లేకను మీసరిదిరిగినమిత్రులెవరు
జాతిమతంబులు జడతగా భావించి నీతిబోధించిన నేతలెవరు
*దుర్మదంబులదృంచ తాలిమివై చాటుచును ధర్మంబుఁగరపిన
ధన్యులెవరు
యుర్విలోజరిగినదుర్వివాదంబుల నిర్వహించినమహనీయులెవరు
గీ॥ అన్యమేమియు లేనట్టి యనుభవమున
మాన్యులై సత్యసంకల్ప మహిమగలిగి
ధన్యులను జేయనీవె పరదైవమెత్తి
శూన్యులకుదోచవైతివో శుద్ధగాంధి.

సరస్వతి ప్రార్థన

శా॥ తల్లీ నీపదపద్మముల్ శిరముపై దాల్తుఁ సదా నీవే యీ
ముల్లోకంబుల సర్వవిద్యలొసగన్ మూలంబటంచుఁ బుధుల్
యుల్లాసంబున గొల్చుచుండెదరు యీయుర్విఁ ప్రశంసింపగా
కల్లల్ గావని నమ్మియుంటి కరుణఁ గాపాడగఁ భారతీ.

ఉ॥ భూవలయుంబునఁ పరమపూజ్యులునై నుతిగాంచుసత్కవుల్
త్రోవయి భక్తసంఘమున దోడ్పడి నిర్మల నీతియుక్తమా
భావముతోడ బంధముల బాపెదరంచు నిరంతరంబు యా
కేవలసాక్షిమూర్తులకు కేలునుమోడ్చి నమస్కరించెదఁ.

కం॥ లక్ష్మియు వాణియు పార్వతి
రక్షింపగ గలిగియున్న రక్షితమని యా
పేక్షజనియించి గొలిచెద
కుక్షిని సర్వంబునిలుప కోమలులగుటన్.

కం॥ సృష్టిస్థితి లయములకును
స్పష్టంబుగ బ్రహ్మ విష్ణు శంకరులుండన్
నష్టంబేమిక నీవా
దృష్టిని విడబోకు మది యదృష్టంబవనిన్.

హనుమాన్ ప్రార్థన

చ॥ జలనిధిదాటి లంఖిణిని జంపియు లంకకునేగి యంతటన్
నిలువక వాయువేగమున నిశ్చలుడై పురమెల్ల వెదికి తాన్
కలతజెంది యంతటను గాఢ్ఛవిధంబున వెదకిగానకన్
నిలువక శోకవృక్షవసి నీడనునిలచిన సీతనెరిగియున్
తలపులలోను రాముపద దాస్యముజేయు సీతవార్తయున్
సులువుగదెల్పినట్టి ఘనశూరుని కేసరి సూతు గొల్చెదన్.

కం॥ పెద్దలగని సేవింపుచు
వద్దికతో వారిపాద వనజములందున్
హద్దుగ దృష్టియొనర్చియు
ముద్దుగ జరియింపవలయు మురయుచు జీవా.

చ॥ నిరతము నిత్యసత్య్రవతు నీతివిధాను పరాత్పరుం బ్రభుం
బరమ మునీంద్రు నెల్లెడలబాయక గొల్చెడు భక్తపోషణుం
దురితవిదూరు సత్కృపులతోడయి బ్రోచెడు దేశకాహ్వయుం
దరియ గురున్ దలంతునిటు ధన్యునిజేయునటంచునాత్మలోం

మ॥ సతతంబుం హృదయాబ్జమందుగనియుం సాధించుసర్వా
త్మునిన్ । మదికినిదోచక నన్నిలోకములనుం మన్నించు
దైవంబునై । గతినీవేయని నమ్మియున్న ఘనులం శశ్వ
న్ములం జేయగా। బ్రతిలేనున్న పరాత్పరున్ మనునకే బ్రార్థింతు
న్రశాంతమున్,

ఉ॥ భంగముగాని మార్గమున భాగవతుల్ జనుచంద్రుగాన ని
స్సంగుడవై జగింపుచును సాధనల్ గడతేరగావలెం
నింగితులైనవారలకు యీప్సితముల్ సమకూడు నీవు నీ
సంగతెరింగి సర్వసముసాక్షిగనెంచుట జాలు నీధరం.

చ॥ సుమతులునిర్వ్విచారులయుసూక్ష్మశరీరముభంగపరచియుం
సమతజరింపుచుండెదరు సత్యము నీడక సర్వకాలముం
కుమతులకందరాని గురుగోప్యము దీని నెరుంగగోరియుం
విమలము విశ్వసింపు మదిపీడకనున్న విచారమేటికిం,

ఉ॥ కామవికారముల్ బహుళకాంక్షలకుం జోరబారునీవు నిం
బాములపాలుజేసుకొన భావ్యముగాదు గెల్వభవాబ్దినీదగా
నీమముగల్గి కామమతి నీచమటంచు మదిందలంచియుం
స్వామిపదంబు లాత్మనిడ జన్మఫలంబని గాంచగావలెన్.

ఉ॥ ధర్మవిరుద్ధమౌ పనులఁ దాల్చిన నీఖలుషంబువీడునే
కర్మవిలక్షణుండవు మృతకార్యములెల్లను గాంచుచుండఁగా
నిర్మలమెట్లుగల్గు నిక నీతివిధానము నేర్పరుంగ నీ
జన్మముసఫలమౌను పరసౌఖ్యము జెందగఁ వచ్చు దెలియుమా.

కం॥ నిన్నెరుగకున్న బోవునె
యెన్నటికీ మాయభ్రాంతి యెఱుగుము నీవే
కన్నంత గలఁగుచుండును
భిన్నముగాజూడకున్న బ్రియమగు మనసా.

గీ॥ జీవునెరుగకున్న దేవునిగన లేవు
జీవభ్రాంతిపీడ చిక్కులిడును
త్రోవగానకున్న భవముపీడదునీకు
కాపథములబట్టి గాల్చవలదె.

చ॥ దినకరచంద్రవహ్నులకు తేజమొసంగుచు సర్వకాలముల్
జననవినాశముల్ గనక జాడయు దేదో దెల్యరాక స
ద్ఘనమయ్యి దేశదేశములగల్గి వెలుంగుచునున్న చిన్మయుఁ
డనిశము గొల్వఁజూచుటయె మోక్షము రేమియు లేదు లేదికఁ

కం॥ నిజమెరయలేక భువిలో
గజిబిజియైకలువరింప కరుణాన్వితుడై
సుజనుల రక్షణజేయును
నిజరూపముదాల్చి గురుడు నిశ్చయపరచెఁ.

కం॥ గురుడే పరుడని తెలియక
చరియించిన తెలియబోదు జననరహితమౌ
తెరవెప్పుడైన సద్గురు
మరుగెరిగినజాలు తత్వమార్గము దెలియన్.

కం॥ కవులన వేరెవరుందురు
కవితాకన్యకనుగాంచు కవులేకవులై
భువి వెలయుచుందురనుచును
కవులకునేమొ్రక్కువాడ ఘనులనిమదిలోన్.

వచనము : అనియిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును మహానీయుల గొనియాడుటయుగలిగి గురుశిష్య సంవాదరూపంబుగా నే యొనర్పంబూనిన గ్రంథమునకు కథాక్రమంబెట్లనిన.

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బరయన్ వశమౌనె పరమభాగ్యంబౌటన్
మరుగెరిగియున్న మాత్రము
పరమేశ్వరు కరుణచేత పరిశోధింతున్.

శా॥ లోకాధీశుని నామస్మరణ ముల్లోకంబులన్ శ్రద్ధచే
యేకాంతంబున జేయువారలుగదా యేబాధలున్ లేని సు
శ్లోకుల్ జేయుట శుద్ధచింతనమునన్ శోధింపుమాముక్తికై
నేకాలంబునుమర్త్యబోవుమెదుటన్ యేకాత్మ సేవించుటల్.

ఉ॥ వేదమయుం దలంపుమిక వేదనలేమియు గానరావు నీ
కాదరణంబుగల్గు నిటు యాసనువీడి సుఖానుభూతికై
పాదుయి దే మరేమియును పద్ధతిగానము యెందుజూచినన్
మోదముతోడచిన్మయుని మ్రోలను నిల్చిభజింపుచుండుమా.

కం॥ సతతము సర్వేశ్వరుపద
హితమెఱిగినవారు పాపహీనంబౌ శ్రీ
పతిసేవ కర్హులగుదురు
పతనముగాకుండ మదిని బట్టుట మేలౌ.

కం॥ యెంతేయాపదగల్గిన
సుంతైనను వీడబోకు శుద్ధాత్ముని నీ
యంతరజ్ఞప్తిచె మరువక
సంతోషముగలిగి సర్వసాక్షి నిగనుమా.

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతరహితు నవ్యయుని కథలు
వినుచు మననంబొనర్చుడు విమలమతులు
గాంచగలరన్యభ్రాంతిని కడకుద్రోసి
పరమమైయున్న ప్రభులీలభావమందు.

మ॥ అనుమానంబొకయించు కేనిగలుగన్ ఆయాసముం జెంది చి
ద్ఘనుసేవారతి గానలేక భువిలో కల్పాంతమైయుండినన్
జననంబెత్తుట సత్యమెంచు విషయజ్ఞానంబు వర్జించి నీ
మనమాయీశ్వరుసన్నిధిన్ నిలువగా మర్యాదయాదెలియుమా.

శా॥ ఆజ్ఞాబద్ధులు సర్వకాలములలో నాత్మానుసంధానమున్
సుజ్ఞానంబునుగూర్చి సత్త్వగుణులై సూక్ష్మార్థముల్ దెలియు నా
ప్రజ్ఞన్ వీడక భక్తిశ్రద్ధ వెదలో బ్రాపింప నిర్వాసనన్
యజ్ఞానంబున జేరకుందురవనిన్ యానందసంప్రాప్తులై.

ఉ॥ కోరిక దీర భాగవత కూటము జేరుచు సద్గుణంబులన్
గూరిచి కర్మబంధములు గూల్చివివేకము గల్గి సర్వదా
భారము భక్తరంజనుని పాలొనరింపుచు నున్న వారికే
చేరువ ముక్తిమార్గమని జెప్పిరిగాదె బుధోత్తముల్ భువిన్.

ఉ॥ గాంచుము సర్వసాక్షి నిటు కాలము వ్యర్థము జేయకుండగన్
గొంచెపు వార్తలన్ వినకు కోవిదవంద్యుని సత్కథామృతం
బించుక గొన్న పాపములు భీతియొకించుక లేదు నీవు నీ
వంచన లేక నవ్యయుని వాంచచె నెంచి సుఖింపు మియ్యెడన్.

సీ॥ మాయామయంబైన మహిమ నరయగలేక
ధ్యేయమౌ పరమాత్మ దెలియబడునె
సచ్చరిత్రుని కథలు సాటింపగలుగునా
తుచ్ఛమౌ విషయముల్ దొలగకున్న
సంచితాదులబట్టి సమయించుటది యెట్లు
కొంచెమౌ గుణములు గోయకున్న
నిత్యమౌ పరమార్థ నెళపెరింగెదమన్న
భృత్యత్వమమరక బోధపడునె

గీ॥ యున్నదున్నట్లుగనుగొను యూహలేక
యెన్నడైనను జగదీశు నెరుగగలమె
గావునను భక్తపరిపాలు ఘనతగాంచి
సేవయొనరింప యఘములు జేరవెందు.

వచనము: యనుచు శిష్యునికి భక్తిమార్గము బోధింప సద్గురుమూర్తినిఁ జేరి మహాత్మా—

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బెరిగించెదు వేత్తలనుచు బ్రియముచె మిము నే
శరణని వేడితి మీపద
సరసీరుహములకుఁ మ్రొక్కి సద్గురువర్యా.

చ॥ తెలియనివాడమీమహిమ దెలియగనంతటిశక్తి లేదు మీ
బలమె మహత్తరంబనుచు భావములోదగఁజేర్చి మిమ్ము నే
దలచెద సంశయంబులను తప్పక దీర్చెదరంచు నమ్మియుఁ
ఫలమునుగోరమీకరుణ బంధవిముక్తియటంచు వేడెదఁ.

కం॥ అనిశిష్యుడడుగగాగురు
డనె నో ప్రియవత్స నన్ను డాయుమునీకీ
ఘనమగు మార్గము దెల్పెద
విని నీమది సంశయములు విడువుముయిపుడే.

గీ॥ సత్యమైయున్న వాఁడు సుధా సారమయుడు
నిత్యసంతోషమునునుండు నెళవువాడు
పాపదూరుండు బహుళార్ధ భావయుతుడు
కృత్యమేమియు లేనట్టి గురుడు గురుడు.

కం॥ రాగద్వేషవిదూరుడు
యోగాత్ముడు శాంతరూప యోగ్యుడు విషయ
త్యాగముగల్గిన సద్యశు
డాగమపూజ్యుండు సుజను డాఢ్యుడు గురుడౌ.

మ॥ కరణత్రయములనొక్కరూపమున గాపాడుచున్ తృప్తుడై
పురమందున్న నరణ్యమందునిలువన్ భూభాగమందుండినన్
విరజాజుల్ విలసిల్లు పాన్పుపయిన్ విశ్రాంతిగలిగున్న ది
త్తరి నీరీతి లభించెనంచు మదిలో తర్కింపడెట్లుండినన్.

గీ॥ హింసయేమియులేని సహింపుగలిగి
సంశయంబులు కడద్రోచి సాక్షియగుచు
సుఖము దుఃఖంబులొకరీతి జూచుచుండి
యఖిలవ్యవహారములు జరుపుచుండునతడు.

కం॥ కామాద్యరి వర్గంబుల
నీమంబునద్రోసి బ్రహ్మ నిష్టగలిగియున్
సామాన్య నరునిపోలిక
నీమహిలో దిరుగుచుండు నిర్మలుడౌచున్.

సీ॥ శుద్ధాత్ముడై యుండి శూన్యవాదంబుల
పద్ధతినెరుగని పావనుండు
అన్యచింతనలేని యానందసంభోగి
ధన్యోహమనిదలచు ధార్మికుండు

దేహాత్మబుద్ధిని తెగనాడియుర్విలో
సాహసంబునదిరుగు సజ్జనుండు
కులము గురుకులమను గోప్యంబునెరిగి యే
తలపులులేనట్టి దైవసముడు

గీ॥ పరమపదవాసియైయున్న భాగవతుడు
నిరుపమానంద కళ్యాణ నిర్గుణుండు
కరుణగలిగియు కుపితుల గాచువాడు
ధరను వర్ణింపతరమానె గురునిమహిమ.

వచనము: యనుచు సద్గురుండు దెలుపగా విని దేవా! మీరానతిచ్చిన విధంబుననుండు సద్వంశుకాసద్గురువులగా జేరి శిష్యుడెట్లువర్తింపవలెనో అతనిలక్షణంబులెట్టివో విమర్శింప ప్రార్థింతునని: శిష్యునిలక్షణములు శిష్యుడెరీతి గురుని సేవింపవలెనో గురువరుండు దెలుపబూనెను—

గీ॥ గురునిజేరనెంచు గుణవంతుడగువాడు
నరయవలయుగురుని నడకలన్ని
మరుగుజేసిపిదప మర్యాద గాదిక
వెనుకజూడనదియె వెర్రితనము.

గీ॥ సూటిదప్పరాదు సుఖమెల్ల విడిపోవు
బాటదొలుగ పరము బాసెయాను
మాట వేరేలేదు మనసాక్రరీతిగా
నాటియుండవలయు ననవరతము.

క॥ సేవారతుడౌవానికి
భావంబతిశుద్ధమగుచు బలమొనగూర్చున్
గావున గురుపదసేవను నీ
వెప్పుడు మరువబోకు నిశ్చలబుద్ధిన్.

క॥ గురుడే మాతాపితరులు
గురుడే పరదైవమనుచు గొనియాడవలెన్
గురునకు సమమౌభాగ్యము
నరయంగా వశముగాదు నవనీస్థలిలోన్.

సీ॥ గురుపాదతీర్థంబు గ్రోలుచుండినగదా
పరమాత్మసన్నిధి బాయకుండ
గురుసుప్రసాదంబు గుడుచుచుండినగదా
ధరణిలోపరతత్వ దర్శనంబు
గురుధ్యానమును జేయ గూడియుండినగదా
పర మతచేతిదై బడయుటకును
గురుడేపరుండని గుర్తించుటయెగదా
అహమాదివృత్తుల నణచుటకును

గీ॥ ఇదియె వేదాంతసమ్మతం బిది రహస్య
మిదియె సర్వోత్తమంబని నెరుగవలయు
యింతకంటెను దెలియ నదేమిగలదు
తెలిసి కృతకృత్యుడవుగమ్ము ధీవిచారా.

కం॥ గురుసేవ జేయగలిగిన
నరునకు బోధింపవలయు నవ్యయమహా యా
పరమార్థ తత్వసంపద
నెరుగంగాతరమె తనకు నెళ్ళైయుంటన్.

కం॥ తన్ను దెలియకున్న తరియింప నేరకు
తన్ను దెల్పుగురుడు దైవమగును
భిన్నమైనవాని నెన్నడుజూడక
నున్నవారేపరము గన్నవారు.

వచనము: యనియును

మ॥ బలికిన వాక్యములెల్ల సిద్ధమని భావించిసద్భక్తితో
దెలియగనిశ్చయించి గురుదేవుని దివ్య పదారవిందముల్
దలచుచునీతిమార్గ మతిదావునదాల్మి వహించిజూచుచున్
కలవరమెల్లమానియు నకల్పితుకారణమూర్తికిట్లనున్.

శా॥ దేవామీచరణాబ్జముల్ గొలవగా దివ్యాత్ములై నిత్య మా
కైవల్యంబును జేరనేర్తురనినే కైవారముల్ జేసి నా
భావంబన్యపదంబుగోరనిస్థితిన్ ప్రాపింపజేయన్ భువిన్
నీవేతప్ప మరెవ్వరున్ గలుగ లో నిష్కామనిర్లేపకా.

ఉ॥ నీదయలేకమానసము నిత్యసుఖంబును జెందరానిదై
వేదనగల్గి భావమున వేసకదోచక నున్నదియ్యెడన్
సాధనతోడ నీచరణ సన్నిధిబాయక సంచరించు స
ద్బోధలా నిల్పవేడెదను పూర్ణుడవంచు దలంచిమున్ భక్తికై.

కం॥ సత్యాసత్యము లెట్టివొ
ప్రత్యక్షము గాను తెలియ బడుటకు భువిలో
శ్రుత్యర్థము లిటు దెల్పుము
భృత్యుడనో నాకు నీవె బోధింపవలెన్.

వచనము: అనియిట్లు పలువిధంబుల ప్రార్థించు శిష్యునిం గని సద్గురుండిట్లను బిడ్డా వినుము—

చ॥ పరమపదంబు జేరగల భాగ్యముదోచిన వారలెల్లరున్
విరివిగ దుర్బలంబులకు వీడులుగాగను పట్టు విషయముల్
మరచి విరాగమొంది బహుమానతిరస్కృతు లొక్క రీతిగా
నరయుచు నిర్భయంబునను నవ్యయు చింత ననారతంబునున్.

చ॥ వినునక జేయుగావలెను విశ్వములోగల సర్వభోగముల్
రసికులు మెచ్చ రాత్మసుఖ రక్షితమైనవిగావటంచు యే
వసతిని జూడబోకుము యవాంతరమై తుదముట్ట జేయు
నీ వ్యసనము మానినిశ్చలత వ్యాపకు జేరి భజింపుచుండుమా.

ఉ॥ రాగము సర్వదుఃఖముల రాజయియుండును రావణుండు మున్
రాగము గల్గి రాముశర రాశిని జిక్కి గతించెనంచు స
ద్భాగవతుల్ పురాణముల బల్కిన వాక్యములాలకించి వై
రాగ్యము బూని నిర్మల విరామము గల్గి సుఖింప మేలగున్.

సీ॥ వైరాగ్యమన సర్వవాంఛలు దిగనాడి
నిర్వాణపదవికి నెలవుగనుట
వైరాగ్యమభయమై వచ్చును తన వెంట
వైరాగ్యమద్భుత వైభవంబు

వైరాగ్యమునగాదె వసుధలో వేమన
వార్తకెక్కి భవంబు వాపికొనుట
వైరాగ్యసంపద వక్కటిగలిగిన
భారంబులేదెట్టి బంధములలో

గీ॥ జేరకుండును నిజబోధ దారిగనును
గురునిపదపద్మములు హృదయ గుహానునిలుపు
మింతకంటెనుజేయ మరేమిగలదు
చింతలేకుండుటయెగదా చిత్తజయము.

వచనము: ఇట్లు వైరాగ్యమును బోధించి పిదప కర్మమును దెలుపంబూనను—

కం॥ కర్మమన పనికియర్థము
కర్మంబన మంచిచెడుల కారణమాటన్
నిర్మలమొందెదు వారలు
ధర్మాధర్మంబులెరుగ దగునీభువిలోన్.

కం॥ పాపము పుణ్యంబనుచును
లోపాలోపంబులెల్ల లోకులకెపుడున్
దాపయి దోచునువాటిని
కాపాడినవారుగాదె ఘనులనబడుటల్.

సీ॥ సత్కర్మవలనను దుష్కర్మదొలగును
దుష్కర్మమణగిన దోషమెడలు
దోషంబులేకున్న వేసటగలుగదు
వేసటలేకున్న వాసిగలుగు

భూషణంబులకిదె భూషణంబౌచు సం
తోషంబుగలిగించి తోడుపడును
పాపంబులేకున్న పరిశుద్ధహృదయులై
శ్రీపతిపదసేవ జేయుచుండి

గీ॥ సత్యసంకల్పులౌదురీ జగమునందు
భృత్యులై తాము పరమాత్మ పొందగోరి
కర్మసాక్షి యటంచు సద్ధర్మ మెల్ల
నొక్కి వచియించువాక్యంబు లెక్కగొనుచు.

గీ॥ భగవదర్పణబుద్ధితో భక్తిపరులు
నిత్యకర్మంబులొనరింప నియతిగలిగి
కామ్యమునుదూరపరచి నిష్కాములగుచు
పూజ్యులైయుందురానంద మూర్తిగాంచి.

వచనము: అందువలన సుకర్మ సకల శ్రేయోదాయ మనియు, పాపరహితంబనియు కామ్యమునువదలి యీశ్వరార్పిత బుద్ధితోజేయు సత్కర్మలెల్లను పునర్భవము గలుగుటకు దారిలేనివనియు దెలిసి సజ్జనులగలసి భగవదారాధన జేయుచు శక్తివంచనలేక నిష్కామ బుద్ధిగలిగి కార్యంబు లాచరించు చుండవలెను.

క౦॥ సర్వార్థంబులకెల్లను
సర్వేశ్వరుపాదసేవ సార్థకమనుచున్
గర్వగ్రంథులుబాసియు
యుర్వీస్థలిలోనదిరుగ యూహింపవలెన్

కం॥ సాధనలు నాల్గుగలిగిన
మేధావికి బ్రహ్మబోధ మేలెరిగింపన్
సాధింపగలడు నీవిటు
శోధింపుము సాధనలను శుద్ధాత్ముడవై.

వచనము: అనుచు సాధనచతుష్టయు మెరిగించి మోక్షాసక్తుడై యున్న శిష్యునిజూచి వత్సా—

కం॥ మనసతిచలనంబైనది
పనిలేకను కుదురుపడదు పలిపరివిధమై
జను నీవిదిమరువక యా
వనజోదరుపాదములను వదలకుమెపుడున్.

వచనము: యీరీతి స్థిరపరచి తారకమంత్రోపదేశంబొనర్పదలచి—

సీ॥ అతిరహస్యంబైన హంసమంత్రముదెలియు
మతిమంతులాత్మార్థ మహిమగందు
రజ్ఞైగామునుపటి వేల్పులెల్లరుతాము
బాహ్యజపమొనరింప బంధమనును
ఆజపమంత్రముదెలిసి యానందప్రాప్తులై
విజితేంద్రియులునౌచు విశ్వమయుని
సాక్షిగాజూచుచు సర్వాత్ముడితడని
లక్షింపుచుండ్రు సురక్షితముగ

గీ॥ యితర మేమియు గానక మతినినిల్పి
దినము రాత్రియు దెలియని తెరవుగలిగి
ము క్తిమార్గమి దేయను ముదిపెమునను
వ్య క్తిగతులైరి విషయ విర క్తులౌచు.

గీ॥ తారకమంత్రమే ధన్యుల జేయును
తారకమంత్రమే దైవసమము
తారక మెఱిగిన దరిముట్టగలుగును
కోరిచూడనిదియె గోప్యమాను.

సీ॥ సకలపాపంబుల సమయింప జేయును
వికలతలనుబట్టి విరచివైచు
కృపజూపిపరమార్థ సఫలతనొందించు
అపరాధముల నేమి అంటనివదు
తబ్బిబ్బుసేయక నిబ్బరంబుననుంచు
అబ్బినవారికి అనుభవంబు
ప్రత్యక్షమని దీని పరిపరివిధముల
శ్రుత్యర్థములలోన జూపబడును

గీ॥ మనుపకుండుము యీమంత్ర మనవరతము
భోగ్యమానీకు పరసుఖ భోగమిదియె
వినుము జెందకుమెట్టి విపత్తునైన
జన్మదుఃఖంబు వదలింప జూడయువునూ.

కం॥ శివోహంబని యెల్లప్పుడు
భావంబుననుంచి దీనిభజియింపుచు యీ
తావునువీడకు మిదియే
కేవల బ్రహ్మానుభవము కీలెరిగించుణ్,

సీ॥

కం॥ నాసిక పుటములలోపల
వేసటలేనట్టిహంస విహరించెడు యా
భ్యాసము దెలిసినవారికి
మోసములేదెవ్వుడు పరమ మోక్షార్హంబా.

కం॥

చ॥ కనులుగదల్పకుండియును గాలిమనస్సాకరూపమేర్పడణ్
ఘనమనినిశ్చయించియిటు కాలముగడుపుచునున్న జాలు నీ
మనమతినిర్మలంబవును మాటలతోపనిలేదు పావనం
బని మదినెంచు మీనుజన బాంధవమేర్పడ భక్తిశ్రద్ధలణ్.

కం॥

సీ॥ మనసుపరిశుద్ధమై మలినంబులేకున్న
ధనమనియార్యులు దలతురెపుడు
తొలిజన్మఫలమున దోచెనీసుఖమిందు
తలపుననుంచు మీదారివిడకు
ధన్యోహమనియును ధార్మికులైయుండి
అన్యమెరుగనివార లైరి భువిని
చూపురూపాకటిగ దోపింపబడును యీ
ప్రాపకంబమరిన భక్తులకును

సీ॥

సీ॥ చింతలెల్లనువిడిపోవు స్థిరతగలుగు
స్వాంతమానందపదవిలో సమతనొందు
యిదియె నిశ్చయమనిదెలియు మింతకంటె
వేరుగానముభువిలోన వెదుకవలదు.

కం॥ మనసన మాయన నొక్కటె
మనసే సర్వాధికారి మహిమలకెల్లన్
మనసును గెలిచెడుమార్గము
గనుమాయీమంత్రరాజ ఘనమునువిడకన్ .

కం॥ యీడాపింగళలందున
జోడుగవిహరించి యితరజోక్యమెరుగకన్
ఆడుచునుండినహంస తా
కూడికగలవారెపరము గోవిదులెలమిన్.

సీ॥ మేరుశిఖరమందు మెలగుసర్వాత్ముని
గోరిచూడ పరమగోప్యమైన
జాడదెలియబడును జననాంబుధినిదాట
పీడబోకుమిదియె వేడుకవును.

కం॥ ఎడతెగక నడుచుహంసను
వడివడిగాతిరుగ నీక వాంఛలువిడియున్
ముడిబొమలమధ్యదృష్టిని
దడయకనిల్పుటయెమంచి దారిదిసుమ్మా.

కం॥ నాదానందంబున యీ
మేదినిలో సంచరించు మెలుకువగని యా
మేధావు లాత్మసుఖమును
పాదుగగనగలరు సత్యభాషణులవుచున్.

సీ॥ ముక్తిమార్గముగాంచు మునిముఖ్యులీమంత్రి
శక్తిగలిగియు పరమసాధులవుచు
యితరమంత్రింబుల విధమెఱుంగకవిషయా
రతిగానకను మంత్రిరాజమిదియె
సుగతికిమూలమని జూచియుతృప్తులై
విగతకల్మషులగుచు వెలసిరవని
ఘనమైన యీమార్గమునకు మిగిలిన వేమి
గనబోకు మాయాసకరమునీకు

గీ॥ తెలివిగలిగినటెంచు మీ తెరవువిడక
పలువిధంబుల వెదకిన ఫలము లేదు
నిలకడకుమూలమై నీదు నెలవుజూపు
బలమొసంగియు బవమును బాపునిటులా.

వచనము: అనుచు తారకమంత్రముదెలిపి సాంఖ్యమును బోధింప నెంచి

కం॥ ఆదిపరబ్రహ్మమునన్
లేదని కలదనియుదెలియ లేనిమాయయే
పాదుగ దోచినదాయెను
సాధకులకు వ్యక్తమనుచు చాటెరిజగతిన్.

సీ॥ అవ్యక్తమున మహదహంకారమునుబుట్టె
అహమున పంచతన్మాత్రలొదవె
పంచతన్మాత్రల పంచభూతములాయె
పంచభూతములచే బరగెజగము
జగమున దేవతా సంఘంబువాదిగా
సకలజంతువులెల్ల సంభవించె
ననిదెలుపుగురుదేవ నాశ్రయించిన
శిష్యుడనుమానమున గురుని యనుభవంబు

గీ॥ దెలియగోరియు వినయమున దేవదేవ
స్థూల సూక్ష్మాదులేరీతి సృష్టిదోచె
వరుసగాదెల్పుమయ్య నావాంఛదీర
పరమపదవాస గురుదేవ భవవినాశ.

వచనము: అనిపలుక సద్గురుండిట్లనియె: పంచభూతంబులు వరుసగా ఆకాశము, వాయువు, నగ్ని, జలము, భూములై అందు ఆకాశము అర్ధము జ్ఞాతగా నిలిచి మిగిలిన భాగము వాయువు,నగ్ని, జల,భూములనుగూడి మనసు,బుద్ధి చిత్త మహంకారమనగలిగె, వాయువర్ధము వ్యానవాయువై శేషించు సగము ఆకాశాగ్ని, జలభూములగలసి సమాన ఉదాన ప్రాణ అపానములయ్యె. అగ్ని అర్ధభాగము చక్షువై, మిగతార్ధము ఆకాశ వాయువు జలభూములతో కలసి శ్రోత్ర, త్వక్కు, జిహ్వాఘ్రాణంబులనబడియె—

జలమర్ధము రసమై మిగులుసగము ఆకాశ, వాయు, నగ్ని భూముల మిశ్రమై శబ్ద, స్పర్శ, రూప, గంధంబులయ్యె. పృథివి అర్థభాగము గుదమై మిగిలినసగము ఆకాశము, వాయు, వగ్ని, జలములతోఁగూడి వాక్కు, పాణిపాద గుహ్యములయ్యె నీరీతి పంచవింశతి తత్వములుగూడి స్థూలశరీరమాయెను.

పంచప్రాణములు జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములు. మనోబుద్ధులతో (17)పదిహేడుతత్వములుగల సూక్ష్మశరీరమై నిలచె. పై రెంటికి కారణమై సమస్తము తనలో నిముడ్చుకుని బీజాకృతిగా కారణశరీరమాయె—

కం॥ జీవబ్రహ్మములనుచును
కేవలమాత్మస్వరూపు క్రియలచె వేరే
భావము గలిగెనటంచును
యేవిధమున దెలియగలరో యెరిగింపగదే.

కం॥ సత్యాసత్యము లెట్టివో
ప్రత్యక్షముగాను దెలియ పడుటకుభువిలో
శ్రుత్యర్థము లెటుదెల్పను
భృత్యుడనో నాకునీవె బోధింపవలెన్.

వచనము: అనుచు సద్గురుమూర్తిని బహువిధంబుల ప్రార్థింప దయగలిగి నిత్యమాయాత్మను అనిత్యమా దేహేంద్రియాది సర్వప్రపంచమును వేర్వేరుగా విభజించి దెలుపం బూనెను—

సీ॥ జాగ్రతావస్థలో సకలమౌజగమును
దెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
స్వప్నసుషుప్తిలో సమతయై సర్వంబు
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
మూడవస్థలలోన మునిగినవిధమును
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
తెలివిని దెలిసెడు తెలివి వేరిక లేదు
తెలివియే నన్నిటి దెలియబడును

గీ॥ ఒక్కరూపంబుగాయుండి పెక్కులైన
చిక్కులలో జేరకను తాను యెక్కువౌచు
దిక్కుగాయున్న తెలివియే దేవుడనియు
నిక్కముగ దెలియు నిదియె నిత్యత్వమౌను.

గీ॥ జాగరంబునదోచును సత్యముగను
స్వప్నమునదోచితోచక సత్యమౌను
సుప్తియందేమిదోచని సుఖముగల్గు
నివి యవస్థలవిధమని నెరుగవలెను.

ఉ॥మాయచునున్న యీస్థితిని మానసమాదిగనింద్రియావళుల్
కూరిమిగల్గియుండి యనుకూలముగా జరియించుచుండ సదా
గారడిరీతియౌజగము కల్పనలన్ గనుచుండి భ్రాంతిచే
భారముదోచకుండియును బంధములన్ బడుచుండె జీవుడై.

వచనము: ఇట్లు ఒకప్పుడుండి మరొకప్పుడు పొర్చు గల అవస్థాత్రయములలో దేహమే నేనను నజ్ఞానమున మాతృ పితృ సతీసుతాదులే సత్యంబని జిక్కుబడి ధనాశక్తిఁ దవిలి.

గీ॥ పాపపుణ్యంబులరయక బహుళమైన
తాపములగుంది ధనమె తనదైవమనుచు
కుపితులై కూడబెట్టుచు క్రూరకర్మ ల
పరిమితముత జేయుదు రల్పమతులు.

కం॥ పరధర్మంబన నెట్టిదొ
తెరవించుక తెలియలేక తెలివిహీనతఁ
దురితాంబోనిధి జొచ్చియు
గిరగిర దిరుగంగబడిరి కీటకములుగా.

మ॥ పరతత్త్వార్థము దెల్పు దేశికప్రభుఁ బ్రార్థించి యెల్లప్పుడుఁ
స్థిరచిత్తంబున నిల్పియున్న నరులఁ శిక్షించి సుగుణంబులొ
తెరవుఁ దెల్పుట కిచ్చయించి తొలుతఁ దివ్యార్థముల్
బల్కుచుఁ
దురితాంబోనిధి నీదజూపదయతో దోడ్పాటుగాయుండినఁ.

కం॥ సచ్ఛిష్యుఁడార్తి బెనగొన
మచ్చికతో గురుని జేరి మన్ననతో నీ
తుచ్ఛపు భ్రాంతిదొలంగెడు
ముచ్చట వెరిగింపుమన్న మోదముతోడఁ.

క౦॥ వినుమని బల్కఁ దొడంగెను
తనుఁ తాగనుగొనక యెంత తబ్బిబ్బైనన్
వెనుకటి భ్రాంతిని దొలగదు
గనుమా నిజమైన కార్య కారణమవనిన్.

క౦॥ లక్షణములు దెలియవు మీ
రక్షణయే సర్వలోక రక్షితమనుచున్
దీక్షచె గాంధిజీ మీ పక్షమె
మాకభయమనుచు బ్రార్థింతుయిలన్.

సీ॥ సద్గురు పాద కంజాతముల్ సేవించి
వారిచే నుపదేశ వర్తివగుచు
త్రివిధదీక్షలు పొంది భవములన్నియుకుంది
త్రివిధతత్త్వార్థముల్ తెలియజూచి
త్రివిధవర్ణంబులని విధమంతయు దెలిసి
త్రివిధక్రియలను మది ద్రిప్పనీక
త్రివిధప్రసాదముల్ స్థిరమతి భుజియించి
త్రివిధసూత్రాచార సువిశేషముగ

గీ॥ దెలియకున్నను నద్వైతసుఖము గలుగ
నేరదు నిత్యాత్మ గనగ రాదు యనుచు
దెల్పిన గురుగుణమెంచి ధిక్కరించునట్టి
నరునకుఁ జచ్చు హేతువు వినుడి మీరు.

టీక: కావున సద్గురుపాదకంజాతములు సేవించి అనగా సద్గురువు అనగా పరమాత్మస్వరూపము. పాదములనగా సర్వప్రపంచము నడిపిస్తూవున్న బ్రహ్మశబ్ద శివాచ్యమైన హాంసః అనే రెండుఅక్షరములు, ఆపాదములు నడిచేమార్గ మందున కంజాతములనగా ఆధార స్వాధిష్ఠ మణిపూరక అనాహత విశుద్ధ ఆజ్ఞేయములనే ఆరుచక్రములు. సేవించ డములనగా యీచక్రములమీదుగానడుస్తూవుండేహాంసతో చేరి చలనములేకుండా మనస్సును ఆపాదములతో కూర్చి వుంచడమే సేవించడము. వారిచే నుపదేసవర్తియనగా మనో పవనములు రెండును ఒకటైనందున యీరెంటిని ఒకటిగా చేయడముతోనే అన్నమయాది పంచకోశములనె దేశము లను విడచి వుపరియైన అచలస్వరూపమైయున్న వుపరి దేశ మందు వర్తించడమె ఉపదేశమనేపేరు. త్రివిధ దీక్షలుపొంది భయములన్నియుకొంచి యనగా త్రి అనగా మూడు శబ్ద, దృష్టి, సంకల్పము, శబ్దములోయుండె అర్థభేదములను విడచి సర్వశబ్దములు ప్రణవశబ్దముగా భావించడమే ఒక దీక్ష. దృష్టి గోచరమైన రూపభేదములను విడచి సర్వము పరమాత్మగా భావించడమే ఒకదీక్ష. సంకల్పమునబుట్టె సర్వకోరికలను విడచి మనస్సుప్రణవమునందుజేర్చివుంచడమెఒకదీక్ష. యీ మూడుదీక్షలవలన భవ పుట్టడమనే పాపమునశించి శాశ్వతమై వుంటామని చెప్పుట. త్రివిధలక్ష్యార్థముల్ తెలియజూచి అనగా అంతర్లక్ష్యము, మధ్యలక్ష్యము, బాహ్యలక్ష్యము అని కలవు, యీమూడింటికి సాకారలక్ష్యమును విడిచి నిరాకారభావము

చెప్పేదియేమంటె అంతర్లక్ష్యమనగా నేననేతెలివి శూన్య
మనిన్ని, శూన్యమైన నావలనగలిగే వ్యాపారములు శూన్య
మనిన్ని తోచేది అంతర్లక్ష్యం. మధ్యలక్ష్యమనగా సర్వప్రపం
చము మాయఅనిన్ని మాయయనగా ఏమిలేదనిన్ని, యేమి
తెలియనిదనిన్ని సర్వవేదాంత శాస్త్రములు నిశ్చయించి
నందున యీదేహప్రాణేంద్రియములు నేనుకానవి మధ్య
లక్ష్యం. బాహ్యలక్ష్యమనగా ఏకమేవద్వితీయమ్ బ్రహ్మ అనే
ప్రమాణముచొప్పున యీ స్థావరజంగమాది సర్వప్రపంచ
మున్ను ఒక్కసాక్షియందే యిమిడి ఒక్కటై యున్నందున
ఒక్కడేయని చూడబడేది బాహ్యలక్ష్య త్రివిధవర్ణంబులు.
వివిధమంతయుగన అనగా మూడుఅక్షరములు. మూడు అక్షర
ములు అనగా అకారము ఉకారము మకారములు. యిదే
రాజస సాత్విక తామసములు. యిదే నాద బిందు కళలు.
నాదమనగా శబ్దము. బిందువుఅనగా భ్రమ. కళ అనగా చూపు.
వీటిలోయున్న అనేకవిధములైన నామరూపకోరికలను విడచి
సర్వం కల్పితం బ్రహ్మఅనేశ్రుతిప్రమాణమునుబట్టి సర్వమునః
కల్పితమనియెంచి మనస్సు మాయగా నెంచి నాదబిందుకళా
తీతుడైన ఆత్మ ఒక్కటిగా భావించినదే త్రివిధ వర్ణముల
భావము. త్రివిధక్రియలను మదిదిరుగనివక 'త్రి'అనగా మూడు
క్రియలు. అనగా చేసేవ్యవహారములకు పేర్లు. మూడువ్యవహార
ములు యేవి యేవియనిన కన్నులతో చూచేదిన్ని చెవులతో
వినేదిన్ని మనసుతో సంకల్పించేదిన్ని యీ మూడింటిచేత
నున్న మాయారూపమైన జగత్తు సత్యమని తోస్తువున్నది.

గనుక శ్లో॥ సత్యాంజనవిరోధాయ అసత్యాంజనరంజకరం జనకం- అనియున్నది.గనుక సత్యమైన పరమాత్మయనగా దృశ్య,శబ్ద, సంకల్పములచేత నిర్వికల్ప ఏకోనారాయణఅని స్మృతి ప్రమాణము గనుక ముట్టిన వస్తువునున్నూ, చూచున్న వస్తువునున్నూ విన్నశబ్ద వస్తువునున్నూ పలికినపలుకున్ను పరమాత్మనిగా భావించడమె. అయులతో మనస్సు తిరుగకుండా పట్టుట త్రివిధ ప్రసాదములు. స్థిరమతిభుజియించి అనగా

శ్లో॥ గురుపాదోదకం పీత్వా గురోరుచ్ఛిష్టాన్నభోజనం
గురుమూర్తిసదాధ్యాయే గురుమంత్రిముసదాబిపేత్.

యిందు అర్థం గురుపాదోదకం పీత్వా గురువాచకం శ్రేష్టవాచకం గురోరధికం అన్నారుగనుక గురువు అనగా సర్వప్రపంచాతీతుడైన పరమాత్మ.ఆపరమాత్మకు పాదములు అనగా ఏ ఆదారములతో నడుస్తూవున్నాడో అట్టి పాదాక్షరములకు

శ్లో॥ ఏకాక్షరుద్వయాక్షరం వాపడాక్షరం మధాపివా
అష్టాక్షరంమమోక్షాకు మంత్రియోగఫలంభవేత్.

అన్నాడుగనుక అట్టి మంత్రాక్షరములు రెండున్నూ వాని పాదములు. అట్టిపాదములవలన జారుతువున్న వుదకముఅనగా అకార ఉకార మకారములవలన త్రిగుణములవలనగలిగే సర్వ ప్రపంచము మనస్సనిన్ని, అట్టిమనస్సును బహిరంతరమున తిరుగనివ్వక తానయిన రెండక్షరములతో యిమిడింప చేసుకొనడమే గురుపాదోదకమును పుచ్చుకోవడము. గురు వుచ్ఛిష్టాన్నభోజనం- గురువనగా పరమాత్ముడు.

శ్లో॥ గురుబ్రహ్మా గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మం తస్మై శ్రీగురువే నమః.

అన్నాడుగనుక ఆపరబ్రహ్మ విడిచిపెట్టినదే వుచ్ఛిష్టాన్న భోజనము గనుక నేతినేతి మహావాక్యములచేత అయి కాదనడమే వుచ్ఛిష్టభోజనము. గురుమూర్తి సదాధ్యాయే అనగా ముట్టిన చూచిన మూర్కొన్న విన్నను పలికిన బ్రహ్మమై బరగవలయు అని పెద్దలవాక్యములు. కాబట్టి సత్తాద్వయము లేనందున సర్వము ఒక్కటియని మనశ్శుద్ధిని చేసుకోవడమే ధ్యానముచేయుట. గురుమంత్రము జపమనగా ప్రకృతియన హాశబ్దము సోహం అని గీర్వాణవాక్యముచేతనీ వేనేను అని పలుకుచున్న సాధారణమును గురుముఖముగా మరతెలిసి తిరుగదీసి నీ హంసనుజేసి నాదు బిందు కళలు అందునజేర్చి ఆకాలమునందు పుట్టిననాదమును జపించుటె సదాగురుమంత్రి జపము. వాసుదేవసర్వమితి సహమాత్మా సుదుర్లభః, అని భగవద్వాక్యము ప్రమాణముగనుక త్రివిధసూత్రాచార మవిరళముగ అనగ 'ఆత్మసత్యం జగన్మిథ్య సోయం దేవదత్తః'సో అనగా అచలమనిన్ని, అయం అనగా ప్రకృతియనే ఉచ్ఛ్వాస నిచ్ఛ్వాసము అనగా మనస్సనిన్ని, ఆవాయువులోనే పుట్టిన దనిన్ని గురుసంధిని అభేదముగలిగితే ఆత్మస్వరూపం తానే ననిన్ని, మహావాక్యార్థం. 'సో' నీవు 'అయం' నేను తెలివిని గూర్చి 'దత్తః' యివ్వబడెను. 'గంగాయాం గోషాః' అనగా గంగలో గొల్లపల్లె ఉన్నదనే అర్థంకాదు. లోక సాధారణ వాక్యము. తాముమునిగినదేగంగ తావలసినదేరంభ అనగా

పారిణముకంటె తీపిలేదు గనుక పారిణముఅనగా ప్రకృతి. ప్రకృతియనగా స్త్రీ కాబట్టి తావలసినదిరంభ యిది జహార్లక్ష్యం 'జ'అం దేపుట్టినదానికి పేరు. ఏమిపుట్టినది 'హా'పుట్టినది 'హా' అనగా ప్రకృతి అలక్షణమనగా దనవలన పుట్టబడిన సర్వప్రపంచము జహార్లక్ష్యం అనుట. అజహార్లక్షణమనగా 'అజః' అనగా పుట్టలేదని అర్థం. ఆదిమధ్యాంతశూన్యంబని పరబ్రహ్మము చెప్పబడినది. యిందుకు లక్షణమేమంటె జహార్లక్షణము విడిచి అజహార్లక్షణం పుచ్చుకోవడమే లక్షణము. యేమంటే

శ్లో॥ అశరీరం సర్వదానాస్తి శరీరరహితం
సదా యదమేన సదాముక్తి సర్వదా॥

సర్వదా భ్రమకారణము అనే న్యాయమే లక్షణం. గుడ్డులో పిల్లకు పాపపుణ్యములు కలవని యేశాస్త్రము చెప్పదుగనుక అజహార్లక్షణమని తెలిసేది యిందుకు ప్రమాణము 'సత్యజ్ఞానమనంత మానందం బ్రహ్మ'అనే ప్రమాణముచొప్పున మాయ పుట్టినది అని చెప్పరాదు, నేమి చెప్పవలెననిన మాయఅనే చెప్పవలెను. మాయఅయినప్పుడు మాయకు కార్యము ఒకటి కలదా యిందువలన యేమాయనంటే జగత్తు అనే శబ్దము లేనట్టాయెను. 'యేకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మం' అనేఅర్థము నిలుచును.

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడరె శ్రీగురునకు ॥మం॥

మంగళమనిపాడి మహనీయమైయున్న రంగూగత్రికూట సౌధ మందుననిలచి ॥మం॥

తొమ్మిది ద్వారములుమూసియు యీకాయమందున రెంటి ఒకటిగ జేసియుంచియు దనరుగనుఆజ్ఞేయమందున దృష్టిచెదర కుండయెప్పుడు సదయుడగు శ్రీ గురుస్వామికి జోడుమంగళ హారతీ యని ॥మం॥

పరమపదమిదె యంచుదెల్పుచును ఖాశింపలీషాఖాదరై బోధిం పుచును నింగికవ్వల ఏకరూపై భంగమేమియు లేదటంచును వప్పుగాదరియాకు వేగమె ఘట్టిగాబోధించుస్వామికి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరిహలు శేకావలీ షాఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖాశింవలీ షాఖాదరి దేశిక ప్రణీతం బైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు గురుశిష్యసంవాదము సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ రామ శతకము.

కం॥ శ్రీమన్నారాయణ యని
నీమంబున నిన్నుదలతు నిర్మలచరితా
సామజ వరదుడవీవే
కామాద్యరి వర్గదూర కావవెరామా. 1

కం॥ నీనామ జపము సేయక
యేనాటికి బోవుగావె యిడుములుభువిలో
శ్రీనాథ నిన్నుగొలుచుట
నానాటికి వృద్ధిజేయు నమ్మితిరామా. 2

కం॥ అతిమోదంబున నీవే
గతియని నాహృదయమందు గలవనియును నే
సతతము నిల్పితి నిన్నే
పతితుని ననుజేయబోకు పావనరామా. 3

కం॥ భువనంబుల సృష్టించియు
భువనంబుల వృద్ధిజేయు భువనాకారా
వివరము దెలియనివాడను
స్తవమే నాధనమటంచు చాటితిరామా. 4

కం॥ అర్థము దెలియనివాడను
స్వార్థమునకు జూడలేదు సర్వార్థంబుల్
వర్థిలునని నినుదలచెదు
అర్థులగని నమ్మినాడ నవ్యయ రామా. 5

కం॥ ఆపదలకు మూలంబౌ
తాపంబులు జెందలేక తాలిమిజూపే
నీపై దృష్టినిగూర్చితి
పాపోవుట దగదటంచు వాంఛతో రామా. 6

కం॥ ఖండితముగ నినుబుధులు య
ఖండుడవని బలికి సకలకార్యంబులు
నీ యాండను జేరియు చేయుట
దండితనంబనుచు మదిని దలతును రామా. 7

కం॥ కలిపి నివారించుటకును
యిలలో నీనామస్మరణ మింతయెచాలున్
కలవర పడ పనిలేదని
బలికిన వాక్యములనినమ్మి బ్రతికెదరామా. 8

కం॥ దేహంబస్థిరమనియును
దేహియెస్థిరమనుచు దెలిసి దేహములో
నా దేహియె నేనని నను నే
యూహింపుచు నిన్ను గొల్తు యోర్పున రామా. 9

కం॥ దొరికెను నినుభజియించుట
వెరపేమియు లేదటంచు వేడుకతోడన్
మరువక నీచరణంబులు
శిరమున దాల్చితిని నన్ను చేకొను రామా. 10

కం॥ మృత్యువు దాపై యుండుట
ప్రత్యక్షముగాను దోచబడుట యెరిగి నీ
భృత్యుడనై నిను వేడితి
సత్యాత్మా నన్ను బ్రోవ సాక్షివి రామా. 11

కం॥ పాపంబులెన్నొ జేసితి
కోపింపగవలదు నన్ను కోవిదవంద్యా
నాపై నేరము లెంచక
కాపాడుట కెవరుగలరు కరుణను రామా. 12

కం॥ దుర్వ్యసనంబుల నే మా
ధుర్యంబని తెలివిలేని ధూర్తుడనౌచున్
యుర్విన్ దిరిగితిచపలత
గర్వగ్రంథులను బాపి గావుము రామా, 13

కం॥ వ్యాధుల జిక్కి శరీరము
బాధలపాలౌనటంచు భావింపక నే
మేధావివలెను దిరిగితి
నాదారియె దెలియబడని నటుడను రామా. 14

కం॥ చాలును యిహసౌఖ్యంబులు
బేలతనంబాయె మాయభేషజములచే
కాలుని బారికిద్రోయక
మేలగు నీ మరుగుజూప మేటివి రామా. 15

కం॥ ఈషణత్రయములజిక్కియు
రోషంబున దిరుగుటెల్ల రోతయెగాదా
భూషితమవునే తుదకివి
దూషితములుగావె నాకు దోడ్పడు రామా. 16

కం॥ జననంబాదిగ నీపద
వనజంబులు గొలువలేక వనరుటగలిగెన్
ఘనమా నీదయజూపియు
నను బ్రోచెదవనుచు నిన్ను నమ్మితి రామా. 17

కం॥ తప్పులు సవరించుటకై
గొప్పలు మీకంటెభువిని కోరినగలరే
యిప్పుడె నా నేరములను
తప్పక దీర్చినను నేను ధన్యుడ రామా. 18

కం॥ విజితేంద్రియులకు నీపద
భజనంబతి సులభమయిన పద్ధతియనుచున్
సుజనులు దెల్పగనదియే
నిజమని నాహృదయమునను నిలిపితి రామా. 19

కం॥ యిహచింత లెల్లవీడియు
సహనంబున నిన్ను గొల్చు సాధుజనులకున్
అహమణగి నిత్యసుఖమున
విహరింతురటంచు నిన్ను వేడితిరామా. 20

కం॥ గుణముల బోబడిగాంచుచు
గుణవర్జితమైననిన్ను గుర్తింపుచు స
ద్గుణములు గలిగినవారలు
అణుమాత్రింబైనమాయ నంటదురామా. 21

కం॥ చింతలచే చెడు మనసును
పంతంబున బట్టిత్రిప్పి భక్తిచె నిన్నే
చింతనజేయుచు నుండిన
సంతోషం బమరి మాయ సమయుదురామా. 22

కం॥ లోకభ్రాంతిని జేరియు
చీకాకును జెందకెపుడు చిత్తము శివడకన్
యాకొని నీకథలను విన
సాకేదవని వింటినిదియె సత్యమురామా. 23

కం॥ ధన జన యవ్వనములను
వెనుదీయుచు నిన్నుగొల్చు నేర్తులుభువిలో
అనుమాన మేమిలేకను
నినుజేరుదురన్యములను నెరుగక రామా. 24

కం॥ భక్తార్తి భంజనుడవై
ముక్తిని సమకూర్చనీవె మూలంబని యా
సక్తిచె నినుగొనియాడెద
రిక్తుని నను జేయబోకు రిపుహర రామా. 25

కం॥ దండిగ నీకథలనువిని
పండితులకు భావమందు పరమాత్ముడవై
అండగ దండగ నుండియు
ఖండింతువుగాదె వారి కలుషము రామా. 26

కం॥ విజ్ఞుల హృదయములోపల
ప్రజ్ఞానంబునను నీవు బయలుపడుచు నీ
సౌజ్ఞచె నాడించెద విటు
సుజ్ఞానుల జేయుటకును సుఖముగ రామా. 27

కం॥ టాటోటుమాటలాడిన
బూటక మేగాని దాస పుణ్యంబగునా
యేటికి వ్యర్థపువాక్యము
చాటుటయని నీదు స్మరణ జరిపెద రామా. 28

కం॥ సజ్జనులను జేరియు నీ
పజ్జను నిలచినను పరమభాగ్యంబనుచు
యిజ్జగమున బుధులెల్లరు
లజ్జింపగ నిల్పిరెపుడు లక్ష్యము రామా. 29

క౦॥ రాగ ద్వేషములనువిడి
యోగానందమును జెందు యోగీశ్వరులకా
బాగుగ నీలోఁగలిపియు
భోగంబుల దేల్తువయ్య భువిలో రామా. 30

క౦॥ ధర్మాధర్మము లెఱిగిన
నిర్మలులను గాచునట్టి నిపుణతనీదే
మర్మము లేకను భక్తుల
కర్మములను గొలుచునట్టి ఘనుడవు రామా. 31

క౦॥ తులలేని నీదునామము
దలచెడు ధన్యాత్ములకును దారియొసంగు
చులకనయని జూచెడు యా
కలవరమతు లెట్లునిన్ను గాంతురు రామా. 32

క౦॥ నిరతము నీస్మరణామృత
మరసియు పానంబుజేయు మానవులిలలో
తిరిగియు జన్మముగలుగని
తెర వెఱగిన వారలనుచు దెలియును రామా. 33

క౦॥ నినుజేర దలచు వారలు
వెనుకటి పాపముఁ జూచి వెరువక ననిశం
బనుమానమేమి లేకను
వినయవిధేయతను నిన్ను వెదకిరి రామా. 34

కం॥ చేతనరూపంబున ప్ర
ఖ్యాతివహించియును సర్వకారణమౌచున్
నాతియు పురుషులుగాకను
జ్యోతిగ వెలిగెదవటంచు జూతురురామా, 35

కం॥ జడమతులకు దెలియని నీ
కడుగోప్యంబైనవిధము గాంచుటతరమా
యిడుముల పాలౌమాయను
గడచిన సమునుసులెనిన్ను గందురు రామా, 36

కం॥ అనుభవ పరులే నీకథ
వినదలతురు వేడ్కతోడ వివశులునౌచున్
అనుమానమెంతమాత్రము
మనమునదోచినను నిన్ను మరతురురామా, 37

కం॥ అంతరజ్ఞప్తిచె తమలో
నెంతో సంతోషమునను నేర్పరులవుచున్
చింతన జేసినవారల
చెంతనునిలచియును నీలా జేస్తువురామా, 38

కం॥ విచ్చలవిడిగా దిరిగెడు
తుచ్ఛపు బుద్ధియునుగలుగ దొయకదుగద నీ
స్వచ్ఛతగల నిజరూపము
సచ్చరితా నాకుజూపి సాకుము రామా, 39

క॥ కాదని వాదించుటయును
లేదని చింతించుటయును లేశము లేకన్
పాదుగ నీపదపద్మము
లాదరమని దెలియువార లధికులు రామా. 40

క॥ విన్నవి కన్నవి సున్నని
తిన్నగ దెలియంగబడెను ధీరులు తమలో
నిన్నే భావించుచు తమ
యున్నతమును వదల రెపుడు యుర్విని రామా. 41

క॥ అధికుడనని వర్తించుచు
బధిరునివలె దిరుగువెల్ల బంధంబనుచున్
విధివిధ మెరుగుచు నిన్నే
యధికుడవని దలతు రెపుడు యాత్మలో రామా. 42

క॥ మనసే సంసారంబని
మును జను మహనీయులెల్ల మూలంబౌ యా
మనసును వశపరచుక యా
ఘనపదవిని గాంతురనుచు కంటిని రామా. 43

క॥ వివిధోపాయంబుల మీ
సువిచారము జేయగల్గు సుజనులు ధాత్రిన్
అవిరళ సుఖమును గందురు
విపరింపగ నిదియె మంచి విధమని రామా. 44

కం॥ మోక్షేచ్ఛ గలుగువారలు
సాక్షాత్కారులవుచు నీదు సన్నిధిలోనన్
రక్షింపబడుదురఖిలము
పేక్షింపుచును నధిక ప్రియమున రామా. 45

కం॥ అన్యమెరుంగక నీవే
మాన్యుడవని జూచుచుండు మానవులకు నీ
వన్యము లేకను దోతువు
ధన్యులు విడనాడనట్టి దారిది రామా. 46

కం॥ దినదిన మాయువు క్షీణం
బని దెలియును భక్తిగలుగు బాలుండైనన్
జను కాల మేలవచ్చును
ఘనమని నిను గొలువలేని కాలము రామా. 47

కం॥ కాలము వచ్చును పోవును
మేలీలన్ గలదో దాని నెరుగకవశమా
తాలాయె జగమటంచును
మేలుగ నినుజేరు బెల్ల మెలుకువ రామా. 48

కం॥ చిత్తరువుగావె తనువులు
తత్తరపడి మోహమొంద తథ్యంబవునా
యుత్తరి నీవే నిజమని
సత్తగు నినుదెలియువారె సాధ్యులు రామా. 49

కం॥ భవ జలధి దాటువారలు
చవిగొని నీనామజపము సార్థకమనుచున్
వివరించి యితరమొల్లక
భువిలో నీభజనజేయ బూనిరిరామా. 50

కం॥ రాజాధి రాజులును నిను
పూజింపుచు స్మరణజేయ బూనినగాదే
రాజితమా నీచరణ స
రోజములను జేరగలుగు రాఘులురామా. 51

కం॥ రసపూరితమా నీకథ ల
సమానం బనుచుబుధులు లత్యములోనన్
వినువక నిల్పిరియనిశము
వశమా సామాన్యులెన్న వసుధనురామా. 52

కం॥ తండోపతండములు నీ
యుండనుజేసుటకు భువిని యాసించియు ను
ద్దండత భజనల జేయుచు
నుండియు నినుగొలువలేక నోడిరిరామా. 53

కం॥ రావే ననుపోషించుటకును
రావే నీ కరుణజూపి రక్షించుటకున్
నీవేగాకను యితరులు
బ్రోవ మరెవ్వరునుగలరు పుణ్యులురామా. 54

కం|| మతిమంతు లాత్మవేత్తలు
శ్రుతిసిద్ధంబైన నీదు శుభచరితంబున్
హితవుగ తమలోనిల్పియు
నుతియింపుచు వెరపులేక నుండిరిరామా. 55

కం|| కలలోగాంచెడు కలిమిని
యిలలో నిజమనుచుజూడ యింగితమౌనా
నిలకడ లేనిజగంబును
కలదని దలపోయుటెల్ల కలయేరామా. 56

కం|| విన్నపమాలింపుము యా
పన్నశరణ్యుడవీవె పాపహరణ నీ
కన్నను దిక్కెవరని నిను
సన్నుతిజేయుదును నన్ను సాకుము రామా. 57

కం|| దూరముజేయకు తండ్రీ
సారెకు మీనామస్మరణ జరిపెదునాపై
భారము మీదేయనుచును
కోరితి మీకరుణజూపు కొరకై రామా. 58

కం|| అపరిమితానందంబున
నిపుణతగల నీతివరులు నిత్యసుఖమునన్
చపలతలేకను మెలగుట
విపరీతముగాదు నీదు వినుతిచె రామా. 59

కం॥ జగదాధారుడవని నిను
అగణితముగ సురులు మునులు యార్తిచెగొల నీ
దిగనాడి బ్రోవకుంటివె
పగగలదా నీకు ధనుకు పావనరామా. 60

కం॥ ఆధార మెవరులేరని
వేదనపడ నేల వేదవేద్యుడవవుచున్
నీదయ జూపుదువయ్యా
మేదినిలో భక్తులకును మేటివిరామా. 61

కం॥ ఎందరు మీ సేవకులై
యుందురో లెక్కింపతరమె యుర్వీస్థలిపై
అందరిలో నేనొక డను
నిందితుడను నిన్ను గొలువ నేర్తునరామా. 62

కం॥ దుర్భావ లాడుచుండియు
నిర్భయముగ నిన్ను బొగడ నేరక నిటులన్
నిర్భాగ్యుడనై యుంటిని
అర్భకుడను నన్ను బ్రోవు మాత్మారామా. 63

కం॥ ఒక్కపుడు నిన్ను జూచుచు
మిక్కిలిసంతోషమునను మీరియు నీవే
దిక్కని నమ్మికతో నిం
కొక్కటి గనలేకనుందు కృపగను రామా. 64

కం॥ సంకల్పసాక్షివని నీ
వంకను జూచుచును సకలవాంఛలుడిగి యే
ఝంఝను లేకను నీపద
పంకేరుహములను యెపుడు బాయను రామా. 65

కం॥ మరణము జెందెడు వేళలో
కరుణామయ నిన్ను వేడ గలనో లేనో
తరుణము వ్యర్థము జేయుట
సరిగాదని యిపుడె దలుచ సాగితి రామా. 66

కం॥ జరయును మృతియునుగల యు
స్థిరతనువులు జూచి నివియె స్థిరమని దలచే
నరు లెరుగగలరె నీదగు
మరణము జననమును లేని మహిమను రామా. 67

కం॥ జలబుద్బుదముల రీతిని
నిలవని యీతనువు లెట్లు నిలచును ధాత్రిన్
తలపుల నీ నిజతత్త్వము
మెళుకువగా దెలియజేయు మేటివి రామా. 68

కం॥ జగదాకారము దాల్చిన
నిగమాధిప నిన్ను దెలియ నేరని నాపై
పగబూన వలదు దేవా
వెగటుగ ననుజూడ నెవరి వేడుదు రామా. 69

కం॥ రూపలేని స్వరూపము
రూపించుట కెవరుగలరు రూఢులు నీవే
ప్రాపకమని మదినెంచియు
తాపసులెల్లరును నిన్ను దలతురు రామా. 70

కం॥ రట్టడిపాలొనరించెడు యీ
కట్టడియా మాయయెంత ఘనులను నైనన్
యిట్టట్టు జేయుచుండు ని
ఘట్టిగ నినుదలచలేని కతమున రామా. 71

కం॥ జప తప దానంబులు నీ
కృపగలుగుటకొరకు సకల కోర్కెలుడిగి యే
విపరీతములకు బోకను
నిపుణులునై నిన్నుగొల్వ నేర్చిరి రామా. 72

కం॥ తల్లివి దండ్రివి దాతవు
యెల్లజగంబులకు నీవే యేలికవనుచున్
యుల్లమున దలచుచుందును
చల్లని దయజూపిబ్రోవు చక్కగ రామా. 73

కం॥ ఏకాంత వాసులెల్లరు
గైకొని మీనామస్మరణ గావించుటకై
చీకాకులేక నెప్పుడు
ఏకాకారమున మిమ్ము వేడితి రామా. 74

కం॥ భక్తులు నీపదభజనయె
ముక్తికి మార్గంబటంచు మురయుచు నెపుడుఁ
శక్తికి వంచనలేకను
భక్తిచె జేయంగ గలరు భయమున రామా. 75

కం॥ ఆనందమొంది నిరతము
బూనందగు కార్యమిదియె పుణ్యులకనుచుఁ
పూనిరి నినుగొలుచుట కను
మానిత గుణధుర్య భక్త మానసరామా. 76

కం॥ దుర్వార్త లేవి వినకను
సర్వాధారంబునైన సత్యచరిత్రం
బుర్విని వినదలచియు తమ
గర్వంబులు ద్రుంచిరంత ఘనులై రామా. 77

కం॥ అత్యాదరంబునను నీ
భృత్యులు నినుజేరి సర్వపూజ్యుడవనుచుఁ
నిత్యము నిన్నేగొలుచుచు
సత్యము విడనాడరెపుడు జగతిని రామా. 78

కం॥ వ్యర్థము జేయక కాలము
సార్థకమై భవముగడచు సాధ్యపువనులఁ
నిర్ధయుడవనియు దలపక
అర్థుల జేయుదురుగాదె అవనిలొ రామా. 79

క౦॥ ఎంతో యాపదలొచ్చిన
చింతింపక యాత్మసుఖము చెడకను విజ్ఞుల్
సంతోషంబున నిన్నే
చింతన జేయుదురు ధాత్రి శ్రేష్ఠులు రామా. 80

క౦॥ భద్రముగా నినుబుధులిల
చిద్రూపుడవౌట దెలసి చిన్మయులౌచున్
ముద్రల కావల వెలిగెడు
సద్రూపము గాంచుచుంద్రు సత్యము రామా. 81

క౦॥ దృష్టికి వెలుపల లోపల
స్పష్టంబై యున్న నిన్ను సాధ్యమె దెలియన్
యిష్టా యిష్టములుడుగు య
దృష్టులకే గాక యెట్లు దొరుకును రామా. 82

క౦॥ సిద్ధులు నినుసేవించుట
శుద్ధంబని యితరములను శోధింపక నీ
వద్దను జేరియు నిరతము
వద్దికతో నీదుస్మరణ వదలరు రామా. 83

క౦॥ తత్త్వాపేక్షతో నరులతి
సత్త్వంబును సాధనముగ సమమతులవుచున్
తత్త్వముగందురు మహా నీ
యత్త్వంబని బలికిరవని యధికులు రామా. 84

కం॥ యితరేచ్ఛమాని నీవే
గతియని దలపోయువారి కలుషము లెల్లన్
హితవుగ ఖండించెదవట
మతిమంతులు బలుకవింటి మహిలో రామా. 85

కం॥ నీ దాసదాసుడను నే
సాధనములు లేవు నిన్ను సాధించుటకున్
మోదముతో నీస్మరణయె
సాధకమని నమ్మినాడ సతతము రామా. 86

కం॥ అజ్ఞానవశులు నినుగను
సుజ్ఞానము బడయకున్న సుఖరూపంబౌ
సౌజ్ఞ లభించునె భువిని ర
సజ్ఞతగాదనుచుబుధులు చాటిరి రామా. 87

కం॥ తెలిసెదనన వశమానా
తెలివియె దేవుండటంచు దెలుపుట వినమే
తులలేని నీదురూపము
తలపుడిగిన వారికలవి తథ్యము రామా. 88

కం॥ తుదమొదలన వశపడకను
సదయుల దయవలనదెలియ సాధ్యంబనుచున్
మొదలిటి వేల్పులు వరుసను
వదలక గురుదేవుకరుణ వడసిరి రామా. 89

కం॥ కార్యము గనుపడుచుండును
కార్యమునకు కారణంబు గనరాదెందుఁ
కార్యము కారణమెరుగుట
ఆర్యుల కృపవలనగాదె యవనిలొ రామా. 90

కం॥ జగతికి కారణమని నిను
నిగమాగమ వాక్యములచె నెరుగగ తమలో
గగనాంశ మైనశబ్దము
సుగతికి మార్గంబటంచు జూచిరి రామా. 91

కం॥ కారణము లేక కార్యము
వేరుగ లేదనుచు వేదవేద్యుడవవు నీ
భారమె యీజగమనుచును
ధీరులు వెదకియును నిన్ను దెలసిరి రామా. 92

కం॥ జీవుని దెలిసినవారలె
దేవుడవౌ నిన్ను దెలియ తెరవనిబలుకన్
జీవుని గనుగొన నెంచిన
త్రోవను జూపంగ గురుడు తోడ్పడు రామా. 93

కం॥ భువనాకారము దాల్చియు
భువనములకు వేరుగాక భువనాకృతికిన్
దవులక నిలచిననిన్నె
స్తవమొనరించుటచె బుధులు ధన్యులు రామా. 94

కం॥ చక్రాకారము గలిగియు
వికృతులను జూపునట్టి విశ్వమునీలో
సుకృతులు గందురు తమలో
ప్రకృతిని దిగనాడి భవము బాయగ రామా. 95

కం॥ వచ్చుచు పోవుచునుండియు
సచ్చరితులు దెలియగల యసాధ్యపు కాలం
బెచ్చట లయమగునో యా
ముచ్చట దెలుపంగనీవె మూలము రామా. 96

కం॥ నీవారశూకమున నిను
దేహాకృతిగానుజూచు తెలివిగలిగినన్
కేవల పరమాత్ముడవౌ
నీవేగాకెవరుగలరు నిపుణులు రామా. 97

కం॥ చిత్తంబులోన నే
సత్తనుచు దెలియబడుట సాధ్యమెగాదా
యొత్తెరగు వీడగలరది
తత్తరపడ పనియెలేదు ధరణిని రామా. 98

కం॥ పురుషులు స్త్రీలన వేరే
పరికింపగ నెవరుగలరు ప్రాకృతమున నీ
తెర వెరుగ నట్టివారలు
పలివరి విధమువుచు నిన్ను బడయరు రామా. 99

కం॥ రుజువుగ నిన్నే గాంచుచు
భజియించెదు వారు భువిని పాపరహితులై
అజహరు లందరు గొలిచే
నిజమగా నిన్నెరుగగలరు నీతిచె రామా. 100

కం॥ తుదిజన్మమనుచు నినుగను
బుధులెల్లరు దెలుపవింటి పూర్ణుడవని నా
హృదయాబ్జమందు నిన్నే
వదలక గొనియాడుచుంటి వాంఛతొ రామా. 101

కం॥ నిత్యానందంబున నిను
ప్రత్యగ భిన్నుండవనుచు భాగవతులు నీ
యత్యాదరంబున నిటు
సత్యముగా జూడగలరు సభికులు రామా. 102

కం॥ దూరంబున ననుజూడకు
సారములేనట్టి మాయ సంసారంబున్
యేరీతి నీదగలనిక
కారణమా నీదుకరుణ గలుగక రామా. 103

కం॥ అరుణోదయంబు మాడ్కిని
గురుకరుణామృతము మాయ గుహలను వెలుగన్
తెరవాయె నిన్ను బొగడగ
కరుణాకర నీదుకృపచె గావుము రామా. 104

కం॥ దరియాహులుస్సేన్ షా గురుకృప
పరలోక ప్రాప్తిగలుగు భాగ్యముండన్
వెరపేమి లేనిదని గను
నరులకు పరమార్థమనుచు నమ్మితిరామా. 105

కం॥ మును భక్తులెల్లరును నిను
వినయ విధేయతనుగొలువ వేడ్కజనింపన్
పనిగొని నిను స్మరియించుట
ధనమే నాకనుచునిన్ను దలతునురామా. 106

కం॥ కుందురువారి పురంబున
అందముగా నిల్పిమిగుల యాదరణముతో
నుందువు ఖాశీందాసుని
సందియములు బాపుకొరకు సాక్షిగరామా. 107

కం॥ మంగళమని నినుబొగడెద
శృంగారంబైన నీదు శ్రుతిహితపదముల్
రంగుగ నాశిరముననిడి
పొంగుచు దలచెదను నృపుడు పూజితరామా. 108

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాహుల్ శ్సైన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖాశీం వలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీరామశతకము కంద పద్యములు నూటయెనిమిది సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ రామ శతకము.

సీ॥ శ్రీరామ నీనామ పారాయణము జేయు
వారలఁ జేరునే ఘోరమాయ
సకలార్థములనొసగు జాడ వేరున్న దే
సుకరమా నినుదలచు సుఖముగాక
చలమాఁసును నిలుప నీనామమే
గలదు భువిలోనొకటి గలుగబోనె
సర్వపాపంబులు సమసి పోవునుగదా
నిర్విచారంబున నిన్నుగొలువ

గీ॥ ధర్మ సంరక్షణము జేయు నిర్మలాత్మ
కర్మబంధంబులనుగాల్చు ఘనుడవయ్య
పరమకళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కొందుర్వారి పురాగ్రిధామా.

సీ॥ సంసారబంధముల్ సమయింపుటకునీవె
సకలశక్తిచహించు సాహసుడవు
వింతవింతలదోచు విషయవాసనలను
అంతలోండ్రుచెడు శాంతినిలయ
వాచామగోచరంబై వెలుంగుచు భువన
వాసివై వెలయు శ్రీ దేశికేంద్ర
పరమార్థమునుగోరు భాగవతులకు నీవె
తెరవౌదువానంద కరుడవవుచు

వవ్యయానంద పరిపూర్ణ యఖిలరూప
దివ్య పథసౌధముననున్న దేవదేవ
పరమ కళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రిధామా. 2

సీ॥ నీదివ్యసదనంబు నిత్యానుభోగంబు
కాదనువారికి బాధకంబు
సాధుజనులదలచు సంతోషనామంబు
వాదభేదములేని వైభవంబు
భుక్తిముక్తులగూర్చు పురుషార్థ భవనంబు
రక్తిగలిగిన విమల రాజితంబు
తీరని దుఃఖముల దీర్చెడుభారంబు
కరుణగలిగియు బోధిప కారణంబు

సత్య సంకల్పులకు మహా సార్థకంబు
నిత్యమును సాక్షిగాగాంచ నిజపథంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 3

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిలచియున్న విధంబు
దెలియబడుటయెగదా తెలివియనగ
కలలోన దోచిన కలియుగ భ్రాంతిని
గలదనినిలువగా వలను పడునె
తొలుతనీయాధార బలమునగాక మరి
గలదె యింకొకటది కలగాక
కలిగియుండిననిన్ను గానక బలుజన్మ
ములనైన నీపాద నళినయుగము

గాంచజాలరు యెంతటి ఘనులుభువిని
సంచితాగామి కర్మలు సమసిపోవు
పరమ కళ్యాణ॥ 4

సీ॥ పూని నినుసేవించి పూజించు ఘనులెంత
పుణ్యాత్ములైనిన్ను బొగడినారొ
గనరాని నినుజేరి గలియగోరిన సుజన
గణ్యు లేరీతి నినుగాంచినారొ
కాలదేశంబులు గాని నీనిజరూప
లీలలేధన్యాత్ము లోలినారొ
కారణాచార్యుని కరుణచే బుధజనుల్
ధీరులై నిన్నెట్లు దెలిసినారొ

తెలియజేయక నాకెవరు తెరవు దేవ
కలిమి బలిమియు నీవె ననుగావుమయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 5

సీ॥ నీపద భక్తిచే నిఖిలలోకంబులు
పాపసంహారమై బరగుచుండు
తులలేని నీకథల్ బలుకు సర్వజ్ఞులు
వెలలేని సంపదల వెలసినారు
సదయుడవౌనిన్ను సన్నుతించెడువారు
ముదమున నిన్నెపుడు వదలకుంద్రు
తప్పులన్నియు దీర్చు గొప్పవాడవటంచు
చొప్పెరింగినవారు ముప్పుగొనరు

నిన్ను వేమారుదలచెడు నిపుణులెల్ల
ఉన్నతోన్నత సుఖముల నొందగలరు
పరమ కళ్యాణ॥ 6

సీ॥ నిగమాగమములెల్ల నిన్నువర్ణించుటే
గాక మరేమియు గలుగబోదు
సుగతికి మూలమై శుద్ధస్వరూపమై
యగణితమైన నిన్నరయగలమె
లోకవిఖ్యాతమై రాకపోకలులేక
యేకమైయున్న పరలోకవాసు
తెలివిమాలిననన్ను చులకనగాజూడ
దలచిన నాకిక దారిగలదె

దీనజనపోష గతదోష ధీవిలాస
ధర్మ సంరక్షణముజేయు దైవరాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 7

సీ॥ దివ్యమౌ నీనామ దీప్తిముల్లోకముల
నిర్వివాదంబవుచు నిలచునయ్య
సర్వోత్తమంబనగ సజ్జనావళిలోన
దుర్వివాదంబుల దునుమునయ్య
సకలశోభితమునై సర్వాధికారమై
ప్రకటింపబడుదువు భయముదీర్చ
నిను వర్ణనముసేయ నేనెంతవాడను
మనసు నిలకడలేని మానవుడను

సర్వ సంపద్విశేష సజ్జనవిలాస
యుర్వి నీకంటెఘనులెవరు యూహసేయ
పరమ కళ్యాణ॥ 8

సీ॥ నీచుడనని నన్ను జూచిచూడకయున్న
కాచిరక్షించెడు ఘనులెవరు
మందరగతిగనని మంధుడనని నాదు
సందియంబులుబాపి సాకెవరు
కలుషాత్ముడని నన్ను కడద్రోయుచుజూచిన
బలమొసగి రక్షింప బంధులెవరు
భయపడి నీసేవ నయమనిజేయు నను
దయజూపి పాలింప దాతలెవరు

తప్పులన్నియుదీర్చెడు దైవమెవరు
యిప్పుడే నన్నురక్షింప విహితులెవరు
పరమ కళ్యాణ॥ 9

సీ॥ స్థిరచిత్తమున నిన్ను శరణని వేడిన
కరుణించి కడతేర్చు ఘనుడవీవె
భక్తపోషణుడవని పలుమారు బుధజనుల్
శక్తికొలదిగ దలుచ సాకనీవె
వెరపులన్నియుదీర్చు వేదవేద్యుడవనుచు
స్మరియింపభరియించు సాక్షివీవె
విరసమేమియులేక విశ్వాసమున ప్రజలు
సమగా జూచెడు సఖుడవీవే

నీవుగాకను దయయుంచు నిపుణులెవరు
గావవే నన్నుమన్నించి కలుషరహిత
పరమ కళ్యాణ॥ 10

సీ॥ అన్నిటనీవుగా నున్నవిధమెరుకపడ
సున్నగామాయను జూడవలదె
ప్రబలమౌ నిర్గుణ పదవినొందెదమన్న
నుభయవాచ్యార్థముల్ వదలవలదె
జీవదృష్టినివీడి శివదృష్టిగలుగుట
భావమానందమున బరగవలదె
నీవు నేననుభ్రాంతి నిలిపివేయుదమన్న
కేవలాత్మాకార తోరివగాదె

సకల సంశయరహితమై జనగనెంచ
నిఖిల జగమునుబ్రహ్మమని నెరుగవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 11

సీ। నిత్యమై సత్యమై నిర్వికారంబునై
ప్రత్యగాత్మయున్న పరమపురుష
శుద్ధమై శుభదమై బద్ధత్వమును లేక
సద్దయాళుడవైన శాంతినిలయ
స్వచ్ఛమై సర్వమై హెచ్చుతగ్గులు లేక
ముచ్చటై యున్న గురుమూర్తివయ్య
కర్తవై భరియింప భర్తవై బ్రహ్మాది
మూర్తులకాధార వర్తివయ్య
సచ్చిదానంద పరిపూర్ణ సాక్షివయ్య
సచ్చరితుఁడ వీవయ్య సన్నుతాంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 12

సీ॥ హృదయాబ్జనిలయ నీ సదనంబు జేరగా
మదినెంచి విజ్ఞాన మయులు ధరను
జ్ఞానాశిచే విషయ గహనంబు మనుమాడి
మానావమానములు మరచియుండి
న్యూనమించుక లేక యానందప్రాప్తిచే
బూని నిరంతర ధ్యానమునను
నినుజేరిరని శృతుల్ నియతితో దెల్పిన
వినిసంతసంబున నినుభజింతు
వరద భక్తార్తిభంజన వాసుదేవ
సరగునను నన్నుబ్రోవుము సర్వవినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 13

సీ॥ తొలుత నీవొకడవై దుస్తరమౌ మాయ
నంటియుంటకను నీవుంటివయ్య
వెలిలోను వ్యాప్యమై వెలసిన సద్రూప
తలపుల నిన్నె నే దలతునయ్య
మలినమించుక లేని మహనీయమూర్తి నిను
మాటిమాటికి గొలువ మరువనయ్య
వెలలేని మనసుచే విజ్ఞులుసర్వదా
ఫలరహితులై నిన్ను బిలుతురయ్య

లీలలన్నియు నీవె నన జాలునయ్య
పాలుమాలిన నీకృప బడయరయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 14

సీ॥ సమ్మతితో నిన్ను నమ్మినవారికి
యిమ్మగాయాప్సితము లిచ్చినావు
క్రమ్మినయజ్ఞాన గాఢాంధతనుబాప
జ్ఞానభాస్కరుడవన గలిగినావు
సన్మానమున బుధుల సంరక్షణము జేయ
ధర్మపరుండవన దగిననీవు
నిర్మోహులకు సర్వ ధర్మంబులను దెలిపి
కర్మబంధంబులు గాల్చినావు

తాల్మి గలిగినవారల దరచినావు
కల్మషంబులు దొలగింప ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 15

సీ॥ పెద్దలబోడగని పెడవాదములుబల్కు
మొద్దులనెల్ల మర్ధించినావు
వద్దికగలిగిన వారలజేరియు
శ్రద్ధగాబుద్ధులు జెప్పినావు
హద్దులోనిలచి హృదయాబ్జమున నినుగన్న
శుద్ధాత్ములని నీవు జూచినావు
కద్దులేదనియెడు వ్యర్థవాక్యములాడు
బద్ధుల భవములెడ బాపఁబోవు
గద్దులెల్లనుదీర్చు మహారాజవీవు
పద్దుబూని భజింప పాలింపనీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 16

సీ॥ పుట్టినదాదిగా గిట్టు పర్యంతమును
మిట్టిపడుచును దిరుగ మేలుగలదె
పొట్టకొరకై నరులు గుట్టుదెలియక తాము
దిట్టవై మెలగిన తెలివిగలదె
పట్టిదీజగమని వాంఛలువిడకున్న
యెట్టిదో నిజమును యెరుకగలదె
ఘట్టిగా నీపాద కంజముల్ నెరనమ్మి
పట్టువిడువకనున్న భయముగలదె
మట్టిపాలైన దేహమును మరువవలదె
తుట్టతుదకైన నీకరుణ దొరుకవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 17

సీ॥ రూపింపరాని నీ రూపమెరిగిభజింప
తాపసులెంతటి ధన్యులైరో
అంతటావ్యాప్యమౌ అద్భుతాకారమును
చింతింపబుధులెంత శ్రేష్ఠులైరో
కలకాలమొకరీతి గలిగియుండిన నిన్ను
నిలకడగాగాంచి నిపుణులైరో
గుణరహితులవుచు నిర్గుణసౌఖ్యమున నిన్ను
అనుభవంబున దెలియ నధికులైరో
వారి వర్ణింపవశమౌనె వసుధలోన
కారణాచార్య వరు లనగలిగినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 18

సీ॥ గురుడే పరుండని గుర్తించువారలు
పరమపదవాసులై బరగినారు
కారణాచార్యుని కరుణలేకనుతన్ను
గాంచగలరే యెట్టి ఘనులుధరను
గురుమాత్రమెరుగక పరమార్థమునుదెలియ
తరమవునె యెంతటి తపస్వికైన
వేదవేద్యుడవవుచు వెలయు నీ నిజరూపు
సాధింపగలరె గురుసాజ్ఞలేక
వున్నదున్నట్లు దెలుపగల కన్నతండ్రి
నన్ను కడతేర్తువని నిన్నె నమ్మినాను
పరమ కళ్యాణ॥ 19

సీ॥ జీవుడే దేవుడని త్రోవదెల్పినయట్టి
పావనుండౌ గురుని పాలనమున
మలినయుతంబైన మాయనొలగునుగాక
వలనుపడునే యెంత తెలివియున్న
లింగాంగభంగమౌ సంగతెఱుగుదమనిన
శృంగారమవు గురుని సూటిగాదె
తన్నెరింగియు తాను ధన్యత్వమును జెంద
గురుకృపలేకను తెరవుగలదె

జన్మ సాఫల్యమొనరించి జడతదీర్చ
చిన్మయానందుడౌ గురుని జేరవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 20

సీ॥ నిన్నుగొలువనివారి నేర్పరితనమేల
భిన్నభావముగలుగు చిన్నెలేల
వావివరుసలులేక వదరుటలవినేల
శివిగాదిక్కులు దిరుగుటేల
పాపముల్ దెలియని భక్తిశ్రద్ధలవేల
ఆపదలెరుగని అర్థమేల
తనగతిగానక తపియించుటదియేల
జననమరణముగనని జన్మమేల

మనుజ జన్మంబు మంచిదని మరచుటేల
వినయమున నిన్నుగొలువని విధము దేల
పరమ కళ్యాణ॥ 21

సీ॥ తప్పుదెలియనివారి గొప్పతనంబేల
ముప్పిరుంగనివట్టి మురిపెమేల
తన్నుతానెరుగని దబ్బరలవియేల
పిన్నపెద్దలగనని బిడియమేల
మనసునిలకడలేని మాటలపనియేల
కనుగానకున్నట్టి ఘనమదేల
దేహమేతానను తెలివిహీనమదేల
అహమణచనేరని యార్తియేల

వున్నదున్నట్లుదెలియని వూహయేల
మన్ననతో నిన్నుజేరని మనసదేల
పరమ కళ్యాణ॥ 22

సీ॥ మరణచిహ్నములచే వెరపుదోచెడుకాల
మరుగుదెంచిన నిన్ను మరతునేమొ
వడరానియిక్కట్లు బడి తపించెడువేళ
తడబడుపాటున దలపలేనొ
దుస్తరంబౌవ్యాధి మస్తకంబునకెక్క
ఆస్తిమిడవౌనిన్ను వరయలేనొ
పలిపరివిధములై పరువులెత్తుచునుండు
మనసునీయందుంచ గలనొ లేనొ

యిప్పుడేనిన్ను స్మరియింతు గొప్పగాను
తప్పులనుబాపి దయయుంచు దాతవనుచు
పరమ కళ్యాణ॥ 23

సీ॥ ఏకమై నిత్యమై వెలయు నీకృప గలుగ
సాకగలిగెనుమమ్ము లోకమాత
జగముల పుట్టింప సమయింపగలమహిమ
తల్లియా మాయకే చెల్లునయ్య
నీకటాక్షంబున నిర్మింపగలిగెను
లోకవిఖ్యాతమై లోకములను
యిట్టి దట్టిదటంచు వివరింపరాక నీ
కట్టులోపలనుండు ఘనతగాంచి
సర్వ భ్రాంతికిమూలమై సమతనుండి
నిర్వచారులపరమాచు నిన్నుజూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 24

సీ॥ త్రిగుణాత్మకంబవుచు నిగమంబులనుబల్క
వగపులేకుండు నీ వట్టిమాయ
లేనిది కలదని కలదాని లేనిదని
పూనిచూపించు యీ లేనిమాయ
యెంతవారలనైన భ్రాంతిలోపలముంచి
చింతలజేయు నీ వింతమాయ
మేలుదెలిసియు సత్య శీలురైనను వారి
కాలమానందమున గడుపుమాయ
చెప్పటకొవలనుగా దింత గొప్పమాయ
చొప్పదెలియుటయే మహా చోద్యమాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 25

సీ॥ పంచభూతంబులై బరగుచుండియు విషయ
పంచ నేమియులేని పట్టిమాయ
దేహి దేహంబుల తెర వెరుగువారిలో
సాహసంబున నిన్ను జేరుమాయ
స్వచ్ఛమై ముచ్ఛయై హెచ్చుతగ్గులఁగలిగి
యిచ్ఛవచ్చినరీతి వెలయుమాయ
కర్మఫలంబులు కట్టికుడుపుచు తాను
నిర్మలంబున నుండు నిట్టిమాయ
కలదు లేదని వూహింప గనని మాయ
దెలియతరమవునె నినుజేరు తెరవులేక
పరమ కళ్యాణ॥ 26

సీ॥ పలుఁభ్రాంతులకు మూల బలమైనమాయను
దెలిసి కలియకున్న ధీరవరులు
వెలిలోను నినుగాంచి విడువకుండినయట్టి
తెలివిగలిగి వెలుంగు ధీరవరులు
అవయవ రహితమై యావరించిన నిన్ను
దెలిసిమరువకనుండు ధీరవరులు
నీదయారసమున నిత్యతృప్తిని బొంది
ధీసాక్షివనియెంచు ధీరవరులు
లోకరక్షణకొఱకు నీ వేకరీతి
వెలయు పరమార్థనిలయ నిను వేడుకొందు
పరమ కళ్యాణ॥ 27

సీ॥ మూడు మేనులయందు మూడవస్థలలోన
వేడుక జూప నింకెవరుగలరు
జోలుతనువులలోన వాలలాడుచునుండి
వీలుగావర్తింప నెవరుగలరు
కాలకాలంబులు గాని నిజతత్త్వమును
మేలుగాబోధింప మేటియెవరు
పంచవింశతి తత్త్వ పరమవ్రుచు సర్వమున
వంచనేమియు లేని వారలెవరు

అన్నిటికినీవె యాధారమైతివయ్య
నిన్ను గానని వారికి మన్ననేది
పరమ కళ్యాణ॥ 28

సీ॥ మంచియోగమున నిన్నెంచి భజించిన
సంచితాగాములు దృంచినావు
పరిశుద్ధ హృదయులై పరిశోధనము జేయు
భక్తావళినిబ్రోవ బరగినావు
మృష యీజగంబని విషయేచ్ఛలనుమాను
కృషిజేయు గుణయుతుల గూడినావు
పురుషార్థ పరులవ్రుచు పూజించు పుణ్యుల
వెరువ వలదని యభయమిచ్చినావు

నిన్నువర్ణింపలేరెట్టి నిపుణులైన
జనన మరణ విరహిత జగదేక వినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 29

సీ॥ నీనామమఖిలమై నిర్మలంబై యుండు
నీనామమానంద నిలయమవును
నీనామ మవిచార నిశ్చయంబౌనగూర్చు
నీనామమంతట నిలచియుండు
నీనామ మదిదుఃఖ నిర్మూలమునుజేయు
నీనామ మఖిలార్ధముల నొసంగు
నీనామ మరివర్గముల నెడబాపును
నీనామ మతిశయ నీతిపథము

నీదునామంబు దలచక నెవ్వరైన
వేదనలు బాయ లేరెందు వెదకిచూడ
పరమ కళ్యాణ॥ 30

సీ॥ పరలోకప్రాప్తికి ప్రాపకంబౌనామ
మపరోక్షపదవిగను నట్టినామ
మిందుసూర్యాగ్నుల వెలిగించగలనామ
మందినశుద్ధత్వ మొందునామ
మాత్మస్వరూపమై యాధారమవునామ
మరసినవారికి తెరవునామ
మాదిమధ్యాంతంబు లనరానినీనామ
మచలమై విషయముల గననినామ

మిట్టిదని వర్ణనముసేయ నెంతవాడ
స్వల్పదృష్టిచె నిన్నెటుల జూడగలను
పరమ కళ్యాణ॥ 31

సీ॥ లోకరక్షణకొరకు నేకాక్షరుడవౌచు
సాకనేర్తువు గదా సాధుజనుల
సర్వజీవములకు సాక్షివి నీవౌచు
నిర్వహింతువుగదా నేర్పుగలిగి
శిష్టరక్షణజేయు శ్రేష్టుడవీవౌచు
సృష్టిపరుతువుగదా శాశ్వతముగను
నిగమాగమములకు నీవె కర్తవుయవుచు
నగుణుడవౌదువు శాంతముగను

దుష్ట శిక్షణజేసెదు దోషరహిత
యిష్టదైవము నీవని వినుతిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 32

సీ॥ సామజవరద నీనామమంత్రము సకల
కామములు దొలగించు ప్రేమమయము
వేదవేత్తలు బలుకు వేదాంతసారంబు
సాధకులకు యిష్ట సాధనంబు
విరసమేమియులేని విశ్వాసపాత్రంబు
సరసులుజేరెడు సత్పథంబు
భక్తులుగోరెడు ముక్తిస్వరూపంబు
శక్తివంతులకమిత సాహసంబు

వంతలేవియు లేనట్టి వైభవంబు
వంతరహితుల కానంద పావకంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 33

సీ॥ నీ చరణసేవలో నిలచినవారలే
యోచనగలిగిన యోగ్యులైరి
అనవరతంబు నీ ఘనమెరుగువారలే
మననమున నీలోన మగ్నులైరి
ఆపదలనుబాపు నధికారివనిదెలసి
తాపసోత్తములెల్ల ధన్యులైరి
తీరనిదుఃఖముల దీర్చెదవనిదెలసి
యారాటములుమాని యధిపులైరి

భారములు దొలుగుననుచును నిర్భయులునైరి
మందమతులెల్ల నినుగన అంధులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 34

సీ॥ అతిరహస్యమైయున్న యాత్మానుభవమును
హితవుగా తమలోన వెదకువారు
పతితపావనమైన పరలోకప్రాప్తియే
గతియని తమలోన గాంచువారు
మితిలేని సౌఖ్యమని సతతంబు మరువకను
వ్రతశీలురై యహము వదలువారు
పాతకంబులులేని పరిశుద్ధత్రోవలో
నీతిగలిగియు మెలగి నిలచువారు

దుర్మదాంధత్వమును బట్టి దునుమువారు
నిర్మలంబున నినుజేరి నిత్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 35

సీ॥ యింద్రియాదశకమును బంధించి నినుజేర
బంధంబులేమియు జెందబోవు
శమదమాదులుఁగలిగి విమలత్వమునునున్న
క్రమముగా నీలోన గలుప గలవు
సత్త్వగుణంబున సమరసులైయున్న
యుత్తమస్థానమున నుంచినావు
నిన్నెతప్ప మరెద్ది నెన్నకుండినవారి
కన్నతండ్రివిధాన గాచినావు
దయయు దాక్షిణ్యమునుజూప దగిననీవు
భయముదీర్చెడు కొరకిట్లు ప్రబలినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 36

సీ॥ చిద్గగనమున నిన్ను సేవించు పుణ్యుల
హృద్గతవాసివై యుంటివయ్య
హంసవాహనుడవై హింసలేవియులేక
సంసారమున కేమి ఝుడియవయ్య
నాసికాగ్రంబున నాట్యమాడుచు బుధుల
వేసటలెల్ల విడిపింతువయ్య
సచ్చిదానందుడవు సర్వ ప్రకాశుడవు
మూర్తిత్రయుల కాదిమూర్తివయ్య
నీమఘనమెరిగి నినువలచు నిపుణులెల్ల
ఆది అంత్యములనుమీరి అచలులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 37

సీ॥ ఆత్మ తేజముగాంచు యానందమయులకు
వ్యాప్తమైయంతట వెలిగెదీవు
లిప్తమైననునీలో లీనమైయుండిన
యాప్తుడవయి యాదరించినావు
మాయను తెరదీయు మహనీయులకు నపుడె
కాయమందున ముక్తి గరపినావు
మేరు శిఖరంబున జేరి నిల్చినవారి
భారము నీవైయె బరగినావు

ధర్మరక్షణ మొనరించు దాతవీవు
కర్మ బంధంబులనుద్రోయు ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 38

సీ॥ భక్తిపరవశులైన భాగవతులకు
ధర్మసూక్తులు బోధించు శుభగులెవరు
ముక్తికాంతామణి మురిపెంబుదీర్చుటకు
మూలమైయున్నట్టి మూర్తియెవరు
సూటిదప్పకను ముచ్చోటికూటమునందు
నాటకధారియా నాథులెవరు
మండలత్రయమందు దండిగా వెలుగొందు
పుండరీకములోన పురుషులెవరు

అన్నిటికి నీవె మూలమని గన్నవారు
యెన్నటికి నిన్ను విడువరో కన్నతండ్రి
పరమ కళ్యాణ॥ 39

సీ॥ శివజీవులనుగలుపు సిద్ధిగలిగినవారు
వివరమెరిగి నటించు వేత్తలైరి
దృష్టిలో పరమాత్మ స్పష్టపరచినవారు
నష్టమెన్నడు లేని శ్రేష్టులైరి
తానె సర్వంబనియు తన్నెరింగినవారు
లేశ దేహముజోలి పూనరైరి
బుద్ధిసూక్ష్మతగలుగు పుణ్యాత్ములగువారు
పద్ధతితో నిన్ను వదలరైరి
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
యెఱుగ నేర్చినవారు నిను విడువరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 40

సీ॥ లో చూడ నేర్చిన యోచనపరులకే
తోచుచుండును నీదు దొడ్డతనము
మనసేంద్రియములను మరలించువారికే
నినుజేరగలిగిన నేర్పుతనము
దాపుననినుగాంచు తాపసోత్తములకే
చూపు వేరుగబోని శుద్ధతనము
కన్నులలో నిను గనుగొన్నవారికే
ఘనుడవని నినుదలచు గట్టితనము
సాటిలేనట్టి నినుజూచు సజ్జనులకె
బూటకంబులు జేరని మేటిదనము
పరమ కళ్యాణ॥ 41

సీ॥ చలనమేమియులేని మెళుకువగలిగిన
తెలివియే తెలివియని దెలియనవును
యేచూపుజూచిన యాచూపులో గురుని
రూపంబుదోచని రూఢమవును
తలపులీనంబైన తావువీడక నెపుడు
తాలిమినుండుటే దారియవును
ధర్మమెరిగియు విరస కర్మంబులను జొరక
నిర్మలంబున నడువ నీతియవును
అన్నిటికి నీవెసాక్షియని గన్నయపుడె
యున్నతంబైన సుఖమని యెన్నవును
పరమ కళ్యా॥ 42

సీ॥ సంగమేమియులేని శాశ్వతమూర్తివై
మంగళపవిదుడవని మహింబొగడు
నీకంటెనన్యులేలోకంబుననుగలరె
యేకమైవెలయు సుశ్లోకచరిత
కర్తవై భర్తవై కరుణామయుండవై
యార్తులనుపాలింప నవతరించి
భూమిభారము మాన్పి నీమంబులనుదెలిపి
కామితార్థంబుల గలుగజేయు
పశ్చిమాంతర ఖేలన పాపరహిత
నిశ్చయంబుగ నినుగాంచ నెంతవాడ
పరమ కళ్యాణ॥ 43

సీ॥ చెబ్బరగుణముల చెలిమి విడువకనున్న
నిబ్బరముగ నిన్ను నెరుగగలమె
వెక్కసంబునబడి కుక్కరీతిగ దిరుగ
చిక్కులువిడి నిన్ను జేరగలమె
కుజనులగూడియు నినుభజించుటమరచి
గజిబిజిగానీలో గలియగలమె
దబ్బరలాడెడు టాటోటులై తేను
గొబ్బుననీకృప గోరగలమె

నీకు దెలియని వేవియు లోకమునను
లేకపోవును యెందును లేశమైన
పరమ కళ్యాణ॥ 44

సీ॥ తనువువిడి జీవుడు తరలిపోయ్యెడు వేళ
జన ధన గేహముల్ జతకురావు
వచ్చినవారలు చచ్చుట నిజమిది
ముచ్చటజగమని మురియబోకు
యెవరెవరి ఖర్మలు వారివారివిగాని
యొరులు భజించెడు యోగ్యతేవి
యోచనజేసిన గోచరించునునీకు
చూచి నడచినవారె సుజనులైరి

యెప్పుడైన తమయాజ్ఞ కొప్పువారు
తప్పుతోోవల నడువక ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ దేహమే తానను తెలివి హీనత చేత
అహమణచ లేనిదే యధమమవును
మలమూత్రములఁ గలిగి మాంసనిర్మితమైన
తనువు తాననుట యే తగనిదవును
తాను దేహంబనియు తగవులాడుటెగాని
తానుబోయెడు వేళ తగిలి రావు
మట్టిపాలై పోవు మలిన దేహముజూచి
వట్టిదీతనువని వదలువరకు
ఘట్టిగా నిన్ను నమ్మితే ఘనత దెచ్చు
మిట్టిపడకను నిజమెరుగ మేలుదోచు
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ తన్ను తానెరిగెడు తత్త్వజ్ఞులకు మాయ
సన్నమైయెచటికో జనునుచూడ
ఖండఖండములవుచు గానుపించెడుజగము
ప్రంచననివూహింప నొకటిగలదె
జలబుద్బుదములవతు నిలువనిరూపముల్
గలవని బలుకుట కలగాదె
జననమొందినవారు మరణించుటయెగాని
అనుమానమున్నదే యనుభవమున
రూపరహితుడవౌనిన్ను రూఢిసేయు
తాపసులె నీదుకృపగలిగి ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 47

సీ॥ భూమ్యాదులౌ పంచ భూతంబులును నీవె
సోమసూర్యాగ్నులును సురులునీవె
నర మృగ విహగముల నాటకుండవునీవె
స్థిరములౌ స్థావరములునునీవె
వేదంబులునునీవే వేదమయుడవునీవె
వేదాక్షరములకు విభుడవీవె
విశ్వంబుయునునీవె విశ్వేశ్వరుడవీవె
శాశ్వతంబుగ వెలుగు సాక్షివీవె

నీవు లేనివి జగమున లేవు సకల
భువనముల కాదిమూర్తివౌ పుణ్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 48

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిమిడియుండువిధంబు
మేలని దెలిసియు మెలగువారు
నిత్యసంతోషులై నిలచియుండియు నిన్ను
ప్రత్యక్షమున గాంచ బడెడువారు
చిత్తవృత్తులుమాని చిరసౌఖ్యమునుబొంద
తత్త్వజ్ఞులై నిన్ను దలచువారు
సంగవిరక్తులై శృంగారరసముతో
భంగమొందకనీదు లొంగువారు

గలరు గలరనువాక్యముల్ కల్లగావు
మలినములు దీర్చుదారవని మనవిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 49

సీ॥ యీషణత్రియములు గోసి వేసినవారు
వేసటలేని పరవాసులైరి
తాపత్రియంబులు దగులకుండినవారు
నీపదధ్యానమున నిపుణులైరి
దుర్గుణంబులుబట్టి దునిమి వేసినవారు
సద్గతికర్హులై సఫలులైరి
సాధనములునాల్గు సాధించువారలు
వేదనలకుతాము వెరువరైరి

వాసనలుమాని యెపుడు నీదాసులైరి
నిన్నుజూచుచు యితరము నెరుగరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 50

సీ॥ యితరజోక్యముగలుగ పతితహేతువుగాని
మతిమంతులకు సమ్మతంబుగాదు
దూషించుటయె మహా దోషహేతువుగాని
భాషణకదిధర్మ పాటిగాదు
పరధనమునకాస బంధహేతువుగాని
ధర్మార్జితులకది దారిగాదు
కొరగానిపనులవి నరకహేతువుగాని
సరసులకది సంతసంబుగాదు

సత్యధర్మంబులను వేరుజాడగనక
భృత్యులై నిన్నుదలచుటే పూజితంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 51

సీ॥ కలలోనగన్నవి కల్పనలవుగాని
మెలుకువతోజూడ నిలువనవునె
యీరీతి జగమిది గారడియాగాని
పారజూచినగలరె బంధుజనులు
పట్టిదీజగమనక వాంఛలపాలైన
ఘట్టిగానిలుపుట కలవియవునె
పున్నదున్నట్లెరుగు ప్రాహాలేమండిన
మన్నన గలుగునే మానవులకు

దేహమున్నప్పుడే నిన్ను దెలియవలయు
యిహము సతమనిగనకుండు టిదియె మేలు
పరమ కళ్యాణ॥ 52

సీ॥ దిక్కుగలిగియు సకల దేశంబులనునీవు
ప్రకటితోడై యుండ భయము దేమి
ఎక్కువతక్కువ లేమియుగాకను
నొక్కరీతిగనుండ యోచనేమి
చిక్కులన్నియుదీర్చ (శ్రీ)ధరుడవై యుండ
అక్కడక్కడి కేగి యదరుటేమి
అక్కరగలిగిన యాదరించుటకునై
నిక్కముగనీవుండ నెరుగరేమి

గ్రక్కునను యార్తిబాపెడు ఘనుడవుండ
యెక్కడున్నాడవోయని వెదకుటేమి
పరమ కళ్యాణ॥ 53

సీ॥ దేవుడవని నీదు దివ్యసదనముజేరి
భావమున వేఱు పాటులేక
నినుభజింపుచునుండి నిత్యసంతృప్తితో
జననమరణముల నెడు ఝంఝవదలి
పావనులై పరమ భాగవతులనుజేరి
సేవసలుపుచు యితర చింతలేక
కలకాలమొకరీతి కాలంబుగడుపుచు
నిలకడగలిగిన నీతిపరులు

నిన్ను జేరెదరని శృతుల్ నిర్ణయింప
అన్నిటికి నీవెగలవని యాశ్రయింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 54

సీ॥ సకల బాధలుదీర్చి సాన్నిధ్యమునజేర్చ
ప్రకటింపబడెదవు భారముంచి
నీ దివ్యధ్యాన నియతులై నినుగాంచు
సాధకులను దయతో సాకుచుంటి
నవచారములు లేసి యాచార పరులను
కృపగలిగి సర్వమొన గూర్చనీవి
యాధారమైతివని యనవరమునిన్ను
శోధంపగలిగెను సుకృతముననుఁ

నన్ను పాలింతువనియెదను నమ్మినాను
యెన్నటికి నిన్నుమరువని విధమొసంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 55

సీ॥ నిన్నుఁగాంచినవార లన్యంబుగాంతురే
        కన్నుల పండువవు కలిమిగలుగ
అంతరంగమున నీ చింతనగలిగిన
        పంతంబు లున్న వే భావమందు
పరమమైయున్న నీ పరిశుద్ధతను దెలియ
        కోరగాని పనులను గోరగలమె
వెలిలోను వెలయు నీ విశ్వరూపముగన్న
        తలపు వేరుగబోవు దారిగలదె
నిత్యసంతోషమున నీలో నిలచియున్న
సత్యసంధులకిక మగల జన్మగలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 56

సీ॥ ఎంతటిపుణ్యమో విశ్వేశ్వరా నీదు
        చెంతనుజేరియు సేవజేయ
గలిగిన భాగ్యమే కలుషంబులనుబాపి
        కరుణామృతంబొసగు కారణంబు
సామాన్యమానాకు సాధ్యంబె నీస్మరణ
        నేమరకుండెడు విధమెరుంగ
స్వల్పమాయల్పుల స్వాధీనమవుటకు
        కల్పనలేవియు గలుగకుండు
విషయవిముఖులు నినుజేరి విజయులైరి
రసికు లపవర్గ పదవికి రాజులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 57

సీ॥ ఓ దేవ దేవ నీ వోంకార మయుడవు
యాది దేవుడవయ్యు యఖిలమునకు
త్రిగుణగర్భితియు వృచు దేవదేవియు నీదు
సన్నిధానమునందు సమతనుండి
మూర్తిత్రియులగాంచి ముజ్జగంబులలోన
కీర్తివహించి యకిల్బిషమున
సృష్టి స్థితి లయంబు సొంపుగా జేయుటకు
బ్రహ్మవిష్ణీశ్వరుల బాధ్యతలను
నిలుప నీదయగాక భువి నేమిగలదు
మలినమేమియు లేనట్టి మాన్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 58

సీ॥ నిర్దయగలుగ నన్నే వరుపాలింతురు
సార్థకమేది నా జన్మమునకు
యెన్ని యిడుములుబడిన నిన్నే నమ్మ్రటజూపి
మన్నించుమని నిన్ను మనవిజేతు
యున్న దేనీవని యూహించిజగమును
సున్నగాభావించు చూపుగరపి
కలిమిలేములుజూచి కాక్షింపకుండునా
తెలివియొసంగి నను దేల్చుమంటి
నీకు దోచనిపనులేవి లోకమందు
సర్వసాక్షివి నీవెగా జగమునందు
పరమ కళ్యాణ॥ 59

సీ॥ కామాదిగుణముల స్తోమంబులనుగ్రమ్మ
బాములుబెట్ట నిను బాయకుంటి
ప్రారబ్ధకర్మముల్ బంధించి బాధింప
దూరమైనినుజూడ నేరనైతి
నాతప్పులనుజూచి నన్నె నిందింపుమను
బాధలపాలనుచు బోధపడితి
మాధుడనౌచును వాడవాడలదిరిగి
వేడుకలనుజూడ వెరగుపడితి

తుట్టతుదకును నన్నేలు దొరవటంటి
తిట్టికొట్టిన నీవె నాదిక్కటంటి
పరమ కళ్యాణ॥ 60

సీ॥ దురితాంబురాశిని దొలగద్రోయుట కెవరు
పరమపురుషులనంగ బడినవారు
విశ్వాసమున ప్రజలు వీక్షించుటకు నెవరు
శాశ్వతులని యన జాలువారు
తల్లిదండ్రులమాడ్కి దయజూప నెవ్వరు
చల్లనివాక్యములు జల్లువారు
బహుజన్మవాసనల్ బాపుట కెవ్వరు
పరిశుద్ధహృదయులై బరగువారు

నిర్విచారుల దరిజేర్చ నెంచువారు
యుర్వి మీకంటె వెదకిన నొకరులేరు
పరమ కళ్యాణ॥ 61

సీ॥ మనసు బాహ్యంబున మసలుచు దిరుగును
బుద్ధినిశ్చయమున బోవుచుండు
చిత్తమాలోచన సేయగా నెంచును
అహమభిమానంబు నందుచుండు
యిట్టివ్యాపారముల విహరించునాల్గింటి
గట్టిగానినుజూడ గనుట మేలు
దుష్టవృత్తులకివి దోడ్పడకుండ నిను
స్పష్టపరచినవారె శ్రేష్ఠులయిరి
గావునను నీదు కృపగలుగ ఘనతబొంది
త్రోవదప్పక నడచుటే దొడ్డతనము
పరమ కళ్యాణ॥ 62

సీ॥ పంచతన్మాత్రిలు పరిపరివిధముల
పొంచిచూచును విషయ పంచకముల
మంచిశ్రబలనెల్ల నెంచియోచింపుచు
మంచిమార్గమున నే మసలవలయు
యింద్రియ స్వాధీన మొందినవారల
జెందజాలవు మాయ గ్రంధు లెలమి
యోగ్యతగలిగిన యోపికపరులంత
భాగ్యమున నిట్టిదని బలికినారు
శుద్ధసంకల్పమే మహా శుభమటంచు
బుద్ధివంతులు నిన్నెంచ బూనినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 63

సీ॥ దృష్టిపవనము న నను దూరిమునబోలి నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టప్రకృతులబట్టి యడిచినైచుచు నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టాక్షరంబుల యర్థమెరిగియు నిన్ను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
యిష్టార్థములనొసగు యిాశ్వరుడవీవనుచు
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు

నిష్టదప్పక నినుగొలుచు నిశ్చయంబు
కష్టములు దీర్చుటకు నదియె కారణంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 64

సీ॥ ఆధార మాదిగా నారుచక్రంబుల
శోధించి పై నిలువ శోభితంబు
సాధకులై యితరసంగంబు విడనాడి
శోధించి నినుగొలువ శోభితంబు
నాదాంతమున తెలయు వేదాంతమయుడవని
శోధించి నిను జూడ శోభితంబు
ఆది అంత్యము లేని వేదవేద్యుడ వనుచు
శోధించి నిను గలియ శోభితంబు

మోదమున నీదు కథలెల్ల ముఖ్యమనుచు
శోధనము జేసి మెలగుటె శోభితంబు
పరమకల్యాణ॥ 65

సీ॥ సర్వ సంకల్పములు సమతనుండెడు చోట
నిర్వి చారంబున నిలచుబుధులు
తమలోన తాముండి తను కర్త్యమును గనక
విమలులై జగమున వెలయు ఘనులు
చూపుగదల్పక సుస్థిరమతులౌచు
ప్రాపకంబని నిన్ను బడయు మునులు
హృదయ స్థితునిగాను వదలకను యేప్రొద్దు
పదిలముగనిను గాంచు బ్రహ్మవిదులు
నీవె యాధారమనుచు నిశ్చయించి
బాహ్య సంచారమునకును బాలుపడరు
పరమ కల్యాణ॥ 66

సీ॥ నీకరుణా కటాక్ష వీక్షణమున
సోకునె పాపముల్ సొలయుగాక
సాక్షిగానిన్ను వీక్షించు కాలంబున
శిక్ష లేదెందు రక్షితమెగాని
తులలేని నీ కథల్ విను ముక్తులెప్పుడు
చలన మొందరు విషయ సంగతులకు
అతి మోదమున నీవె గతియని నొనియాడు
మతి గలుగు వారికి వెతలు గలవె
ప్రాప్తఫలమున తృప్తులౌ భాగవతులు
జ్ఞప్తివిడువక నీలోన గలియుగలరు
పరమ కల్యాణ॥ 67

సీ॥ కాలమెల్లను వృథా గడచిపోవుట జూచి
బేలతనంబ నెను భీతిదోచె
మృత్యు వాతను బడి మూల మెరుగక నున్న
వ్యత్యస్తమరణమను వెరపు దోచె
నర జన్మమున గురుని కరుణ బడయక నున్న
తెరవు లేదని మదికి తెలివిదోచె
దేశికాచార్యుని దివ్యోపదేశమున
గాసిదీరెడు మహా ఘనముదోచె

అన్ని సుభములు గూర్ప నాధారమైన
నిన్ను దలుచక గలుగవివి యెన్నడైన
పరమ కళ్యాణ॥ 68

సీ॥ వేమారు నీ సత్యనామంబు గొనియాడ
తామస స్తోమంబు తరిగిజనును
నిమిషమైనను నీదు క్రమమెరిగి భజియింప
మమకారములు వీడి మరల గలవు
తమసంబు సూర్యుని దాపుజేరనియట్లు
కామ్యముల్ ఘనులను కలియబోవు
అమిత శుభంబుల యాటపట్టవు నిన్ను
సుమతులు విడి వేరు జూడబోరు

నమ్మి నమ్మని వారలసామ్యుగావు
సమ్మతులబాసి యుచటికి జరుగనీవు
పరమ కల్యాణ॥ 69

సీ॥ కల్ల నిజంబుల గని దయాదృష్టితో
నెల్లకాలము ప్రజలనేల నెవరు
అపరాధములబట్టి కృపతోడ ఖండించి
విపరీతముల బాపు వేత్తలెవరు
కాదు లేదని బల్కు వాదంబులను దీర్చి
పాదులోనిల్ప పాలింపనెవరు
దుర్బలులను భువిని నిబ్బరమున నిల్పి
అబ్బురంబున బ్రోచు నధిపులెవరు

సర్వ సంపత్కరుండవని జనులుబొగడ
నిర్వహించిన వారెవరు నీవుదప్ప
పరమ కల్యాణ॥ 70

సీ॥ దిక్కుగలిగిన వారి రక్షించుటకు నీవు
యక్షరుడవై యుంటి వవనిలోన
కక్షిన జాండముల్ గూర్చి వీక్షింపుచును
పక్షపాతము లేని ప్రభుడవీవు
పక్షివాహనుడవై సాక్షాత్కరింపుచును
విక్షేపమొసగెదు విధివిగావె
శిక్షింప రక్షింప శ్రేష్ఠుడవన జెల్లు
మోక్షప్రదాతవు ముజ్జగముల

నీకు సమమైన వారల నెరుగబోము
సకల సంపద్విశేష సర్వార్థపోష
పరమ కల్యాణ॥ 71

సీ॥ తన్ను జూచియుపుడు తనకు దెలియని నేవి
తన తప్పు నెఱుగమి తగనిపనియె
యొప్పు దెలసియు తనకు జెప్పుకొనుటయె మేలు
చెప్పినవారలె గొప్పవారు
తనగొప్ప నెన్నుట తగనికార్యంబవును
యొరుల తప్పిద మెన్న నొప్పుగాదు
సుమతులు నినుదప్ప చూడనొల్లనివారు
శ్రమమిదే సుఖమునకు కారణంబు

యితర చింతనగలిగి బ్రతుకు వెతలు
యతులితానందమును బొందరవనియందు
పరమ కల్యాణ॥ 72

సీ॥ సత్యసంధులు నీదు సదనంబునను జేరి
వదలకనుందురు వైభవమును
అత్యాశపరులంత యారాటమున జగమె
సత్యమని గాంచుచును చాటుచుందు రి
ప్రత్యక్షమున జూడబడు ప్రపంచంబంత
మృత్యువాతను బడిమునుగుచుండ
నిత్యమని బలుకుట నిజముగాదిది
తాను ప్రత్యగాత్మని దెలియబడనివారి

భ్రాంతియేగాని నిజమని బలుకు టెల్ల
వింతగా దోచ దే దీని విధమెఱుంగ
పరమ కల్యాణ॥ 73

సీ॥ నిర్మలులై ప్రజలు నిన్ను గొల్చుటకంటె
ధర్మమేమున్నదీ ధరణియందు
గోప్యమౌ నిన్నింక గొనియాడుటకుదప్ప
సౌఖ్యమేమున్నదీ జగతియందు
సత్కర్మపరులు నీ సన్నిధానము కంటె
యెక్కువేమున్నదని వెదకిరిట్లు
పాపముల్ విడ నిన్ను ప్రార్థించుటకుదప్ప
దాపైన మార్గముల్ ధరను గలవె

సర్వ సంపత్కరుండవై యుర్వియందు
నిలచి వర్తించు నీకంటె నితరు లెవరు
పరమ కల్యాణ॥ 74

సీ॥ జప తప హోమముల్ జరిపి జరుపక నిన్ను
నెపములన్నియు దీర్చు నేతలెవరు
స్నాన సంధ్యలు నెపుడు జేసి చేయకనున్న
హీనులని జూడని విహితులెవరు
సద్గ్రంథ పఠనంబు సలిపి సలుపకనున్న
వ్యర్థులని దలుపని వేద్యులెవరు
కులధనసంపదల్ గూడి కూడకయున్న
తలపు వేరుగ లేని దాతలెవరు

అన్ని కార్యంబులకు మిగిలియున్న నిన్ను
సన్నుతింపుచు మరువని జన్మమేలు
పరమ కల్యాణ॥ 75

సీ॥ దేశ దేశంబులు వేసరక దిరిగినను
జేశిన పాపముల్ బాసిబోవు
సకల యాత్రలు దిరిగి సన్యసించిన నేమి
సుఖము గలిగించెదు సూటిగాదు
సర్వ తీర్థంబుల స్నానంబొనర్చినను
గర్వ గ్రంధులు బోవు క్రమముగాదు
నిజమెరుంగక పట్టి నిష్ఠలు సలిపిన
సుజనులు జేరెదు చోటుజొరరు

నిన్ను గనకున్న మిగిలినవన్ని సున్న
తలపు నీయందు జేరని ఫలమ దేమి
పరమ కల్యాణ॥ 76

సీ॥ యింతకాలము నన్ను వంతలలోనుంచ
పంతమా నాపైని ఫలమ దేమి
బీద మానవుడ నను ఖేదరహితుని జేయు
వాదమా నీదయ రాద దేమి
యెన్నాళ్లు జగమున మన్నింప కుంతువు
కొన్నాళ్ళకయిన యిది సున్నగాదె
లోకభ్రాంతినిజూచి లోనడక మనునట్లు
సాకి నీలోగలుప సన్నుతింతు

తప్పదిది రక్షణముజేయ నెప్పుడైన
గొప్పవాడవు నీవని గొలుతునయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 77

సీ॥ యెందరో నినుగొలిచి బంధంబులనుబాసి
యుందురని నేజేతు వందనములు
తనయుని కష్టముల్ తలిదండ్రులెప్పుడు
ఘనమని జూతురా కరుణలేక
నీవె తలిదండ్రివని నిజముగా హృదయమున
భావింపుచుంటి నిర్భయుడనవుచు
ఆపదోద్ధారకుడవని నిన్ను భజియింతు
లోపంబులెల్లను బాపుమయ్య
వరదుడవు నీవుగావె నా వాంఛ దీర్ప
పరమ పురుషుడవనజెల్లు భాగ్యచరిత
పరమ కల్యాణ॥ 78

సీ॥ నీ మృదు పాదముల్ నియమంబుతో గొలువ
యమృత సేవన మవును యనుభవింప
విడువక నీ కథల్ వినువారికెల్లను
వీనుల విందవును విశ్వమందు
నీ యాజ్ఞలోనిలచు నీతివంతులకెల్ల
ఆయాసములు దొలగి శ్రేయమవును
నీ రూపు నీకీర్తి నిర్ణయించెడివారి
కారూఢమున నిన్ను జేరనవును
యితర చింతన లేనట్టి యేతరుణులకు
సతతమును నిన్ను గలసెడు సాధనవును
పరమ కల్యాణ॥ 79

సీ॥ నీటిపై బ్రాతవలె నిలువని దేహముల్
పాటించి నిలుపుటకు బలముగలదె
శతవత్సరంబుల మితమాయు వందురు
గతమవునదెవ్వఁడో గానబడదు
కాయమే గృహముగా గల్పించుకొని జీవి
కాలంబు గడుపును కలవరమున
కలయు నిజమును గాంచిన ఘనులకే
తెలియబడును దీని తెరవదంత

వట్టి బూటకవృత్తుల గట్టిపెట్టి
ఘట్టిగా నిన్ను నమ్మితే ఘనతవెచ్చు
పరమ కళ్యాణ॥ 80

సీ॥ ఎవ్వరి కరుణాకటాక్ష వీక్షణమున
సకల జగంబులు సంభవించు
ఎవ్వరి దయచేత నీయఖిల లోకములు
పోషింపబడి వృద్ధి బొందుచుండు
ఏమహనీయుని వీక్షణమున జగము
శిక్షింపబడియును జీర్ణమౌనో
ఎవ్వరీజగమును వేరుగాగాంచుచు
జనన మరణము లేని జాడనుండ్రు

రట్టి సర్వేశ్వరుడవీవె యనుచు నిన్ను
ఘట్టిగా నమ్మిగొల్తు నను కరుణసేయు
పరమ కళ్యాణ॥ 81

సీ॥ లంచమేమివక నీ పంచ జేరిన వారి
కొంచెపువరులని యెంచబోవు
మూఢులైనను నీదు జాడగని గొనియాడ
వేడుకతో వారి గూడినావు
పాపంబులను జేసి భయపడి నినుదలుచ
దాపున జేర్చి దయ యుంచినావు
తొల్లిటి యఘముల నెల్ల ఖండింపుచును
చల్లని ప్రభువన జెల్లినావు
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
బాధలెల్లనుదొలగి సద్భాగ్యమబ్బు
పరమ కళ్యాణ॥ 82

సీ॥ ప్రకృతి కావల వెలఁగు పరిశుద్ధ మూర్తివని
సుకృతులు నిన్నెపుడు జూతురయ్యా
బుద్ధిసూక్ష్మతగల పుణ్యులునీకథల్
శుద్ధమని వీనులను జొరపిరయ్యా
పసలేని దేహమని పాటించియును నిన్ను
విసువక దలచుచు విడువరయ్యా
ధర్మజిజ్ఞాసులై నిర్మలత్వమునొంది
కర్మబంధంబుల గలియరయ్యా
పరమ సంతోషమున నీదు భజన జేసి
భక్తులవ్యయ పదవిని బడసిరయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 83

సీ॥ నాపాలిదైవమా నన్నేలుటకురావె
కోపమా నాపైని లోపమేమి
నీవె ననుగాపాడు నిఖిలేశ్వరుడ వనుచు
భావమున నిన్నెపుడు బ్రస్తుతింతు
దీనపోషకుడవని దిక్కులెల్లనుమ్రోయు
చూనిన నీబిరుదు మానవలదు
యెట్టివిపద్దశల్ చుట్టుముట్టిన నిన్నె
గట్టిగాగొలిచెదు పట్టువిడక
ప్రాపు దాపని నీ పదపద్మములను
నోపికున్నంతవరకు నిను వదలబోను
పరమ కళ్యాణ॥ 84

సీ॥ తగ్గి సర్వులకు నే లొగ్గియున్నాడనని
యెగ్గుగాజూడ నాకెవరుదిక్కు
రక్షించుటకునీవు రక్షకుడవై యుండ
కక్షబూనిన నన్ను గావ నెవరు
మక్కువతోడను మమ్మాదరింతువని
మ్రొక్కువారల బ్రోవ మూలమెవరు
కార్యకారణముల కర్తృత్వమునుగలిగి
వైరమించుక లేని వారలెవరు
అన్ని భరియింప నీకంటె నధికులెవరు
భిన్నపరచిన నాకిక ప్రియులుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 85

సీ॥ ప్రతినిమిషంబు నీ భజనజేయుటచాలు.
ప్రతములుసలిపెడు వాంఛయేల
ఆత్మానుభవమున యానందపడ మేలు
ప్రతికూలమౌ కర్మ ఫలము దేల
నిత్యసంతృప్తితో నిలచియుండుటచాలు
అత్యాశలోజిక్కి యడలు టేల
సత్సంగమున జేరి సంప్రదించుట మేలు
శక్తిసతులనుగూడు కోర్కెలేల

కాలమాసన్నమైనదని గనుట మేలు
పాలుమాలియు నినుమరచు పనుల వేల
పరమ కళ్యాణ॥ 86

సీ॥ పరిపరివిధముల పరుగులిడు మనసును
మరలింపలేనట్టి మార్గమేల
అస్థిరమైయున్న యాలుబిడ్డలజూచి
సుస్థిరమనిదలచు సుఖము దేల
దుఃఖమయమౌ దేహ దుస్థితిగాంచుచు
మక్కువతోజూచు మమత దేల
విషసమమైయున్న విషయంబులను జూచి
పసచెడి మసలెడు పద్ధతేల

పాపసంహారమైన నీ ప్రాపు విడచి
చూపు ప్రాకృతమున నిలుపు సొంప దేల
పరమ కళ్యాణ॥ 87

సీ॥ తుద మొదలన రాని సదయుడ వౌనిన్ను
వదలక హృదయమున పదిలపరచి
ముదముతో ధ్యానింప మోక్షార్హులవుదురని
చదివెదు సత్కథల్ శ్రవణములకు
ముద మొనరింప నీ పదపద్మములు విడక
మదిలోన గలతు మన్నింతువనుచు
నీ దయాదృష్టియే నిఖిలలోకములకు
పాదుగా పరిభవించు భాగ్యమవును

సర్వసామాన్యమని యెంచ జనదు భువిని
నిర్వికారంబునను వెలయు నీదురూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 88

సీ॥ ఏకాంతవాసులై నీకరుణాగోరియును
చీకాకులేకను సిద్ధిగలిగి
లోచూపునను సత్యలోకంబులో నిన్ను
గాంచివిడువక సర్వ కాలములను
యితరజోక్యము లేక హితవుగా నీయందె
మతినిల్పి సర్వార్థ మహిమగాంచి
పతితులుగాకను పరతత్వరూపులై
మితిలేని సంతోషమునను మెలగి

నిన్ను జేరెదరని బుధుల్ నిర్ణయింప
నెన్నటికి మరువకను నమ్మి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥

సీ॥ సంగవిరక్తులు శృంగారయుక్తులు
భంగమెన్నఁడులేని భాగవతులు
మంగళప్రదమైన మహనీయమూర్తులు
లింగాంగనిరసనులు యింగితులును
రంగైననినుజేరి రాత్రిబవలునుగొలచి
పొంగుచును విషయములబూదిజేసి
వెంగిళులుగాక వెలుంగుధీవృత్తిసు
సంగతులచే గడపి సుజనులౌచు

మధురమైయున్న నీనామ మంత్రజపము
హృదయ పద్మంబునను నిలిపి ముదముగనిరి
పరమ కళ్యాణ॥ 90

సీ॥ తప్పులనువిడదీశి తారుమారునుగాక
గొప్పగా నిన్నెరను గొలచువారు
తప్పదెటు మరణమని తమలోన తామండి
ఇప్పుడే నినుజేర నెంచువారు
నానాత్వమునువీడి పూనికతో నిన్ను
జ్ఞానసంపన్నులై గాంచువారు
అరలేని మనసుతో శరణార్థులవుచు
నీకరుణగోరియుసన్న గలియువారు

గలరు గలరని మునుశృతుల్ ఘట్టిగాను
దెలుప నినుదలచెదను నీవె దిక్కటంచు
పరమ కళ్యాణ॥ 91

సీ॥ పావలలోపల వ్యాపకంబౌ నీదు
రూపమే బుధులకు ప్రాపకంబు
హృదయ పద్మంబున కుదురుగా నిలచు నీ
సదనమే సత్పురుష సాధకంబు
అన్ని దిశలకు మిగిలియున్న నీ నిజరూపు
గన్నవారలకదే ఘనతరంబు
సహస్రారమున సర్వసాక్షివై వెలుగు నీ
జాడగని సాధింప సాహసంబు

వన్నెలకుమీరి హాని లేకున్న నిన్ను
భిన్నమని గాంచకుండుటే ప్రియతరంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 92

సీ॥ క్లేశంబులెల్లను బాసిపోవుటకు నీ
దాసదాసులుగాక దారిగలదె
వ్యసనంబులెల్లను మసిజేయుటకు నీదు
దెసజేరుటయెగాక తెరవుగలదె
పాతకరాసుల భస్మమౌటకు నీదు
హితవుగోరుటగాక వేరుగలదె
సంశయంబులునెల్ల ధ్వంసమై చనుటకు
మాంసమయమౌ తనువు మరువవలదె
సకల సంసారబాధలు సమసిపోవ
సుఖకరంబుగ నిన్నెపుడు జూడవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ నీనామ రుచిగోరి నిత్య తృప్తినిబొందు
మానవులెప్పుడు నిను మరువబోరు
హానివృద్ధులు గనక ఆనందమయులవుచు
పూనికతో నిన్ను బొగడినారు
సుఖదుఃఖములు లేని సొంపైన నినుగాంచి
అకుటిలు లవుచు నిన్నరయుచుందు(రి)
యెడ తెగక వెలయు నీ పొడగాంచి బుధజనుల్
తడబడుపాటును తరుమ గలరు

నిన్ను సేవించుపుణ్యులు నిపుణులవుచు
భిన్నులవుదురె నినుజేర నెన్నడయిన
పరమ కళ్యాణ॥ 94

సీ॥ ధరణి జీవుల నెల్ల ధన్యులను జేయుటకు
కరుణా మయుడవన గలిగినావు
కర్మఫలంబుల కారణంబులు దెల్పి
ధర్మపరుండవన దనరినావు
ఏకమై నీవన్ని లోకంబులనుజూచి
పాక మెఱిగియు నీవె సాకినావు
మతిమంతులకు మంచి గతి దెల్పుటకు నీవు
హితుడవై భువిలోన వెలసినావు

నిన్ను విడువనివారల నేలినావు
యెన్నడైనను మార్పు లేకున్న నీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 95

సీ॥ తగ్గుమొగ్గులు లేని నిగ్గైన నీకథల్
యెగ్గులెంచక నెపుడు వినెడువారు
ఆదిఅంత్యము లేని వేదవేద్యుడ వనుచు
శోధించి నినుజేర జూచువారు
తప్పులొప్పులు లేక ఎప్పటికి నొకరీతి
గొప్పగా వెలుగు నినుగొలుచువారు
ఆపదలనుదీర్చ నధికారివని నీదు
ప్రాపువీడకను భయపడనివారు
కోపమును మాని మమతను గోయువారు
గలిగియున్నారు నీ ఘనత గాంచిభువిని
పరమ కళ్యాణ॥ 96

సీ॥ కన రాని నీరూపు గనుటకెంతటివాడ
మనసు నిలకడలేని మలినయుతుడ
సంకల్పములు మాయ పంకంబునను బొరలి
సంకటములముంచి సమయజేయు
యెంతజెప్పినగాని చింతలకేబోవ
పంతంబులాడును రంతులాడి
తెలివిని గప్పియు కలువరింతలగుప్పి
పలురీతులను భ్రాంతి బడయజేయు
యిట్టి దుర్ఘటమామనసు గట్టిపెట్టి
తుట్టతుదకును నీదయ బుట్టవలయు
పరమ కళ్యాణ॥ 97

సీ॥ మూఢుడనని నన్ను జూడ దయలేకున్న
తోడుగలిగిన దొడ్డ దొరలు యెవరు
పామరుడని నన్ను పారజూడక యున్న
నీమంబుననునిల్పు నియతులెవరు
బుద్ధిహీనుడవని వద్దజేర్చక యున్న
హద్దులో ననునిల్పు ఆప్తులెవరు
తెలివి హీనతచేత దేబెరించెను నన్ను
అలసట బాపగల నధికులెవరు

తప్పులన్నియు సవరింప దాతలెవరు
తిప్పలన్నియు బాపుటకు తప్పదయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ వదలక నీపాద వనజములే సేవించు
బుధజను లార్తిని బొందరయ్యా
కదలని మనసుచే ఘనులెల్లయేప్రొద్దు
ముదమున నినుగాంచి మురుతురయ్యా
దృష్టిభేదములేని శ్రేష్ఠులు నినుదలచి
యిష్టదైవంబనుచు వేడిరయ్యా
సత్పురుషశ్రేణిలో సాక్షివై నీవుండి
యుత్పాతములు బాపు చుండువయ్యా

భక్తిగలిగినవారల భయముదీర్చి
ముక్తులనుజేయుటకు నీవె మూలమయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 99

సీ॥ దొడ్డప్రభుడవు నీవు అడ్డమెవ్వరు నీకు
యెడ్డెనని ననుజూడ నెవరుదిక్కు
పదునాల్గు భువనములు పాలించుటకు నీవె
యధిపుడవైతివి యఖిలమునకు
దిట్టమై భువిలోన దిరిగి వేసారియును
చిట్టచివరకు నిన్నె జేరవలయు
అక్కరలనుదీర్చి ప్రక్కతోడై యుండ
యెక్కువెవ్వరు భువిని వేరునీకు

సర్వ సామాన్యమౌ నీకు జాడగనుట
నిర్వికారుడవై వెలయు నిర్మలాత్మ
పరమ కళ్యాణ॥ 100

సీ॥ నీ మహనీయమౌ నిర్మల తత్త్వంబు
కామాదివర్గముల గర్వమణచు
నీ సత్య శౌర్యంబు నిత్యప్రకాశమై
అసమానమవుచు నజ్ఞానమణచు
నీ సద్గుణంబులు నిజభక్తవరులకు
వాసనత్రయముల దోషమణచు
నీ విమల తేజంబు నిర్వికల్పంబునై
సువిచారులకు భువిని భవములణచు

అఖిల యోగంబులకును నాధారమవుచు
సుఖము నొనగూర్ప నీవుగా కొరకుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 101

సీ॥ ధర్మబలంబున ధైర్యమవలంబించి
దుర్మార్గ వృత్తులను దునుమగలరు
కల్లజగంబనుచు కాంక్షనువిడనాడి
తల్లడపడుట దప్పింప గలరు
శాంతమమరి మహా సంతోషమని యెపుడు
వంతంబులకుబోవ బాలుపడరు
అతి సౌఖ్యమునుగోర నాయాసకరమని
మితిలేని కోరికల జతకుబోరు

నీదు సన్నిధిగలుగుటే మోదమనుచు
వాద బేదంబులన్నియు వదలినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 102

సీ॥ చిన్ననాటినుండి నిన్నెస్మరించి
నీకన్న వేరే లేరటన్న నన్ను
మన్నించుటకు రావ మరిమరి నిను వేడు
కన్న దయలేద యాకొన్నవాని
కన్నంబుబెట్టియు యాదరింపకతల్లి
భిన్నంబుజేయునా యెన్నడైన
పన్నగతల్ప నాపాపముల్ బావ నీ
పున్నావులే నిన్న సన్నుతింతు

కలిమి బలిమియునీదె సద్ఘనుడననుచు
తలపులో నిల్పిధ్యాన్నింతు తథ్యముగను
పరమ కళ్యాణ॥ 103

సీ॥ దేహి దేహంబుల తెర వెరుక పడుటకును
దేవుడే గురుడ నెడు తెలివిగలిగె
వున్న దున్నట్లుగా గ్రాహించుటకు గురుని
మన్ననయే మాయ మమతదీర్చె
గుణరహితమైన నీ గురు తెరుగుటకు గురుని
కరుణ గలుగుటవలన కలతదీరె
సంగరహితంబైన యింగితంబదె గురు
పుంగవుదయచే నెరుంగబడియె

శుద్ధమైయున్న నీ మహా శుభముగాంచి
బద్ధతనుబాయ గురుమూర్తి బలముగలిగె
పరమ కళ్యాణ॥ 104

సీ॥ దేశికమూర్తివై దివ్యతత్త్వముదెల్ప
వాసిగా కొమ్మాగలపాటియందు
జరియూహలు స్నేకషయను దైవనామముతోడ
కరుణామయుండన ఘనతబొంది
వినువారి భక్తుల వ్యసనంబులనుబాపి
అసిపదభావంబు నమరదెల్పి
తృప్తిపగచియు మహా దీప్తిచే భువనముల
వ్యాప్తుడై పర్వింప వశముగాక

నిరుపమానంద పదవిలో నిలచియున్న
గురుని గురు తెరుగ నీ మహా కరుణగాదె
పరమ కళ్యాణ॥ 105

సీ॥ నీవె మముపాలింప నిజగురురూపమై
భూవలయంబున బుట్టినావు
ప్రకృతి కావల వెలుఁగు పరిశుద్ధ తత్త్వమును
సుకృతులు నినుగొలువ జూపినావు
అపరాధములు దీర్చి యద్భుతానందమున
కృపగలిగి భక్తులను గూడినావు
కులగోత్రములు లేక తలపులలోపన్ను
దలచిన వారిలో నిలచినావు

నమ్మి నినుగొలుచుచున్నట్టి నమ్మకులకు
యిమ్మునీవవుచు వెలిలోన వెలసినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 106

సీ॥ తప్పక నినుదలఁచ గొప్పవాడనుగాను
యెప్పుడైనను నిన్ను విడువబోను
నాభాగ్యమని నిన్ను నమ్మియుంటినిగాని
యేభాగ్యములకును వెదుకజనను
నిత్యమే నీవని నిశ్చయించితిగాని
సత్యమీజగమనుచు చాటలేను
ధర్మమే రక్షింప దారియనినందును
దుర్మార్గ వాక్యములు దూరివినను

దురితములు ద్రోయుదారవని మరుగఁజొచ్చి
శరణు శరణని నినుగోరి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 107

సీ॥ సంగరహితుడవవుచు భంగమేమియులేని
మంగళప్రద నీకు మంగళంబు
రంగుగను భువనముల శృంగారముగను వె
లుంగు శ్రీకర నీకు మంగళంబు
కుందురువారిపురమందు నెలకొనియున్న
మందరధర నీకు మంగళంబు
వాదమేమియులేక వాంఛించె ఖాశీం
మాధవా నీకిదే మంగళంబు

సుమతులెల్లరు నినుగొలిచి సుఖమునొంద
మమతలనుదీర్చు మహనీయ మంగళంబు
పరమ కళ్యాణగుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రధామా. 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీ రామ
శతకమునందు నూట ఎనిమిది సీస
ములు సమాప్తము.

చిత్తశతకము.

శ్రీశుభజింపుచుఁ వివిధ చింతలుబాసి వివేకివై సదా
దేశిక మూర్తిపాదములు దీనతతో శిరమందుదాల్చి నీ
యాశల గోసివేసి గురుయాజ్ఞకు జిద్ధతగల్గి యెప్పుడుఁ
పాశవిముక్తతఁ పరమ భాగవతాధిపు జేరు చిత్తమా. 1

ఉ॥ వందన మాచరింపుచును వారని నిశ్చయబుద్ధినిల్పి యా
నందము వీడకఁ గురుని నామసుధారస పాన తృప్తిచే
నందియు నేమిలేని ఘనసారవిచారు భజించుమార్గమిం
పొందుగ గల్గునట్లు పరిపూర్ణపరాత్పరు గొల్వుచిత్తమా. 2

ఉ॥ శాంతివహించిసర్వమును శాశ్వతబ్రహ్మమటంచు నెంచి యే
కాంతమునఁ సదా పరమకారణమూర్తి నిజస్వరూపముఁ
భ్రాంతిదొలంగి నిర్విషయ భావమునఁ దగజేర్చి వేద వే
దాంతవిచారుసన్నిధి నుదారతజేరగవచ్చుచిత్తమా. 3

ఉ॥ సారవిహీనమైన సంసారమునంటగ హానివచ్చు నీ
క్రూరగుణంబులఁ విడచి గోప్యతబ్రహ్మబిళంబుజొచ్చి శృం
గారరసంబులొల్కు సురగామినిగూడి సుఖించి పాప సం
హారకు భక్తితో గొలచి హాయిగనుంగొనమేలుచిత్తమా. 4

ఉ॥ లోకములంతటన్ వెలిగి లోలత సర్వ శరీరధారులన్
సాకెదు తండ్రివై విబుధ సాక్షిగ నందర కందరాక తా
నేకముగా నభేద్యతను నేర్పరులన్ దయజూపిబ్రోచు సు
శ్లోకు ననాద్యునిత్యునతి శోభితుజేరి పఠింపుచిత్తమా. 5

ఉ॥ రాగవికారదోషగుణ రాశినదల్చి దయావిశేషతన్
వేగము గావగల్గు సురవేద్యపదాంబుజ భక్తినావచే
సాగరతుల్యమౌ విషయ సంస్కృతిదాటగ వచ్చునెప్పుడున్
యాగమవాక్యపద్ధతిని యార్తితో సద్గురు నమ్ముచిత్తమా. 6

ఉ॥ కోపముగల్గి కాలుభటకోటిమహాభయరూపులై నినున్
యాపదలందుబెట్టి తమయాజ్ఞను బద్ధునిజేసి ప్రాణముల్
బాపెడువేళ్ళ చింతిలిన బాయునె కష్టము నిప్పుడే జగ
ద్వ్యాపకుప్రాపుగోరి పలువాంఛలుమీడి స్తుతింపుచిత్తమా. 7

ఉ॥ వాదములెల్లవీడి సరివారలసఖ్యత గల్గి యోగ్యులన్
భేదములేక వేడి బలుప్రేముల బూజయొనర్చుచున్ సదా
మోదముతో మహాత్ములకు మ్రొక్కుచు నెంతటి బాము
లొచ్చినన్
ఖేదములేక సర్వమయు కీర్తనసేయుచునుండుచిత్తమా. 8

ఉ॥ తామసమొందరాదు పరదారలగోరి భ్రమించియుండుటల్
నీమముగాదు నిర్మలసునీతి వాచారుపదేశు యా పరం
ధాముని గొల్చియెల్లెడల ధర్మముదప్పక సంచరించి శ్రీ
రాముని రామరామయని రాత్రిబవల్ స్మరియింపుచిత్తమా. 9

ఉ॥ కారణమూర్తియాగురుని గానక యెట్టి వృథాప్రయాసలన్
జేరి సమస్తశాస్త్రములు జేకొనిజాట ఫలంబుగల్గు నే
తీరని దుఃఖముల్ దొలుగ దివ్యత సద్గురుదేవుపాదముల్
గోరిభజింపుచున్ సకల కోర్కులుబాసి చరింపు చిత్తమా.10

ఉ॥ భోగమయాంగముల్ మరియు బుద్ధియు నింద్రియముల్ జడంబులై
యేగునటంచు నీశ్వరుని యేకముగా మదియందు నిల్పియున్
జాగొనరింపకన్ యెప్పుడు సజ్జనగోష్టివీడకన్ మహా
యోగిజనానుసమ్మతిని యొప్పగనుండ సుఖంబుచిత్తమా.11

ఉ॥ యన్నగరాని బ్రహ్మమును యేర్పడగొల్చి తదేకనిష్ఠచే
మన్నగల్గి మాయనణుమాత్రమునమ్మక దేహభ్రాంతులన్
సున్నగజూచి యెల్లపుడు సూనృతివాక్యములన్ వచింపుచున్
యున్నతమైనమార్గమున యోగ్యతగల్గినటింపుచిత్తమా.12

ఉ॥ యెప్పటికైన దేహమిది యెవ్వరితోడను జెప్పకేగు నీ
గొప్పతనంబులన్ వదలి గోప్యముగా హృదయాంతరంగ మం
దొప్పగ పూర్ణుడై నిలచి దోడ్పడిబ్రోచు నిరంజనున్ సదా
తప్పకనమ్మి వేడినను తాపములన్నియు దీరుచిత్తమా. 13

ఉ॥మున్ను పరాత్పరుండుతన మూలమునన్ మహదాదిశక్తి యం
దెన్నగ సర్వలోకములు తేటగసృష్టియునై వెలుంగ దా
నన్నిటియందు నేకమయి నాశములేని నిజస్వరూపమున్
తిన్నగజూచువారలకు దిక్కగుసద్వయు వేడు చిత్తమా. 14

ఉ॥ దీపపుకాంతిజూచి యది దివ్యతరంబగు వండటంచు దా
దాపున జేరి కీటకము దగ్ధమునొందిన రీతి మాయయే
ప్రాపని నమ్మువారలకు భారమెగాని మరేమి లాభమా
యోపికతోడసద్గురుని యొప్పుగబూజయొనర్పు చిత్తమా. 15

ఉ॥ మృత్తికటయ్యు కుంభములు ముద్దుగచాలవిధంబులైన యు
ట్లిత్తరి బ్రహ్మవిష్ణు శివదేవ శశాంకరి వానరుల్ నరుల్
మొత్తముసర్వభూతతతి మూలముతానెయటంచు నిత్యనిక్
తత్తరపాటువీడియును తాలిమితోడుతగొల్వు చిత్తమా. 16

ఉ॥ స్వాంతమునందు కేవలుని జాలనుతింపుచు యీషణంబులన్
చెంతకుజేరనీక గురుసేవ దృఢంబుగ జేయుచుండి స
ర్వాంతర వర్తియున్న నిజవాసమునందుల జూడ్కినిల్పి యే
కాంత తపంబొనర్ప పర కాంతనుజేరగవచ్చు చిత్తమా. 17

ఉ॥ జీవగుణంబులన్ వదలి చిన్మయుజూచుచు కామ్యకర్మముల్
భావమునంటనీక పర భావముజూడక భక్తిశ్రద్ధలన్
దేవునియందు నిల్పియును దేహము హేయకరంబటంచు నీ
యావరణంబుబాపి మరియాదచె నీశ్వరునమ్ము చిత్తమా. 18

ఉ॥ వాసనలన్ని వీడి నిజవాసముజేరి దయామయున్ మహో
ల్లాసముతో నుతింపుచు విలాసములన్ మదిజేర్పకన్న మున్
జేసినపాపముల్ జనవె శీఘ్రగతిన్ సకలేశు పాదముల్
వేసటజెందకన్ యెపుడు వేడుకతోడుతనమ్ము చిత్తమా. 19

ఉ॥ మానవజన్మమెత్తియును మాయకులోఁబడి హీనవృత్తులన్
జ్ఞానము లేక గోరి తన నార్జితకిల్బిషరాశిచే మహా
హానిచెడఁజొచ్చుకంటె మరి హాయిగనీశ్వరుపూజచే మనో
ధ్యాన్నము చేయుచున్ పరుని ధర్మముతప్పక గొల్వు
చిత్తమా. 20

ఉ॥ దేహములోపలన్ హరుడు దివ్యతరంబు నిండియుండి హం
సోహమటంచుబల్కుచును సూరిజనుల్ గురితింప నేకమై
ద్రోహము లేక నిర్మలత తొల్లిటిరూపము జెందుఁ గేవలున్
యూహలొనల్పి యెల్లపుడు యోపికతో భజియింపు
చిత్తమా. 21

ఉ॥ మాపులలోపలన్ మిగులసూక్ష్మస్వరూపముగల్గియుంతటన్
వ్యాపకమై నిరంతర మనాంచితుడై జగమెల్లఁబ్రోచు హృ
ద్దీపకుఁ బ్రాపుగోరి కడు దీనతతో శరణంచు వేడ నీ
తాపములన్ని బోనణచి దాపుకఁ జేర్చునుగాదె చిత్తమా. 22

ఉ॥ యేనెళ జూడ తానెయయి యేమియుగాక వినాశనోద్భవం
బేదియు లేక నిత్యమయి ప్రీతిచె సద్గురు రూపుజెంది నిం
పానిగ నుండు భక్తులకు ప్రాపయిబ్రోచు పరాత్పరుం సదా
మోదముతో యహర్నిశము మ్రొక్కి స్తుతింపుచునుండు
చిత్తమా. 23

ఉ॥ గాలియు దృష్టిమానసము గట్టిగ కుండలియందు జేర్చి యా
లీలలుగాంచి భావమును లేశము వేరుగబోవనీక స
త్కాలముగూడెనంచు ఘనకారణమూర్తి నిజప్రభావమున్
తాలిమితో దలంచుచును దారిదొలంగకనుండు చిత్తమా. 24

ఉ॥ పుట్టినదాది సత్కథలు వూనికతో చెవిసోకనీక బల్
దిట్టగభూమిపై దిరిగి తీఁసిదుఃఖము జెందుకంటె నే
డెట్టులగాకనున్నయది దెల్యగనెవ్వరి శక్యమౌను నీ
పుట్టువులేకపోవుటకు పూర్ణునిగొల్వగరాదె చిత్తమా. 25

ఉ॥ చెప్పినదంత చేయుటకు జేరువసద్గురుమూర్తియుండగా
తప్పదు త్రోవలన్ జనుట దారియె ధర్మవిరుద్ధమైన నీ
తిప్పలుజెప్పనీలవు నె తీవ్రగతిన్ పరమాత్మ సేవకున్
తిప్పకబోయిచేసి పరితాపముమాన్పకనుండు చిత్తమా. 26

ఉ॥ వాదములేకనీకు నిజవాక్యముతోడయి యున్నజాలదా
భేదముమానిసర్వసముపాదివిరాట్స్వరూపకునిపావనప్రేమ జెలంగ
పఠింపజాలు సమ్మోదముదో జగద్గురుని ప్రమోలనునిల్పి
మహానుభావ నీపాదములందు దృష్ట పరభావమునీదని
వేడు చిత్తమా. 27

ఉ॥ ఎవ్వరుదిక్కునాకనుచు యేలినదేవుని వేడుకొంచు న
న్నెవ్వగ జేయకో ప్రభువ నోర్వగదీనుల బ్రోచువారలిం
కెవ్వరు దిక్కుగల్గిరని కేవలుకీర్తనసేయుచున్ ననున్
దవ్వుగజూడబోకుమని దాపునజేరి స్మరింపు చిత్తమా. 28

ఉ॥ పూజితమైనమార్గమునబోవుచు యార్యులుబల్కుపల్కులే
రాజిగవించుభక్తులకు రాజ్యమెమోక్షమటంచు నెప్పుడా
తేజములోను తేజమును తేటగజూచి సుఖంబుజెందుచున్
భూజనులందు పూజ్యతను బొందిపరంబునుగాంచు చిత్తమా. 29

ఉ॥ మాటలపాటలన్ గురుని యాలలుబాడుచు మింద్రియావళుల్
బూటక వృత్తులన్ జనని భోగ్యముఁజూచి నిరంతరంబు యా
కూటము జేరి పాపముల కూలగ జేసి యభేద్యమైన శృం
గాట కవాటమున్ దెరువగల్గిన సర్వముగల్గు చిత్తమా. 30

ఉ॥ యెంతటియాపదల్ గల్గ యేమిభయంబును జెందకాత్మలో
సంతసమొంది నిర్మలుని సాక్షిగగాంచి మహానుభావ నీ
చెంతను జేరియున్న నను జేకుపనుంచవె శ్రీ సదాశివా
సంతమహాత్మయీశ గురుపాదయటంచునుతింపు చిత్తమా. 31

ఉ॥ మాయలలోనబోక పరమాటలు వీనులజేరనీక యీ
కాయము నిల్వబోనిదని కాలముబజూచుచు కల్మషంబులన్
హేయముగాదలంపుచును హేయము మృత్తొకరీతి నెంచియున్
హాయిగనున్న దేవుని సహాయముగల్గును నమ్మ చిత్తమా. 32

ఉ॥ కోపముమాని శ్రీహరిని గోప్యముగా మదినెంచ దృశ్యముల్
రూపముగల్గి లేనివని రూఢిగగాంచి ప్రకాశమెల్ల యీ
శ్రీపతిదంచు జూచుచును శీఘ్రగతిన్ పరమాత్మ జేరుటే
ప్రాపని భక్తపోషణుని ప్రార్థనజేయుచునుండు చిత్తమా. 33

ఉ॥ లోకములెల్ల నీకడుపు లోపలనుండినయట్లు దేవతల్
నీకొరకే భయాత్ములయి నిన్నుస్తుతించినయట్లు శాస్త్రముల్
నేకవిధంబుగాబలికె యెవ్వర వేడుదునో మహాత్మ నన్
సాకెడుతండ్రివీవె యని సర్వమయాత్మకు గొల్వు చిత్తమా. 34

ఉ॥ యేమియుగాక నీశ్వరుడు యెందును నంటక యేరీతిగా
నోమిన నోముపంటయయి నొవ్వగ జేయక దాసదాసులన్
ప్రేమతో తండ్రిరీతిగను పెంచి సమస్తఫలంబులిచ్చె యే
బాముల జేరరాని నిజబ్రహ్మము నెప్పుడు వేడు చిత్తమా. 35

ఉ॥ మూడుయవస్థలందు హరి మూలము తానయి వేరు వేరుగా
జోడయి దోచుచున్ మరియు జోడుగ దోచక మాయరూపుడై
యాడుచు పాడుచున్ సుఖము నొందు నదుఃఖము జూచి చూపకన్
యీడయియున్న విశ్వమయు నెప్పుడు నమ్మి భజింపు
చిత్తమా. 36

ఉ॥ చచ్చుచు పుట్టుచున్ ప్రకృతి జాడ యెఱుంగక మూఢచిత్తుడై
హెచ్చుగ పాపకార్యములు హెచ్చుకరంబని దల్పకాత్మలో
మెచ్చుచు జేయుచున్ తుదకు మెండుగ దుఃఖము జెందుకంటెయా
సచ్చరితున్ భజింపుమను సాక్షిగ జూచిన జాలు చిత్తమా. 37

ఉ॥ నాదము లెల్లవీనుల సునాదముగా విని నీవు నేననే
భేదము లేక యెల్లపుడు భీతియెఱుంగక సత్వరూపుడై
మోదముతో కరంబులను మోడ్చి మహేశు నమస్కరింపుచున్
సీదయ గల్గజాలునని నిర్మలభక్తితో గొల్వు చిత్తమా. 38

ఉ॥ సర్వశరీరధారులను సాకుచు నెవ్వరికందరాక తా
నిర్వచనీయుడై ధరను నీతివిచారుల బ్రోవ దుష్టులా
గర్వాలద్రుంచ కర్తయయి గప్పడు శాశ్వితుకీర్తనంబు నే
యుర్విని విన్నజాలుగద మోపికతో ప్రభు నిల్పు చిత్తమా 39

ఉ॥ యేమియుఁగాక నీశ్వరుఁడు యెందునునంటక యేరీతిగా
నోమిననోముపంటయయి నొవ్వఁగఁజేయక దాసదాసులన్
ప్రేమతో తండ్రిరీతిగను పెంచి సమస్తఫలంబులిచ్చు యే
బాములఁజేరరాని నిజబ్రహ్మము నెప్పుడు వేఁడు చిత్తమా. ౩౫

ఉ॥ మూఁడుయవస్థలందు హరి మూలము తానయి వేరు వేరుగా
జోడయి యాదోఁచుచున్ సరియు జోడుగఁదోఁచక మాయరూపులై
యాడుచుఁబాడుచున్ సుఖముఁబొందు నదుఃఖము జూఁకి చూపకన్
యీడయియున్న విశ్వమయు నెప్పుడు నమ్మి భజింపు
చిత్తమా. ౩6

ఉ॥ చచ్చుచుఁబుట్టుచున్ ప్రకృతి జాడ యెఱుంగక మూఢచిత్తులై
హెచ్చుగఁ బాపకార్యములు హెచ్చుకరంబని దల్పకాత్మలో
మెచ్చుచుఁ జేయుచున్ తుదను మెండుగ దుఃఖము జెందుకం టెయా
సచ్చరితున్ భజింపుచును సాక్షిగఁ జూచినఁ జాలుఁ చిత్తమా. ౩7

ఉ॥ నాదము లెల్లవీనుల సునాదముగా విని నీవు నేననే
భేదములేక యెల్లపుఁడు భీతియెఱుంగక సత్వరూపమై
మోదముతోఁ గరంబులను మోడ్చుచు హేశు నమస్కరింపుచున్
నీదయ గల్గఁజాలుననె నిర్మలభక్తితోఁ గొల్వు చిత్తమా. ౩౮

ఉ॥ సర్వ శరీరధారులను సాఁకుచు నెవ్వరికందరాక తా
నిర్వచనీయుఁడై ధరను నీతివిచారుల బ్రోవ దుష్టులా
గర్వులఁద్రుంచ కర్తయయి గన్పడు శాశ్వతుకీర్తనంబు నే
యుర్విని విన్నఁజాలుఁగద యోపికతోఁ బ్రభు నిట్టు చిత్తమా ౩9

ఉ॥ చేసినకర్మముల్ మరియు జేయని కర్మములన్ని దైవమే
వాసిగ జూచుచుండు నిక వన్నెలు చిన్నెలు జేయబోకు నీ
గాసిదొలంగి కేవలుని గాంచిసుఖించుట కంతరాత్మ నిన్
వేసటలేక జూచి యతివేడుకతో గురు వేడుచిత్తమా. 40

ఉ॥ జాగర స్వప్నసుప్తి-వి జాలముగా మదినెంచి వానినిన్
బాగుగ గాంచు జ్ఞానమును బ్రహ్మముగా దలపోసి విశ్వ సం
యోగముచేసృథాభ్రమ యోగ్యతయుంచు దలంచుచుండుయా
యోగిజనంబులన్ గలసి యొప్పుగ దేశికునమ్ము చిత్తమా. 41

ఉ॥ దుర్భరమైనమాయ నతిమారముగా దొలగింపగాదగున్
నిర్భయమొందరాదు భవనీరధి దాటుట దుస్తరంబు నీ
వర్భకు నీతిమాయని వైభవమూర్తిని వదలకుండుమా
దుర్భలులైన వారలకు దోడగదా గురుమూర్తి చిత్తమా. 42

ఉ॥ యేటికి దేహభ్రాంతులిక యెవ్వరితోడుగ రారు వెంట నీ
సాటిజనుల్ నిరాశులయి సర్వసుఖంబులు వీడిపోరె యీ
బూటకవృత్తులన్ విడిచి బుద్ధి పరాత్పరుయందు జేర్చి యా
పాటులబాప నీశ్వరుడు పాలనజేయునుగాదె చిత్తమా. 43

ఉ॥ పాపలలోపలన్ వెలుగు పద్మదళాక్షుని సేవచే వృథా
తాపములందు జేరకను నిత్యము బ్రాయుగమందు నిల్పి యే
లోపము లేక పూర్ణుడయి లో వెలి నిండి యఖండమైన స
ద్రూపుని జేరి వాచ్యమును ద్రోసి సుఖింపగరాదె చిత్తమా. 44

ఉ॥చూడగచూడగాతనలో చోద్యముగాగనుపించుచిత్కళా
తోడయితోచియావలను తోడుగదోచక యెందుడాగునో
జాడయెరింగి దానిపయి జక్కగబుద్ధిని జేర్చి నిర్మలా
వేడుకతోడ జేరి సుర వేద్యుని మరువకనుండు చిత్తమా. 45

ఉ॥ చెప్పగరాని సౌఖ్యమును జెప్పగనెవ్వరి శక్యమవును. నీ
గొప్పతనంబులన్ విడచి గోప్యముగా సుఖరంబుజొచ్చి యే
చప్పుడుగల్గ వేసుగ విచారముబోని పరాత్మయందె యె
ల్లప్పుడుసౌఖ్యమున్ గని విలక్షణుగాంచిభజింపుచిత్తమా. 46

ఉ॥ దృక్కుయుదృశ్యముల్ సకలదోషవినాశు వశంబుజేసి యే
పరిక్కనుగన్నసర్వమయుభక్తితొగాంచుచునింద్రియంబులన్
చిక్కులలోనబోనివక చిన్మయుప్రాపునజేర్చి యెప్పుడున్
చక్కనిమార్గమందు నతిజాగ్రితగల్గి నటింపుచిత్తమా 47

ఉ॥ పాపములేనిబాటయిది ప్రాపయియుండగ నేరుప్రతోనలన్
వ్యాపకమొంది దుర్విషయ వాంఛలబొంది తపింపలాభమే
యోపికతోడ నద్వయుని యొప్పుగనమ్మి స్మరింప నీదు సం
తాపముబోయిముక్తిగను దారిగనుండు నెరుంగుచిత్తమా.48

ఉ॥ యుల్లములోన సద్గురుని యూహసదామరు పేమిలేక యీ
కల్లజగంబుజూచి కనుగానని పొల్లు హాంగించి ధీనతన్
తల్లియు దండ్రి దాతయును దైవము దేశికమూర్తియందు నీ
వెల్లపుడార్తితో నిగమ వేద్యుపఠింపుచునుండు చిత్తమా. 49

ఉ॥ దృశ్యము నశ్యమంచు పరదూషణలన్ జెవిసోక నీకు సా
దృశ్యముగా ననేకులటు దుఃఖితులై మరణింప జూడవే
నశ్యము గల్గు దేహమిది నాయదియంచు భ్రమించి నిల్వ నీ
వశ్యమె భక్తపోషణుని వద్దికతో స్తుతియింపు చిత్తమా 50

ఉ॥ చూచినదోచుచుండుమరి చూడకయుండిన దోచకుండెడిన్
గోచరమౌ మహాత్ములకు గొప్పగదోచి సుఖంబులిచ్చియా
లోచనస్థానమందె యతిలోలత గల్గి వసించు బ్రహ్మమున్
యోచనజేసి యల్లపుడు యూహలొనిల్పి భజింపుచిత్తమా51

ఉ॥ గాజుఘటంబు లోపలను గన్పడు దీపమదెట్లొ యట్లె యీ
భూజనులంచు నిన్నుగను పుణ్యుల జీవములెల్ల స్వచ్ఛమై
పూజితమౌనుగాదె ననుబ్రోవవె యార్త శరణ్యయంచుయా
రాజితమైన దేవుపద రాజములన్ గురినిల్పు చిత్తమా 52

ఉ॥లోకము లోపలన్ విషయ లోలత గల్గి వికార రూపులన్
జేకొని సర్వబాధలచె జిక్కి కృశింప బ్రయోజనంబె
సుశ్లోకు నిజప్రభావమును శోధనజేసి యుహర్నిశంబులున్
యాకలి గొన్నవారివలెయార్తితొనిత్యునిగొల్వుచిత్తమా.53

ఉ॥మచ్చికతోడ మానసము మాధవుసేవలొ నిల్పి యెప్పుడా
సచ్చరితుల్ గనుంగొనుచు సత్యము వీడక సర్వకాలముల్
హెచ్చినిజాత్మతోగలియు హేతువుగాంచిసుఖింపుచున్ సదా
నిశ్చయమొందినిర్మలుని నేర్పుతొ గొల్చి భజింపుచిత్తమా54

ఉ॥ అన్నమయాదికోశముల కైదిటి కావలవెల్గు బ్రహ్మముఁ
గన్న మహానుభావులకు గారడిగా గనుపట్టదే జగం
బెన్నటికైన నిల్చునె యుపేక్షజనింప సుఖంబుగాదు నీ
వున్నది వున్నయట్లుగని యొద్దికతోఁ గుదుగొల్పు చిత్తమా. 55

ఉ॥ చూపులకందరాక తనుచూడ్కికిచూడ్కియైయున్న నిత్యునిన్
దేపకు దేపకుఁ మదిలో దివ్యతరంబుగ గాంచి మాయ సం
తాపము లేమిజేర్చకను తాలిమిగల్గి యభేద్యమైన యా
శ్రీపతి సేవజేయునతి శీఘ్రగతిఁ శుభమాను చిత్తమా. 56

ఉ॥ భూరి మదీయపాపమును బూర్ణముగా దొలగింపనీవె గా
వేరెవరుందురయ్యా నిను వేడెద నాదుభయంబుదీర్చి యే
తీరున బ్రోతువో సకల దీనదయాకర దివ్యరూప యీ
భారమునీదెయంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరు వేడు చిత్తమా. 57

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నిను వేడక ముక్తిలభించునె యహో
పన్నగతల్ప నీదయకు పాత్రునిజేసి దయామయుండవై
కన్నకుమారుఁవలెనె గాచి యవిద్యను బాందోలు మో
యన్నయటంచునీశ్వరునియెల్లపుడుఁ స్తుతియింపు చిత్తమా. 58

ఉ॥ ఏమియుగాక తాను మరి యెవ్వరికిఁ దనుపట్టరాక స్వ
త్ప్రిమచె భూతకోటులకు భిక్షయొసంగుచు యంతరాత్ముఁడై
స్వామి గలండటంచుగను సజ్జనులం దయనేలు యాపరం
ధాముని గొల్చుచుఁ యెపుడు ధైర్యము వీడకనుండు
చిత్తమా. 59

ఉ॥ ఏమిభయంబులేదు పరమేశ్వరుఁడే దయజూపుతండ్రియై
భూమినిగల్గు ప్రాణ్యులకు భుక్తియు ముక్తియు నిచ్చుచుండు
యే బాములపాలుగాక పరభావముజూడక భక్తపోషణున్
వేమరబోక యెవ్వరికి వేడుకనిత్యునిగొల్వు చిత్తమా. 60

ఉ॥ రాగలకష్టముల్ తుదకు రాకదొలంగవుగాదె యేరికిన్
యేగతి గల్గునోయనుచు యెప్పటికిన్ మదినుంచబోకు స
ర్వాగమ వేద్యమైబుధుల వాంచితముల్ సమకూర్చునిత్యునిన్
వేగభజింప నీకునతి వేడుకదోచు నెరుంగుచిత్తమా. 61

ఉ॥ రూపముగల్గి లేని తనురూపము నెందులయించునో యదే
శ్రీపతిస్థానమంచు నతిశీఘ్రముగా మనసేంద్రియంబులన్
యోపికతో జగద్గురుని యొద్దనునిల్పి యహర్నిశంబు లా
ప్రాపును బాయకన్ పరుని ప్రార్థనజేయుచునుండు చిత్తమా. 62

ఉ॥ లోకములన్ని సర్వమును లోపలనుండి యనేకరూపులై
రాకడ పోకటల్ గలిగి రక్షితు గానగలేక యూరకే
శోకముచే గ్రుశింప నలశోభితు జేరగ రాదు నీవు నీ
రాకదొలంగిపోవ గురురాయునిగొల్చి సుఖింపు చిత్తమా 63

ఉ॥ లోపల జూడనేరకను లోకమదెట్లు నశించుబాహ్యమై
జూపబడే ప్రపంచమిది జూడ్కులకున్ గనుపట్టుచుండు
సరూపుని ప్రాపుగోరి యతిదూరముజూడగబోక నీవు నీ
లోపల నిన్నెగాంచినను లోకముదోచకనుండు చిత్తమా. 64

ఉ॥ పుట్టినతోడనే జతను బుట్టి సమస్తఫలంబులిచ్చి యే
తట్టునజూడ భక్తులకు డాపయితోచి నిరంతరంబు యీ
చట్టలోనిండియుండి గను సజ్జనవర్యుల కంతరాత్మయై
పట్టుటకందరాని నిజభక్తుపోషను గొల్వుచిత్తమా. 65

ఉ॥ ప్రొద్దున లేచి దుర్విషయభోగవులన్ దులదూగుచున్ మహో
గద్దరినై యహంకృతిచె గాలముబుచ్చ సుఖంబుగాదు నీ
మొద్దుతనంబుబోనణచి మోక్షప్రదాయకుపాదపద్మములన్
వద్దికతోడ నీహృదయ వాసమునుంచుట మేలుచిత్తమా. 66

ఉ॥ ఒక్కపుడుండుబుద్ధి మరియొక్కపుడుండక పెక్కురూపులన్
జిక్కి భవాబ్ధిలోబొరలి చిన్మయుగానక యుండువేల నీ
కొక్కరు తోడురారుగద కోర్కులద్రుంచి నిరంతరంబు యా
చక్కనిసర్వలోకవిభు జాడయెరింగి స్తుతింపుచిత్తమా. 67

ఉ॥ తాలిమిగల్గి శ్రీహరిని ధ్యానముచేయుచు నిత్యతృప్తిచే
కాలముబుచ్చుచున్ మదిని కల్మషవృత్తులజేరనీక యే
జోలిదలంపకన్ గురుని జోడుగజూచుచు సర్వకాలముల్
పాలనజేయ సర్వపరిపాలుని వేడ్కతో గొల్వుచిత్తమా. 68

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నిక నెవ్వరుదిక్కు మహానుభావ నీ
కన్నదయాపరున్ భువిని గల్గుదురే పరికింప నేడు నా
విన్నపమాలకించి యతివేడుకతోడుత బ్రోవరావె యా
పన్నుడనైతినంచు హరిప్రార్థనజేయుచునుండుచిత్తమా. 69

ఉ॥ దేహము నిల్వబోదని తీవ్రముగా పరమాత్మసేవయే
యూహలోనిల్పియెల్లపుడు యోచన జేయుచు మాయరూపులా
కూహకవిద్యలన్ జొరక కూరిమితోడ భవాబ్ది సీదగా
సాహసివై పరాత్పరుని సాక్షిగనమ్మి స్మరింపుచిత్తమా. 70

ఉ॥ ఎట్టి విపద్దశల్ గలుగ నేమిభయంబును జెందకాత్మలో
పట్టుగ సర్వలోక పరిపాలుని పాదము నాశ్రయించి యే
తట్టునజూడ సద్గురుని దర్శన మబ్బెనటంచు ధైర్యమున్
గట్టిగబూని సర్వసముగాంచి సుఖింపుచునుండు చిత్తమా 71

ఉ॥ భూజలవహ్ని వాయువు నభోడువిచంద్రులు మొదలుగాగ నీ
తేజములోననుండి గతదివ్యతరంబుగ వెల్గుటన్ యహో
రాజనుబూజ్య నాథుగుణ రాడనదల్పవె మరుపులేక నీ
పూజయొనర్తునంచు పరిపూర్ణుని నమ్మిభజింపుచిత్తమా. 72

ఉ॥ ఎప్పటికేమిశాశ్వతమొ యెవ్వరికిన్ దెలియంగరాదు నీ
చొప్పునెఱింగి విశ్వమును చోద్యముగాదలపోసి మాయతో
నెప్పుడుస్నేహముంచకను నేర్పుతో భక్తసుపోషుపాదముల్
ముప్పుగలుంగకన్ మనుపెమోదముతోడఁ దనమ్ముచిత్తమా. 73

ఉ॥ ఎయ్యదిశాశ్వతంబొ మఱియెయ్యదశాశ్వతమో యెఱింగియే
కయ్యముసేయబూనక వికారపుచేష్టలు చేయబోవకన్
చయ్యనవిశ్వరూపకుని సాక్షిగజూచి నిరంతరంబు యా
యయ్యనుమరువకన్ గురునియాజ్ఞకుబద్ధతను[illegible] చిత్తమా. 74

ఉ॥ ఎక్కడజూడగోరినను యేకవిధంబుగనుండి మాయకున్
జిక్కని నిర్మలాత్ములకు చేరువయై విలసిల్లు దేశికున్
మక్కువతోడనమ్మి యభిమానములెల్లనువీడి యెప్పుడా
చక్కనిస్వామిచే నయది జాలదే సేయ తరింపచిత్తమా. 75

ఉ॥ రూపములన్నితానయి నిరూపణజేయ వశింబుగాక యే
లోపము లేక లోకములలో వెలినిండి యఖండమై సదా
ప్రాపనినమ్మి భక్తులకు భారముదీర్చి సుఖంబులిచ్చు యా
శ్రీపతిపాదముల్ మిగుల శీఘ్రముగా నెరనమ్ముచిత్తమా. 76

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ కొరంతలేదు నీ
జీవనమానుగాదె గురుజేర యఘంబులుదూరమౌను యీ
భూవలయంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్చుటెగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమిలేదుగద దోషవినాశు భజింపు చిత్తమా. 77

ఉ॥ దాసుల బ్రోవనీక్షితిని దైవము గల్గ భయంబికేల నీ
దోసిలియొగ్గి సోకలుషదూరభవాబ్ధిని ద్రోయబోకు నన్
మోసముచేయలేరెవరు మోక్షప్రదాయకులుండరీధరన్
వేసటలేకబ్రోవుమనివిశ్వస్వరూపకుగొల్వు చిత్తమా 78

ఉ॥ ఆడుచుపాడుచున్ గురునియాజ్ఞనునిల్పి మహాత్మకీర్తనల్
వేడుకగానుతించు మది వేరుగజోనివకాపరమేశునే
జోడుగజూచుచున్ జగము చోద్యముగాదలపోయుచున్న నీ
తోడయిబ్రోవడె యెపుడు దోషవిదూరుస్మరింపుచిత్తమా. 79

ఉ॥రోతల పాలుగాక యతిరోదనలన్ చెవిసోకనీక
యీభూతలమందునిర్మలులపూజయొనర్చుచుసర్వకాలముల్
పాతకమైనకార్యముల బాల్పడకన్నయు సేవలో సదా
యీతనువున్నజాలుగద యీశ్వరు నెప్పుడు వేడుచిత్తమా. 80

ఉ॥మానసవృత్తులన్ కపటమార్గము నుంచక సర్వకాలముల్
జ్ఞానవశంబుజేసి కడుగన్యాతచే నసిశంబు సద్గురున్
ధ్యానమొనర్చుచున్ పరుని ధైర్యముపీడక గొల్చుకంటెయీ
మానవజన్మకున్ తగినమార్గముగల్గునెదెలియుచిత్తమా. 81

ఉ॥ చూపుకదల్చకన్ గురుని-చోద్యముజూచుచుసర్వకాలముల్
దాపయియున్న యీశ్వరుని ధర్మముదప్పకగొల్చుచున్న నీ
పాపముతెల్లబోవె పరి పక్వముగాదె తరింప జన్మకున్
రూపికతోడసర్వసమయమూహలోనిల్పిస్మరింపుచిత్తమా. 82

ఉ॥ శ్రద్ధచె విశ్వరూపుఘను శాశ్వితుగొల్చుటకంటె వేరుగా
సిద్ధతధర్మముల్ గలవె నీ నిజరూపముగాంచి మాయకున్
బద్ధతగాక నిర్విషయ భావముతో పరిపూర్ణసేవలో
తద్ధయునున్నజాలుగద ధాముని గొల్చి సుఖింపుచిత్తమా. 83

ఉ॥ కోరినకోర్కెలిత్తువని కూరిమితో మహనీయులెల్లరున్
జేరరె నిర్మలాత్మనిను శీఘ్రగతిన్ సుజనాళిబోవవే
దూరముజేయుబోక నను తోడయిబ్రోవగదే రమేశ నా
భారమునీదటంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరుగొల్వుచిత్తమా. 84

ఉ॥ ఎచ్చటజూడనీవెయయి యెవ్వరికిన్ గనుపట్టరాక నీన్
ముచ్చటగా భజింపుమని ముఖ్యులకెల్ల భయంబుదీర్చియున్
స్వచ్ఛతనుందువయ్య పరసౌఖ్యనిధాన పరాత్మయంచు యా
సచ్చరితున్ భజింపుచును స్వానుభవంబుననిల్పు చిత్తమా. 85

ఉ॥ కావున ముందుమార్గమును గానక భీతిలునట్లు యాత్రితో
పూనిక చే పరాత్పరుని పుణ్యకథాశ్రవణంబు జేయుచున్
మానక సర్వకాలములు మానసవృత్తులణంచి నిత్యునిన్
దీనతతోడగొల్వు నిను దివ్యతరంబుగ గాంచు చిత్తమా. 86

ఉ॥ సూరిజనంబులెల్లపుడు జూచుచునీదు స్వరూపమున్ వృథా
కోరికలందుబోక నినుగోరుచు మాయకుదూరులై సదా
భారము నీవయిన్ నిలిపి భక్తి చెగొల్తురుగాదె యుద్ధరన్
నేరములెంచబోకుమని నిర్మలునమ్మి భజింపు చిత్తమా. 87

ఉ॥ దిక్కును లేనివారలకు దిక్కయి బ్రోచెదవంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మితిని మర్మముగల్గిన బ్రోచువార లిం
కెక్కడ నుందురయ్య యిటు కేవలనిత్య పరోప నీవెగా
కొక్కరుగల్గిరేయనుచు కోరినిరామయుఁగొల్వు చిత్తమా. 88

ఉ॥ అన్నిటినంటియున్ మరలనంటకనుండియు పూర్ణమై గనన్
యెన్నగరాని దైవమయి యేకముగా వెలుగొందురూపమై
మన్ననగల్గి తన్నుగన మాయనుజేర్చని సుప్రసన్నమై
యున్నజగద్విలక్షణుని యొప్పుగనమ్మి స్తుతింపు చిత్తమా. 89

ఉ॥ చట్టు విధంబునన్ వెలిగి సర్వజగంబుల నిండియుండి నీ
గుట్టు గుఱుందు దెల్ప నతిగోప్యతరంబయియుండి మాయకున్
పట్టుబడంగ రాక సమభావులపట్టయి యున్న యోపరిభో
రట్టుల జేయుబోకుమని రక్షితు గొల్చుచు నుండుచిత్తమా.90

ఉ॥ లేని శరీరమెప్పటికి లేకనె పోవునుగాని నిత్యమా
పూనక శాశ్వతంబనుచు పూర్ణుని గొల్చి సుఖింప మేలు నీ
మానసమందు యెల్లపుడు మానక శాశ్వతు కీర్తనంబులన్
ధ్యానమొనర్ప జాలు నిక దప్పక నిర్మలు జేరుచిత్తమా. 91

ఉ॥ చీమును రక్తమున్ గలిగి చెప్పనశక్యము గాని బాధచే
స్వామిని తల్వలేక నిటు జచ్చుచుపుట్టుచు నుండు దేహముల్
కామవికారదోషములు గప్పమి జెందుటెగాని లాభమె
నీమముతో పరాత్పరుని నెప్పుడుగొల్చుచునుండుచిత్తమా.92

ఉ॥ కోపముగల్గియున్న నది క్రూరత దెచ్చి భవంబుకీడ్చు నీ
కోపమె తాపమయి సుఖముగోల్పడజేయు వృథా ప్రయాసలన్
డాపదు జెందనేల నిటు తాలిమిగల్గి నిరామయున్ సదా
ప్రాపనినమ్మి నిష్కపట భావముతో స్మరియింపుచిత్తమా.93

ఉ॥ నీకలలోన దోచునవి నిత్యముగాక లయింపవే గనన్
లోకముగూడ నట్టెయని లోవెలినిండి యఖండమౌ వరున్
జోకతో సర్వకాలములు జూడుగనాత్మలో నెంచి బుద్ధికిన్
యేకపదంబునన్ నిలువ యాశ్రయుజేరగవచ్చుచిత్తమా. 94

ఉ॥ వేదములందు నీవె సమవేద్యుడవై భజియింపు భక్తులన్
మోదముతోడ బ్రోతువని మ్రొక్కెదనోవరమేశ నేడు నీ
పాదములందు నా శిరము బాగుగ నిల్పి యహర్నిశంబులన్
బేధము చేయబోకుమని బ్రీతిచె చిన్మయుదల్పు చిత్తమా.95

ఉ॥ గొప్పకుగాదు నీ స్మరణ గొబ్బున బ్రోచెదవంచు జేతునన్
తిప్పలు బెట్టబోకుమిక దిక్కెవరుందురు నీవుగాక నా
తప్పులు దిద్ది కష్టములు దాపున జేరనిమార్గమందున
నొప్పగనుంచుమాయనియు నోపికతోగురువేడుచిత్తమా.96

ఉ॥ శాంతిశమాది సద్గుణ విశాలురు నీదు కథామృతంబు నా
శింతురపేక్షచే సకల శ్రేయకరంబని యాత్మలోన
సర్వాంతరవర్తియౌ సుగుణరక్షితు నాదు భయంబుదీర్చవే
యెంతని వేడుకొందునని యీశ్వరునమ్మి స్తుతింపుచిత్తమా.97

ఉ॥ భూరి మహాప్రతాప పరిపూర్ణ పరాత్పర భక్తపోషణా
నేరము లెంచకన్ కరుణ నేలవె సర్వశరీరధారులన్
కూరిమితోడ బ్రోతువని కోరిభజింతు నహర్నిశంబులన్
భారముదీర్చు నీవెయని భక్తసుపోషణు గొల్వు చిత్తమా.98

ఉ॥ గారడిరీతి నీ జగము కల్పనజేసి యదార్థలీలలన్
గూరిచి దేహభ్రాంతులచె గూలగజేసెడుశక్తి యెట్లు జే
కూరెనొ దెల్య నెవ్వరికి గోచరమానిక నీకెగాక యో
ధీర మహానుభావయని దివ్యప్రభావుని గొల్వు చిత్తమా.99

ఉ॥ ఎవ్వరు నీ పదద్వయము ఎప్పుడు గొల్తురు భక్తిశ్రద్ధలన్
యెవ్వరు నీదునామమును యెయ్యెడ దల్తురొ సర్వకాలముల్
యెవ్వరు నీదురూపమును యేకముగా మదియందు నిల్పిరో
యద్విమలాత్మ జేరియును యార్తితొ నమ్మి స్మరింపుచిత్తమా.100

ఉ॥ పుట్టకముందె భూమిపయిఁ బుట్టిన జీవులకెల్ల క్షీరముల్
బెట్టియు గాచియున్న హరి బెంపడె సర్వశరీరులన్ దయన్
పొట్టకు దుఃఖమేలనిక పుట్టని చావని త్రోవ జూడగన్
గట్టిగ నవ్యయున్ గొలువ గల్గినజాలు తరింప చిత్తమా.101

ఉ॥ నేరక చేసియుంటి బలు నేరమతి భువి హీనబుద్ధిచే
సారవిహీనమయ్యె సుసారమటంచును గుర్తులేక యో
కారణమూర్తి నీదుదయ గల్గ యఘంబులు బోవునంచు వే
మారక నిన్ను గొల్తునని మానక నిత్యు భజింపుచిత్తమా.102

ఉ॥ నీటచరించు జంతువులు నీటనెరుంగక నున్నయట్లు యీ
బూటక నాటకంబునను పూర్ణస్వరూపుడవైన నిన్ గనన్
చోటురవంత లేక యతిచోరుడవై చరియించు నాదు జం
ఝాటములెల్లదీర్చుమని జంకక నిర్మలు నమ్ము చిత్తమా.103

ఉ॥ ధారుణిలోన మానవులు ధర్మము నెరుగక వూరకే తి
రని భ్రాంతితోడ బహుతీర్థములన్ దిరుగంగ గాంతురే
కారణమూర్తి సత్కరుణ గాంచక యెన్నటికైన సత్యమున్
వేరుగ జూడగబోకు పరమేశ్వరు నీలో నెరుంగుచిత్తమా. 104

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ గోరగ లేదు నీ
జీవనమాపునుగాదె గురు జేరక్షయఘంబులుదూరమౌను యీ
భూవలయంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్వ తెగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమిలేదుగద దోషవినాశు భజింపుచిత్తమా. 105

ఉ॥దీనజనుల్ తరింప నిజదేశికమూర్తిగ నవతరించి
సుజ్ఞానమొసంగి మానవులగాచి యవిద్యనుద్రుంచు కేవలుణ్
స్వానుభవంబునన్ నిలుపు సౌజ్ఞయొసంగిన నిర్వికల్ప
మాయానటనావతారుదరియాగురుదేవుస్మరింపుచిత్తమా106

ఉ॥మోదముతోడ శ్రీహరికి మొక్కి మహాత్మ ప్రభావముల్
సదాబోధితమై పఠించుటలు పూర్ణునిసత్కరుణావిశేషతన్
గాదె మహాత్ములార యిటు కల్పనజేయుట నాతరంబె యే
బేధము లేక నాయెడల బ్రీతి యొకించుకయైన యుంచి యీ
బీదని తప్పులెల్లయును బిడ్డలతప్పుల రీతి దిద్ది నిం
పాదిగ జూచి ఖాశీమును పాలనజేయుగరాదె యంచు యీ
మేధినిగల్గు సద్బుధుల మెల్లనజేరి నమస్కరింపుచున్
వాదములేక నిర్మలుని వారకనమ్మి నుతింపు చిత్తమా. 107

ఉ॥ మంగళ మ్రపమేయ పరమాత్మ పరాత్పర మంగళంబు ని
సంగభవాపహార నిజ సాధుసుపోషణ మంగళంబు స
ర్వాంగ విలక్షణ పరమరక్షిత మంగళమంచు బాడెదన్
భంగము సేయుబోకుమని భాగవతాధిపుగొల్వు చిత్తమా.108

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడరే శ్రీ గురునకు ॥మం॥
మంగాళమనిపాడి మహనీయుమైవెల్గు - మేటిశిఖరమందు దీటు
లేని గురుని ॥మం॥

మూటి కవ్వాలయున్నా శ్రీ గురునీ సోహమను గుర్తెరోను-
సోహమని జపియించుచుండిన కీలు తా గుర్తెరింగియు - రాక
పోకలు లేనితావున ప్రాకటంబుగ నిలచి నీలో ॥మం॥

నాదీ నీ దని యేమి లేనట్టి-శ్రీగురుస్వామిని హృదయమందున-
నిల్పిఎప్పుడును జోడుపక్షుల - పట్టుబట్టియు తాను నేననుగుర్తు
మరచీ - కేవలానందమున గురునిజాడ తెలసి నీలో నీవై ॥మం॥

గురుడు తంగెళ్ళార్య్యనెప్పుడును - తనహృదయగుహాను పదిల
ముగ - ప్రార్థింపుచుండియును అదురుబెదురును లేక శ్రీ గురు
పదములనుబంధించి మోదమునొంది - దరియా దాసునెప్పుడు
నాదతీతంబైన గురునకు ॥మం॥

గద్య

ఇది శ్రీ దరియా హుస్సేన్ వలీ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు చిత్త
శతకము, నూట ఎనిమిది ఉత్పల
మాలలు సమాప్తము.

గురుస్తోత్రములు

శ్రీరమణీయమై నిగమ సేవితమై సకలార్థ సంపదల్
భారములేక గూర్చు భవభంజనుడై వెలుగొందుమద్గురున్
గోరిభజింతు నాహృదయ గోచరమై ఋజుభావ వర్తిగా
నేరుపునందజూపి భవనీరధి దాటు సుశీలమై యగున్ 1

కం॥ పదునాలుగు భువనములలో
యెదురేమియు లేక వెలుగు ఏకేశ్వర నీ
సదనము జేరినవారికి
కొదువేమియు లేదటంచు గొలుతును తండ్రీ. 2

కం॥ సర్వము నీవై యుండగ
సర్వేశ్వర నిన్ను వెదుక జాలిరె భువిలో
గర్వగ్రంథులనణచిన
నిర్వాహకు లందగలరు నిను గురుదేవా. 3

ఉ॥ పావనమైన నీకథలు భక్తులకే విననౌను యింపుగా
భావము లేనివారికవి బంధములై గనుపట్టునే భువిన్
నీవె గదా యనేకమయి నిండి పరాపరమూర్తివౌదువో
కేవలనిర్వికల్ప నినుకీర్తనజేయగ నిల్పుమెప్పుడున్. 4

కం॥ ధర్మార్థ కామ మోక్షము
నిర్మితమై నీదుదయచే నిలచినవని యీ
మర్మంబెరిగినవారలు
కర్మాకర్మముల నిన్ను గాంతురుగాదే. 5

చ॥ రసికులునీమహామహిమ రాత్రిబవల్ స్మరియింపుచున్ వృథా
వ్యసనములన్ త్యజించియును వ్యాపకమానినుఅంతరాత్మగా
విసువుజనింపకన్ వెదకి వేడుకతో తమలోనగాంచియున్
మసలుచునీమహోన్నతికి మాటికిమాటికిగాంతురియ్యెడన్. 6

శా॥లోకారాధ్యునిసర్వలోకనియతున్ లోపంబునేమాత్రమున్
జోకన్ జేర్చని సుప్రసన్న వరదున్ జ్యోతిర్మయాకారునిన్
ఏకాకారు ననంతు నాదిపురుషున్ యెన్నంగ రానట్టిసుశ్లోకున్
నాహృదయాబ్జమందుగొలుతున్ శుద్ధాత్మునన్ జేయుతన్. 7

మ॥ భవముల్ బాపెడు భక్తరక్షకుని నే భావింతునిత్యంబు నా
స్తవమున్ జేకొని ధర్మమార్గములలో స్థాపించి నిర్వాణమై
భువి రాజిల్లెడు నిత్యమోక్షవరమున్ భోగింపగా జేయుచున్
సువిచారంబుననిల్పినాదుయఘముల్ చూరంబుగా జేయగన్. 8

సీ॥ తాపసులెల్లరు ధైర్యంబు మదిబూని
విపరీతములెల్ల విడచితాము
చపలత లేకను సర్వ కాలంబులు
తపసులైన నీ పదధ్యానమందు

నిలచి నినుబొందిరని నిగమముల్ వరియింప
నీవె దిక్కని నమ్మి నిశ్చయముగ
నీదు పాదంబులు నియతితో తలదాల్చి
బ్రస్తుతి జేతునో పరమపురుష

వేరుగతిలేదు ననుబ్రోవ త్రోవ నీవె
పరమపురుష పరాత్పర భక్తవరద
తెరవు జూపియు కరుణించు దేవదేవ
శరణు శరణని మొదలిడితి దురితదూర. 9

సీ॥ భక్తుల బ్రోచెదు పరమాత్మ
నీ కరుణ బాగుగా నిల్పిన భయముగలదె
ముక్తు నెల్లపుడు నీ మూర్తి వంతము జూచి
మురయు చుందురు గదా మూలమనుచు
ఆదిదేవుడ వీవె అపరాధములు బాప
సాదుమూర్తివి నీవె సత్యచరిత
వేదాంత వేద్యమై వెలుపల లోపల
వెలుగు వారెవ్వరయ్య వేదవిహిత

పాప పుంజములెల్లను భగ్నపరచు
దీపమై నాదు భయంబులు దీర్చుమయ్య
దాపు నీవైతివిక వేరు దారిలేదు
పాపనుహిత పరమాత్మ భక్తవరద. 10

సీ॥ కని కానకను జేయు కర్మంబులెల్లను
ఘనమైన నీదయ గలుగ బోవు
పాపంబులెల్లను పరిహారమై పోవ
నీపదధ్యానమె నిరతిశయము
అఖిలలోకములకు ఆధారమౌ నీవు
ఒకమాత్రమని బల్కు వర్ణితంబె
సజ్జనావళి బ్రోచు సచ్చరితు డవనుచు
ముజ్జగంబుల బ్రోవ నిల్తువయ్య

భక్తులెల్లరు నినుస్మరియించుటయె దప్ప
నియతి గలదె యెన్ని భావముల గలిగిన నిన్ను గనక
యున్నదే వేరుమార్గంబు కన్నతండ్రి
నన్నుబ్రోవుమె పరమాత్మ నిన్ను గొలుతు. 11

ఉ॥ లోకము లెల్ల జూచి పరలోకముజేరెడు త్రోవగానక
చీకున జిక్కి మానసము చింతల బొందుచు నున్న వారికే
రాకడపోకడల్దెలవు రాత్రిబవల్ పరమాత్మ సేవలో
వేకవిధంబునన్ మెఱగు విజ్ఞులకెన్నటికైన గల్గునే. 13

గీ॥ భక్తిగలిగియు పరమాత్మ భజనజేయు
వ్యక్తిగల వారికే నిజము వ్యక్తమౌను
శక్తిలేనట్టి జనులకు శక్యమౌనె
ముక్తికిరవైన మార్గంబు మూలమెఱుగ. 14

చ॥ పరమన వేరుగా గలదె బంధవిముక్తి చె భావమాత్మలో
స్థిరముగ నిల్పి వేమరఁ శ్రీశు భజింపుచు నుండుటల్ గదా
వెరపుజనింపఁ బ్రభుని వేడ్కతో గొల్చి సుఖింపుచుండు మీ
తరుణమిదేను పీడుటకు దైన్యము వీడి తలంపు చిత్తమా. 15

శా॥ డా రేమున్నది సర్వలోక విభునిన్ దర్శింపఁ దేహా
ధారంబౌనని యెన్నిపాట్లుపడినన్ దారిద్ర్య దుఃఖాబ్ధిలో
జేరదే నిజమువుమగాని సుజనుల్ జెందంగ రాదెప్పుడున్
ధారాళంబుగ నిత్యమైన ప్రభునిన్ ధర్మంబుచె గొల్వుమీ. 16

ఉ॥ అర్థములేనివాదముల నాత్మసుఖంబును జెందరాదు స
ర్వార్థ విశారదుల్ బుధుల వాక్యముచే దెలియంగ నౌను యే
వ్యర్థపు బోధలన్ జొరఁక వ్యాపకు జేరెడి నేర్పు జూపుమా
సార్థకమైనమాటలను సన్నుతిజేయుచు నుండుమిత్తరిన్. 17

శా॥ ఆర్భాటంబున మాయలో బొరలుచున్ ఆయాసమున్ జెందినన్
దౌర్భాగ్యంబట పాపకూపములకున్ దాపౌను వ్యర్థంబుగా
గర్భాత్యంతర ముక్తైక్రియలచే గ్రాలంగ నీకేల యా
సద్భావాంతరమూర్తియైన పరునిన్ స్వాంతంబునన్ జూడుమా. 18

గీ॥ యెన్నిపాట్లయిన జగదీశు నెరగలేక
వున్నదే జన్మఫలమిక నెన్నడైన
సున్నగాజూచి జగమిదె చోద్యమనుచు
యెన్నువారలె పరమాత్మ నెరగగలరు. 19

శా॥ కామాదుల్ కడుదోషమైనపనులన్ గల్పించునీధాత్రిపై
నీమంబేమియులేదు నీచయుతులై నిత్యత్వమున్ గానకన్
ప్రేమన్ దారసుతాదులందు భ్రమచే బేలత్వమై పోవుటల్
సామాన్యంబదిసాదువర్తనమునన్ సర్వాత్ముచింతింపుమా 20

కం॥ శమదమము మరియు చిత్సు
ఖమ నయమముగను వారిజేరి మానవ నీవా
విమలుల సేవించెదు యా
క్రమమెరిగిన నిత్య సుఖము గాంచగవచ్చున్. 21

ఉ॥ఆపదలన్ని వీడుటకు ఆర్తిచె సద్గురు పాదపద్మముల్
ప్రాపుగ నమ్మి కొల్చినను పాపములన్నియు బారిపోవునో
పాపపుజీవమా పరమ భాగ్యముమాని వృధా ప్రయాసచే
తాపము నొందబోకుమిక తప్పక ధార్మికు జేరగోరుమా. 22

చ॥కలవరమెల్లమాని కలకాలము నిల్చెడు కలిమి గోరియున్
నిలకడబూని అవ్యయుని నిత్యుని నిర్మలమానసంబుతో
దలచుచునున్న వారలను దాపునజేర్చి యుదార్ధ లీలలన్
దెలుపుచునిత్యసౌఖ్యమున దేల్చును దేవునినమ్మియుండుమా 23

ఉ॥ ఆ పరమాత్మ సన్నిధిని ఆపదలన్నియుబోవుగాని యే
చూపును జూచినన్ విషయచోద్యము లే కనుపించు నూరకే
తాపము జెందబోకుమిక తాలిమితో సదయున్ దలంపుచున్
యోపికతోడ సర్వసము యోచన జేయుచునుండు జీవమా 24

శా॥ కల్పనలన్ని మానియును కారణమూర్తి నిజస్వరూపముఁ
స్వల్పముగా దలంపకను స్వానుభవంబుననిల్పి యెప్పుడుఁ
అల్పవిచారముల్ బడక ఆదియు అంత్యము లేని దేవునిఁ
దల్పవిచార మేమి గురుదైవముగా దలపోయుచుండుమా. 25

శా॥ శాంతాకారుని సర్వలోకవినుతుఁ శంకల్ నివారించియే
భ్రాంతిఁ జేర్చని భక్తవత్సలుని నీ భావంబులోనిల్పి వి
శ్రాంతిఁ జెంది నిజాత్మతోకలిసియుఁ శ్రద్ధానిబద్ధుండవై
స్వాంతంబా పరమావధిఁ గలుపుమీసర్వార్థంబా నీధరఁ 26

సీ॥ పరమార్థమునకన్నె పాటుపడినచాలు
పెరచింతలను జేయ ఫలమదేమి
బ్రహ్మాది వినుతుని బ్రస్తుతించినజాలు
యిమ్మహీస్తులను నీవెదుక నేల
పాపాబ్ధి తరియించు బాట నెరిగినజాలు
కోపతాపంబుల కుందనేల
అఖిలార్థములఁ జేరు నదియెరింగినజాలు
సకల పాండిత్యములఁ జదువ నేల

సత్యమైయున్న పరమాత్మ జాడ తెలియ
పవిత్ర్యగాత్మను జెందుటే పరము పదము
యిదియుగాకను యింతరము లెన్నియున్న
వదలదీ దేహవాంచ యేవలననైనా. 27

సీ॥ విషయేచ్ఛలను బడి విర్రవీగిన నేమి
విషయాను జగమునకు మూలమేది
పంచభూతంబులు బలసిన ఫలమేమి
సంచితాగములను ద్రుంచలేక
కఫవాతములచేత గ్రాలుచుండిన నేమి
విపరీతముల ఏ విధముగనక
దేహాభిమానమును దీర్చకుండుట యేమి
అహమన్నిటికి పెద్దదనుచుయనక

వట్టిభ్రాంతిచె భువిలోన పుట్టి చావ
దిట్టతన మేమి నిజముగ దేవదేవు
గట్టిగానమ్మి మట్టుపరుప
గుట్టుదెలియును లేకున్న గురుతుగలదే. 28

కం॥ విచ్ఛలవిడిగా దిరిగిన
వచ్చును కష్టములు నీకు వాంచింపకు మీ
తుచ్ఛపు సౌఖ్యంబులకై
సచ్చరితుని విడువబోకు సతమిది మనసా. 29

కం॥ అద్భుతమైన మాయ లీల
బుద్బుదములరీతి దోచు బోవుచునుండున్
సద్భక్తి లెరుగుడు రీవిధి
చిద్విమలము తోడనీవు జేరవె మనసా. 30

చ॥మలినము గల్గియున్ విఫలమార్గము జేరుట పాడిగాదు నీ
తలపును సర్వకాలములు దైవపరంబున జేర్చి భక్తిచే
నిలచిన సర్వదోషములు నీరయిపోవును నిర్మలంబు నీ
కలవడికష్టముల్ దొలగు కావున సర్వమయున్ భజింపుమా 31

కం॥ నీలోన నిలచి యుంటివి
కాలము వ్యర్థంబుజేసి గడుపకు మిలలో
చాలా కాలము గడిచెను
వేలాయీతుచ్ఛభ్రాంతి విడువుము జీవా. 32

తే॥ వారిజ మార్గంబు విడిచి విరాగివైన
ఫలము లేదెందుకే వృధా ఆజ్ఞనీకు
పూజితంబైన పరమాత్మ బోధగాంచి
విడువబోకుము నిజతత్వమాదువునీవు. 33

కం॥ వృదఆజ్ఞ మందునిండిన
సదయునిగనలేక నీవు జాతింబడినన్
వదలవు భవబంధంబులు
పదిలముగ నిలుపునీకు భావముజీవా. 34

ఉ॥ఒక్కడే సర్వలోకముల నోపికతో భరించు తాను ఏ
దిక్కున చూడబోకుమిక దీనదయాళుని పాదపద్మముల్
మక్కువతోడ గొల్చుచును మానక శాంతము గల్గి ఎప్పుడా
చక్కనిస్వామిసన్నిధిని జడతగలుంగక నున్న మేలగున్. 35

ఉ॥ధన్యుని జేయగా గురుడు దాతయు దైవము లై వెలుంగగా
అన్యము గోరనేల నిక ఆపదలున్నవి యెన్న డైన నీ
దైన్యముతోడ ధార్మికుని దాపున జేరి మెలంగుచుండుమో
మాన్యతగల్గు నీకు యవమానము లేదిక ధాత్రిలోన్. 36

ఉ॥ ఏల విచార మొందెదవు ఏకముగా పదునాల్గుభువనముల్
పాలన జేయు సత్ప్రభువు భక్తుల బ్రోచుచు నిండియుండగా
కాలునిభయము లేదు కడు కష్టము లేమియు జేర రావు ఏ
జోలిదలంప కాత్మభవు జోక్యముగల్గి నుతింపుచుండుమా.37

కం॥యీషణములలో జిక్కక
దోషహారం బైన పరుని తోడుజూచియున్
భాషింపుచు గృతి వాక్యము
పోషిత మది యెరుగు మిదియె భూషణమవనిన్. 38

సీ॥ సగుణ నిర్గుణముల బ్రబలించు జగదీశు
విగతసందేహులై పొదువారు
నిగమాగమములచే నేర్పరుంగగ రాని
సుగముని తమలోన జూచువారు
ఆర్తశరణ్యుని ఆజ్ఞలో నిలచియు
మూర్తివంతముగాంచి మురయువారు
విజ్ఞానులై సదా విభవంబుగలిగియు
సుజ్ఞానపదమున బ్రొక్కువారు

బలు తెరంగుల భయముగలిగి
తెలియవలె పరమాత్మ దేవదేవు
నిత్య కల్యాణయు క్తమై నెగడు వాని
నరయగల్గుదునే దీన వరుడ దేవా. 39

ఉ॥ వేదమయుండు సర్వజన వేద్యుడు భక్త పరాయణుండునై
సాదుజనావళిన్ కృపతో సాకెడు సత్ప్రభువైన దేవునిన్
మోదముతోడ గొల్చినను మోక్షముగల్గునుముజ్జగంబులన్
బేధము లేని వాని నిటు భీతిచే గొల్చితరింపు చిత్తమా. 40

ఉ॥ నిందితమైన కార్యముల నీచత దెచ్చి భవాంబురాశి లో
గుందగ జేయు నావదల గూడక ధర్మవిశారదవిద్వై
బొందిలో ప్రాణమున్నపుడె పూర్ణునిగొల్చిజరింపుచుండుమీ
బంధము లేలనీకు నిజభావముగల్గి దలంపు మవ్యయున్ 41

ఉ॥ ఎప్పటికేమి కాగలదొ ఎవ్వరెరుంగుదురీ ధరాస్థలిన్
గొప్పలుకారిచేమాను మరికొంచెము గొప్పలునైజరించుయీ
చొప్ప పరాత్పరుండెరుగు చోద్యము యెవ్వరికర్మమెట్టిదో
తప్పదటంచు నీవెరిగి ధైర్యముగా పరమాత్ము జేరుమా. 42

కం॥ భావ భగవంతునిపై నిడి
త్రోవ దొలంగినను మిగుల దోషంబని యా
కేవలు సన్నిధి బాయక
నీవై యుండంగవలయు నిజము నెరింగియున్. 43

కం॥ హంస నటించేవిధమును
సంశయములు వీడి నీదు స్వానుభవమునన్
హంశబిది యని దెలిసిన
హింసలు నినుజేరరావు హితమిది జీవా. 44

చ॥ మనసాకసైన గాదె రుజుమార్గము దప్పక దైవసన్నిధిన్
అనిశము జేరియుండుటలు అన్నిటికిన్ మదిమూలమౌను యా
ఘనమగు మానసంచితర కార్యములన్ జొరనీక నెప్పుడా
జననములేని యీశ్వరుని జాడలొసల్పి మెలంగు జీవమా 45

చ॥ పరను మునీంద్రహృత్పదనభాగ్యమునై బరితోషయుక్తమై
సరసులబ్రోచు సత్యమయి సర్వవిలోక ప్రభావమైన యా
పరుని మనంబులో నిలిపి ప్రార్ధనజేయుము బంధరహితమా
పరపదంబు జెందుదువు భారముదీరును దెలియుమీభువిన్. 46

సీ॥ తనువులోపలనున్న దైవంబు నెరుగక
తట్టబుట్ట పడినను దారిలేదు
జ్ఞానాగ్నిఖర్మల గాల్చకుండిన లేదు
ఘనమైన పరమాత్మ గాంచుత్రోవ
యింద్రియంబులబట్టి విదళించగాలేక
యెందుదిరిగిన గురుని వేదుకలేవు
అంతరజ్ఞప్తి నీ కనుకూలమైయుంటె
వింతవింతలు నీవు విడువగలవు

చింతలెల్లను దీరి యనంతు జేర
ఎంత నేమాత్రమును లేవు వసుధలోన
భ్రాంతి విడిపోవు బహుళ విశ్రాంతమైన
శాంతి నిలయంబు జేరుదువు సత్యముగనూ. 47

సీ॥ యితరార్థములుజూచి యిచ్ఛయించుట దేల
జతగలిగియుండ నీ జన్మఫలము
మతిలేక విషయంబుల మగ్నమైపోనేల
సతమవునె యిహసుఖము జడతగాక
పాపాబ్ధిలోబడి బరితపింపగనేల
దాపుగా మృత్యువు దసిలియుండ
చిక్కులలోబడి చీకాకు గానేల
ఎక్కవౌ సదయుని ప్రక్కనుండ

దిగులు వడనేల దివ్యమౌ తెలివిగలుగ
అగణితంబైన అఖిలాత్మ అండజేరి
పగలు రేయునరాక యా పరమపురుషు
మిగుల మదినెంచి తలచిన మేలుగాదే. 48

కం॥ మాయాతీతుని మహిమలు
వేయువిధంబులను నీవు వెరుగంగలవె
కాయమనిత్యంబనియును
బాయక బ్రహ్మాదివినుతు భజియింపగదే. 49

చ॥ పలుకులు వేయునేల భవ భంజనుడైన పరాత్పరుండు నీ
వెలుపల లోపలన్ గలిగి ఎక్కువతక్కువ గాక యెప్పుడున్
తెలిసినవారి దేహముల తెలివియునై దెలియంగబడును యా
మలినవివిహీనున్ వెతపుమాని గనుంగొను మన్ని వేళ్ళలన్. 50

కం॥ చల్లగ పాలించెడుప్రభు
నుల్లంబున జూడవలయు నుర్వీస్థలిలో
యల్లెడల వెదకుచుండిన
తెల్లముగా దెలియరాదు తెరవిదిమనసా. 51

చ॥యతులు మునీశ్వరుల్ సతతమే విభుచింతన జేసి తృప్తులై
మితరణచే మెలంగెదరో విశ్వములో నది గాంచియెప్పుడున్
సతతముగాక భారమును బాగవతాధిపు పాదసేవలో
హితవుగనిల్పియీజగము హేయమటంచుతలంచ మేలగున్ 52

మ॥ వినుమా అద్భుతమైనస్వామికథలన్ యింపారగా వీనులన్
మనుమా సత్యముధర్మమున్ విడువకన్ మర్యాదతో నెప్పుడున్
గనుమా శాశ్వతుపాదపద్మము లెదన్ గల్యాణసంయుక్తమా
జనుమా భక్తులతోడ జేరుటకునై జన్మంబుసాఫల్యమా 53

కం॥శుభచరితుని నామామృత
మభయంబని దెలిసి గోపలు మహనీయులకున్
యుభరాద్వరదుని సత్కృప
శుభమే జేకూర్చు సకల శోభితమదియై. 54

కం॥ కాలానుగుణ్యమనకుము
నీలోఁ గలకాలమున్న నిత్యాత్మునితోఁ
కాలము గడుపుచునుండిన
కాలంబే కాలమౌను గతియేమి భువిన్. 55

కం॥ ఎడతెగకను భగవంతుని
పుడమిలోఁ గొనియాడుచున్న పుణ్యాత్ములకున్
అడలుట పనియేమింకను
తడవేమియు లేక బ్రోవ దైవమొగలుగన్. 56

కం॥ చిత్తము దైవపరంబుగ
ఉత్తములుంచెదరు దీని నుర్వీస్థలిలోఁ
తత్తరపాటొందక నిటు
నుత్తగు పరమాత్మగాంచి సంస్కృతి సమసూ. 57

ఉ॥ అర్థులఁ బ్రోచు సర్వమయు నాత్మదలంపక కామ్యకర్ములై
వ్యర్థముగా జరింపుచును వ్యాకులతన్ జెడిపోవుచుండుటన్
సార్థకమేమిలేదు నిజ సౌఖ్యమునొందగ జేయు శ్రీపతిన్
ప్రార్థనజేయుచున్న నినుపాలనజేయును దెలియుచిత్తమా. 58

చ॥ సమమతులై సదా పరమశాంతి వహించిన వారికే సదా
విమలతగల్గి నిత్యగను వేడుకతోఁ జను నిరంతరంబు యీ
క్రియముదలంచియున్న సతో కాలము బ్రహ్మస్వరూపమౌచు నీ
వమిత సుఖాబ్ధి దేలుమిక వారనిభక్తిచె నిర్మలంబుగన్. 59

కం॥ సత్య మసత్యంబెఱుగక
వ్యత్యస్తంబైన నిటుల నిరిగెదవవనిన్
ప్రత్యక్ష దైవరూపము
నిత్యులకే దెలియుచుండు నిజమిదిజీవా. 60

ఉ॥ అంతరజ్ఞప్తిచే బుధుల ఆజ్ఞనుమీరక జ్ఞానదృష్టిచే
స్వాంతముచిన్మయాత్మకుని సన్నిధి బాయకనుండు నట్లుగా
చింతన జేయుచున్న నిక చింతలు జేరవు నిర్వికారివై
వంతములేక భక్తపరిపాలుని పాదములాశ్రయింపుమా. 61

కం॥ అన్నిటికిని మూలము మది
మన్ననతో సుప్రసన్ను మరువక గొలువన్
భిన్నము లేమియు లేవని
యెన్నుచు నిగమార్థమయుని వేడుము మనసా. 62

కం॥ అండజేరినవారల యార్తిబాప
దండి వారెవ్వరికను యీధరణిలోన
మండితాఖండ నిర్గుణాజాండకల్ప
పండితావన పరిపాలభవవిదూర. 63

సీ॥ భాగవతార్థముల్ పఠియించువారలు
పగగొనరెన్నడు భావమందు
శత్రుమిత్రత్వము సమముగాజూతురు
శాంతులై యమిత విశ్రాంతిగలిగి

కోపతాపంబులు కోరకయుందురు
పాపంబులని తమకు భయముదోచి
గుణరహితంబైన కోదువగాదనుచును
యనుకొని జేరుదు రనవరతము

శుద్ధజ్ఞానసులైనను సుఖముగలదు
శ్రద్ధగల్గినవారికే జాడదెలియు
వ్యర్థమౌ కామ్యములుగాన సార్థకంబె
బుద్ధినిల్పియు దివ్యాత్మబొందవలయు. 64

కం॥ దాపయియున్న నిరామయు
దీపకుడని తెలియుమిందు తెరవైయుండన్
కాపాడువారలిక నీ
కేపట్లను వెదుక లేరికేటికె మనసా. 65

ఉ॥ అద్దములోని చాయవలె అన్యమై కనుపట్టు ఆత్మతో
వద్దిక చేయలేక పలువాంఛలబోవ వృథా ప్రయాసమౌ
రద్దులపాలుగాకు నిను రక్షణజేసెడు నిర్వికల్పునిన్
బుద్ధికదల్పకన్ గొలువ భుక్తియుముక్తియుగల్గునెరుగుమా 66

సీ॥ అవికారమైనట్టి ఆపరాత్పరునందు
భువనముల్ గలిగియు పొరలుచుట్లొ
ఎవరెరుంగుదురిట్టి విపరీతచర్యలు
వివరమెరిగెడివార లెందుగలరు

మాయామయంబని మహనీయు లెందరో
    ఏయుపాయంబున నెఱుగలేక
కలవంటిదని తాము గలయక నుందురు
    తలపులలో దాని దలచబోకు

రూపనామంబులును నీవు రూఢిపరుప
గలవె యెన్నటికైనను కలతగాక
శాశ్వతంబైన బ్రహ్మంబె సర్వమవును
వేరుగా దలచబోయిన వెతలుగాదె. 67

సీ॥ అన్నిరూపములైన ఆపరమాత్మని
    గన్నవారలెగదా ఘనులు భువిని
జలములో వడిగల్లు సంభవించినరీతి
    సర్వేశ్వరునిలోన జగము గలిగె
వడిగల్లు జలమవుట వసుధనెఱుంగునె
    యీరీతి జగము బ్రహ్మంబుగాదె
బాహ్యదృష్టికి జగము బలురూపులై తోచు
    అంతరదృష్టిచే నరయవలయు

యిదియె వేదాంతసమ్మితం బిదిరహస్య
యింతకంటెను వేఱులేదెంత వెదుక
సంతసంబున సర్వాత్మజాడలోన
అంతరాత్మని గాంచుమీ యనవరతము. 68

సీ॥ లోజూడగల్గిన లోకముల్ గనరావు
వెలికి దిరిగినగదా వెగటుదోచు
దృష్టినిల్పినగదా దృక్పదము నీవనుచు
వ్యష్టిగాదోచక ద్రిష్టయువును
నిలకడచే మది నిలచియుండినగదా
తలపు లెఱుంగని దారిదొరకు
కీలెరుగకగదా క్రిందుమీదాటలు
పాలుమాలకమిట్టి కీలుదెలసి

కాల కాలంబులునుగాని ఘనునిగలియు
తోలుబొమ్మల జగమని విడుచుగాదె
పరము సుఖమైన మార్గంబు బడయకున్న
తరమె సంసారజలనిధి దాటుటయును. 69

గీ॥ హంస నెరిగిన పాపముల్ ధ్వంసమవును
సంశయములేదు పరమాత్మ సన్నిధికిని
హింసలేకను జేర్చు నీవిధము పరమ
హంసులకు దెలియు యితరులకలవిగాదు. 70

గీ॥ నాశికాగ్రిముందు నటియించు పరమాత్మ
వేసటేమిలేక వెదుకవలదె
బాసిపోను సకల బంధంబులెల్లను
యీశుకరుణ గలుగనిదియె నిజము 71

కం॥ మాంసాస్థిచర్మయుతమై
హింసలుగల దేహమాను యిదినిజమనకన్
హంసోహంబను మంత్రము
సంశయములు వీడి జపము సలుపగవలయున్ 72

చ॥ మదమును బెంపుజేయకను మానవజన్మము దైవసన్నిధిన్
వదలక నిల్పి సద్బుధుల వాక్యములాశ్రయమంచు నెంచియున్
ముదము జెలంగ శాశ్వతుని మ్రోలను నిల్చియు ముచ్చటింపుచున్
పదిలముగా మెలంగ నిలబంధములుండవు దెలియుమీభువిన్ 73

ఉ॥ శాంతము సర్వభూషణము శాంతముగల్గిన సర్వసంపదల్
చెంతను జేరియుండునట జెప్పుటకలవియె శాంతిసౌఖ్యముల్
మంతము వీడి సర్వసము పాలనలో నివసించువారికే
శాంతముగాని యూరక యె శాంతిః శాంతియటన్న దెలియునే 74

ఉ॥ కాలమెబ్రహ్మమంచు మునుగట్టిగ దెల్పిన వేదవాక్యముల్
మేలుగ జూడ రూపములు మేళ్ళనగాకది ఏక రూపమా
కాలమటంచు జెప్పుటకు ఖర్మయె సాక్షి మరేమిలేదు యో
కాలమె సర్వకాలమయి గన్పడు వేరుగ దల్పబోకుమా. 75

కం॥ కాలత్రయమని దెలుపుట
యేలాయని యనకు ఖర్మ యేర్పడగాదా
కాలంబని గుర్తించుట
కాలంబన పరము గాదె ఖర్మకుజగతిన్. 76

కం॥ భావము పరిశుద్ధంబై
దేవుని తెలియంగ గలుగు తెలివిచె తమలో
ఆవరణమైన మరుపును
యేవేళను జేరనివక యెరుకగలిగియున్. 77

చ॥ చిత్రపటంబునందు లవి చిత్రములై గనునట్లు నట్ల యీ
గాత్రములోన జాగ్రతయుగల్గును స్వప్నసువృత్తిమధ్యముల్
పాత్రతయైన తుర్యమున బంధములెల్లను దిరు నీవు యీ
సూత్రము నెరిగి కేవలునిసూక్ష్మముగా మది నెంచుచుండుమా.

ఉ॥ శాంతియుతుల్ మహాపురుషులు శాస్త్రీతు పాదము
లాశ్రయించి యే
కాంతమునన్ విరామమున కర్మవిదూరు భజింపగల్గియున్
చింతలలేక నిర్మలత జెంది సుఖాబ్ధిని వాలలాడుచున్
అంతరజ్ఞప్తిచే నభవు నవ్యయు గొల్తురుగాదె చిత్తమా. 78

ఉ॥ జాగొనరింపకన్ విషయజాలము నావలద్రోసి సత్యమా
భాగవతార్థముల్ దెలసి భక్తసుపోషణు పాదపద్మముల్
బాగుగ గొల్చుచున్నసిదె భాగ్యమటంచు స్మరించి నిర్మలో
ద్యోగము బూన వాస్తవముదోచు భయంబినుమంత లేనిదై. 79

గీ॥ మూడవస్థలసాక్షియై మూలమాచు
నిలచియున్నట్టి ఆత్మానుభవము నెరుగ
సుగతహితముంచుగాదె యీజగములోన
యింతకును వేరుగలదె మరెందునైన. 80

గీ॥ సతముగాని ప్రపంచంబు సత్యమనకు
హితవుగల్గి ప్రవర్తింపు మాహీనవృత్తి
గత మనాగతమును దలుచ కలుష మొచ్చు
పతితపావను గొలుచుటే ప్రతము మనకు. 81

గీ॥ భక్తవత్సలుడుండగా భయము గలదె
శక్తివంచన లేక యీజగమునందు
యుక్తమౌ దాని వీడక శక్తికొలది
ముక్తి మార్గంబు నరయుటె మూలమౌను. 82

కం॥యిడుముల కోర్చియు సద్గతి
బడయుటయే ఫలముగాని బలుచింతలలో
తడబడ సుఖమేమున్నది
యెడబాటోక యింతలేక యీశ్వరుగనుమా. 83

గీ॥ తప్పులు వెదుకరాదు గురు
దైవముగా తలపోసి యెప్పుడుక
ఒప్పులచూచుచున్న నిక
నెప్పటికైనను ముప్పుగల్గునే. 84

గీ॥ తృప్తిగలిగిన సర్వంబు ప్రాప్తమవును
తృప్తిలేనిది జనులకు ప్రాప్తి గలదె
పాసమున కంటె వేరైన సలుపగలదె
సుప్తమైయున్న సర్వాత్మ గొలువ వలయు. 85

మ॥ తరమే యెంతటి వారికైన భువిలో దప్పింప ప్రారబ్ధముల్
వెరువంగా పనిలేదు విశ్వమయునిన్ వేవేగ చింతింపుమన్
తిరుగన్ రక్షణగల్గు నీకు వినుమా ధీసాక్షియైనట్టి యా
కరుణామూర్తియెగాక యన్యులెవరున్ గాపాడగా గల్గిరే 86

ఉ॥ చిత్తము శ్రీహరిన్ దలుచ చిన్మయు మొందెద వన్ని వేళలన్
తత్తరపాటులేదు పరతత్వము గోచరమౌను నీకు నీ
విత్తరి విశ్వమూర్తి కథ వీనులవిందుగ వినుము నీవు యా
సత్తగు స్వామినిన్ గలసి సౌఖ్యమునొందెద వెళ్ళకాలముల్ 87

సీ॥ సారెసారెకు గురుస్మరణ చేసిన గదా
దూరమౌ నీకున్న భారమంత
గురుపాదతీర్థంబు గ్రోలుచున్నను గదా
పరమ పదవికిజేరు బాట గలదు
గురుకృపకన్నను కోరతగినది గలదె
ధరణిలో నెంతటి ధన్యులైన
తరుణమిది వ్యర్థపరుపకు దైన్యమేల
పరమ పురుషుని గొలుచుటే భాగ్యమౌను
వెరపుజెందుట భక్తుల తెరవుగాదు
మరుపులేకను పరమాత్మ మరుగు గనవే. 88

ఉ॥ లోకుల మాటలన్ వినియు లోలతజెందకు సర్వకాలమున్
పాకము సాక్షియైన ప్రభుసన్నిధి బాసి చరించబోకు నీ
రాకకు కారణంబు గురురాయుని గొల్చుటకంటె వేరుగా
నీకు పనేమిగల్గదిక నిత్యము శాశ్వితుజేరి గొల్వుమా. 89

చ॥ నరులనునమ్మ రాదుగురురాయుని వాక్యమువీడరాదు యా
పరమరహస్యమైన నిజభాషణముల్ వెనుదీయరాదు పా
మరులను జేరరాదు పరమాత్ముని సన్నిధి బాయరాదు స
చ్చరితులజేరి సత్కథలజాడ నెరుంగుట మేలుచిత్తమా. 90

శా॥ లోకారాధ్యునికీర్తనంబులుగదా లోకంబులన్ బాపుటల్
చీకాకేలను సర్వకాలములలో చింతింపుమా శ్రీధరన్
ఏకాకారతగల్గు చిత్తమునకున్ ఏలాటి కష్టంబులున్
సోకన్ జాలవునిన్ను నీవెరిగియున్ శోధింపుమాయీశ్వరున్. 91

ఉ॥ తల్లడమ్ము దీనేల పరతత్వము నెరిగియు నిర్విచారులై
యుల్లమునన్ సదా సుఖవియోగముగాకను భక్తిపూర్ణతన్
కల్ల జగంబటంచు గని కాలము వ్యర్థము జేయకున్నయా
చల్లనిస్వామి సత్కరుణ జాలగ గల్గును మరువబోకుమా. 92

ఉ॥ అంతరజ్ఞప్తి కలిగియును ఆపదోద్ధారకు పాదపద్మముల్
చింతన జేయగావలయు చిన్మయతన్ భవ్యబంధరహితమా
శాంతియుగల్గు నీకిటుల శాశ్వతమా పరమార్థమబ్బు ని
శ్చింతుడవై వెలుంగుదువు శీలముగల్గి భజింపుమిత్తరిన్. 93

మ॥ అనుమానంబికయేల నీదుమదికిన్ ఆయాసమున్ బెంపగా
పనిలేదవ్యయుమూర్తియైపరిఢలుచున్ భక్తార్తియున్ దునిమునీ
మనమానిర్మలుసేఇలోజానిపియున్ మాలిన్యంబుబోనాడుమా
ఘనమైయొప్పిన సర్వలోక ప్రభుడెగాపాడు నిన్నీ ధరన్. 94

క౦॥ క్షమగలిగిన సర్వంబును
సమకూడును మఱవబోకు సత్వగుణముతో
క్రమమెరిగి నడచువారలు
విమలుని ఘనసమ్ముఖమున వెలయుదురెపుడున్. 95

క౦॥ తొలిజన్మ ఫలముగలిగిన
గలయుదురా సర్వమయునిగాక నితరులన్
గలయుదురె యిలలోన నరు
లలసటలేనట్టి మోక్షలక్ష్మి విభునిన్. 96

క౦॥ లక్షల పరిమాణంబులు
కుక్షిని భరియించినట్టి గోవిద వినుతున్
లక్షింప లేనివారలు
శిక్షితులై చెడుదురనుచు జెప్పవె శృతులున్. 97

సీ॥ వేదార్థలు నెరిగి విమలులౌ వారికి
బాధయే లేదనిరి భాగవతులు
తెలిసెను తెలివికి తెరవులు రెండౌను
మాయామయంబొకటి మహితమొకటి
మహితమౌ మార్గంబు మహనీయులను గాంచి
మాయామయంబైన మరుపుగలుగు
మరుపులేకను నీవు మహనీయులను గాంచి
పరమాత్మ ప్రార్థింప పాలుపడుము

యింతకంటెను దరిలేదు యెంతకైన
సంతసంబున సద్గురు చెంతజేరి
పాటుబడుమా పరలోకప్రాప్తిగలుగు
సూటి విడబోకు శుద్ధమౌచోటు దొరకు. 98

కం॥ పరమాత్మ కిలను బల్కిన
పరిచారకులవుట యాత్మబలమనగాదె
యెరుగుట మరచుట గలిగెను
తెరవేదిక మన సుబుద్ధి దెలియుమటన్నన్. 99

కం॥ దరియాగురు దేవుని పద
సరసీరుహములకు మొక్కి సన్నుతిజేతున్
పరమామృతమును గోరెడు
సరణిని దెలుపంగజాలు సర్వసాక్షియునౌటన్. 100

సీ॥ అఘవినాశంబైన హరికథాశ్రవణము
పగలు రేయనకను భావమునను
వెగటుగా దోచక వినుతించు సుజనుల
దిగులుబాపెడు మహాదివ్యపదము
నిగమాగమములను నేర్పుతో చదివిన
సుగతికి వేరైనచోటులేదు
భగవంతుగొలుచుటే భవ వినాశంబని
నిగమాగములుదెల్పు నిశ్చయముగ

గావుసను నిత్యనిర్మలు కరుణవడసి
సేవజేయుచునుండిన చెనుభవము
నవిరళానంద పదవిని నందవచ్చు
వివరమెఱిగి భజింపుమా విశ్వమయుని. 101

ఉ॥ వింతలువింతలై విషయ వీధులయందుబడి సంచరించు యీ
వంతలమారియా మనసు వాల్చదు శిరము రవంతయైన శ్రీ
కాంతుని చెంతజేరకను గాడు మరెప్పటికైన దీని నే
కాంతము జేసి శాశ్వతుని గాంచినజాలుజయింపచిత్తమా 102

కం॥ పుట్టిన జీవులకెల్లను
గిట్టుటయేనిజము దీని కీర్తింపకుమా
వట్టిది మాయాజగమని
గుట్టెరిగియు పరమపురుషుగొలువుము ధరలోన. 103

సీ॥ ఆపదోద్ధారకు నరయుటకన్నను
పాపముల్ వెడలెడు బాటగలదె
శ్రీపతి పదపూజ శ్రేయస్కరంబౌను
దాపు జేరినయట్టి ధన్యులకును
కాపాడి రక్షింపగలరె వేరొక్కరు
ఆపరాత్పరుడెగాకన్ని దిశల
తాపసులెల్లరు దైన్యంబు విడనాడి
యోపికతో సకల వ్యాపకాత్మగొలిచి
సుఖులైరె యనవిన కొరతగలదె
తలపు వేరైనదదిలేదు ధరణిలోన
కలిమి బలిమియు నొనగూర్ప గలరు
గలరు తెలివిగలిగి భజింపుమా దేవదేవు. 104

కం॥ దండిగ త్రిభువనములలో
నిండుక పరమాత్ముఁడుండ నెలవు దెలియక
కొండలు గుహలును దిరిగిన
గండములే గాక గురుని గాంచగ గలరే. ౧౦౫

కం॥ ఆనందమయులై నిత్యావి
గానంగల రవనిలోన ఖర్మరహితమా
స్థానం బావరమావధి
యైనందున విషయములకు వేరైరెయొప్పన్ 106

శా॥ సాక్షాత్కారము గల్గువారలుగదా సంతోషులై బాయక
మోక్షాసక్తితొసర్వవాంచితములన్ మూలంబుగాద్రోయుటల్
రక్షోమార్గము వేరుగాగల్గునే రవంతయైనన్ భువిన్
శిక్షారూపముగల్గిసర్వమయునిన్ చింతింపుమామరువక 107

కం॥ తప్పావప్పాలున్న దిద్దుడి
గొప్పతనంబునకుగాదు కోరులరుచియవున్
అప్పతి కవుల నుడివిన
మెప్పెమియు రావటంచు మురయుచుదలతున్ 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖాశీం పలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పర
మామృతంబను గ్రంథంబునందు గురు స్తోత్రములు
నూట ఎనిమిది సీసములు, కందలు, ఉత్పలమా
లలు, శార్దూలములు గలస్తోత్రములు
సమాప్తము.

బోధామృతము

శ్రీకారుణ్య పయోనిధిన్ సుగుణ సంశీలున్ మహనీయునిన్
లోకాధిక్యభవాపహారుయగురున్ ఏకాంతవాసున్ పరున్
ఏకాకారుని సర్వలోకనియతున్ లోకాంతర వ్యాపకున్
జోకన్ గొల్చెదు భాగ్యమివ్వగ మదిన్ జోహారొనర్తున్ దగన్. 1

శా॥ సారాసార విచారశోభిత కరున్ సర్వార్థ సంధాయునిన్
ధీరుల్ గొల్చితరించు దేశికప్రభున్ దివ్యాత్మునిన్ ధీయుతున్
కారుణ్యాభయదానహస్త వరదున్ గర్వాపహారున్ గురున్
జేరేమార్గముసంగబ్రోవ నమృతున్ సేవింతునెల్లప్పుడున్. 2

ఉ॥ దాసుల బ్రోచుటే పరమ ధర్మముగానరుదెంచియున్న మ
ద్దేశికమూర్తియా దరియా దేవుని దివ్యపదార విందముల్
వేసట లేక నాహృదయవీధిని నిల్పి నిరంతరంబు చి
ద్భాసుర స్వప్రకాశు నతిభక్తిచె గొల్తు నభీష్ట సిద్ధికై. 3

కం॥ జగము సృష్టింపుచు మరి
జగముల బెంపంగ ద్రుంపజాలిన జననిన్
నిగమార్థరీతి వేడెద
సుగుణాకరమైన పరమసుఖమొనగూర్పన్. 4

ఉ॥ పూనిన కార్యముల్ భువిని పొందుగ జేతురు నట్లు నీపద
ధ్యానమొనర్చి విజ్ఞులు సుధామృత పానముగ్రోలి తృప్తులై
న్యూనము లేక యుందురని నోర్పుగ గొల్తును శీఘ్ర దేవ నా
మానసమందు నిల్చి యవమానము లేని పథంబు జేర్పవే. 5

శా॥ శ్రీవాణీ సకలార్థ సంభరిత సుశ్రేణిన్ దగన్ గూర్చుమ
దేవీ నీదు కథామృతంబు గొని గాదె భక్తులాత్మార్థులై
సేవల్ జేయుచు సద్విచార నియతిన్ సిద్ధింపగా గల్గు యా
భావంబున్ పరమావధిన్ గలుపుటల్ భక్తేష్ట ఫలదాయినీ. 6

కం॥ స్వార్థ త్యాగంబున నిగ
మార్థంబులు నెరుగ బలికి మానవావళిన్
సార్థకపరచిన బుధులను
బ్రార్థింతు నహర్నిశంబు భావముల లోనన్. 7

సీ॥ ధరణిలో సృష్టికి దగిన యాధారమై
కరుణతో బెంపగా గలిగి యుండి
ధర్మమార్గంబులు దయతోడ బోధించి
నిర్మలులను జేయు నేర్పు గలిగి
విద్యాభివృద్ధికై వెదకి బుద్ధులు గరపి
సత్యాశమున నున్న జాలు ననుచు
సంతోషమొందుచు తమ స్వతంత్రంబులను
పుత్రుల కొసగుచే పుణ్యమనియు

కష్టములకోర్చి నియమ నిష్టలును గలిగి
దృష్టిబేధంబులును లేక యదృష్ట మెల్ల
సుతులె యని జూచు సుస్థిరమతులైన
నాదు తల్లిదండ్రులను దలతు నాత్మలోన. 8

ఉ॥ లోపములెల్ల దీర్చియును లోవెలినిండి యఖండమైన చి
ద్రూపుని ప్రాపుజేరుటకు దూరములే విశ్వరూప పద్ధతుల్
తేపకు తేపకున్ దెలియ తెల్వియొసంగి దయావిశేషతన్
దాపునజేర్చుసత్కృపులు తాలిమితో భజియింతుధాత్రిలోన్,9

చ॥ పరమపవిత్రమై భవముబాయు మహోన్నతభాగ్యరూపమై
సురమునిసేవ్యమై మిగులసూక్ష్మమునై వెలుగొందుగోప్యముల్
తెరవని సర్వకాలములు దేహవిలక్షణమైన మార్గములన్
నెరుగక బల్కు సద్గురుని చేర్పున జేరియు శిష్యుడార్తితోన్.10

గీ॥ జనన మరణములను జెందుచు బలుకష్ట
మనుభవింపబడుట మానవులకు
విహితధర్మమానో యిదిగాక మరివేర
రహితమున్న దెలుపరావె దేవా. 11

॥కం పుట్టకముందెవ్వరమో
పుట్టియు నడువంగవలయు పుణ్యామదెట్లో
గిట్టిన వెనుకను కాగల
వెట్టివా దయగలిగి దెలుపవే మహానీయా. 12

గీ॥ దేనివలన నిజము దెలియుంగబడలేదో
దేనివలన దానిదెలియగలము
గానదానివిధము కరుణతో దెలుపవే
దీనజన సుపోష దివ్యపురుషా. 13

గీ॥ సర్వసారమైన సత్కథావిధమును
యుర్విలోనదెలుప నొకరుగలరె
కర్వదీర నాకు కలవరమెల్లను
నిర్వహించి దెలుపు నిర్మలాత్మ. 14

కం॥ అనియిట్లు శిష్యుడడుగగ
వినిబూనియు సద్గురుండు బలుకదొడగెన్
ఘనమైన నీతిమార్గము
వినుమని దయగలిగి పూర్వవిధములనెల్లన్. 15

ఉ॥ జచ్చుచుపుట్టుచున్ విషయజాడలలోబడి స్వార్థరూపమా
తుచ్ఛశరీరముల్ విడువదోపక శూన్యవివాద సహితులై
ముచ్చటలాడుకొంచుతమమూలము నెరుంగకమూర్ఖచిత్తతన్
వచ్చుచుపోవుచుండుటలువారికెసహజముయీజగంబునన్. 16

కం॥ కన్నులు గానని వానికి
వున్నదివున్నట్లు దెలియ వుచితంబవునే
యెన్నగరాని మహాత్మును
గన్నంతనె గాదె సర్వకలుషములుడగున్ 17

మ॥భవముల్ బాయు భవంబు గల్గు సుజనుల్ భావంబు లో
నెప్పుడున్
సువిచారంబును జేయుచున్ విషయముల్ భోజ్యంబుగాఁజూచియా
భువనాధిక్యుని బాయకున్న భవముల్ బూర్ణంబుగాపీడు యా
వివరంబంతయుజక్కఁగా నెరుగియున్ విశ్వేశుచింతింపుమా. 18

కం॥ నిగమాగమముల కందక
సుగుణాకరమైన బుధులు సుఖముగ దాఁవే
భగవత్ కరుణా రసమును
వెగటేమియు లేక దాఁవ వీడును భవముల్. 19

కం॥ పుట్టుటయన నెట్టిదియో
గుట్టెరుగగ రాదు పరమ గోప్యంబౌటన్
పట్టెదిగా జను మాయయె
పుట్టుటయన గిట్టుటనిన పుడమిలో దెలియున్. 20

కం॥ పట్టెది మాయాజగమును
గుట్టెరిగినగాని దీని గురుతు దెలియదా
పట్టున నమ్మి మహాత్ములై
యుట్టెదియని దెలియగలరు ఈశ్వరు కరుణన్. 21

కం॥ నీవే సర్వంబౌదువు
తా వెరిగినగాని నీవుదగ దెలియవు యా
కేవల పరమాత్మాంశము
రావుట పోవుట లేని రమ్యంబవుటన్. 22

కం॥ చచ్చుట పుట్టుట లేకను
వచ్చిన దేమియును గాని వైభవ మెరుగన్
ముచ్చటగా దనుగాంచిన
సచ్చరితులకౌనుగాని సాక్ష్యమె జగతిన్. 23

చ॥ తొలుతను ఏకమై భవము దోచక నిర్మల స్వప్రకాశమై
కలతయులేక నిర్విషయ కారణమౌ పరమాత్మయందు యీ
నిలకడలేని సంస్కృతి యనేకముతై గనుపట్టు చెట్లనన్
సలిలములన్ తరంగములు జాలగ బుద్బుదముల్ గలట్లుగాన్. 24

కం॥ ఈరీతిగ జూపట్టుచు
సారాసారంబు నెరుగజాలని విధమై
నారాయణు కృపచేతను
ధీరుల్ దెలియంగ గలరు ధీమతు నెలమిన్. 25

కం॥ సత్యాసత్యంబులుగా
వ్యత్యస్తంబైన ప్రకృతివ్యవహారంబుల్
నిత్యులకే గాకను మరి
ప్రత్యగ భిన్నాత్మ దెలియబడుదురె కుమతుల్. 26

కం॥ దేహమె నిజమని జూచెడు
కూహకులకు దెలియబడదు గురుకృపగలుగన్
అహమణచి జితి పదార్థము
యిహపరములుగాక దోచు యిష్టార్థంబై. 27

కం॥ సర్వేశ్వరు కృపగలిగిన
సర్వార్థంబులవియె సమయును ధరపై
గర్వాపహారులకు యా
నిర్వైర్యంబు గాంచు నిపుణత గలుగున్. 28

చ॥ గురుకరుణామృతంబు గొనగోరెడు సజ్జనులాత్మ ధర్మమా
సరణినిబూని సర్వఫలసారము గోరిలుచు సత్యధర్మముల్
మరువక నిర్మలాత్ములయి మాధవు సత్కథలాని యెప్పుడున్
వెరపు మరేమిలేక భవవేదనలన్ జొరబోరు ధాత్రిలోన్. 29

వ॥ మరియు జ్ఞాన దృష్టిగలుగని కతన సర్వమయుని దెలియుట సాధ్యంబుగాదు. అయినను సత్పురుష సాంగత్యంబున సర్వమును లభింపవలయును. కాని వేరుమార్గంబు తెలియం బడదు. అందులకు పూర్వపుణ్యవిశేషంబు ప్రధానమైయుండు.

కం॥ తొలిజేసిన పుణ్యంబున
దెలియంగాబడును నిజము దేవుని కృపకై
మెలుగగవలె నెల్లప్పుడు
తలపులలో పరమ పురుషు దలచుచు జగతిన్. 30

సీ॥ సకల జన్మంబుల సార్థకమొందింప
మానవ జన్మమై మహిని బరగ
యిట్టి మానవజన్మమెత్తియు తానరో
పుట్టెయుంగక పోవ పుడమి లోన

పాపంబులకు నెల్ల పాల్పడి నిజతత్త్వ
భావంబెఱుంగక భ్రాంతితోడ
దారా సుతాదులు తనవారు యని నమ్మి
యారాట మొందుట అనువు గాదు

గావునను భక్తిగలిగియుం కేవలాత్మ
తోవ విడకున్న పరలోక త్రోవ గలుగు
దెలియుమిటు పావనుని నీదు తెలివి యందె
కలత లేనట్టి సుఖమును గాంచు కొఱకు. 31

క॥ పాపాగ్ని లోనబడియును
తాపంబును బొందియుండు ధర్మవిహీనుల్
యేపగిది నిర్వికారుని
దాపున జేరంగ గలరు ధర్మము లేమిన్. 32

కం॥ అఖిలార్థంబులు నొసగెడు
సకలేశ్వరు పాదపద్మ సన్నిధిలోనన్
నికరముగ నిలిచిన యా
సుకరులకే నిశ్చితార్థ సూత్రము దెలియున్. 33

చ॥ విమలమనస్కులై నిగమవేద్యు నిరామయు నిర్వికారునిన్
క్రమమును వీడకన్ విషయకాంక్షలుద్రోసి వివేక దృష్టిచే
సమత పరాత్పరున్ గలసి సఖ్యము బాయక నుందురాత్మలో
శమమున జేరకన్ పరమధార్మికులై భువిలోన నెప్పుడున్. 34

శా॥పశ్వాదుల్ మొదలైన భూతతతులన్ భావింపుచున్ సర్వదా
విశ్వాకారము దాల్చి భక్తజనులన్ వీక్షించి సద్భక్తిచే
విశ్వాసంబునుజూపు సర్వమయునే విజ్ఞాన దృష్టిన్ గనన్
విశ్వేశుడె గలండటంచు మదిలో విశ్రాంతితో వేడెదన్. 35

కం॥ ధర్మేతర మార్గంబుల
ధర్మంబున విషయములకు దాపై భువిలో
నిర్మల మొందగ నీయవు
దుర్మదమున దిరుగ సకల లోపిత మవుటన్. 36

కం॥ గావున నీ సర్వాధారుని
భావంబున నిల్పి విషయ పటలము ననుపన్
ధీవరులయ్యేద రిలమిన్
త్రోవయిదే దీనిబాసి దొలగకు మెప్పుకున్. 7

సీ॥ సద్భక్తిచే గురుని నిబ్బరంబున
మదినిలుప సచ్చరణంబులు
ఆర్భకవృత్తిచే ననవరతము
బాయక బహుళ సంకటంబులు
ప్రాప్తించిననుగాని యిహ
చింతలలో మునిగి వెరువ రాదు
యాపదోద్ధారకుండైన గురుస్వామి
ప్రాపకంబబ్బిన భయము కలదె
కరుణాన్వితుండయ్యు కాపాడుటకు తాను
బిరుదుబూనె నటంచు సరసులెల్ల

పరమ సంతోష యుక్తులై భ్రాంతి దొలగి
నిరతమాత్మార్థములుగను నెఱవు గలిగి
నేర్పుతో గురుని సేవింప వలయు
తరుణమిది వ్యర్థపరచిన దారిలేదు. 38

క॥ నిన్నే నీ వెఱుగగ లే
కున్నను కుటిలంబు విడదు కూహకములకుఁ
యెన్నడు జొరబోకుము
నీకన్నను వేరేమిగలదు గాంచుము ధరణిఁ. 39

క॥ పావల లోపల వెలియై
దీపకమా ఆత్మనెరుగ దెలియును సర్వం
బేపగిది వెదుక లేదిక
దాపయి యున్నట్టి దాని దలపుము ధాత్రిఁ. 40

చ॥ చనిన దినంబులెల్లయును జననము మరణము దెలియకుండియుఁ
జనెను మరేమి లాభమిది జన్మతరించెడు త్రోవగాంచియుఁ
జనము భవాబ్ధి నీదుచును జావని పుట్టని మార్గమందు నీ
వనయము నిత్యముక్తిగని వారక నెప్పుడు నిశ్చితుండవై. 41

గీ॥ లేని భ్రాంతి నొంది న్యూనంబు జెందకు
హానివచ్చు తుదకు హాయిలేదు
జ్ఞానివైన గాని మానంబు దక్కదు
బూని సర్వమయుని పూజసల్పు. 42

గీ॥ అతిరహస్యమైన ఆదినారాయణు
మతిని నిల్పి విషయ మలినములను
సతమటంచును యనకు సర్వాత్మసేవలో
హితవు గలిగి యుంట యిదియె నిజము. 43

శా॥ పాపాబ్ధిన్ బడి పొర్లనేల మనకున్ పాలిప్తించియున్నట్టి ని
ర్లేపున్ నిత్యనిరామయున్ భవహరున్ లేశంబు జింతించినన్
తాపంబుల్ విడిపోవు సర్వసుఖముల్ దాపౌను సత్యంబుగా
లోపంబేమియులేక ఆత్మమయునిన్ లోలోన జింతింపుమా. 44

చ॥ నిగమములన్ పఠించినను నిత్యసుఖంబును జెందనౌ నా కో
సుగతికి మార్గమింతె పరిశోధన జేయ సుఖంబుగాదు శ్రీ
ఖగపతి వాహనున్ గొలువగల్గినవారలె కర్మరహితులై
అగణితమైనబ్రహ్మపద మందుదు రన్యయుగొల్వగాదగున్. 45

చ॥ గురుకారుణ్యముగల్గియున్న సుజనుల్ గోర్కుల్ నివారించి యా
పరసౌఖ్యంబును నొందగల్గుదురు సద్భావజ్ఞులై యెప్పుడున్
వెరపున్ జెందక ముక్తిమార్గయుతులై వేదార్థ సువేద్యునిన్
పరమానంద సుపాలునిన్ భద్రాత్ములై యుంతటన్. 46

చ॥ యిహపరభోగత్యాగులయియాప్తితమీశ్వరునందునిల్పుచున్
సహనముగల్గి యల్లపుడు సద్గురు పాదము లాశ్రయించుచున్
అహమును వీడి అజ్ఞతను ఆవలద్రోసి సుఖాబ్ధిలోపలన్
విహరణజేయు వారలకు విశ్వముఈశ్వరు రూపమై దగున్ 47

కం॥ తల్లియు దండ్రియు గురుడని
యుల్లంబున నిల్పి వారి యుపదేశముచే
చల్లగ నిలచిన వారికి
తొల్లిటి కర్మంబులన్ని దొల్లును గాదె. 48

సీ॥ తడబడ పనియేమి ధైర్యంబు వీడియు
జడమైన సంసార సరణి జూచి
మాయామయుంబని మదినెంచ కున్నను
బాయునే సంసార పటలమిందు
కాయమస్థిరమని గనుమిది యెప్పుడో
కర్మదీరెడు వేళ గడచిపోవు
జన్మకర్మంబులు సమ మవును భువిలోన
మర్మంబు దెలియక మరియు పోవు

వ్యర్థమైబాములచేత వెతలుబెట్టు
సార్థకంబేమియును లేదు జగములోన
కావునను నిత్యసత్యసంకల్ప చరితు
భావమున నిల్పి యుండుటే భవము విడుట. 49

కం॥ సకలార్థంబులు నొసగెడు
అకలంకుని గానలేక అరడిజెందక
సుఖమేమున్నది నీకిక
వికలత లేకున్న సర్వవిభవము గలుగున్. 50

సీ॥ అన్యమేమియులేక యావరాత్మ్వరుగొల్వ
ధన్యతగల్గు నీ ధరణు నీకు
పాపాబ్ధిగడువ నుపాయంబు మరిలేదు
పరమాత్ముఁదలచుటే పద్ధతిందు
మును వేల్పులను బోధ్రివ మూలంబు దేవుడే
యన వినలేదె నీవఖిలశుద్రితులు
భక్తిచే పరమేశు బ్రార్ధించుటయెగాక
యుక్తి వేరున్నదే యూహసేయ

ఆదిమధ్యాంత రహితుని ఆజ్ఞగలిగి
మోదమందియు చరియించు ముక్తులెల్ల
వేదమయు చింతనము దప్ప వేరుగలదె
శేవమేలను భజియింపు బేధరహితు. 51

క౦॥ చపలము జెందుట ఫలమా
విపరీతము గాదె దానివివరింపంగ౯
నిపుణత గల్గియు నీవే
అపరోక్షనొందు సుఖములవరు నీకు౯. 52

క౦॥ కాగల కార్యములెల్లను గాలిం
పగ సర్వమయుడు కర్తయి యుండ౯
మేగతి గల్గునో యంచును
నీగతికిటు వగవనేల నిర్మలు గనుమా. 53

ఉ॥ ఎందరు భూమిపాలురటు లేగిరొ రాజ్యము వీడి సంపదల్
గందువె యెన్నడైన నతికాలము దీరెడు వేళ నీవు నీ
బొందిలొ ప్రాణమున్నపుడె భోగము లస్థిరమంచు నెంచియున్
అందముగా పరాత్పరుని అంజలిజేసి నుతింప మేలగున్. 54

కం॥ పరిపక్వకాలమెప్పుడు
దిరమనునది యంత్యకాల స్థితియన నొవ్వన్
తరుణము వ్యర్థము చేయక
పరమాత్ముని సేవజేయ భాగ్యము గనుమా. 55

కం॥ దాపయి యున్నది మృత్యువు
తాపసులకు దప్పలేదు తథ్యంబిది నీ
వేపగిది దప్ప నెంతువు
కాపాడుక సర్వమయుని గనుగొను జీవా. 56

గీ॥ ఉన్నదున్నట్లు దెలియుమీ వూహలోన
కన్న విన్నదిగలదె యేకాలమైన
యెన్నరానట్టి బ్రహ్మము న్వెదుక వలదె
అన్నిటికి మూలమానని యనుదినంబు. 57

సీ॥ ఎచ్చట జూచిన నచ్చట బ్రహ్మంబు
సచ్చరిత్రుల హృదయ సాక్షిగాదె
హెచ్చైన పరమాత్మ వెదుక వేరున్నదె
తనకు తానై యున్న తత్వకోటి

లోవెలి ఏకమై లోపంబు లేకున్న
　　కేవలాత్మను జూడ తావుగలదె
సత్యమై నిత్యమై జడత గాకున్న యా
　　ప్రత్యగాత్మకు భువి ప్రతియు గలదె

సర్వలోకంబులకు తానె సత్యమగుచు
సుఖము నొనగూర్చి బంధముల జోలిగాక
నొకటిగా నున్న పరమాత్మ నోర్పు గలిగి
అఖిల జగములలో గాంచుటదియె వ్రతము, 58

కం॥ ఆత్మానుభవము గలిగిన
ప్రత్యక్షముగాను దోచు పరమసుఖమిందుఙ్
సత్యము దెలియుము యీవిధి
భృత్యత్వము గలుగ విషయ భోగము అణగుఙ్. 59

మ॥ నిరతంబా నిగమార్థసేవ గనుచుఙ్ నేమంబుతో మరువఙ్
శరణార్థుండయి సంచరించువఁడుఙ్ శాంతాత్ముడౌగాదె యీ
దురితాంభోనిధిలోన ద్రోయుజగముఙ్ దూరంబుగా జేయకఙ్
పరువుల్ బారిన ప్రాప్తమౌనె పరమై భాసిల్లు బ్రహ్మంబిలఙ్. 60

శా॥ శాంతాకారుని సర్వలోక నియతిఙ్ శాసించు సద్బ్రహ్మముఙ్
చెంతఙ్ జేర్చుకనున్న వారలు భువిఙ్ జన్మింపగా బోరు దు
శ్చింతఙ్ దూరుచు అంత్యకాల సరణిఙ్ చింతింప లేనట్టి దు
ర్భ్రాంతుల్ జేరగజాలరె పరమునై భాసిల్లు సద్బ్రహ్మముఙ్. 61

శా॥నానాత్వంబునువీడి బ్రహ్మమయులై నత్యంతసంతోషముల్
బూనంజూచినగాని బంధములు సంపూర్ణంబుగా బోవు సు
జ్ఞానం బంటియెగాని వేరుగతులన్ గానంగ నానె భువిన్
దినింబాయక నిల్పుమీవిధమునన్ దివ్యాత్మరూపంబగున్.62

చం॥అకుటిలులైన వార లిల నందగ గల్గిన నిత్యసౌఖ్యముల్
వికలతలేక జెందు మిటు విశ్వము వేరుగజూడ బోకు మీ
సుకరమునీకు నిత్యమిది సువ్రతులెల్లరు బాయకుండియున్
ప్రకటితులైరి విజ్ఞులయి ప్రాజ్ఞులనన్ భువి నెల్లభంగులన్.63

చ॥చపలురకందరాని తొలిజన్మఫలంబయియున్న సద్గతిన్
నిపుణతగల్గి వీడకను నిర్మల వృత్తిని సంచరింపుమా
వుపమిది యింతకంటె మరి వుత్తమమార్గములేదు గల్గునే
కపటములేక నీవు కలకాలము యోచనజేయ గాదగున్.64

ఉ॥నిర్భయమైన మార్గమును నీతివిదుల్ కృపగల్గి దెల్పగా
దుర్బలమైన నింకెవరు దోడ్పడి బ్రోచెడు వారలిందు నీ
అర్బకవృత్తిమాని గనుమద్భుత కిల్బిష రూపమై సదా
దుర్బలమయ్యుదుఃఖములదూగుచునుండెడువ్యర్థజన్మమున్.65

కం॥ మానవజన్మంబెత్తియు
హీనంబున బొరలనేల విశ్వమయునిన్
సుజ్ఞానంబుగల్గి దెలియుము
బూనికతో నింతకన్న పుణ్యము గలదే. 66

కం॥ నీవెవరో దెలియకున్నను
తావెందులనైన గలదె ధన్యత గలుగన్
జీవుడె దేవుండనుచును
శ్రోవెరిగినవారు దెల్ప దోచును నీకున్. 67

సీ॥ అర్థంబు దెలియని స్వర్థపు చదువేల
సార్థకమైన యీజన్మమందు
దేహంబు లోవెలి దెలియని తెలివేల
యూహింపుమా నీవు యూహాలోన
గురుకృప గల్గిన కొరతయేమున్నది
మరుపు లేకుండిన మానవులకు
పాపాబ్ధి వెడలెడు బాటదెలిసియు నీవు
తాపంబులను బొరలదగునె యిందు

వాలుమాలక సర్వాత్మ బడయగలుగు
లీలనెరిగియు విడబోకు లిప్తమైన
నిలకడుండిన దెలియును నిజము నీకు
కలత లేనట్టి క్రియమిది గనవె మనసా. 68

కం॥ అంతర్ముఖమై యుండిన
చింతలు విడిపోవు నీకు స్థిరరూపంబౌ
శాంతము గలుగును మరువకు
సంతోషముతోడ మెలగి జరుగుము మనసా. 69

సీ॥ జడమైన దేహంబు జతయని నమ్మిన
విడిపడి బోవదా యెప్పుడైన

ధనగృహ క్షేత్రముల్ తథ్యంబటన్నను
తాను బోయెడువేళ తరలిరావు
మాయామయంబైన మనసు నెరిగెదమన్న
హాయిలేకుండును అన్నివిధుల
తొలిజన్మఫలమున దోచినలాగున
తెలియుము నీలోన తెలివి గలిగి
యిప్పుడే దెలియకున్నను ఎప్పుడైన
తప్పబోదిక దుఃఖంబు తథ్యమవని
తప్పుత్రోవలు విడి గురుదైవమనెడు
చొప్పుగాంచియు సుఖమొందు చోద్యమనక. 70

సీ॥ పారమార్థిక దృష్టి బడయుట బహుజన్మ
ఫలమని దెలియుమీ భక్తి గలిగి
అన్నిట పరమాత్మ డావరించిన విధము
గన్నవారలె పరము గాంచగలరు
నిరుపాధికముగాను నిలచిన నిర్మలు
నెరిగెడు వారలే నిత్యులవని
సచ్చితానందమా స్వప్రకాశము బుధులు
స్వాభావికంబనిరి జగమునందు
దెలియు మీరీతి దెలిసిన తెలివి తెలివి
కలత గలిగిన గాంచుట కల్లగాదె
తలపు వేరైన గనరాదు ధర్మపథము
నిలచి నీలోన నినుగాంచు నేర్పు జీవా. 71

దండకము

శ్రీరమణ రావా చిదానందభావా సుధీజనులగావా
సదానీదుసేవా విధానంబెదేవా ముదంబబ్బుత్రోవ వ్యథల్
బాపలేవా నిరాకార నిర్లేప నిర్ద్వంద్వ నీదివ్య సంకీర్తనం
బింతయునుచుఁ నుతింపంగ నేనెంతవాడఁ మహానీయ సం
పూర్ణ సద్భాగ్యమందంగ సామాన్యమే యిట్టిమాయాప్రపం
చంబె నిత్యంబుగాదోచి దేహేంద్రియాది భ్రమల్ తుచ్ఛ
సౌఖ్యంబులన్ గోరియున్ సూక్ష్మదృష్టించుకైనన్ వ్యర్థసంక
ల్పముల్ గల్గి సవ్యాపసవ్యంబులన్ దెలియలేకన్ భువిన్ మూఢ
చిత్తుండనై కామక్రోధాది వర్గంబులన్ గెలువతరముగాకున్న
యీదీనునిన్ బ్రోవ నీవే దయామూర్తివంచుఁ మదిన్ గోరి
నీపాదపద్మంబులన్ గొల్వ నా నేరములఁ బాపిమన్నించి నీసన్నిధి
జేర్చ నింకెవ్వరున్నారు నీదివ్యసంకల్పమే సృష్టికాధారమై శక్తి
రూపంబునై పవనజాలంబులన్ బుట్టి పెంపొంది సమయింప సామ
ర్థ్యంబుఁ గల్గి మాయాస్వరూపుండవై వెలయు నీసత్యరూపంబు
నెవ్వారికిఁ దెలియసాధ్యంబు గాదంచు భూలోక మందవత
రింపంగనూహించి శ్రీసద్గురుస్వామివై వచ్చి సద్బోధలఁ దెలిపినీ
సన్నిధిఁ జేర్చి నిఁ గొల్చుభక్తావళిఁ ప్రేమతో దాపునన్ దీసి
మోక్షార్థులఁ జేసి నిర్మలానందమై నిత్యశుద్ధత్వమై నిర్వికల్పం
బునై వెలయు నిజతత్వసౌజ్ఞఁ క్రమంబొప్పబోధించి కడతేర్చి
నావంచు సద్గ్రంథ పఠనంబునఁ సజ్జనుల బల్కు వాక్యంబు
లాత్మార్థముల్ దెలియ సాధ్యంబులాయెన్ మహాదేవ దేవా

మహా సుప్రభావా ధరన్ నన్ను బ్రోవ మొరాలించినావా యదార్థంబుగానీవె నాపాలి దైవంబువై దరియుగురురూపమై ధర్మమార్గంబులన్ దెల్పి నిర్భయానందపరతత్వముల్ దెలియ భోధించితవు రా దయాపూర్ణసింధో క్షితింభక్తబంధో సదానీదు సంస్మరణ నెడబాయకున్నట్టి ఖాశీందాసున్ కటాక్షించి రక్షింపవే నీసమస్తంబు సర్వోత్తమా సద్గురుస్వామి.

నమస్తే. నమస్తే. నమస్తేనమః.

గురుదేవస్తోత్రములు

(నవరోజురాగము—ఆటతాళము.)

ఓన్నమోనారాయణా యనుచునిన్నునే - ఓపికతోదలతునో
గురుదేవా

స్వానుభవమునసీవుసాక్షాత్కరింతువని సాష్టాంగమిడుదునో గు॥
అక్షరుడవై నీవురక్షింతువం నీదు పక్షమునజేరితిని గు॥
మోక్షప్రియుడవీవె ముజ్జగంబులలోన దీక్షచెగొలుతునో గు॥
ఆనందమొసగి నా యపరాధములుబాపు అప్తుడవీవెగద గు॥
ఏనిందలును లేక ఏకమైయడగ మేలు విశ్వాత్మ ననుగావు గు॥
ఇతర మేమొల్లక సుయింపుగామీసేవ యిష్టార్థమనియుంటి గు॥
పతితపావననిన్ను భావంబుననునిలుప భయమేమిగలుగునిక గు॥
ఈవికారకై గాదువిచరించి వేషటలు యీజన్మకడ తేర్చు గు॥
నావికుడవై మాయజలధిలో యీనావనడిపి కడ తేర్చుమో గు॥

ఉత్తమోత్తముడవని యుర్విలో నీకథలు సత్యముగ బలుకనో గు॥
సత్తయిన నీరూపు సాక్ష్యపడు కోరకే నిను భక్తితో గొలుతునో గు॥
ఊపిరి నిల్పి నాళ్ళు ఊహించి నిను గొలువ ప్రాపకంబివ్వవే గు॥
తాపసోత్తములెల్ల ధన్యులైరి కడతేరు దారిజూపిరిగదా గు॥
ఋతమైన నీవాక్యహితవు గలిగినవారు మతిమంతులైరిగద గు॥
గతిజూపువారలకు కారణాచార్యులిక గలిగిరే నీకంటె గు॥
రూఢిగను నిను గొలుచు రుషులెల్ల సిద్ధులై రుజువుగానుందురట గు॥
గాఢమగా నీమాయ గనుటకును వేరేమి గలదు నినుగనుటగద గు॥

లుబ్ధుడను నేను సంసారాబ్ధిలో చాలనుబ్బములు గడిపితిని గు॥
లబ్ధమా నినుదెలియ లక్ష్యంబులేక బలు శబ్దజాలము వింటి గు॥
లూటిజేయుచు నన్ను శత్రుబలమార్గమున లోపమెంతురు తండ్రి గు॥
నాటియెందున లేని సంపూర్ణతత్వంబు సాక్షి చేయగనుంచు గు॥
ఎవ్వరిని వేడనిక ఈవసుధలో నిక నుపవ్వ జేయగ బోకు గు॥
రివ్వాంతదయదప్ప రాబోకు నీకృపను రాత్రిబవలును గోల్తు గు॥
ఏవేళకేమౌనో ఎరుగకున్నా నిటుల ఏకాంతమున గూర్చు గు॥
గాన గలిగిన ఘనులు గలరె స్వారిచోట నీవెగాకింకెవరు గు॥
అయినకానిమ్మనుచు ఆపదల కోర్చియును ఆర్తితో నుతియింతు గు॥
పయినమై పోవు వడ పనికిరారెవరింక పాపములు బాపుమా గు॥
ఒక్కడవె నీవనుచు దిక్కులెల్లను బలుక మక్కువతో వెదకితి గు॥
చక్కజేసియు నీదు సాన్నిధ్యమున నన్ను గక్కునను జేర్చుమా గు॥
ఓంకారరూపమై ఏనరియున్న నిన్ను వదలకనుయున్నాను గు॥
అహంకారమును బాపి ఆనందవార్ధిలో జంకుదీర్చుము నాకు గు॥

జౌననుచు బుధులెల్ల అభయమిచ్చితిరనుచు ఆశ జెందితినయ్య గు॥
మౌనమున నిను జేరు మరియాదలో నిల్పి మందలించుచునుండు గు॥

అంతనీవై యున్న అర్థ మెరుగక భువిని చింతలలో దిరిగితిని గు॥
సంతోషమున నిన్ను చింతించు మార్గమున వంతలెల్లను దీరు గు॥

కపటమేమియు లేక కలకాలమును నిన్ను గణుతింప వేడెదను గు॥
ఉపమైన నీ వాక్యమూహించి నా హృదయ సఫలతనుదయ జేయు గు॥

ఓం బ్రహ్మమని శ్రుతులు ఘట్టిగా బలుక విని కారణాత్ముడవంటి గు॥
చిన్మయానందమును జెంద జేయక ధరలో శ్రేష్ఠులెవరున్నారు గు॥

గగనారవిందముగ తిదోచు జగముతో కలయ జేయగ బోకు గు॥
నిగమాంత వేద్యమై నిలచినది నీవెగా నిఖిలాత్మ వేరెవరు గు॥

ఘనమైన నీ నామస్మరణకంటెను భువిలో ఘనమేమి గలదిక గు॥
వినయమున నినుబుధులు సన్నుతి జేయుచును సదా
వివశులై యుందురు గు॥

చనిపోవు కాలమున జనదెంచు తోడెవరు జగమునను నీవెగా గు॥
తనుధనంబులు ముందె తత్త్వజ్ఞులెల్లరు దూరబోయగ వినమె గు॥

ఛత్రచామరములను జగములో కొన్నాళ్ళు జాలమేగద తెలియు గు॥
పత్రమైనను రాదు పరికింప తన వెంట భవభయంబులు బాపు గు॥

జన్మకర్మ ఫలంబు నిర్మూల మొనరింప చిన్మయుడవీవెగద గు॥
మునుముందుగా నీవే మూలమని వేడితి మురయుచు మదిలోన గు॥

జంకు లేకను నీదు చరణాబ్జములు గొల్వ శంక యేమున్న దిక గు॥
పొంకముగ నిన్నెపుడు పూజించు వారలకు కింకరుల భయమేమి గు॥

జ్ఞానదృష్టిన నీవు న్యాయంబు లేకనిటు గానంగబడుదువో గు॥
హీనబుద్ధికినీవు వెగటుగా దోచెదవు వెరుగశక్యముగాక గు॥
టక్కుమాటలచేతటాటోటులై తేను వెక్కువేమున్నదిటు గు॥
దక్కునీవని మిగులదీనులై నున్ననిక తక్కువేమియుగలదు గు॥
టాకుటీకులతోను లోకంబులోదిరుగ చీకాకుజెందెటలె గు॥
నీకథలువినగోరి నిర్మలంబున మెలుగ నిత్యసుఖమేకదా గు॥
డబ్బుకొరకై ఏమొ యిబ్బందులనుజెంద తబ్బిబ్బుగాకేమి గు॥
మబ్బువలెమాయలో వుబ్బితిరిగిన చాలదెబ్బలున్నవిగదా గు॥
డాక వేసియునీవె ధన్యులనుజేతువని జోకతో బల్కిరిల గు॥
ఏకరసమొందియునువిమలమానసులగుచు వెదకియుందురుగదా గు॥
తప్పకనునినుజేరుగొప్పయగుమార్గంబుయిప్పుడేదయసేయు గు॥
ఎప్పుడేమానో నాకెరుగశక్యముగాదు తప్పులనుమన్నించు గు॥
స్థావరంబులజంగమాదులనునీవెగద దర్శించువారలకు గు॥
కేవలాత్ముడవని కీర్తింపనేరరిటుకిల్బిషంబులజిక్కి గు॥
దయగలిగిదీనులను ధన్యులనుజేయగల దైవమెవ్వరునీవె గు॥
భయమేమినీచరణ పంకేరుహములను భావంబునను నిలుప గు॥
ధర్మార్థకామమోక్షములను సమకూర్చు దాతదైవమునీవె గు॥
మర్మంబులనుదెలిపి మార్గమివ్వగనీవె మర్యాదగలదో గు॥
నానావిధంబులగు నటనలకునీవెగద నాటకుడవౌదువో గు॥
గాననేరనిజనులు కలుషాత్ములై విషయగహనంబునను బడిరి గు॥
పరుసమినుమునుసోకి పసిడివోరీతి నిను బడయజాలినజనులు గు॥
ధరియించనీరూపు దాల్చెదరటంచు నీదరిజేరియుంటినో గు॥

ఫలముఁ గోరియుఁ గాదు భవము వీడుటకు నీభజన వేమరకుంటి గు॥
అలస టేమియు లేక ఆత్మార్థమున నన్ను ఆపియుంచగదయ్యా గు॥
బంధములు బాయుటకు భాగవతులతో చెలిమి బాయకుండగ జేయు
అంధకారము బాపి ఆత్మ తేజము జూప ఆధారులెవరింక గు॥
భావంబులో నిన్ను బాయకుండెడి వారి భాగ్యమేమనవచ్చు గు॥
కావరంబున నిన్ను గానకున్నను మహాకష్టంబు లేగదా గు॥
మరణకాలమునందు మఱపు లేకను నిన్ను శరణు జొచ్చు విధంబు గు॥
కరుణ సేయక యున్న కలుషంబు లిడుటకు గతి యేమి గలదింక గు॥
యంత్రంబులకు నీవు యంత్రికుడవై మాయతంత్రము నడుపుదువు
మంత్రమూలము నీవె మంత్రార్థమును నీవె మహనీయు లెరుగుదురు
రక్షకులు లేరనుచు రాపు జెందగ నేల రాజు నీవై యుండ గు॥
శిక్ష సేయక నీవు వీక్షించి భవబంధ శిక్ష విడిపింపుమో గు॥
లవమైన నీకరుణ లక్షలక్షలటంచు వివరింతు మదిలోన గు॥
భువనంబులన్ని మీ భవనంబులని నమ్మి స్తవము జేసెదనయ గు॥
వర్ణింపరాని నిను వర్ణింపనావశమె వైభవంబై యలరు గు॥
నిర్ణింపగా లేక నిగమాగములలో నీవెదిక్రాని యనిరి గు॥
శల్యమాంసయుతంబు చేడిపోవు దేహమున శక్తి యెటుగల్గునో గు॥
తెల్యనెవ్వారికౌను దేవుడవు నీవె కైవల్యాత్మరూపవో గు॥
సర్వార్థములనొసగు సర్వేశ నీచరణ సాక్షి జేయుదునయ్య గు॥
ఉర్వీస్థలంబులో వూహాపోహలచేత వూహింపగలరె నిను గు॥
హరిహరీయని నిన్ను ఆత్మలోదలచెదను ఆరాటమును బాపు గు॥
సరివారలెవరు యీధరణిలో నీవెగా మఱుగు జొచ్చితినయ్య గు॥

ఫలముఁగోరియుఁ గాదు భవముపీడుటకు నీభజన వేమరకుంటి గు॥
అలసటేమియు లేక ఆత్మార్థమున నన్ను ఆపియుంచగదయ్యా గు॥
బంధములు బాయుటకు భాగవతులతో చెలిమి బాయకుండగ జేయు
అంధకారము బాపి ఆత్మతేజము జూప ఆధారులెవరింక గు॥
భావంబులో నిన్ను బాయకుండెడివారి భాగ్యమేమనవచ్చు గు॥
కావరంబున నిన్ను గానకున్నను మహాకష్టంబు లేగదా గు॥
మరణకాలమునందు మరుపు లేకను నిన్ను శరణుజొచ్చు విధంబు గు॥
కరుణ సేయక యున్న కలుషంబులిడుటకు గతియేమిగలదింక గు॥
యంత్రంబులకు నీవు యంత్రికుడవై మాయతంత్రము నడుపుదువు
మంత్రమూలము నీవె మంత్రార్థమును నీవె మహనీయులెరుగుదురు
రక్షకులు లేరనుచు రాపుజెందగనేల రాజు నీవై యుండ గు॥
శిక్ష సేయక నీవు వీక్షించి భవబంధ శిక్ష విడిపింపుమో గు॥
లవమైన నీకరుణ లక్షలక్షలటంచు వివరింతు మదిలోన గు॥
భువనంబులన్ని మీభవనంబులని నమ్మి స్తవము జేసెదనయ గు॥
వర్ణింపరాని నిను వర్ణింపనా వశమె వైభవంబై యలరు గు॥
నిర్ణింపగా లేక నిగమాగములలో నీవె దిక్కని యనిరి గు॥
శల్యమాంసయుతంబు చెడిపోవు దేహమునః శక్తియెటుగల్గునో గు॥
తెల్యనెవ్వరికాను దేవుడవు నీవె కైవల్యాత్మరూపవో గు॥
సర్వార్థములనొసగు సర్వేశ నీచరణ సాక్షి జేయుదునయ్యా గు॥
ఉర్వ్యస్థలంబులో వూహాపోహలచేత వూహింపగలరె నిను గు॥
హరిహరీయని నిన్ను ఆత్మలో దలచెదను ఆరాటమును బాపు గు॥
సరివారలెవరు యీధరణిలో నీవెగా మరుగుజొచ్చితినయ్యా గు॥

దృష్టికి వెలియనిస్పష్టపరచిన యదృష్టంబయినది గురునామం
అష్టకమలముల కావలవెలిగే ద్రష్టయైనది గురునామం
పంచభూతములమించిన వెలుగై వంచనలేనిది గురునామం
మంచిగతను దానెంచినవారికి కొంచముగానిది గురునామం
నిరుపమానమై నిర్విశేషమై నిత్యంబైనది గురునామం
వెరుకమరపులకు వేరై యంతట తరుగులేనిది గురునామం
శమదమములుగ సాధుజనులకును సాధ్యంబైనది గురునామం
కూటస్థంబై కుదురుగనుండియు తేటయైనది గురునామం
మేటిశిఖరమున మెలగెడువారికి బాటయైనది గురునామం
అర్థవాదములు లేకను ఒకటై సార్థకమైనది గురునామం
అండపిండ బ్రహ్మాండములంతట నిండియుండినది గురునామం
పండితులెప్పుడు భావములోపల భావించినదే గురునామం
దినము రాత్రియు గాకను తానె దీపించును శ్రీ గురునామం
వివరము దెలిసిన విజ్ఞులకెప్పుడు స్తపమై యుండును గురునామం
పాదుదెలిసిన పరిశుద్ధులకును వేదవేద్యమా గురునామం
మోదముతోగను మునులకెల్లను మూలమంత్రమీ గురునామం
కన్నులలోపల సన్నపుబిళముగ తిన్నగ వెలుగును గురునామం
విన్నకన్నవిక నెన్నడు లేకను వన్నెమీరినది గురునామం
పాలభాగమున మేలుగనెప్పుడు వాలలాడు నీగురునామం
కీలుదెలిసియును కీర్తనజేసిన తాలిమియగా నీగురునామం
ధర్మముదప్పని నిర్మలులకు బహు మర్మంబైనది గురునామం
కర్మమకర్మము గాకను ధరలో కారణమైనది గురునామం

శోకపోకలును లేక లోకమును సాకుచుండునీ గురునామం
పాకము తెలిసిన పరమయోగివిధులు బాయకనున్నది గురునామం
శబ్దరహితమై శాశ్వతమై ఘనశాసనమైనది గురునామం
లుబ్ధత్వంబును బాపినవారికి లబ్ధపడునుయీ గురునామం
అంటిఅంటకను అఖిలలోకములు నావరించినది గురునామం
బంటుతనంబులు గెంటినవారికి జంటయైనదీ గురునామం
లక్ష్యాలక్ష్యము లేమియుగాకను రక్షణయైనది గురునామం
దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై సాక్షియైనది గురునామం
గజిబిజిలేకను ఋజుమార్గంబున భజనీయంబౌ గురునామం
అజహరువాదిగ ననిశముదలచె అద్భుతమైనది గురునామం
బాధలేనిదై బోధరూపమై సాధించినది గురునామం
మేధావులుగన మేదినిలోపల మేటియైనది గురునామం
సచ్చరితులకు సౌఖ్యంబొసగుచును సాటిలేనిది గురునామం
హెచ్చుతగ్గులును ఏమియులేకను ముచ్చటైనది గురునామం
వేదమయంబై వెలిలోతానై వెలుగుచునుండును గురునామం
సాధనచే సాధింపవీలుగల సత్పదమౌ నీ గురునామం
ఆరుచక్రముల కావలనుండియు అఖిలంబైనది గురునామం
కోరినవారలకోర్కెలొసంగుచు కొంతదీర్చునీ గురునామం
ఈడయింగళలో జోడుబాయకను వేడుకయైనది గురునామం
జాడదెలిసినసర్వజ్ఞులకును తోడుగనుండును గురునామం
సంగరహితమై యింగితపరులకు భంగములేనిది గురునామం
అంగలింగముల కంటకవిషయ ప్రపంచముగానిది గురునామం

చూపురూపులనొకటిగ జేసిన సూక్ష్మరూపమీ గురునామం
ఓపికగలిగిన యోగాత్ములకును దాపుననున్నది గురునామం
స్థూలసూక్ష్మకారణములకావల మేలుదెలుపునీ గురునామం
కాలునిబాధలు దీరుటకొరకై వీలుగనున్నది గురునామం
పంచకోశముల నెంచిమించిన భక్తులుగన్నది గురునామం
కొంచెపువార్తలు గోరనివారికి గురుతరమైనదిగురునామం
జన్మదుఃఖముల సమయజేయుటకు నిర్మలమైనది గురునామం
వున్మనిగనుగొను వుచితులకెల్లను చిన్మయమౌనీ గురునామం
సర్వము తమలోనుంచి జగంబును నిర్వహించునీ గురునామం
గర్వగ్రంధులు బాపుటకొరకై ఘనమైయుండును గురునామం
వాక్యత్రయములు దెలిసినవారికి శక్యపడునుయీ గురునామం
ముఖ్యముగాపరమార్థమునొందెడు మూలమౌనుయీ గురు॥
మమకారంబును బొందనివారికి మార్గమౌను సద్గురునామం
సుమతులు తమలో సుఖముగ జూచెడు క్రమమైయుండును గురు॥
జ్యోతిరూపమై నాతిపురుషులలో ఖ్యాతిగనుండును గురునామం
నీతివంతులకు నిలకడగలిగే నీమమైనది గురునామం
నిద్రలో నిద్రను దెలిసినవారికి భద్రమవును శ్రీగురునామం
చిద్రూపంబై శివపరులకు బహుశ్రేష్ఠంబైనది గురునామం
నేనునీవనే బేధములేకను నిలచియుండినది గురునామం
హానిలేనిదై యవనిస్థలిలో హాయినిజూపును గురునామం
గుట్టుదెలిసిన గుణనంతులకు పట్టయియున్నది గురునామం
దిట్టలువీడక దివ్యమైనదని స్పష్టపరచిరీ గురునామం

ఆజ్ఞలో నిలచిన యనుభవపరులకు సౌజ్ఞగనున్నది గురునామం
ప్రజ్ఞానంబై భాగవతులకును ప్రాపైయున్నది గురునామం
యుక్తాయుక్తము నెరిగినవారికి రక్తిగలిగినది గురునామం
ముక్తియుతంబై ముజ్జగములకును మూలంబైనది గురునామం
త్రిగుణములంటక నిగమవేద్యమై అగణితమైనది గురునామం
విగతకల్మషము విశ్వానందము విశ్వరూపమూ గురునామం
వాసి వన్నెలను లేని సుశీలములోన గూర్చును యీగురునామం
యీశునిసన్నిధి జేరుటకొరకై మోసములేనిది గురునామం
ఘట్టిగ తపమొనరించువారికి పట్టుకొమ్మయా గురునామం
తుట్టతుదకు జగమొట్టిదియనుచును స్పష్టపరచునీ గురునామం
రూపరహితమా వ్యాపకు జేర్చెడు దీపకమైనది గురునామం
లోపములేకను స్థాపితమై నిర్లేపకమైనది గురునామం
భ్రాంతిరహితమై సంతోషంబును బాయకనుంచును గురు॥
వింతవింత తావిధివాదముల వీడద్రోయునీ గురునామం
పురుషార్థంబుల దొలగుచుధరలో పోషించుగద గురునామం
తరుణమువ్యర్థము జేయకదలచిన ధన్యులజేరును గురునామం
సంచితములునదలించియు దేశికు పంచజేర్చునీ గురునామం
అంచితమై అపరోక్షపదవికిని ఆస్పదమైనది గురునామం
తప్పులుదీర్చియు దైవసన్నిధిని యొప్పుగనుంచును గురునామం
ఎప్పటికప్పుడె ముప్పులన్నియు తప్పకదీర్చును గురునామం
సమ్మతిగా కొమ్మాలపాటిలో యిమ్మైయున్నది గురునామం
నమ్మినవారికి నమ్మినట్లుగా సొమ్మనిజెల్లును గురునామం

దరియాగురువరురూపంబున యీధాత్రికొచ్చినది గురునామం
సరిదవ్వనిబుధసత్తములకు మహాసౌఖ్యంబైనదగురునామం
ధరలో కుందురువారిపురంబున దారిదెలుపునీ గురునామం
మరువక ఖాశీందాసుమనంబున మననమౌను శ్రీగురునామం.

గురునినామము

దేశికుని నామంబు మహా దుపదేశమని గొనియాను చుండిన
మోసమేమియు లేనిదై పరవాసమీనామం॥ దేశి॥
లోకలోకము లేమిగాకను వ్యాపకంబై సర్వదిశలను యేకమై
సుజనావళినిగని సాకునీనామం॥ దేశి॥
భిన్నభిన్నములైన వెరుకను ఎన్నడైనను వెరుగకుండియు మన్న
నెరిగిన మానవులకు ప్రసన్నమీనామం॥ దేశి॥
ఆపదోద్ధారకమునై గన రూపరహితంబవుచు భక్తులప్రాపు
దాపై భవములంటని భాగ్యమీనామం ॥ దేశి॥
నిత్యమై నిగమాగమములచే నెరుగ రానిమహత్త్రరంబై మృత్యు
భయము బాపుటకు ఘనమూలమీనామం ॥ దేశి॥
తాను నేనను భేదభావము మానియుండిన మానవులలో జ్ఞాన
రూపంబవుచు నొకటిగ గాంచునీనామం ॥ దేశి॥
మనసులీనంబౌటకిదియే మార్గమై మర్యాదగలదై వినయ
భయభక్తులతో గాంచెదు విద్య యీనామం ॥ దేశి॥

తప్పులన్నియు దీర్చుటకుసదె ధర్మమై దైవాజ్ఞబడసిన గొప్ప
వారలు బాయకుండెడు గోప్యమీనామం॥ దేశి॥

వాసిగాదరియావహు శేషా దేశికోత్తములనగ బరగియు భాసి
తంబుగ ఖాశింపా హృదయునివాస మీనామం॥ దేశి॥

1. జోహార

(ఆదితాళము - నాదనామక్రియ)

జ్ఞానానందమయుండగు దేవుని ఘనకీర్తిని గొనియాడవలెఁ
గానకున్న యీమానవజన్మము కడుహీనంబని తెలియవలెఁ
జీవగుణంబులువీడి నిజంబగు దేవగుణంబులు గలుగవలెఁ
చావుపుట్టువులు లేనిసుఖంబౌ తావుజేరితానుండవలెఁ
అపరిమితానందంబున నెప్పుడు నుపదేశంబుననుండవలెఁ
చపలగుణంబులు లేకనిజాత్మతో చెలిమిగలిగియును మెలగవలెఁ
తనకుతానై వేరుగానకను తత్వశోధనము జేయవలెఁ
వెనుకముందు రెండెరుగక తనలో వేదవేద్యుశోధింపవలెఁ
దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిల్పియు మోక్షసతివిభుగొలువవలెఁ
సాక్షియైన సర్వేశ్వరుజేరుచు రక్షణయునిమది నెరగవలెఁ
శుక్తిరజతమను భ్రాంతినిబొందక వ్యక్తిగలిగి తానుండవలెఁ
ముక్తిమార్గమును విడువక శాశ్వత భక్తితోగని సేవింపవలెఁ
హృదయునిలోవలసదయునిపొడగని వదలకుండ తానుండవలెఁ
విదితమనుచు యాశ్వమయుని కథవీనులవిందుగ వినగవలెఁ

దేశిక ప్రభుడౌ దరియాగురువరు దేవదేవుడని తెలియవలెక
యీశుని దెలియక వేసటగలదని ఖాశింమదిలో గాంచవలెక.

2. తోహార

పరమాత్మా నీభజనచేయగల పద్ధతిలోనను నిలుపుమయా
వరదుడవనిమును ఘనులన విని నీశరణు జేతు కరుణింపుమయా

ధన్యుని జేసెదవని నీపదములుదలదాల్చెద దయయుంచుమయా
అన్యుడవని ననుజూచిన భువిలో నాప్తులెవరిక లేరయ్యా

వేసటగలిగెడు దాసులప్రోచెడు నీసమానులెవరుందురయా
దోసిలొగ్గి నేనాసజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా

నికడగలిగియు నినుసేవించెడు నీతిమార్గమున నిలుపుమయా
కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగన కాలముగడుప కాపాడుమయా

హాయిగలుగ ఆయాసమిడువ నీసాయమున్న నిక జాలునయా
కాయమువదలెడు కాలముననునిను బాయనిమార్గముజూపుమయా

అందమైన నీకథలనువిని యానందించుట నాకాసగుమయా
మందమతితో యిహపొందుగోరిబహు సందడిలోబడి ఉంటినయా

మోక్షా పేక్షజనించినవారికి రక్షకుడవు నీవుందువయా
దీక్షాపరులా పేక్ష చెనినుగని లక్షణయుతులై యుందురయా

దరియాగురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు బాటయ్యా
మరుగుజేర స్తుతియించెడు తంగెళదరిజేరుట కిదెదాపయ్యా.

3. తోహర

లోకాధీశుని సత్కృపగనుగొన లోకభ్రాంతిదిగనాడవలెఁ
శోకమోహములులేనిమార్గమును జూచిసుఖంబుననుండవలెఁ
రకరకములుగలవికృతియాజగమునుఒకటిగగను నేర్పెరుగవలెఁ
ప్రకృతిగుణంబుల బడనియాత్మను భావశుద్ధిచే నెరుగవలెఁ
ఆత్మానాత్మవివేకముతో పరమాత్మ తాజేరియుమెలుగవలెఁ
ఆత్మయే దేహంబనుయవివేకమునణచి అవ్యయునిగలియవలెఁ
చూచినదంతయుసుఖముగదోచె లోకనమాలోసింపవలెఁ
దాచినధనమునుజూచినరీతిని యోచనతనలోనుండవలెఁ.

4. తోహర

పాలనజేయుచు పరమాత్ముడునిను బాగుపరచునే ఓమనసా
కాలునిచే బలుకష్టములొందక మేలుదెలియవే ఓమనసా
కర్మబంధములు జన్మహేతువని మర్మమెరుగవే ఓమనసా
దుర్మోహంబుల దొలగద్రోచినిను నిర్మలుతెరుగవె ఓమనసా
దుష్టగుణంబులు దోచుచున్ననిక నష్టంబేగదా ఓమనసా
స్పష్టంబుగ సర్వేశ్వరు పదములు దృష్టిలోనిలుపవలె ఓమనసా
గురుడే దైవంబని నీవెప్పుడు గొలుచుచునుండవె ఓమనసా
యెరుకగలిగియును యెరిగినవారికె వేడుకదోచును ఓమనసా
తోలుబొమ్మలీదేహములని నీవు కీలుదెలియవే ఓమనసా
నీలతోయదమున నిలచినవారలె నిశ్చయులౌదురు ఓమనసా

హంసనటించు విధము నెరింగిన హింసలు లేవే ఓమనసా
మాంసనిర్మితంబైన శరీరము మరుపు జేయునే ఓమనసా
సతిసుతహితులను చర్చలలోబడ హితవుదెలియదే ఓమనసా
మతిమంతులకిది మార్గము కాదని మరువకుండవే ఓమనసా
సతతంబాత్మసమాధిలోనిలచే జాడవీడకే ఓమనసా
వెతలుదీర్చుదరియా గురుకరుణయె సతమునినమ్మవే ఓమనసా
పాశబంధములు దొలగుటకొరకై ఖాశిందాసుడు ఓమనసా
ఆశించుయు గురుసేవచేయుచును దోసిలొగ్గనే ఓమనసా.

కం॥ శ్రీగురుపదపద్మంబులు
బాగుగహృదయంబులోనపదిలపరచియా
ఆగురువేద్యుని దలచుచు
సాగరసమమైన విషయసస్మృతి (బ్రోవన్.

5. తోహర

విధియని సద్గురు బోధామృతమును వీడక గ్రోలుట సుజ్ఞానం
బధిరునివలె వినగోరక భవములబడి పొరలుటయే అజ్ఞానం
అధికబలంబున ఆత్మను జేరియు వదలకనుండుట సుజ్ఞానం
అంధత్వంబునవటునిటు దిరుగుచు అలసట జెందుట అజ్ఞానం
దృష్టినివీడక ద్రిష్టనుగలసియు నిష్టగనుండుటే సుజ్ఞానం
వ్యష్టిగుణంబులు విడువనిచేష్టలనష్టపడుటయే అజ్ఞానం
మనసుసన్నగిలిమార్గమెరసియును మననముజేయుట సుజ్ఞానం
ధనజనయువ్వన సంతోషంబున కనుగొనదే అజ్ఞానం

వాసనత్రయముల వేసట నెరుగక నాశమొందుటె అజ్ఞానం
అంతరజ్ఞప్తిచె ఆనందంబున వింతలణచుటే సుజ్ఞానం
చింతలలోబడి చిందులుద్రొక్కుచు వంతలునొందుట అజ్ఞానం
ప్రాప్తఫలంబును పరిశోధింపక తృప్తినొందుటే సుజ్ఞానం
గుప్తమైన సుఖభావము వదలియు వ్యాప్తినొందుటే అజ్ఞానం
రక్షకుడౌ దరియాగురువరు శిక్షణనొందుటే సుజ్ఞానం
మోక్షమార్గము దెలియక వివిధాపేక్షనొందుటే అజ్ఞానం
గురుచరణంబులు విడువక ఖాళీఁగొల్చుచునుండుట సుజ్ఞానం.

6. తోహర

సూటిదెలియకను శుష్కవాదముల చాటుచుందువేమి
మాటలలోఁగల మర్మమెరింగియు పాటబాడవేమి
హాటకశైల త్రికూటమందు నీవు చోటుజూడవేమి
కాటుకపక్షుల గదియపరచి నీబాటనుండవేమి
సంసారంబున హింసజెందుచును హంస నెరుగవేమి
మాంసమయంబౌ దేహముజూడని మార్గమెరుగవేమి
జాతకమున సంజాతమైన నీజాడదెలియవేమి
సాతిపురుషులును గాని పరాత్పరు నస్త్రగుండవేమి
ఖండితముగ యీమాయాజాలము గాల్పవైవవేమి
పండితులకు నిజభావమునుండుట పద్ధతియనవేమి
మాయామర్మములు మరిమరిజూచుచు మరుగుచుందువేమి
హాయిగనుండె మార్గములోపల అణగియుండవేమి

కోరికలెల్లను గుదియపరచి నీవు దారి నుండవేమి
ధీరులు బొందిన మార్గము మనకది దిక్కని యనవేమి
నిలకడతో దరియం గురుస్మరణయె నిత్యమన వదేమి
తలపులలోపల ధైర్యమొసగు నిజధామమొందవేమి
దాసదాసుడౌ ఖాశీందాసుని వేసటెరుగవేమి
మోసపోయినను శాశ్వత సౌఖ్యము నాశమౌను యనుమీ.

7. తోహార

అన్నిలోకముల కాధారంబౌనున్న పరాత్పరు నెరుగవలెన్
భిన్నమైన యీలోకములన్నియు సున్నజేయమిగిలున్నదగున్
తుదమొదులనియనరాని మహాత్ముని వదిలముగ సాధించవలెన్
ముదమున మదిలో వదలకదలచుచు సదయుని సన్నిధి జేరవలెన్
అంతట తానై యనుభవపరులకు సంతోషంబున గూర్చవలెన్
వింతవింతలౌ మాయనుజేంని విబుధులచె విపఠింపబడున్
శాంతాకారుని సర్వమయుండని భ్రాంతివీడి భజయింపవలెన్
సంతాపంబిసుమంత లేకను శాశ్వతు సాక్షిగ జూడవలెన్
నామరూపగుణ స్థోమమునంటని స్వామియనుచు సాధింపవలెన్
నీమముగల్గియు నిర్వికారులై నిత్యసుఖంబును పొందవలెన్
భవము వీడుటకు భక్తవత్సలుని భావంబున పఠియింప వలెన్
సువిచారంబున సూటి వీడకను సుస్థిరు మరుగు జూడవలెన్
దరియాసద్గురు పదపద్మంబులు తాల్మిగలిగియును దలచవలెన్
వెరపుదీర్చియనుఖాశీందాసుని యేలిన ప్రభువని యెరుగవలెన్.

8. తోహర

వలదని చెప్పిన వదరుచునుండును పలువగదా యీమనసూ
నిలకడ జేసిన కొలది కాలమే నిలచి నిలవదు యీమనసూ
నీవు నేనను త్రోవవిడిచి పెడత్రోవల దిరుగును యీమనసూ
కేవలమాత్మ ఫలంబుగనుటకు కేకలు వేయును యీమనసూ
యెంతజెప్పినను వెనుకటిదారికె యీడ్చుకపోవును యీమనసూ
అంతరాత్మనిలో అనుభవమెరుగక ఆరడిబొందును యీమనసూ
తప్పులు వెదుకుటగొప్పతనంబని తలచుచునుండును యీమనసూ
యెప్పుడో మరణముదప్పదనుచు యీచొప్పు దెలియదీమనసూ
శ్రీగురుదరియా గురువరు సేవయె ధన్యతదలచదు యీమనసూ
మరువని ఖాళీం మననములోపల నిలచి తెలియదు యీమనసూ.

9. తోహర

పరమపదంబది దూరంబని నీవు భావింపకవే ఓమనసా
మరువక నీవై యున్నమర్మమది మరిమరి దెలియవె ఓమనసా
పుట్టిగ సద్గురు పాదము నమ్మిన పట్టుగల్గునే ఓమనసా
పట్టినవాయువులో బడి పొంలిన నీగుట్టు దెలియదే ఓమనసా
వెలిలో బయలను విధమెరింగినను కలతలేనుగదె ఓమనసా
పలుమాటలతో పనియేమున్నది భయము వీడునే ఓమనసా
యీషణములలో జిక్కి కృశించిన మోసమానుగదె ఓమనసా
భూషణమౌ పరలోక నివాసము ఆశింపగదే ఓమనసా

సంశయములచే నిలకడలేకను హింసజెందకే ఓమనసా
మాంసయుతంబౌ మలిన శరీరము మాటదలపకే ఓమనసా
ఆపదలన్నియు బాపుటకొరకై హాయుడే గురుడౌ ఓమనసా
లోపములేని సుఖాబ్ధిని దేలుచు పాపము వీడవె ఓమనసా
నిజమెఱుంగుచును సుజనుల జేరియు భజనసేయవే ఓమనసా
కుజనులగూడకు కుచ్ఛితమార్గము గజిబిజిగదవే ఓమనసా
దరియాగురువరు దరిజేరిన నీగురుగు దెలియునే ఓమనసా
తరుగులేని యా బ్రహ్మపదంబది దాపునయున్నది ఓమనసా
మరిమరి దలచెడు ఖాశీందాసుని మాయలోముంచకే ఓమనసా.

10. త్రో హార

పరమపురుషులై ప్రబలుచుండెడు ప్రభునిసన్నిధిని గాయకుమా
మరువక హృదయములోన జేర్చుకొని మాయకులోబడి మెలగకుమా
సతతముసద్గురు సాక్షి జేయుచును మతిమంతుడవదై జేయుసుమా
హితవుగ కారణగురువరుపదములు మతియని మదిలో నెంచుసుమా
పంచకోశములమించిన ఆత్మను వంచనలేకను గాంచుసుమా
మంచికాలమిది మరువుగలిగినను కొంచెమాదువని గొలువుసుమా
నీలో సకలము నిలిచియున్నదని నిర్మలజ్ఞానము నుంచుసుమా
మేలగు వార్తలు మెలుకవతో విని కాలముగడుపుట ఘనముసుమా
ధరలో దరియా దేశికు కరుణయె ధన్యతగల్గునుయనుముసుమా
మరుపులేక భజియించెడు ఖాశీంమార్గమి దేయనియనుముసుమా.

11 తోహర

పరమాత్మ నీభజనజేయగను పాపములేవియు లేవుగదా
హరిహరాదులకు ఆధారంబై తెరవుదెలిసినది నీవెకదా
కరుణాకరుడవు కారణమూర్తివి పరమపురుషుడవు నేవెకదా
దురితములెల్లను దూరపరచ నీసరివారలు భువిలేరుకదా
ఆపదలెల్లనివారణజేయు హృద్దేవకులెవ్వరు లేరుకదా
ఓపికతో మును తాపసులెల్ల నీతావుజేరి సుఖులైరిగదా
హాటకశైలత్రికూటాద్రిపై నాటకధారుడవీవెగదా
బాటలోనిలచిన భాగవతులకు నీచోటుజూపినది నీవెకదా
కాలునిచేబడి కష్టములొందని కీలుదెలిపినది నీవెకదా
పాలభాగమున యీలలుబాడుచు పరముదెలిపినది నీవెకదా
గండములెల్లనుగాచి సుజనులను అందగజేస్నది నీవెగదా
దండిగ కుండలిశయనుడౌ అఖండమూర్తివి నీవెగదా
జాలవిద్యల జోలిదలంపక మూలముజూపుట నీవెగదా
నీలతోయదమున నిలచి జగంబులు నిర్మించినదియు నీవెగదా
వాసిగ దరియూదేశికు ప్రభువై గాచిదీర్చినది నీవెగదా
ఆసించిన యీఖాశీందాసుని దోషము బాపినది నీవెగదా.

—ద్విపద—

శ్రీగురుపదములు చిత్తంబునను జేర్చి
బాగుగా వినుము సద్భావంబు గలిగి
యెరిగిన వారలకెరుకయై యుంట
మరుగెరింగిన వారు మరువబోరిలను

ముందు గురుసేవయే మూలంబు గాంచి
యెందెందు తిఱిగిన యేమి ఫలమౌను
నాల్గుశుశ్రూషలు నయమొప్పజేసి
పాలోన గావలెను పరమార్థ మిటుల
గురు కరుణామృతము గ్రోలు వారలకు
పరమర చేతిదై బరగుచు నుండు
సాధనంబులు నాల్గు సాధించి పైని
బోవ దెలిసిన గదా పూర్ణాత్ముడౌట
కాలంబు వ్యర్థమై గడవ సుఖమేమి
తాలుమాటలచేత దారెరుగరాదు
లోలోనజూచుచు లోకంబు మరచి
పాలమందున దృష్టి పదిలంబుజేసి
లీలగా గని మాయలోలత గాక
కాలంబు గడపుచు ఘనతరంబైన
సర్వాత్మ నూహించి సాక్షిగా జూచి
నిర్వాణ పదవిలో నిపుణత గాంచి
మనసు ఒక్కటి జేసి మర్యాద గలిగి
వినయంబుగా గురుని వేడుచునున్న
తనివిదీరును తుదకు ధైర్యంబు గలుగు
చనిపోవు కాలమును జాడెఱుగవచ్చు
దరియూ గురువరు దయవలన నిట్లు
భావంబు నెప్పుడును బరగును ఖాళీము.

—ద్విపద—

మరణ జననము లేని మార్గంబు దెలియ
కారణాచార్యుని ఘన కృపగాదె
యెన్నిన్ని విధముల యెంచి చూచినను
తన్ను తానెరుగక దైన్యంబు విడునె
సాటిలేనటువంటి సర్వాత్మ గనక
కోటివిద్యలు నేర్చు కొరతయేగాదె
భక్తి శ్రద్ధలు లేక పరమాత్మకరుణ
యుక్తిచే గననౌనె యోగులకైన
దాసదాసులబ్రోచు దరియా హుశేన్ షా
దేశిక ప్రభుగాదె దిక్కనుచు ఖాశీం
వేసటేమియులేక వేగిరపడక
కోసిలొగ్గి భజించవదొరకి కను ముక్తి.

—:మంగళహారతి:—

1 మంగళం మంగళం శ్రీగురురాయ మంగళం మంగళం
మంగళమని నిన్ను మహనీయులెప్పుడు రంగుగ త్రికూట
సౌధమందునిల్పి పొంగుచును ఆనంద పురములోపలనిన్ను
ఏకరూపముతోడ గొల్చుచుందునుస్వామి ॥మం॥

2 పంచభూతములకు పంచకోశములకు మించినీవుందువు మేటి
గనూ ఏమనరాకనూ ఎందుజూచిననీవై సందులేకనునీవు
నిండియుందువుస్వామి ॥మం॥

3 స్థూలము సూక్ష్మము కారణములకును ఆవలయుండెడి
యనుభవంబుస్వానుభవులకు దెలియు స్వాంతమందున నిపుడు
ఆరుకమలములకు ఆవలుందువుస్వామి ॥మం॥

4 శ్రీగురుతంగెళ్ళ స్వామిరూపముతోడ నాదుబిందుకళల
నావలియై పాటించిప్రణవము పలుకుచుండినరూపై నిండి
నిర్మలముగ నిలచియుందువుస్వామి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీఖాశింవలీషాఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతం
బను గ్రంథంబునందు స్తోత్రములు సమాప్తము.

ఓం శాంతిః. శాంతిః. శాంతిః.

ఓం శ్రీగురుభ్యోన్నమః

తత్త్వములు

(కేదారిగౌళ - త్రిపుటతాళము)

శ్రీ గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగి మిము జేర గుణవంతులైరి భువి రామా । తరియించుటకు తన్ను దర్శింపకను వేరు తెర వేమిగలదు శ్రీరామా.

2 దయజూపి బ్రోచుటకు దైవమైననువులో దాగియున్నావిట్లు రామా । భయమెల్ల విడుటకీ ప్రాపుదొరకినగదా నియమమని బుధులనుట రామా.

3 వసుధలో దరిజూపుస్సేన్పా గురురూపమై వచ్చితివి మము బ్రోవ రామా । వశమె తంగెళదాసు వర్ణింప నీమహిమ అసమాన సువిలాస రామా.

2 తత్త్వము

(శంకరాభరణం - ఆటతాళం)

శ్రీరమణ నినుగొలువ నేరని నరజన్మ మేరీతి కడతేరునూ భవముల బారలి ఘోరాగ్నిలో గూలును ॥శ్రీరమ॥

1 సారవిహీనమౌ సంసారాబ్ధిలో జిక్కి ధీరత దిరిగిన దిక్కెవ్వరున్నారు - వారు వీరను మాయలోబడి కారణం బర యంగ లేకను నేరముల పాలైన నినుగను దారి గలదే ధారుణీస్థలి ॥శ్రీరమ॥

2 చిత్త మింద్రియముల మొత్తమునను జేర్చి తత్తరపడ సౌఖ్య
మా నిజమెఱుగని పెత్తన మదిభేష్యమా - విత్తమార్జన
జేసి విరక్తి వీగిన ఫలమా సత్తయిన నీఘన శాసనం బెరు
గక మత్తునను మానావమానము మఱచి విషయ విరక్తి
గానక రిత్తకై వర్తించు వారికి యెత్తెఱంగున దెలియబడు
దువు ॥శ్రీరమ॥

3 ఆదిఅంత్యములంచు శోధింపనేరని బోధరూపుడ వందురూ
విజ్ఞులు తమలో సాధించి నిను గందురూ - వేదవేద్యమవుచు
వెలుపల లోపల బాధ లేమియులేని పరిపూర్ణతను గలిగి
నాద నీదనరాక నెప్పుడు మేదినాకాశములు గాకను పాదు
గను బ్రహ్మాండముల నిటు మోదమున నాడింప నీవే॥శ్రీ॥

4 తులలేని నీఘనము తెలియ శక్యముగాక నిలచి నీలోగ సిరి
నిర్మలులౌచు కలువరింతలు వీడిరి - చులకన గాదిది నిలకడ
గలుగుట తొలిజన్మ ఫలమనియు దెలియవలయు నిట్లు అల
సటలు బాపియును భక్తుల కాశ్రయంబై యున్న నినుగన
గలరె నీవేగాకితరులు ఘనతగాంచిన ఘనులు జగమున
॥శ్రీరమ॥

5 వాసిగ దరియూగుకు దేశికరూపమై మోసములను బాపుచూ
సుగుణములనివాసమై దరిజూపుచూ - ఆసించి భజియించు
ఖాశిందాసుపై వేసటలేని కృపజేసి రక్షించెను వాసన
త్రయరహిత హృదయనివాసమై వెలుగొందు సత్ప్రభో
నీసమానులు లేరనుచును వాసనాదులు బలికిరిటు మును
॥శ్రీరమ॥

3. త త్వ ము

(ఆనందభైరవి-ఆటతాళం)

1 దేవాదిదేవ మహాదేవానిన్ను భావంబులోగను టెట్లోవా-లావుసన్నము గాక కేవలాత్ముడౌచు నీవేగ సర్వము నిండి యున్నావిట్లు ॥దేవా॥

2 ఉత్తమోత్తములైనవారునిన్ను చిత్తమున జేర్చియున్నారు-తత్తరంబులు దీర్చు తత్వజ్ఞుడవు నీవు హత్తుకొని సర్వమున ఆవరించున్నావు ॥దేవా॥

3 దండిప్రభులెవరు నీకంటె విషయధర్మముల్ విడచియుంటె-ఖండితంబుగ నీవఖండమూర్తివటంచు మెండుగ బుధులెల్లా మేటిగా దలచిరి ॥దేవా॥

4 అన్యచింతనలేక నిన్నుదలచుచున్నవారలె గనిరి మున్నా-ధన్యులై వెలయుటకు దారి గలదా వేరే శూన్య భావంబునను జూడ శక్యము గాని ॥దేవా॥

5 సర్వరూపములు నీవనుచు దెలిసి యుర్విలో నిన్నెపుడు గనుచు-నిర్విచారంబునను నిత్యసుఖులై తాము సర్వార్థములు గలిగి సమభావులయినారు ॥దేవా॥

6 వాసిగ దరియాగురుండేధరను యీశుడై విహరింపుచుండే-దాసుడై ఖాశీం దోసిలొగ్గి దలచు దేశికులెవరు దీనుల పోషింప॥దేవా॥

౪. తత్వము

(బేగడరాగము-అటతాళం)

1 ఉన్న దానిని దెలియ వలెగదరా ఓరోరి జీవా భిన్న పడి
నను నీకు బిడియమురా - ఉన్న దానిని దెలియలేకనువన్ని
విధముల వెదుక ఫలమా నిన్ను నీ వెరిగినను సర్వము నీవె
నీవై యితర మెరుగవు॥ఉన్న॥

2 కాలమాసన్నమై యున్నదిరా కలకాలమును యీశలను
జూచియు కలువరింపకురా - నీలతోయద మధ్య మందున
నిలచి నిర్మలమైన వారలు పాలుమారిక బ్రహ్మమయులై
పరమ సంతోషమున నుందురు ॥ఉన్న॥

3 కామమున కడతేరగలవటరా కాగలవి యెట్లోగాక పోవను
నీమ మిడువకురా - సోమ సూత్రమునందు వసుశివు జూచు
నేర్పెరిగినను విషయ స్తోమమంటని సుఖము గలిగి విరా
మమై వెలయుదువు నీవే ॥ఉన్న॥

4 సత్యమును పథ్యంబువిడువకురా విజయంబుకోరకదిముఖ్యమై
యున్నట్టి మంత్రమురా - ప్రత్యగాత్మను గలయు వారలు
భావ మానందామృతంబున మృత్యువెన్నడో భయము
కోర్చి మోదమున మురయుచును వెలిగెను ॥ఉన్న॥

5 గురుని కృపయే గురుతు గాదటరా గుర్తెరిగిమరువని తెరవు
గలుగుటె తెలివియగా గదరా-కరుణగలిగినదరియగురువరు
చరణములు శిరముననుదాల్చక నిరతమా దేశికునికృపకై
నిలువ నిజమె తెలిసె తంగెళ ॥ఉన్న॥

౬, తత్త్వము.

(ఏకతాళము - కల్యాణిరాగము)

1 ఏల యీజన్మము గురుకృపలేని దేల యీజన్మము - ఏల యీజన్మ మివర మెరుగకున్న కాలుని బారిలో కష్ట మొందుటగాదె ॥ఏల॥

2 ధన జన పశు గేహముల్ నిజమని నమ్మి వనజాక్షుపదపద్మముల్ - గనలేకనా మాయ వననిధిలోబడి అణుమాత్రమైన చిదాత్మ నెఱుగనివారి ॥ఏల॥

3 నరరూపమున బుట్టియు పరమార్థమిత్తెరగని గననట్టియు- దురితాత్ములకు పరము దొరకు టెట్లానిట్లు వెరపు లేకను దిరిగి వ్యర్థులై జనువారి ॥ఏల॥

4 సత్త్వి వాంఛతోడను గురు తెలుగక దిట్టలై దిరిగియును - ముట్టిసాలై పోవునట్టి దేహములను ఘట్టిగ నమ్మియు పట్టు విడువనివారి ॥ఏల॥

5 నియమములనుదప్పియు నిత్యానిగనక కామములను గప్పియు- సోమరులై భువిని శరీరత్వమునుజూచి తామసపరులవుచు దారి తెలియనివారు ॥ఏల॥

6 కులగోత్రములై తామని భ్రాంతిచె నివియె కలకాలములు గలవని-యిలభోగములచేతనింద్రియ విగుమ కట్టికలుపరింటలలోన తెలివి బాలినవారి ॥ఏల॥

7 పరమాగుణము స్వామి సేవయే ధర్మాలజేయు సరియైన సరణి నిదియే-మరునక క్షాంతం మనినను గాయక తిరిగిన ఫలమానె దక్క దెలియకున్న ॥ఏల యీజన్మము॥

6. తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 యెందుజూచిన నందెయున్నదిగా సర్వాత్మునదనము నొంద
గోరినవారి కందునుగా - బంధములకీర వైనమాయా సంధి
దెలసి చరించుసుజనుల డెందముల కానందమై భవమొంప
జేయుని బాంధవంబిది ॥యెందు॥

2 గొప్ప కొద్దియుగాక యున్నదిగా బ్రహ్మానుభవము
ముప్పాలన్నియు దీర్చుచున్నదిగా - తప్పాట్లోవల బోక
సర్వము - హొప్పతికినర్పించి ధర్మముదప్పకను తనుతాను
గాంచెను చొప్పుదెలిసినవారికిప్పుడె ॥యెందు॥

3 దండివారల భాగ్యమదియవుగా దయజూపి నిరతము నిండు
ప్రేమనుజూపునది యదెగా - మెండల [illegible] నావల
నిండి సర్వాధారమవుచును పండితుల హృదయంబులందున
యఖండమై వ్యాపించుచున్నది ॥యెందు॥

4 వెరపులన్నియు దీర్చుచుండునుగా దురితాంబురాశిని జరి[illegible]
రాక నేవెలుంగుచుండునుగా-పరమపదమై భక్తగణ్యులభాన
మందున తేలపడుచును మరపులేనటువంటివారలు మర్మమై
మహనీయమై తా ॥యెందు॥

5 పద్ధతెఱిగిన శ్రద్ధనున్నదిగా పరమార్థసంపద సిద్ధులకుప్రసిద్ధ
మైనదిగా - బుద్ధిమంతులలోననిచి యీపద్ధతులబోజూప
సర్వము శుద్ధముగ గనుపించజేయు సార్థకంబై యలరు
చున్నది ॥యెందు॥

6 దేశికుని కృపలేక తెలియుటగా నిజతత్వ సరణిది మోస
మేదియు లేనిదిది గనగా - వాసిగను దరియాహూస్సే కాపా
యీశుడై భాసించానుకు వేసటలు బాపంగ దెలిపిన దోష
రహితంబైన రూపము ॥యెందు॥

7. తత్వము

(ఖండగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 కామక్రోధాలు మూడుగడిపిపోయి దెలిసియున్న నీకు బాయు
గలవు భవబంధంబూలు-ఓఓ జీవారాయా మాయమయ్యె
దాని దెలియావే

2 ఇంటిలోన వంటు దెలసీ అంటియున్న పరమసుఖము వెంట
నుండీ వెతలుబాపూనే - ఓసి జీవారాయా కంటిలో
ముక్కంటినదియావే

3 తత్వములాయిలబారి వేసాగాక యున్న విధము ధీరులకు
దెలసీయుండునా నే - ఓఓ జీవారాయా కాగ తాన్యా గలసీ
గానావే

4 మంచపలత్రిగుణములకు పైగాయుండె భాగ్యము రసినీవా దంతి
సౌఖ్యంబూను దీనా కే-ఓఓ జీవారాయా పండితూల పరమై
యున్నాదే

5 నీలాత్రోయాదాముందూ వాలాడుచున్న యుట్టి లీల దెలసి
పాటుము ఎలా కే-ఓఓజీవరాయా కాలునీవే భయమింకేలా నే

6 చింతావింతాలైనమాయా అంతాదెలిసియున్న నీకు చింతలేమి జేరారాబోనె-ఓహో జీవారాయా భ్రాంతిచెడి భయము దొలగూనె.

7 రూపారహితామైనదాని ప్రాప్తి జేరియున్న నీకు ఆపదా లేమి యూరాబోనె-ఓహో జీవారాయా లోపములదాపు జేరాకే.

8 దోషారహితామైనదరియా దేశికుని జేరియున్నా ఖ్యాతిమూవి వేసాటుమూగానె-ఓహోజీవారాయా వేషభాషలెల్లవిడువావే.

8. తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రామభజనా సేయరే ఓనరులార రామునిమరిగొలువరే ప్రేమతో-శ్రీరామనామామృతము గ్రోలబాము లేమియు రావు భయమేల మనకిపుడు ॥రామ॥

2 అంతరాత్ముని చేరియు పరమార్థమున చింతలెల్లనుపీడియు-సంతాపమునవిగమాంతూని సేవనిరంతర మొనరింప భ్రాంతి రహితంబౌను ॥రామ॥

3 అరిషడ్వర్గములగాచియు హరిహరియనుచుఆనందమును బొందియు - సరిబోల్చ రాని యూసన్యాసత్ఫలు మరణజననము లేని మార్గ మొందగ జేయు ॥రామ॥

4 మోసమేమియు లేనిది రాముని భజన వేసాటలనుబాపేది - ఆసించిమునుభక్తులాశ్రయించిన పదవి దోసిలొగ్గియు సేవ జేసిన సుఖమాను ॥రామ॥

5 బూటకములు లేకను మానికొండ మేటిశిఖరమునందును-చోటుజూచియు నిలచి సుజనూల దరిజేర్చు నాటకధారియై నటియించుచున్న (శ్రీ) ॥రామ॥

6 (శ్రీ)మీర దరియూపరిభుక్ గొలుచుచునున్న పాపముల్ విడిపోవును-ఆసించభాశీందాసు ఎల్లప్పుడు నాశికాగ్రమునందు నానందముగనుండు ॥రామ॥

9 తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రాముని భజియింపరాదా ఓ వెర్రిజీవా స్వామినిసేవింప రాదా - స్వామిని సేవింపనీకు ప్రేమగలిగియున్న సకల భాములణగి భద్రగిరిలో ధాముని జేరేవుయిపుడే ॥రామ॥

2 ఆపదు లేమియు లేవా శ్రీరాములజేర పాపాము లేమియు రావు రేపుమాపనగరాక తాపాసవరదునిస్మరణ - యీపాద్రే జేయుటకురమ్మ విడువరాదు విశ్వాని భజనా ॥రామ॥

3 అందరానిదనుచు భయపడకు సర్వాత్మరూప మందాశిలో నున్నాది విడకు- సందియు మేలాను నీవాసంధి దెలిసియున్న జాలు బంధములులేని తావుభావామందే వెదుకదొరకు॥ రామ

4 శ్రీగురుదరియూరూపైయున్న రాము నేపాద్దుదలచుచును ఆశించి - భాశీముదాసు ఎల్లప్పుడు రాకపోకలు లేని స్వామిని గొల్చుశ్రీ ॥రామ॥

10. తత్త్వము

(ఏకతాళము - బేహాగ్ రాగం

1 దయామయుడవో దేవా నీధ్యానమ్మె మొము క్రీకితో (?) వ దయా
నయంబులు దెలిసియు మనుజులు - భయాపహారులై
బరగుచునుందురు ॥దయా॥

2 అఖిలార్థంబులుగలిగి నాయాపదలెల్లను దొలగి - సుఖముగ
మీపదసేవారతిలో నిఖరముగనను నిలుపవెదయుతో॥దయా

3 అన్నిలోకములనిండి నీయాకృతి దెలియకనుండి - తిన్నగ
గనుగొనను న్న మహాత్ముల సన్నుతికే నీవుసాక్షివైతివిటు
॥దయా॥

4 విపరీతములుమాని నీకృపదెలియుటకై బూని - అపరోక్షం
బున అనుభవపరులై సఫలతనొందిరిసాధువులై భువి॥దయా॥

5 యిష్టార్థంబులుజూపి బలుకష్టంబుల నెడబాపి-దృష్టికావలను
దృష్టవునీవై స్రష్టపర చెదవో సృష్టివిధానము ॥దయా॥

6 క్షితిపై దరియాగురుడై సద్గతిదెల్పెడు పురహరుడై-అతులి
తవా నీసదమలరూపము మతిలో ఖాశీం మరిమరిదలచును
॥దయా॥

11. తత్త్వము

(భూపాళ రాగం - మేలుకొలుపుసరళి)

1 నిన్ను నీవెరుగవే జీవా నీతిమానియుదిరిగెదావా - భిన్న
మైనమార్గములను యెన్నబోక వేజీవానిన్నుగనగదవే॥జీవా

2 అంతటా నీవై తివనియు అఖిలలోకములేకమనియు - చింత
మాని నిరంతరము గురుసేవజేయగదే ॥జీవా॥

3 లోపలను వెలుపలనునీవె పాపలందున పరముగనవే - తాప
సోత్తములెల్లగాంచెడు దారియదె గనవే ॥జీవా॥

4 నాటకుని యాధారమునకు దీటులేకను దిరుగనోపును -
బూటకంబీజగమటంచును తేటదెలియగదే ॥జీవా॥

5 స్వచ్ఛమైయున్నట్టి మార్గము హెచ్చుతగ్గులులేవుననుము -
ముచ్చమైసకలార్థములకును మూలమిదెగనవే ॥జీవా॥

6 అంతరాంతరమైనదాని ఆదిదెలియగ మదినిబూని-చింతలేని
దాని నీవు శాశ్వతంబనవే ॥జీవా॥

7 ఆరుకమలములనుమీరి వేరుగాకను వెలుగుచున్న - తీరు
నీవని తెలిసి గురుని జేరి వీడవే ॥జీవా॥

8 కూటమై ముయ్యేటినడుమను బాటచూచిన వారుగను
గాను-చోటుబాయక నీలో నీవామాటుమరువకవే ॥జీవా॥

9 ఆపదోద్ధారకుడుదరియా దీపకుండను తెరవుదెలియు - పాప
మెడబాయుటకు ఖాశీందాపుయిదెననవే ॥జీవా॥

12. తత్వము

(ఆటతాళము - ఆనందభైరవి)

1 శ్రీగురుపదసేవాజేయువారల భవము శీఘ్రింబె తొలగి
చనును నిగమార్థ సంచారము చేకూరును సుగతినిగూర్చ
యోగముసిద్ధించును రాగాదివిషయ విరాగమై సర్వాత్మలో
గలియుదువు నీకేలోపంబు లేదెందు భోగభాగ్యము లతుకు
లని నీవా సత్యానందమునసద్భాగవతులను జేరి యిహపర
త్యాగివై మెలగినను మేలా ॥శ్రీగురు॥

2 కాయమందున గురునిగనజాలకున్నను బాయకుదెన్నడు యీ
మాయా దుఃఖముల బడద్రోయుచు నిజమాయ ఆర్యుల
కృపచే హాయిదెలియనిదాయె ఆయువతిస్వల్పమని ఆలో
చింపక వట్టిప్రేమమహా పనులందు వెతలలోబడి మునిగి
ధ్యేయమగు పరమాత్మ నెప్పుడు తెలియబడదని యూహచే
గురురాయకరుణకు పాత్రుడై తనగురుతు మరువకయున్న
జయమహా ॥శ్రీగురు॥

3 తులలేని పరసౌఖ్యముల దేలుచును బుధులు అలసతేమియు
గానరా యిలలో చాలబలవంతులై మెలగేరు భ్రాంతిని
వీడి కలవరములుమానేరు తొలిజన్మ సుకృతమున దోచు
నిరువవేధ్యగలసీ మరువక దలచగలభావమమరిన తెలివియే
దేవత్వమని మును తెలియపరచిన గురునివాక్యము తలపు
నను ధ్యానించువారలె ధన్యులై ధర్మాత్ములాదురు
॥శ్రీగురు॥

4 నాదినీదనియేటి వాదములన్నియు మాని భేదమేమియులేకను
సకలము తానై మోదమందుచుభువిలోను సతతముమాయ
పాడుదెలసియు మెలగుచును మేధావులై బ్రహ్మబోధ
యేమరకను శోధనజేయ నిక బాధలేమియు రావు ఆది
అంత్యములేని పూర్ణనిధాను నిత్యప్రకాశు శాశ్వతు నాదు
బిందు కళావిశేషు ప్రధాను గొల్వ శుభప్రదంబౌ॥శ్రీగురు॥

5 దాసపోషణుడౌ శ్రీదేశికుదరియాప్రభు వేసటలేక మదిలో
దలచినవారే దోషరహితునిసన్నిధిలో దలచెదరతిసంతోష

ముగ తనలోభాసిల్లు బ్రహ్మాత్మపదేశమునను ఖాసీందాసు సంశయమెల్లబాసి పోవుటనిజమా వాసనత్రియములను వీడి ప్రకాశమా పరమాత్మసేవ నిరాశులై జెందినను పర మోల్లాసమా పరతత్వమబ్బును ॥శ్రీగురు॥

13. తత్వము

(ఆదితాళము - శుద్ధకాంబోజి రాగం)

1 నిన్ను మదిలో సన్నుతింతునయా ఓసన్నుతాంగా నన్ను నీదరి జేర్చబ్రోవుమయా-మున్నుభక్తుల యఘములన్నియు నున్న జేసిన సుప్రసన్నా యన్నటికి నీవనుచు నిన్నే యన్నుచుంటిని కన్నతండ్రి ॥నిన్ను॥

2 అంతరాత్ముడవనుచు మదిలోనా గనునట్టివారికి చింతలేమియుజేరరావనిన - మంతనంబులువినియు నాహృదయాంతరంగమునందు నిన్నేకాంతమున భజియింతు భవహార సంతరహిత భక్తవరదా ॥నిన్ను॥

3 ఘట్టిగా నినుగొల్చువారలను కడతేర్చనీవె పట్టుగలిగిన ప్రభుడవనియులను-గుట్టుదెలసి స్మరించువారల కోర్కెలెల్ల యొసంగియును యేతట్టుజూచిన నీవెగా గనునట్టివారలు స్పష్టపరచిన ॥నిన్ను॥

4 సూక్ష్మమైయున్నట్టి నినుగనుటా ధరలోన నిజమై మునుతు లనుగననౌను యీబాటా-రక్షగాను శిక్షితుడనౌచును మోక్షకాముకులైనవారలు దీక్షచేనినుజేరి సర్వాపేక్షలను విడనాడిరని నే ॥నిన్ను॥

ముగ తనలో భాసిల్లు బ్రహ్మాత్మప్రదేశమునను ఖాశిందాసు
సంశయము మెల్లబాసి పోవుటనిజమూ వాసనత్రయములను వీడి
ప్రకాశమా పరమాత్మసేవ నిరాశులై జెందినను పర
మోల్లాసమా పరతత్వముబ్బును ॥శ్రీగురు॥

13. తత్వము

(ఆదితాళము - శుద్ధకాంభోజి రాగం)

1 నిన్ను మదిలో సన్నుతింతునయా ఓసన్నుతాంగా నన్ను
నీదరిజేర్చబ్రోవుమయా-మున్ను భక్తుల యఘములన్నియు
నున్న జేసిన సుప్రసన్నా యన్నటికి నీవనుచు నిన్నే యన్న
చుంటిని కన్నతండ్రి ॥నిన్ను॥

2 అంతరాత్ముడవనుచు మదిలోనా గనునట్టివారికి చింతలేను
యుజేరరావనిన - మంతనంబులువినియు నాహృదయాంత
రంగమునందు నిన్నే కాంతమున భజియింతు భవహార సంత
రహిత భక్తవరదా ॥నిన్ను॥

3 ఘట్టిగా నినుగొలుచు వారలను కడతేర్చనీవె పట్టుగలిగిన
ప్రభుడవనియులను-గుట్టుదెలసి స్మరించువారల కోర్కెలెల్ల
నొసంగియును యేతట్టుజూచిన నీవెగా గనునట్టివారలు
స్పష్టపరచిన ॥నిన్ను॥

4 సూక్ష్మమైయున్నట్టి నినుగనుటా ధరలోన నిజమై సుమతు
లనుగననౌను యీబాటా-రక్షగాను శిక్షితుడనౌచును
మోక్షకాముకులైనవారలు దీక్షచేనినుజేరి సర్వాపేక్షలను
విడనాడిరని నే ॥నిన్ను॥

దెల్పియు దయతో మేటిశిఖరమునను వెలింగెడు నాటకుడు తానౌచు ముక్తి కవాటమిది శోధించుమనియును చాటి శాశ్వత మెరుకపరచెడు ॥గురు॥

3 కనులపండువును తనలోగాంచు ఘనసంపదలను వసిబూని వివరింప పరిశుద్ధమూర్తియై జనన మరణములేని జాడ దెల్పియు దయతో వెనుకముందెరుగకను దేశికు అనయమును సేవించువారల మనమున సర్వాత్మసదనముగనుట కిదియే తోవయనియును ॥గురు॥

4 విపులమైయున్న త్రిపుటిని గలవ నుపమెరుగకున్న చప లత్వమని కృపతో యపరోక్షమును దెల్పి విపరీతములు గాని నిపుణత్వమున నిలిపి కపటరహితంబైన కేవలు గలియ జూపి నిరంతరంబును తపమొనర్చుచు సుజనులందరి నెపము నెన్నక నేలుదొరయని ॥గురు॥

5 వాసిగ దరియాగురుదేవుడె యీశుడౌ నరయ మోసమెన్నడులేక ముజ్జగముల పరవాసుడై యున్న జగధీశు సన్నిధిజేర్చ వేసటేమియులేక భక్తుల గాసిదీర్చెడు కారణుండై యాశజెందిన ఖాళీందాసుని క్లేశములు విదళించు విభుడని ॥గురు॥

15 తత్వము

(నాదనామక్రియ – ఆదితాళము)

1 పరమాత్మా నినుభజనజేయుగలపద్ధతిలోనను నిలుపుమయా– వరదుడవని మును ఘనులన వినినే శరణుజేతు కరుణింపుమయా ॥పర॥

2 వేసటగలిగిన దాసులబ్రోచెదు నీసమానులెవరుందురయా— దోసిలొగ్గి నేనాశజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా ॥పర॥

3 ధన్యుని జేసెదవని నీపదములు తలదాల్చెద దయయుంచుమయా— అన్యుడనని నను జూచిన భువిలో నాప్తులెవ్వరికగనరాదో ॥పర॥

4 నిలకడగలిగియు నినుసేవించెదు నీతిమార్గమున నిల్పుమయా — కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగను కాలముగడుప గాపాడుమయా ॥పర॥

5 హాయిగలిగి ఆయాసమిడువ నీసాయమున్న నికజాలునయా— కాయమువదలెడు కాలమునను నినుబాడుని మార్గము జూపుమయా ॥పర॥

6 అందమైన నీ కథలనువిని యానందించుట నాకొసగుమయా — మందమతితో యిహపొందుగోరి బహు సందడిలోబడి యుంటినయా ॥పర॥

7 మోక్షాపేక్ష జనించినవారికి రక్షకుడవు నీ వుందువయా — దీక్షాపరులా పేక్షచె నినుగని లక్షణయుతులై యుందురయా ॥పర॥

8 దరియా గురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు బాటయ్యా—మరుగుజేరి స్తుతియించెదు తంగెళ్ల దరిజేరుటకిది దాపయ్యా ॥పర॥

16. త త్వ ము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఎప్పటికి నాకరీతి తప్పకనునినుదలచు గొప్పపనియుంచుమో రామా - ఒప్పైన నీకథలు యోపికతో గొల్వ ముప్పు రాదనివింటి రామా ॥ఎప్పటికి॥

2 తెలివిహీనతతోడ బలుపాపములుజేసి మెలగితినికొన్నాళ్ళు రామా - వెలలేనినీనామ మలసటలు బాపునని బలుక భయమొదవె నో రామా ॥ఎప్పటికి॥

3 తల్లిదండ్రివి దాత దయజూపగలవనియు యుల్లమున నమ్మితిని రామా - ఎల్లసమయముల నిను వేడుకతో సేవింప వల్ల జూపియుబ్రోవుమో రామా ॥ఎప్పటికి॥

4 సర్వభూతములతో సమముగానినుజూచు సామర్థ్య మొసగు మో రామా - దుర్వివాదంబులను దునిమి నీకృపజూప సర్వో త్తముడవీవే రామా ॥ఎప్పటికి॥

5 వింతవింతలుగాను వివిధరూపముల నీఅంతుదెలియగబడదు రామా - శాంతమున నిను బుధులు అంతరాత్మగజూచి సంతసము జెందెదరు రామా ॥ఎప్పటికి॥

6 సూక్ష్మదృష్టిచె నిన్ను వీక్షించు జనులకును మోక్షమర చేతిదో రామా - పక్షపాతములేని సాక్షివై వెలుగు ఘన నిక్షేపమైతివో రామా ॥ఎప్పటికి॥

7 సూత్రధారివిగాను గాత్రములనాడింప క్షేత్రజ్ఞుడవు నీవే శ్రీరామా - శ్రోత్రములకింపుగా శాస్త్రములు మిము దెలుప పాత్రులై వెదకిరిటు రామా ॥ఎప్పటికి॥

8 గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగిమిము జేర గుణవంతులైరిభువి రామా - తరియించుటకు తన్నుదర్శింపకను వేరు తెర వేమిగలదు శ్రీరామా ॥ఎప్పటికి॥

9 దయజూపి బ్రోచుటకై దైవమైతనువులో దాగియున్నావిల్లు రామా - భయమెల్ల విడుటకీ ప్రాపుదొరకినగదా నయమని బుధులనుట రామా ॥ఎప్పటికి॥

10 వసుధలోదరియాంప్రసన్నతేసా గురురూపమైవచ్చితివి మము బ్రోవ రామా - వశమె తంగెళదాసు వర్ణింప నీమహిమ అసమానసువిలాస రామా ॥ఎప్పటికి॥

17 తత్వము

(సుద్ధకాంభోజి రాగము - ఆటతాళము)

1 శ్రీగురుదేవా చింతలు దీర్చ నాగతిగావా నమ్మితిబ్రోవ ॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా అఖిలముదెలుపా సవ్యప్రలాపాసత్యసంకల్పా ॥శ్రీగురు॥

3 అన్నియు నీవేయాధారుడవే సన్నుతిగొనవె సాక్షివిగావె నిర్మలచరితనిగమాతీతా ధర్మసంభరితా విఘాంతా॥శ్రీ॥

4 త్రిగుణ విహారా అగణితధీరా జగదాధారా యగుణా చారా - సనుపోషా దరియాపలుస్నేహ భూషితభూష పుణ్యవిశేషా ॥శ్రీగురు॥

5 తంగెళవరదా దయయిటులేదా మంగళమేగదా మహిని సుబోధ ॥శ్రీగురు॥

18 తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 ఎందుకూదయ గాదు పంతమా పరమాత్మ నన్ను బంధము లలో ద్రోయన్యాయమా- మందమతిని జనుడ నాదు సంది యములుబాపి సర్వానందమా నీ రూపమేదో యిందెజూప వేడుకొంటి ॥యెందు॥

2 అండజేరి దలచువారాల దయజూపిబ్రోవ దండివారలెవ్వరి యిల-దుండగములు దలచబోక నిండుకృపచే నిన్ను జేరి యుండుమార్గమెుదలి నన్ను ఖండితముగా నీలోగలుపు ॥యెందు॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవందురు నీదరికిజేరి తాపములను బాపు కొందురు-కోపమేమిలేక సకల తాపములను దీర్చుసుజన దీపకుడవటంచు మదిలో తేపతేపకును దలంతు ॥యెందు॥

4 తెలివిగలిగియున్న యప్పుడె నీపదములరసి గలియనెంచ కున్న నుప్పుడే - సులభముగ నినుదెలియా వలన

నున్నవారు పలినయుతులునొంచు విషయు కలవరములలో గాలి చెడరె ॥యెందు॥

5 ధరనుదరియా గురుడవైతివి పరమార్థమునకు తెరవుదెలుప దేవుడైతివి-తరుగులేనిపరమసుఖముయిరువుదెలియుటకును భాశింపరుపులేకను నిన్ను వేడ కరుణజూడరావదేమి॥యెందు॥

19, తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఆటతాళము)

1 దరియాహుస్నేహా గురుదేవా మమ్ముదరిజేర్చి పోషింప దైవమేగావా-దురితములుదీర్చ నీసేవా పరలోకమున కేగు భావమబ్బినవారు వెరవులేకను నిన్ను స్మరియించిరని వింద ॥దరియా॥

2 లోకములను మన్నింప నీవే భువిలో సాకారరూపివై జను దెంచినావే-నీకు సమమైన గలవే భువిలో రాకపోకలు లేని యేక దేశంబున వరాకులేకను జగము జోకతో గందువట ॥దరియా॥

3 నిర్మలంబౌ మనసుగలిగి సర్వధర్మంబులను దెలియు సాధ నము నెరిగి - కర్మబంధములకు దొలగి మర్మమేమియు లేని మానవులబోధింప నిర్మోహమునసీవునిలచియుండెదవయ్యా ॥దరియా॥

4 అర్థవాదములచేగాదునీదుసార్థకంబౌవాక్యసరణిగనుపాదు-శుద్ధత్వమైయున్నగలదూ శద్దులేదని బలుకువ్యర్థులకుగన రాక హద్దుగలిగిన వారికాత్మార్థమును దెలుప ॥దరియా॥

5 నీవెదికట్లను గొలుచువారూ కుటిలభావము రానీక భక్తు లయ్యెదరూ-కోవిదులగొలచు చుండెదరూ దేవదేవుడ వనుచు దెలియగలిగినవారై కేవలాత్మానుభవ కీర్తనము సేయుదురు ॥దరియా॥

6 తొలిజన్మ ఫలమున్న గలుగూ - తన తెలివిలో తెలివియా దివ్యమా మరుగూ - తులువలకుగనరాని తెరగూ కలవరింతలలోన గలయుకను ఖాళీము మలినమెల్లనుబోవ మనసుతో ధ్యానించి ॥దరియా॥

20. తత్వము

(నాదనామకిృయ – ఆదితాళము)

1 హేయంబౌ విషయముల జొరక గురురాయుని పదములు గను మనసా-కాయములో పరమాత్ముని గలసిన హాయి గలుగునే ఓమనసా ॥హేయం॥

2 ఇమ్మైయున్న మహాత్ముని ధ్యానమె సోమ్మైయున్నది ఓమనసా - కిృమ్ముకయున్న యీమాయా భ్రాంతిని కడకు దోృయవే ఓమనసా ॥హేయం॥

3 గొప్పకొద్దియని వీలుగాని శ్రీ హప్పతిదలుచవె ఓమనసా- యిష్టదైవమని ద్రష్టనుదెలిసియు స్పష్టపరచగదె ఓమనసా ॥హేయం॥

4 చప్పిడిమాటల దెలియరానిదని సాధించగదే ఓమనసా - సృష్టిలో మానవజన్మంబునకిది కష్టములేనిదె ఓమనసా. ॥హేయం॥

5 యీడపింగళను గూడివచించిన జాడదెలియవే ఓమనసా-
ఆడుచున్న సురకామినిగలసియు క్రీడసలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

6 దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిలిపిన రక్షణయానది ఓమనసా-
పక్షపాతములు లేనిజగద్విభు సాక్షిగజేయవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

7 పట్టువీడకను పరమాత్మునిగన పాలనజేయవే ఓమనసా-
ఘట్టిగనీవీ గుట్టునెరింగియు దృష్టి నిలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

8 పావనమాందరియాగురుసేవయే నీకు జీవనమానే ఓమనసా-
భావములోపల ఖాశీందాసు గురుభజనజేయునే ఓమనసా
॥హేయం॥

21 తత్వము

(మధ్యమావతిరాగము - ఆటతాళము)

1 ఎంతదయలేదు గురుదేవా మాచింతలెల్లను దీర్పరావా
సుంతైన నీకృపలేదా-యింతకఠినముబూన సంతసంబా నీవు
సాక్షివై జూచుటకు ॥ఎంత॥

2 నీవున్నభయమేమాటంటీవ భావంబులోమరువకుంటి యేవేళ
కేమానో యెరుగా శక్యముగాదు - తోవలో నను నిల్పి
తొట్రుపడజేయకుము ॥ఎంత॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవనుచు నిన్ను తేప తేపకు మదినిదలచు - నాపైని కరుణించి నన్నేల రాకున్న దాపుజేర్చుటకునూ తగువార లెవ్వరిటు ॥ఎంత॥

4 కులదీపకులు వేరే గలరా నీవె గలవనుచు బుధులెన్నుకొనరా - బలమైన నీఘనము ప్రార్థించు వారలకు కలవంటి సంసార కర్మమిడునని వింటి ॥ఎంత॥

5 చిక్కులన్నియు బాప నీవె మూకుదిక్కై తివని వేడ వినవే ఎక్కువైనా నిన్ను - మక్కువతో దలచ నీవరికర్ జేర్చియు నన్ను పాలింపగ రావె ॥ఎంత॥

6 బంధములు విడిపోవుకొరకు నీదు పొందు గోరినమమ్ము లిడకూ - యెందుజూచిన నీవె ఏకమైయుందువని ముందు వెనుకరయకను మొక్కిగొల్తును నిన్ను ॥ఎంత॥

7 తప్పులన్నియు బాపరావె యెంతో గొప్పవాడవునీవు కావె - యెప్పుడో దయయుంచి ముప్పు దీర్చుటగాదు యిప్పుడే మమ్మేలు తప్పదిక తడవేల ॥ఎంత॥

8 దరియా సాహేబ్ షా గురుస్మరణ ఖాశిం తరింపజేయు సత్ కరుణ - వెరపేమియును లేదు విస్మయంబదిగాదు పరమార్థమని బుధులు పలుక విని నమ్మితిని ॥ఎంత॥

22. తత్వము

(శహన రాగము - ఆటతాళము)

1 గురుని పాదము లాశ్రయింపగదే ఓమనస పరమగురుని కన్నను ధనము లేదనవే - గురుని పాదము లాశ్రయింపక

తెరువులేవని మరువబోకుము - తరుణమిది వ్యర్థంబుజేసిన
నరకబాధలు దొలగు దేశిక-స్మరణ వేమరకున్న జాలుగదే
పరమార్థసంపద బడయ గలుగుదురనుచు యున విన వే-
దురితజాలము దొలగుమార్గము నరయుకను భువిలోన దిరి
గిన చరణబాధయె గానిపరమును నెరగజోరని తెలిసినీలో
॥గురుని॥

2 అంతరాత్మను దెలియసుఖమౌను-గురుకరుణలేకను యెంత
వారలు గాంచిరీధరను-అంతులేనటువంటిమాయా చింతల
లోజొర ఫలములేదిక - స్వాంతమున సర్వాత్మ గొలచి
నిరంతరము భజియింపుచుండుము-మంతనములలో జేరఫల
మట వే-యేకాంతమున భవమంత మొందె విధము దెలియ
గదే-వింతవింతల భ్రాంతిపీడి రవంతవినువక ఆత్మసుఖమున
సంతసింపుచు నుంటివా-విశ్రాంతియాయిది విడువకెవ్వాడు
॥గురుని॥

3 దొంగలార్గురు భంగపరచెదరు - మహనీయులెపుడీ సంగ
తెరిగి మెలంగు మనియెదరు - అంగములో పరమాత్మ
జూచుచు లింగభంగ మొసంగువారలు - మంగళప్రదులై
యశాశ్వత సంగమును గనబోరు భువిలో - యింగితుల
కీవిధము దెలియుగదా-అవివేకమైన ప్రసంగములతో నెరగ
రాదుగదా-నింగిపోలిక నిర్మలంబై భంగమేమిగాక నార్యుల
సంగమును విడనాడకున్న నెరుంగగల రాత్మార్థ మెల్లను
॥గురుని॥

4 అర్థమెఱుగని చదువు చదివినను - నిరర్థకంబౌ సార్థకంబేమి
యుడు లేదెలను-స్వార్థవాంఛలు వీడియును పరమార్థమును
గను తెరిగి నీలో-శుద్ధమై వెలుగొందు ఆత్మను హద్దుగా
నిలుపంగ మేలౌ-బుద్ధిమంతులు దెలియజాలుదురు-నిగమార్థ
సంగతి బద్ధులిట్టు దెలియంగ బడబోరు - గార్దభమువలె
సంశయముల సమర్థులై దిరిగేటివారికి - శుద్ధమౌ నిజతత్త్వ
మబ్బక మొద్దులై చెడిపోదురీభువి ॥గురు॥

5 అండబాయని దైవమై భువిని - వెలుగొందు నిర్మల దండి
ప్రభువౌ దరియగురువరుని - మొండివాదము లెల్లవీడి
యఖండమౌ నిజతత్త్వమరసియు- నిందు ప్రేమచే గొలుచు
చుండెడు-పండితుల భావంబులోపల వెలుగు మహాత్ముడన
యనవే-సద్గురుని కంటెను యొండులేదని దంఢమిడుగదవే-
ఖండితముగను పరమపురుషులు గాంచగల సౌభాగ్యమున
నీవుండివిడువక మాయాభ్రాంతిని చెండితివ ఖాశీం సుఖంబని
॥గురు॥

23. తత్త్వము

(కన్నడ రాగము - ఆదితాళము)

1 ప్రభువా నీదివ్యరూపు భాగ్యమైనదీ త్రిభువనములకు మహా
తేజమైనదీ - శుభములెల్ల గలసియున్న సూత్రమెరుకా
పరచా నీవై-అభయమిచ్చి భక్తజనుల నాదరింప బ్రోచు
చున్న. ॥ప్రభు॥

2 యెల్లలోకములకు నీవే యేకమై యున్నావటంచు - యెల్ల
మున నిన్ను దెలియ వల్లపడునె యెల్లవారికి. ॥ప్రభు॥

3 కప్పియున్న మాయ తెరను విప్ప నెవ్వారి తరముగాదు -
గొప్పవాడవైన నీకే తప్ప నితరుల కలవి యౌనె ॥ప్రభు॥

4 పట్టిమాటలచే నీదు వైభవమెరుగ వశముగాదు-పట్టగలిగి
హృదయములో గట్టిపరుపకున్న గాదు ॥ప్రభు॥

5 నీలతోయదమునందు నిలచియున్న వారు కళలు - పాలు
మాలి యున్నవారికి భావముల కందపడవు ॥ప్రభు॥

6 వాసిగా దరియాపుల స్సేషా దేశికుని కృప లేకున్న-మోస
మౌనుగాని ఖాశీం దాసుదెలియ వశమె నిన్ను ॥ప్రభు॥

24. తత్వము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 యిందే గనుగొనవే పరసుఖమున్నా దిందే గనుగొనవే -
యిందే గనుగొనవలెను ముందర గతిజూచి అంధాకారము
లోన మందామతివి గాక ॥యిందే॥

2 మాటాలగాదూ మదినిల్పిన బాటయౌ మీదు-బూటాక
ములచేత పూటాలుగడపీన తేటైనమార్గాము తెలియ
బడవునీవు ॥యిందే॥

3 అతిశాయాములనుబట్టియు త్రుంప మతిమంతు వాడవును-
సతమౌనె దేహసంపదలెల్ల క్షితిలోన హతమై పొయ్యేటి
వేళ్ళ యారాటపడనేల ॥యిందే॥

4 తెలిసి తెలియకనూ చేసినపాపము నిలిపి నిశ్చలమొంది సద్విచారముతోడ ॥యిందే॥

5 దాసూల బ్రోవ దరియాగురుడై చూపె నీతోడ్పవ- వేసాటే మియులేదు వెరువాకపరమాత్మ నాశించివిడువాక నందె నిత్యమనిఖాశిం ॥యిందే॥

25. తత్త్వము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 అదిగో మనకు గురునీ కరుణ అందీచూడారె - సదమా లాత్మలైన వారి జాడాగనుగొనరే ॥అది॥

2 వేదవేద్యమైన దాని వివరమెరుగారే - సాధానాల కందని మంచి బోధా దెలియరే ॥అది॥

3 పాలభాగ మందు గురుని యాలలు బాడరే- తాలిమిగలిగిన వారి దారిదియనరే ॥అది॥

4 లింగాభంగమైయున్న సంగా తెరుగరే - మంగాళప్రదమైన దాని మరువకుండరే ॥అది॥

5 తలుపూలుడిగేచోటా మీారు నిలచియుండరే - మెలుకువ గలిగిన వారిమేలే యిది వినరే ॥అది॥

6 కద్దూలేదని యనకను మీారి పద్దుబూనారే - సద్భావను తెల్లదీరి సమరసులయ్యేదరే ॥అది॥

7 యెల్లాలోకముల కిదియే యేకమానరే - మళ్ళీరాని మార్గామనుచు మనసునుంచారే ॥అది॥

8 దేశిక ప్రభుడైన దరియా దేవుని కృపగనరే – మోసా
మేమిలేదని ఖాశీం ఆసించిన దనరే ॥అది॥

26 తత్వము

(శంకరాభరణము - త్రిపుటతాళము)

1 చేరువనున్నదిరా పరసుఖ మూరక దిరుగకురా – కారణ
గురువరు కరుణగలిగి యేదారిన జేరిన ధీరులకెల్లను ॥చేరు॥

2 కపట మిడువవలెరా తనలో వుపము దెలియువలెరా – విపరీ
తంబుల నేగక నెప్పుడు అపరోక్షులునా యనుభవపరులకు
॥చేరు॥

3 భక్తిచెగన్నదిరా యిదియె విరక్తుల కైనదిరా – శక్తి
సహితమా శాశ్వితసౌఖ్యము – ముక్తిరూపమై ముజ్జగ
ములకును ॥చేరు॥

4 వేసటలేనిదిరా సర్వ ప్రకాశమైన దిదేరా – భాసితమై
బ్రహ్మాదులహృదయ నివాసంబై యే మోసములేనిది
॥చేరు॥

5 సత్యంబైనదిరా సరసుల సన్నిధినున్నదిరా – ప్రత్యక్షంబై
వరగుచునంతట ప్రత్యగాత్మగా బ్రబలుచునున్నది ॥చేరు॥

6 శబ్ధరహితమిదెరా పరమై జననములేనిదిరా – అబ్ధంబులు
భువి దిరిగినదొరుకదు–ఉబ్ధవడును తమలక్షణములచే॥చేరు॥

7 లక్షణమైనదిరా మరియొక పక్షము కానిదిరా–అక్షయమని
తమ రక్షణవెదకిన దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై ॥చేరు॥

8 దేశికుడగు దరియా గురుడై దెలుప దెలియునదిరా- ఆసిం
చిన యీ ఖాశీందాసుని గాసిదీర్చుటకు కారణమైనది
॥చేరు॥

27. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 మేలైన యీమందు గొనరే చాల మెళ్లుకువౌవారు యిది
దినరే - తాలిమిచె దొంగలను తరిమివేసేమందు కాల
కాలమునాటి ఖర్మలన్నియుదీర్చు ॥మేలైన॥

2 సత్యమను పత్యంబుచేత దీని సాధించవలెను మీచేత-
వ్యత్యస్తమైతెను వెరుకపడదీవ్యాధి అత్యాశలను బట్టి
యావలకు దోసియును ॥మేలైన॥

3 యిహచింతలెల్లవిడిపోవా మిగుల సహజమైయున్నదీసేవా-
అహమాదివృత్తులను అణచివేయును దీని స్పృహగలిగి
భుజియింప సుఖమిచ్చునందరికి ॥మేలైన॥

4 అనుమాన మేమిలేదనిరీ యిట్లు ఆచరించినవారు గనిరీ -
వినయ భయభక్తులను అనుపానమును దిన్న ఘనమైన
వ్యాధులను క్రమముగాదొలగించు ॥మేలైన॥

5 సంచితంబను రోగమునకు నిదియె మంచి యౌషధమాయె
మనకు-వంచనేమియులేదు వైభవంబదియౌను లంచమే
మివ్వకను లభియించు మనకిపుడు ॥మేలైన॥

6 దేశిక ప్రభుడైనదరియాగురుడే దేశమునకిది దెచ్చెనరయా-
ఆసించి ఖాశీముడాసుఎల్లప్పుడు భూషితంబని దీనిపూజించి
తినుచున్న ॥మేలైన॥

28. తత్వము

(బూపాళము - ఆదితాళము)

1 పరంధామ నీభజనజేయ మము పాలించుటకిటురావా -
నిరంజనుడవై నిఖిలలోకములు నిర్మింపను నీవే గావా
॥పరం॥

2 చరాచరంబుల భరింపనీవే పరాత్పరుడ వై యుందువు -
విరామమున నీస్వరూపమెరిగిన ధరాధరులగనుచుందువా
॥పరం॥

3 వియత్పవన మగ్నియు జల భూముల నయంబుగను గల్పిం
తువు - వ్యయంబుగాక స్వయంభవుడవై లయింపనూ
నీవుందువు ॥పరం॥

4 సదా నీస్మరణ సుధగ్రోలియును విధానమున బుధు
లుందురు - యదార్థమౌ నీ కథల్ గ్రోలియును విధాన
మున బుధులుందురు ॥పరం॥

5 భవాంబుధిని దాటించునావ నీస్తవంబని వినుతింతురా -
భువిన్ నీదయ మెలవంబున్న యే యుగాంతరములను
జేరరు ॥పరం॥

6 గతిఁగాంచు సత్ప్రతాపలంబుల జతఁగూడినీవుందువు- సతీసుతాదులు సతంబుగాదని హితంబునుపదేశింతువు ॥వరం॥

7 పరాపరుడవై ప్రభలెడు దరియా ప్రభుడవనుచు గొని యాడెదఁ-బిరాన ఖాశీం దాసునిబ్రోచే నిరాశ్రయుడవని వేడెదఁ ॥వరం॥

29 తత్వము

(నాదనామక్రియ – ఆదితాళము)

1 అశరీరుడవై మృషయా జగమును వశపరచిన నినువర్ణిం చుట - నా వశమా సద్గురు వాక్యముదెలియక అసమా నుడవౌ ఆత్మస్వరూపా ॥అశ॥

2 దేహములో నిను దెలియువారలే మోహము లనుబడి మోసపో రవని- సాహసులకెగద సర్వాంతరమా యూహ గలిగి యీ దేహినరయుటలు ॥అశ॥

3 యిందందనకను బంధరహితమై యుందు వనుచు నిను ముందుగ శృతులలో - బొందుపరచనవి విందుగలిగి యాసంధిదెలసి యానందమొందుట ॥అశ॥

4 చూపులకందక దాపై వెలిగే ప్రాపకమబ్బిన పరమపురుషు లకు - నీపై చింతయె నిలచునుగాకను వ్యాపకమున్నదె యెప్పటికైనను ॥అశ॥

5 అన్నిటికిని నీవాధారుడవై యెన్నవలవి గాకున్న మహాత్మ- తన్నే తాగనుచున్న వారలిటు భిన్నముగానక నిన్నే గందురు ॥అశ॥

6 క్షితిలో దరియా గురువరుకరుణయె మతిమంతులు తమ
మనసునమంతురు-సతమని ఖాశీందాసు నిజాత్మను హిత
వుగ గాంచుచు వెతకుట మరచెను ॥అశరీరుడవై॥

30. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 సర్వజగదాధార నీతో సమమీభువిలోగలరా - నిర్వి
చారులు నీఘనంబును యుర్విని ప్రకటింపగలిగిరి-పర్వ
బారెడు నామనంబును పాలనముజేయుచు నిల్వవె ॥సర్వ॥

2 నిన్నుదలచనివారూ యిక నన్నిటికి చెడియెదరూ - భిన్న
భిన్నమైనమాయా యెన్నటికి నమ్మరాదని-మన్ననాతో
నిన్ను మదిని సన్నుతింతు జగదదీశ ॥సర్వ॥

3 తల్లి దండ్రియునీవేను దయతో నేలగరావే- యెల్లలోకము
లను నిండి యేకమై వెలిగేదవని నా- యుల్లమాన నిన్ను
నమ్మి కొల్లలూగ గొలుతు దేవా ॥సర్వ॥

4 దండివాడవుగావా నాపై దయనుజూవగ దేవా - కొండపగి
దిని నాదుయఘములు యుండుటలు గురు తెరిగినీవే - చెండి
వేయుదువనుచు నే నీయండజేరితి యాదరింపవె ॥సర్వ॥

5 కాలమృత్యువు నాపై పడిగ కసరుచున్నది దాపై - కీలు
బొమ్మల రీతి జగమున పొలుమాలుచు దిరుగ భయపడి-
చాలగా నిను స్మరణజేయుటె మేలనుచు మదిదలతునయ్యా
॥సర్వ॥

6 పరమపావనమైనా గురుదరియా ప్రభుసన్నిధినా తెలిపెదే యని తెలిసిభాళీం వెరపుసీడియు నినుజేరంగ - కరుణ జూపిటు కావరావే పరఃపిపురుషా భక్తవరదా ॥సర్వ॥

30. తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఆనందమానందమైనది - భువిని యేనిందలును జేరరానిది - దేనందు మనసులేక దీనావనుని గలసి- పూనికనిలిచినట్టి పుణ్యాత్ములకు నెల్ల ॥ఆనంద॥

2 అన్నిటిని మిగిలి యున్నది-దీనిగన్న వారికె సుఖమైయున్నది- భిన్నమేమియు దోచకున్న ప్రాజ్ఞను దెలసి - తన్నే తా నెరుగు ప్రసన్నులకెల్లాను ॥ఆనంద॥

3 పట్టి చూపుట కలవి గానిది - దీని గుట్టుగురునిచె దెలియనైనది - పట్టి వాంఛలు వీడి మొట్టమొదటికి జేరి - పట్టువిడని పరమ పావనులకెల్లాను ॥ఆనంద॥

4 నామరూపము లేమి గానిది - విషయమే మాత్రమున్న దెలియరానిది - కామాదులను జేరగల వాదములు మాని నీమంబుతో బ్రహ్మ నిష్ట దెలిపెడు వారి ॥ఆనంద॥

5 అన్యమేమియు లేక యున్న - దీని ధన్యులౌ వారిచె గన్నది- శూన్యమును జేరక శుద్ధాత్ములై బుద్ధి - మాన్యులకు దెలియును మర్యాద గలిగిన ॥ఆనంద॥

33. తత్వము

(బేహాగ్ రాగము - మిశ్రగతి)

1 నీవేనీవాదువన్న నిర్మలంబైనా తావ్వాగన్న వారిల్లెల్ల ధన్యాత్ములోయన్నా - లావుసన్నమూలుగాని భావమువరి యున్నవారు - కేవలాత్మసదనమంది సావధానులయ్యే దారు ॥నీవే॥

2 చూపురూపు యేకమైనా పాత్రిపుగన్నా వారలెప్పుడు - లోప మేమి లేక సర్వ వ్యాపకూని గలయుదురన్న ॥నీవే॥

3 చట్టాలోపల వెలిగే గుట్టుదెలసియున్న ఘనులు - ఇట్టివాంఛ లానుజొరక దిట్టులైయుండేదురన్నా ॥నీవే॥

4 అన్నిటా తానైనవిధము గన్న యితర మెరుగరాకా-భిన్న మేమిగాని సుప్రసన్నానందగలరోయన్న ॥నీవే॥

5 నాదానందమున పరము శోధానజేసిన విషయ- బాధలేమి గనక నిత్యమోదమందుదురన్న ॥నీవే॥

6 నాశికాగ్రమున దరియూ దేశికునిగాంచుచున్న- మోసమే మియులేక ఖాళీం దోషరహితు గలయుదురన్నా ॥నీవే॥

34. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 దివ్యమైయున్నదదీ సద్గురుకరుణ - దివసీశి యసరానిదీ సవ్యమై సర్వమై శాశ్వితానందమై-గర్వగ్రంధులుబాపు ఘనసారమైనది ॥దివ్య॥

2 చూపురూపులు గానివి-సద్గురుకరుణ తాపమేమియు లేనిది-
ఓపిక గలిగిన తాపసోత్తములకూ దీపకమగుచు నిర్లేపక
మైనది ॥దివ్య॥

3 శాంతి నిలయంబైనదీ-సద్గురుకరుణ అంతరాత్మగనున్నది-
వింత వింతలైన భ్రాంతీ యేమియు లేక - స్వాంతమందున
నెపుడు సంతోషమునుగూర్చు ॥దివ్య॥

4 ఉదయాస్తములు గానిదీ - సద్గురు కరుణ పదిలామై బర
గునది - మొదలు తుదలనరాక మోక్షమార్గంబగుచు -
సదయాత్ములకు భువిని సర్వార్థములనొసగ ॥దివ్య॥

5 మగువపురుషులుగానిదీ-సద్గురుకరుణ అగుణమైయున్నదీ-
వగపులన్నియు మాన్పి వైభావమైయుండి సుగుణాత్ములకు
మిగుల సుఖరూపమొనరింప ॥దివ్య॥

6 వాదా భేదము లేనిదీ-సద్గురుకరుణ వేదావేద్యంబైనది -
నాది నీదనరాని - బోధారూపకమై యేబాధాలు లేకున్న
పరమార్థమన బరగి ॥దివ్య॥

7 నిండి నిర్మలమైనదీ - సద్గురు కరుణ దండివారలకైనదీ -
మండితమై దరియా మహనీయు పదములను ఖండితముగ
ఖాశిం గలియాజూచిన జాలు ॥దివ్య॥

85. తత్త్వము

(తోడిరాగము - ఏకతాళము)

1 భక్తులార యిటురండీ మన ముక్తి మార్గ మెరుకండీ -
భక్తులారయిటురండీ యుక్తమైనది దెనండీ - గురుసూక్తిని
మరువకనుండి ॥ భక్తులార॥

2 పరుగు పరుగుననురండి పరమాత్మ భజన చేయుండి - యిరుకు తరుగు లేదండీ విశ్వాసము వీడకనుండి ॥భక్తులార॥

3 తుద మొదలని యనరాని యీసదయుని సేవనుబూని - వదలకనుండియుదాని ఘనమై భవమెరుగునుజ్ఞాని ॥భక్తు॥

4 ఆత్మానాత్మను దెలసి అఖిలాత్ముని మదిలో గలసి-శత్రువు లందరిగెలసి దృఢ చిత్తముతో మదినిలచి ॥భక్తు॥

5 అంతరజ్ఞప్తి చెనిలచి యిహచింతలెల్ల బోనణచి - శాంతా కారుని గొలచి సర్వార్థమిదెయని దెలసి ॥భక్తు॥

6 సత్యవ్రతముగలవారు భువి నిత్యునిగనగలిగేరు - ప్రత్యగ భిన్నునిజేరు పరిశుద్ధుల కిదియేతీరు ॥భక్తు॥

7 యితర వాంఛలనువీడి విశ్వేశ్వరుని గలియగగూడి-అతివిన యంబున బాడి అభిమానమెల్ల దిగనాడి ॥భక్తు॥

8 మునుజనువారినిజూచి మన మురిపములను బోద్రోసి - తనువనిత్యమనిరోసి పరతత్వమె నిజమనియరసి ॥భక్తు॥

9 దరియూ గురువరు సేవా నిజధర్మంబెరిగెడి త్రోవ - దురిత ములను బోద్రోవ గురుకరుణాన్వితునిగొలువ ॥భక్తు॥

10 ఖాశీందాసుగొలచె పరమేశుసన్నిధిదలచే-దాసునిమదిలో దలచె పరదైవ మంతటను వెలసె ॥భక్తు॥

36, తత్వము

(నాదనామకిరియ - మిశ్రగతి)

1 జీవాత్మా నీవెరో గానవా - భావింప నీవే దేవుడవని దెలియ జాలవా - చావుపుట్టువులేని నీదు తావుదెలియ

కన్న కలుష మొనరించి దుఃఖములకు ద్రోవయౌా సంశ
యము లేదు ॥జీవామా॥

2 నిన్ను నీ వెరుగుటయె చాలును - యితరంబు గనకయున్న
సర్వసౌఖ్య మబ్బును-తన్ను దెలియ లేనివార లెన్ని శాస్త్ర
ములను జదువ భిన్నపడుటెగాక సుప్రసన్నులౌ సంపన్న
లవుదురె ॥జీవామా॥

3 దేహి నరయలేని వారలు - సంసార తాపమోహములో
గలయుచుందురా - సోహము నెడు మార్మమేదో నూహ
జేయ జాలకెపుడు-సాహసమున తిరుగనహము ద్రోహియై
భవములకునీడ్చు ॥జీవామా॥

4 అంతరాత్మ జేరి సకలము పర - మాత్మయనుచు చింత
జేయు నదియె సుకరము - భ్రాంతిరహితమై సదాప్రశాంత
మైన మనసుచే యేకాంతులైన వారలె విశ్రాంతులౌదు
రనుచు దెలసీ ॥జీవామా॥

5 ధరణిగోదరియాహరు స్నేక గురు - చరణాబ్జములను శిరము
నందుదాల్చి ధీవరు - లరయునిత్య పదవి నీలో మరువ
కున్న తరుగులేని తెరవుగల్గు దెలియుమితర మురిపెములలో
జారకుఖాశిం ॥జీవామా॥

37. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 నీకుసములిలగలరె నిఖిలేశా - నిత్యప్రకాశా చేకొనవె
ననుకృపను సర్వేశా ॥నీకు॥

2 జోకత్రోడను నిన్నుదలచెదు- పాకమెరిగిన భక్తజనులను - పాకగల సర్వాత్ముడవు నీసదనమే సకలార్థమయునవా ॥నీకు॥

3 సాధుజన పోషకుడవనియంటి - సజ్జనులవంటి మోదమున విహరింతువనియంటి - బాధలన్నియు బాయుటకు నీ పాద సేవయే భాగ్యమని పెడవాదములను బోవకను నిను వాంఛతో భజియింతుతండ్రి ॥నీకు॥

4 ఆర్తులను దయజూచుమహనీయా - ఆనందనిలయా దాస్తుడను నను బ్రోవరావయ్యా - కీర్తిగల సర్వోత్తమా నీ కీర్తనంబే శ్రేయమని సద్వర్తనులు దెలుపంగనీవే భర్తవని భజియింతునహర్నిశము ॥నీకు॥

5 దంతివరదుడవనుచు నినుగొలచీ - ధర్మములనెంచీ శాంతులై సజ్జనులు నినుదలచీ - వింతవింతలు వీడినీకథ లంతరంగమునందునిడి యేకాంతులై సుజనాళిగూడుచు చింతలెల్లను వీడి వెలయరె ॥నీకు॥

6 ధరను దరియా హలుశేషపాశ్యపగలిగి - దరిజేరిమెలగీ దురితములుగని దూరమునదొలగీ - పరమపద మార్గమున కిదియే తెరవటంచును తెలిసిఖాళీం మరువకను నీభజన జేయుటె మంచిదని మదినెంచగలిగెను ॥నీకు॥

౨౩. తత్త్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 ఎంతరమ్యముగను వెలుగును - దేశికునికరుణ - చింతలెల్ల దీర్పగలుగును - భ్రాంతిరహితమైన వారి యంతరంగమునను నిలచి - వింతవింతలైన మాయా నంత మొందజేయు మహిమ

॥ఎంత॥

2 మండలత్రయములకు మీఱియు - మహనీయమవుచు - దండి వారి దాపుజేర్చియు - అండదండమవుచు జగము నిండి నిరుపమానమై యజాండకోటి ప్రభల వెలుగుచుండి నిర్మలాత్మ మైన ॥ఎంత॥

3 అందమై యానందమవుచును - హృదయముననుండి - మంద మతుల కందరాకను - బంధములకుమిగిలి యూర్ధ్వ మందె నిలచి భాగవతుల సందియములు బాపసుఖము నందజేయు మందిరంబు ॥ఎంత॥

4 లోకములకు మిగిలియున్నది - సర్వార్థములకు - ఏకమవుచు వెలయుచున్నది - శోకమోహములును లేక సాకగలుగు శాశ్వతంబు రాకపోకలు లేని సత్య లోకమున లోపములు లేనిది ॥ఎంత॥

5 దృష్టికావల దృష్టయైనది - పరమార్థమిదియే - స్పష్టపరచ నలవిగానిది - అష్టకమలములకు వెలిని వ్యష్టిదోచకున్న వారికిష్టదైవ దయను మతమ నభీష్టములకు జేరుమార్గ

॥ఎంత॥

6 క్షితిని కుందురువారిపురమునను-గతిదెల్పునదియా- ఘనుని
కరుణ బడయుగోరిన- వెతలు లేకటంచు ఖాశీం పతినినమ్మి
యాత్మతత్త్వ హితవుగలిగి వేదవేద్యు నెఱకి తెలియు విమల
మదియో ॥ఎంత॥

39 తత్త్వము

(భూపాళ రాగము - ఆదితాళము)

1 లుచ్చా నీకెంత జెప్పినను తుచ్ఛపుపనులవి మానవు ఛీ ఛీ
॥లుచ్చా॥

2 హెచ్చుకబోవుచు గచ్చులుబలికెవు - ముచ్చటలవివిని
మురయుచు నెప్పుడు-విచ్చలవిడిగా విర్రవీగినను- వచ్చును
అపద వదలదు నినుగని ॥లుచ్చా॥

3 కొంటెలాగ్గురను కూడిన బహువిధ-తంటలుగలుగును దాని
దెలియదేటు-ముంటికిబోయెదు తనువునుజూచిన-వెంటరాదు
నీవంటరివౌదువు ॥లుచ్చా॥

4 భోగభాగ్యములు సతమనినమ్మకు - రాగాదులనిటు రానీ
యకుమీ - త్యాగివౌచు నీయోగసిద్ధికై - ఆగమవేద్యుని
యంటితిరగు నీకే ॥లుచ్చా॥

5 తప్పుడుపనులవి గొప్పగావు - నీవెప్పుడుదలుచకు ముప్పా
గలుగు-(శ్రీ) హావృతిపదములు నరయుచుదిరిగిన - తిప్పలు
లేవీ చొప్పు దెలియుమీ ॥లుచ్చా॥

6 కన్నుగానకను మన్నుపోతువలె - మిన్నుమన్ను రెండెను
గకదిరిగిన-మన్ననలేదిది మర్యాదానా - అన్నిటిజూడగ
అమహాదేవుడు ॥ఉచ్చా॥

7 వాసిగ దరియా గురువరుసేవయె- గాసిదీర్చునని దెలిసియు
ఖాశీం-మోసపోయినను వేసటగాదా - దోసిల్యొగ్గి పర
వాసుడగనవే ॥ఉచ్చా॥

40. తత్వము

(భూపాళరాగము - మిశ్రగతి)

1 పోదాముపదవే జీవా మనము పోదాముపదవే-పోదాము
పదవె యా భువనాకారునిజూడ-వాదాభేదములేని బోధా
గలుగును మనకు ॥పోదా॥

2 ఆదిఅంత్యములేని వేదవేద్యుడుమనలో- పాదూగ నివసించి
ప్రభలుచునున్నాడు ॥పోదా॥

3 యెన్నెన్నో విధములై యున్న మాయనుగూడి - తీక్ష్ణగ
నాశింప ధీరుడై యున్నాడు ॥పోదా॥

4 భిన్న భిన్నములైన వన్నెలకును మిగిలి - యున్నాడక్ష
రాత్ముడై యోగీశ్వరులబ్రోవ ॥పోదా॥

5 సృష్టికాధారమై నష్టమెన్నడుగాక - శ్రేష్టత్వమున తాను
ద్రష్టయై యున్నాడు ॥పోదా॥

6 దండిప్రభువై మనకు దారిజూపుచు యూర్ధ్వ - కుండలికిని
చ్చెనై పండియున్నాడిట్లు ॥పోదా॥

7 నీవారశూకమున నిలచీ నిర్మలుఁడౌచు - భావాములోనిండి పరశివుఁడై యున్నాడు ॥పోదా॥

8 నాశికాగ్రమునందు దేశికమూర్తియై - భాసిల్లుమను పర నివాసియైయున్నాడు ॥పోదా॥

9 ధరలో దరియాగుఁడై పరమాత్ముఁడై ఖాశీం-తరియించుటకు మంచి తెరవుదెల్పెను నేఁడు ॥పోదా॥

41 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఖండగతి)

1 సర్వేశ్వరా నీదుచరణసేవకుఁడ నను శరణంటిరక్షింపరావా - నుర్విలో నినుదలఁచు యోగ్యతను దయజేసి నిర్వాణుని జేయలేవా ॥సర్వే॥

2 యతులితంబైన యానందపదమొసగి యాదరించుటకిటుల రావా - సతమైన నీవె నాగతియనుచు నమ్మితిని - హితవాక్యములు దెలుప రావా ॥సర్వే॥

3 నీవెదిక్కని నిన్ను భావంబునను గొలువ పావనునినను జేయఁ గావా - అవనిలో నీకంటె అధికులు లేరనియు యాసించు నను గావలేవా ॥సర్వే॥

4 ధీసాక్షి నీవనుచు లోఁజూచువారలకు - వేసటలు బాపగా రావా - వాసనత్రయములకు వశపడని నినువేఁడు దాసులను కరుణింప లేవా ॥సర్వ॥

5 అరలేక భక్తాళి మొరలిడిన దరిజేర్చు - బిరుదుగలిగిన తండ్రిగావా - ధరణిలో బహు రూపధరుడవనగల నీవు పరమార్థ మొసగగాలేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

6 వాసిగా దరియూ హుస్సేన్‌షా గురురూపమై భాసిల్లు పరమాత్మ రావా - నీశమును లేరనియు ఆసించు ఖాశీము దాసుమొర యాలింపలేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

42. తత్వము

(మిశ్రగతి - కాంభోజి రాగము)

1 గురుదేవా నీవెయాధరను సుజనుల బ్రోవ-కరుణాన్వితుడవైతివి - నిను గొనియాడ దురితములను ద్రుంచితివి - పారామార్థికమైన తెర వెరుకవరచి సుస్థిరుల జేయుగ నీవె- వరదుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛలెల్లను దీర్చ ప్రభుడవు- మరువకను నిన్నెపుడు గొలచెదు మార్గమున నిలుపవె దయతో ॥గురు॥

2 అందు యిందనరాని బంధరహితుడవై నీ - వుందువని విందురవని పరిశుద్ధాత్మ అందూ నివసింతూవని-విందూగ నీ కథలందన ఋషులెల్లానందముతో నితర మొందుజూడక నిన్నె - డెందమున నిలిపియు భనములనండబోరని నీదు కృపకే - ముందుగా నీ పదములకు నే వందనంబొనరింతు ననితెము ॥గురు॥

3 కోరివృషభరితులై నిను జేరి భజియించిన-భారము నీదెకదా శుభములగూర్చ దూరము లేవుగదా - కారాణచార్య ని

ఘనమెవ్వరెఱిగిరో వారలె నినుగాంచి ధీనులై మెలగెదరు-
పోరిమాయతో మీరి సర్వాధారమౌనీస్మరణ విశ్వాకారమై
వెలుగొందు నినుగనుదారియు నిదె చెడరు భువిలో ॥గురు॥

4 వాసరార్చితుడవై భాసిల్లుపరలోక-వాసివని బాగనొందిన
నీవే ధరలో దాసూల దరిజేర్చినా - యీశుడౌ దరియా
దేశికమూర్తి నీదాసుడనౌ ఖాశీందాసు నను కడతేర్చ -
దోసిలొగ్గి స్తుతింతు సంమోల్లాస పరశివ భక్తవరదా-
యాస జెందితినీకటాక్షముగానిదీగ్చు నటంచు మదిలో ॥గురు॥

43. తత్వము

(ఏక తాళము - నాదనామక్రియ)

1 అన్ని దేహములలో వెలసి నిండిన యాత్మ నెరుగవలెను -
భిన్నమైన మార్గములను బోయిన భేదదృష్టియానూ ॥అన్ని॥
2 ద్రష్టను జేరిన వారలె భువిలో ధన్యులమనవలెనూ - దృష్టి
విధానం బెరుగనివారలు సుఖముజెందరిలను ॥అన్ని॥
3 గాత్రము లోపల సూత్రధారునితో కలసిమెలగవలెను -
నేత్రములో నిజరూపంబరసిన నిశ్చలత్వమానూ ॥అన్ని॥
4 హాయిగల్గు సదుపాయము నెప్పుడు బాయకుండవలెను -
మాయామయమౌ జగమున జేరని మార్గమెరుగవలెను

॥అన్ని॥

5 శిక్షిసి సర్వప్రపంచముసల్పిన రక్షకుగనవలెను- మోక్ష
శక్తి జనించినవారలె దీక్షయానుధరను ॥అన్ని॥
6 దరియాగురువరు కారణస్మరణయె వప్పని వనియానూ -
మరుపక ఖాశీం తెరవులేని యాదరణంబికగల్గ ॥అన్ని॥

44. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 గురుదేవ నీపాదస్మరణ జేసెదనన్ను - కరుణించమని వేడితి -
పరమపద వాసుడవు నీవని భావమున నిను నిల్పియుంటిని -
మరువకను నీమరుగు జేరెదు తెరవు జూపవె పరమపురుషా
॥గురుదేవ॥

2 ఎంత వేడినా యిసుమంతైన దయరాదు - పంతమా నామీ
దను - చింతలెల్లను దీర్తువని నీ చెంత జేరినవాడ - నీకృప
సంతసంబొసరించి గావవె వంతుకెక్కిన వైభవుడవో
॥గురుదేవ॥

3 ఆపదోద్ధారకా యానందనిలయా - నీప్రాపుగోరినవాడనూ -
కోపమెంచక బీదను నీ దాపు జేర్చి యఘంబులెల్లను -
బాపుమో భవబంధరహితా భావగోచర భక్తపోషణా
॥గురుదేవ॥

4 అంద జేరినవారి దుండగములు దుంచ - దండిమూర్తివి
నీవెగా - పండితులు నీ భజన జేయుచునుండి నిత్యానంద
మునను - యఖండమై వెలుగొందు నినుగనుచుండి బంధ
విముక్తులైరట ॥గురుదేవ॥

5 ఎల్లలోకములలో కొల్లగ వెలిగె నీ చల్లనిదయ జూపవే -
తల్లిదండ్రియు దాతదైవము ఎల్లనీవేననుచు నెల్లపుడుల్ల
మున గొనియాడి యితరము నొల్లనను కడతేర్చగదవే
॥గురుదేవ॥

6 వాసిగా దరియా గురుదేశికుపదములు - ఆసించి నుతియింతును - మోసమేమియులేని పరమోల్లాస మొనగూర్చియును ఖాశీం దాసునీ క్లేశములణచి పరమునివాసమున నిలువంగగలశ్రీ ॥గురుదేవ॥

45. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 అంతరాత్మను దెలియావె ఓమనసా భవమంత మొందును గానవె - సంతోషమున పరమశాంతునికధలు నీస్వాంత మందుననిలుప - చింతలేమియులేవు - వింతవింతలు గలుగు మాయను - చెంతజేర్చక యుంటివా సుఖ మింతయని దెలుపంగరా దహమంత వదలు నిరంతరమునీ ॥అంత॥

2 సందేహములు వీడియు నీలోనీకానందముగలుగు మరియు - బంధమేమియు లేనిసుందియుదే మును వేల్పులందారు తమలో తామందినవిధమిది - మందమతులకు తెలియకను యిహ పొందుకోరిరి ముందుగావక డెందమున నినునీవె గాంచిన అందమై యఖలంబు నవుదువు ॥అంత॥

3 అంటిఅంటనిదైవము నీలోగలుగ జంటవిడి జనబోకుము - రెంటికావలను ముక్కంటిపదములుముట్టి వంటుదెలిసిన నీకే తంటాలేమియులేవు మంటిపాలై పోవు దేహము - వెంట రాదెప్పటికి వినుమా - బంటుతనములు వదలి పరశివునంటి మరువకనుండెు జయమా ॥అంత॥

4 మించిపోయెను కాలము యిహచింతల నుంచబోకవ
మానము - సంచితములుదీరు మంచిసాధనను నీవెంచి
శాశ్వతపదవి గాంచి సుఖింపుము - యుంచ నలవియు
గానిమాయను ద్రుంచి నిర్మలులైనవారు-వంచ నేమియులేక
తమలో పంచకోశాతీతుగాంతురు. ॥అంత॥

5 దండివారెరింగించినా మార్గము వీడకొండి తమలోగాంచినా-
పండితులకే దైవబలముబ్బు - భావ మాఖండలుజేర్చ్రేమో
దుండగములులేవు-మండలత్రికములకు నావల నిండివెలి
గెడు దరియగురుకృప ను దజూచినజాలు ఖాళీం పండుగై
పరమెరిగెదవు నీ ॥అంత॥

47. తత్వము

(ఆంద భైరవి - మిశ్రగతి)

1 గురుదేవానీవే యాధారము సుజనులబ్రోవ కరుణాన్వితుడ
వైతివి - నినుగానియాస దురితములనుద్రుంచితివి - పర
మాత్ముడనబరగి పారమార్థికమైన- తెరవు వెలుకపరచి
సుస్థిరులజేయుగనీవె - వరుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛ
లెల్లను దీర్చ ప్రియుడవు-మునుపనే నిన్నెపుడుగొలిచెడు
మార్గమున నిలుపవెదయతో ॥గురు॥

2 అందుయిందనరాని బాధారహితుడవై నీవుండువని విందు
రవని-పరిశుద్ధాత్ములందు నివసింతువని - విందుగానీకథ
లందినబుధు లెల్లానందముతో నితం మెందుజూడక నిన్నే

డెందమున నిలిపియు నను భవములనందబోరసి నీదుకృపకై -
ముందుగా నీపదములకు నే వందనంబొనరింతు ననిశము
॥గురు॥

3 మానాన నినుగొలచు మాన్యులకును నీ ధ్యానమ్మె సుఖ
రూపము - విషయములచే సాధనముగోరి దృఢవ్రతులై
నిన్ను జేరి భజియించిన భారము నీదే కదా - శుభములను
గూర్చి బోరి మాయను మీరి సర్వాధారమా నీస్మరణా
విశ్వాకారమై వెలుగొందు-నినుగను దారియని దలచెదరు
భువిలో ॥గురు॥

4 వాసవార్చితుడవై భాసిల్లు పరలోక వాసియని బాగ
డొందినా - నీవెవరవో దాసులదరిజేర్చి నా-యీశుడవా
దరియా దేశికమూర్తి నీదాసుడనో బాసింపను నను కడ
తేర్చ-దోసిలొగ్గిభజియింతు పరమోల్లాసపరశివ భక్త
వరదా - యాశజెందిన నీకటాక్షము గాసిదీర్చునటంచు
మదిలో ॥గురు॥

47 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళం)

1 మాయామయమౌజగమును జూచియు హాయినిమరచెదవా
ఓమనసా హాయినిమరచెదవా-ధ్యేయమైన యీయాత్మను
గలయుచు బాయక మెలగగదె ఓమనసా హాయినిపిడవే
॥మాయా॥

2 నిజమౌ సౌఖ్యము నీలో యుండగ కుజనుల గోరక వే ఓమనసా
సుజనుల గూడగదే - గజిబిజి జేసెడు గారడికోరికై భజన
మరతువటవే ఓమనసా భక్తిచె ప్రభుగనవె ॥మాయా॥

3 ఆదిఅంత్యము లేని యాత్మలో యఖిలమున్న దనవె ఓమనసా
ఆర్తి జెందవలదే - బోధరూపమౌ సాధన దెలిసియు వేదన
పడవలదె ఓమనసా మోదమందగదవె ॥మాయా॥

4 హంస నటించే విధము దెలిసియును హింసలకేగెదవె ఓమనసా
సంశయమును విడవె - మాంసమయంబౌ మలిన దేహమిది
ధ్వంసమౌనుగదవె ఓమనసా హంసోహంబనవె ॥మాయా॥

5 రూపరహితమౌ వ్యాపకు జేరిన పాపము లేదనవె ఓమనసా
తాపమొందవలదె - పాపలలోపల పరమాత్మ వ్యాపకము
భవమునదల్చుగదవే ఓమనసా తన భవము వీడుగదవె
॥మాయా॥

6 దరియౌ గురుపరు దర్శనమిచ్చెను దారిదొలంగకనె ఓమనసా
భారము లేదుగదే - అరమర లేకను ఖాళీందానువి అలసట
దీర్చుగదే ఓమనసా ఆలస్యమువలదె ॥మాయా॥

48 తత్త్వము

(పూరికల్యాణి—మిశ్రగతి)

1 శ్రీ గురురాయ చింతఁదీర్చ - నాగతి నీవా నమ్మితి బ్రోవ
॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా యఖిలముదెలుపా - సర్వప్రకాశా సత్య
సంకల్ప ॥శ్రీగురు॥
3 అన్నియునీవె యాధారుడవె-సన్నుతిగొనవె సాక్షివిగావె-
నిర్మలచరితా నిగమాతీతా-ధర్మసంభరితా పాపవిఘాత-
త్రిగుణవిదూరా అగణితధీరా యగుణాచారా ॥శ్రీగురు॥
4 దాసపోష దరియూహపుస్నేహా - భూషితభూషా పుణ్య
విశేషా తంగెళవరదా దయయుంచవేరా మంగళమొగద
మహానుబోధా ॥శ్రీగురు॥

49, తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 పరమమోక్ష సతీవిభుండవయా - మునుభాగవతు లెపు
డాయకను నినుగొల్చుచుందురయా- మరువకను నీమృదు
పదంబులు శరణమునినాహృదయమున నిడి-స్మరణజేయుచు
నున్న నను నీ కరుణజూపియు, గావరావె ॥పర॥
2 సకలలోకము లేలుదొరవయ్యా-నీవకడవనుచును సాక్షిగను
వెలుగొందుచుందువయా - సుకరముగ నిన్నాత్మలో పరి
శోధనము జేయుంగనీవె-ప్రకటమై భవబంధముల నెడ బాప
గలవని ప్రస్తుతింతును ॥పర॥
3 నీవుగాకను వేరులేదయ్యా-నినుగన్నవారలు చావుపుట్టువు
లేకయుందురయ్యా- దేవదేవుడ వైననీవె దిక్కటంచును
దివము రాత్రియు - భావమున పరిశుద్ధులై నినుబాయకను
భజియింతురయ్యా ॥పర॥

4 యోగిజన సంస్తుత్యుడవునీవయ్యా నినుదలచువారల- భాగ్య మేమని బలుకనవునయ్యా - తామరస గర్భాదులకును తెలియబడని నీకృపావన - దరిచు గురు పాదములరెంటిని గలియజూచిన తెలియునయ్యా ॥పర॥

5 ధరను భాశీం నామమోయయ్యా యితరంబులేకను-దృష్టి కావల నుండువోయయ్యా - సోమసూర్యుల భావమొక గియు రాకపోకలు లేనితావున - పాకటంబుగ నుందు వయ్యా ॥పర॥

50. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 మాయామయమై యున్న దేహము దీనిబాయ పరమాత్మ సహాయము - హేయమగు విషయముల ద్రోయువారలు భువిలో-న్యాయవర్తనులై యుందురుయెవ్వరు హాయిచె నఖిలాత్మగందురు ॥మాయా॥

2 బుద్ధికుశలత గలుగువారలు భువిని శుద్ధులై సుఖరూప లౌదురూ-శ్రద్ధతో గురుని బట్టుబూనినవారు - సిద్ధులై శివరూపులౌదురు-వారె పద్ధతెరిగి భవమునందరు ॥మాయా॥

3 విపరీతములు పేకువారలు గురునికృపగలిగి గురుతులో నుందురు- నెపములన్ని యువదలి నేర్పరులవు వారె సఫలులై

సదయాత్మ గొల్తురు-ధర్మనిపుణులై చపలమును గెల్తురు ॥మాయా॥

4 యండమావుల రీతిజగమని దీని యండబాయుచు మహా ఘనమని - పండితు లానందపదవిలో నిలచియు - ఖండా ఖండములను గలియరు ధరను దండివారె ధర్మమీడరు ॥మాయా॥

5 మందమతులకు దెలియరానిది హృదయమందె నివసించు పరమాత్మది - సందియములు మాని బంధరహితు లెల్ల అందియానందమైయున్నది సుజన బృందమెప్పుడు బూని యున్నది ॥మాయా॥

6 ధరణుదరియాగురుని సేవలో వరుసదప్పక మెలగువారిలో- పతితపావనమనుచు హితవుగగనువారి మతిలో మహిమను జూపుచున్నది - మరి యేగతిలేనిదని భాశింగన్నది ॥మాయా॥

51. తత్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 ఉన్నదిఉన్నట్లు దెలియకున్న సుఖము లేదురా - నిన్ను నీవు గాంచ నీకు భిన్నమేమి లేదురా ॥ఉన్నది॥

2 భ్రాంతిమూలమైన జగము చింతలపాలౌనురా-వంతనొండ ఫలము లేదు అంతుదెలియబోదురా ॥ఉన్నది॥

3 ప్రాప్తఫలము విడువబోదు తృప్తిగలుగ మేలురా-సుప్తి జాగరములు నెచట గుప్తమానో దెలియరా ॥ఉన్నది॥

4 తెలివిగలిగి యున్న నీవు కలువరింతలేపిరా - నిలకడగల యోగ్యులకును అలసటేమిలేదురా ॥ఉన్నది॥

5 యమునివారిలోనజిక్కి శ్రమలనొందవలదురా - క్రమము దప్పి మెలగువారిని భవములపాల్జేయురా ॥ఉన్నది॥

6 దేహమునను దేహినరయు యూహగలుగజాలురా - సూహకమ్ముల బోవరాదు అహమునణచలేవురా ॥ఉన్నది॥

7 దృష్టికావల నీవనెవరో స్పష్టపరచి చూడరా - సృష్టి యెల్ల గాంచితాను దృష్టవంతుడైరిరా ॥ఉన్నది॥

8 భయములెల్ల విడుపగురుడు - నయముగా బోధించెరా - దైవరూపమనుచు మనకు ధర్మములనుదెలిపెరా ॥ఉన్నది॥

9 తోచితోచకున్న నీకు గోచరమిటుగాదురా - దాచియున్న ధనము నీవు జూచి సుఖము జెందరా ॥ఉన్నది॥

10 యీశుడైన దరియాగురుడే క్లేశములను బాపురా - మోస మేమి లేదటంచు ఖాశింటదాసు దలచుచుండురా ॥ఉన్నది॥

52. త త్వ ము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 వందానమయ్యా శ్రీ గురుచంద్రా వందానమయ్యా - వందాన మిదెగొనుమిా బంధారహితా నీదు - సుందార చరణార విందములనుగొలుతు - అందుయిందనరాక నీవే సందులేకను యుండువని - బుధు లెందరో నీసేవ జేయుచు విందుగా వినుతించిరటభువి ॥వందాన॥

2 నినుదలతునయ్యా భువనములందు ఘనుడవీవయ్యా- అణు
మాత్రమైన చిదాత్మను-గనుమార్గమును దెలుప మూలమై
ముజ్జగంబులు - యనుపమాన యభేద్య యాశ్రిత జన
సుపోష జగద్విలక్షణ క్షణికమా దేహాద్యవస్థల దునుము
దోషవిదూర నీకిదె ॥వందాన॥

3 పావనమయ్యా నీచరితాము సేవానమయ్యా - శోవిధనుత
పరమగోవ్యమా నీమహిమ - కేవలానందమై కీర్తింపబడు
చుండ - భావమున పరిశుద్ధులెల్లరు బాయకను నిన్నేస్మ
రింపుచు-సావధానముగాను శాశ్వత సౌఖ్యమును బడ
యుదురు స్థిరులై ॥వందాన॥

4 మరువబోనయ్యా నీకృపగలుగు తెరవెన్వరయ్యా - పెర
పూలన్నియుదీర్చు వేదవేద్యుడవనుచు - మరుగుజొచ్చిన
నన్ను మన్నింపక నవను - ధరను దరియా గురునిరూపము
దాల్చి భక్తులబ్రోవనీవై యరుగుదెంచితి వనుచు-ఖాశీం
పరముజేరెదు తెరవుగోరెదు ॥వందాన॥

53 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఏక తాళము)

1 గురుకరుణకు సమమైనభాగ్యమిక ధరలో వెదకినగలదా -
యిదె తెరవనుచును వినవలదా సత్ పురుషులసంగతిగాదా
గనరాదా-మరువక మదిలో నిల్పినవారలు మహనీయులు
జనుమార్గముగందురు ॥గురు॥

2 సందియములు బోనణచినవారికి ముందుభయంబులు లేవు- సుఖమిందేయుని గనగలవూ-భువి మందమతివి నీవుగావు- యిటు రావు- అందముగనుయానందమయుడవై-యుందువు నీకేబంధములుండవు ॥గురు॥

3 నూటిదప్పకను మూటినడుమను-బోటియున్న దటుచూడూ- యాబాటనునడచియుగూడూ-జంజాటములను దిగవాడు- అదెతోడు - చోటిచ్చును పెడవాదములకు - నీతోటివారలతో కూటముజేయుము ॥గురు॥

4 అంతరజ్ఞప్తిచె నిలచి ఆత్మరాముని చెంతను నిలచినజాలు - బహుసంతోషంబవు మేలు - యిహచింతలన్నిటిదోలు - వివిధాలుగల పంతంబులు-బోజూచిన వారలె - శాంతినిలయులై శాశ్వతుగలతురు ॥గురు॥

5 పరలోకమునకు బాంధవుడవు శ్రీదరియాగురువరు సేవా - నిజధర్మంబులకు త్రోవా - సర్వార్థమిదేయునలేవా - వినరావా-అరమరలేకను ఖాశీందాసుని తెరవుదీర్చగల వేదసారమా ॥గురు॥

54. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 యోగమును సాధింపదెలియునురా - భవబంధమిడుటకు బాగుగను భావింపవలె వినరా ॥యోగ॥

2 యోగమనగా వేరెలేదు-భోగులకుగవరాదు సర్వత్యాగులైతే గాని దెలియదు-యోగమాంతంబైనసౌఖ్యము ॥యోగ॥

3 కర్మవశులకు గానరానిదిరా-సత్కర్ములై తే-మర్మము న
గను భాగ్యమిదియేరా-దుర్మార్గంబుల ద్రుంచి కేవల ధర్మ
సూత్రంబెరుగువారికి-నిర్మలంబై నిత్యసుఖమై నిర్విచారుల
నీతిమార్గము ॥యోగ॥

4 యెంతవారలో యెరుగగలదిదిరా - సువిచారులకుబహు
సంతసంబై సాధ్యపడినదిరా - మంతనంబుల దొరుకబోనిది
మహితమై మర్యాదగలదై-సంతకూట భ్రాంతులన్నియు
సమయజేసె సత్త్వగుణులిల ॥యోగ॥

5 నిశ్చితులకిది నియమమైనదిరా - నిత్యానుభవమున-పశ్చి
మాంతర వీధినున్నదిరా - దుశ్చరిత్రులు గోరరానిది
దూష్యమేమియు లేనిదని ముని - కశ్యపబ్రహ్మాదులాదిగ
ఘనముగను భావింపబడిన సు ॥యోగ॥

6 హృదయముననే పదిలపరచునురా - యితరులకు దెలియని
విధమిదే వివరింపబడినదిరా - వదలకను తనలోనె తానె
ముదముననుగను మోక్షమార్గము-విదితమై విపరీతముల
కును వేరుగానున్నట్టి వేద్యము ॥యోగ॥

7 ధరనుదరియా హంస్సేకష సద్గురుని - కరుణామృతంబై
వెరపులను బాపుటకు యీభువిని - సరసమై సర్వాత్మ
కంబై సాధనముల కసాధ్యమవుచును-నిరవయవమై ఖాగేం
దాసుకు వెరపుదీర్చెడు విధముగలిగి ॥యోగ॥

55. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 చింతింపవలదు శ్రీధరునికృపజాతుర్ - వంతలను గూర్చెను
వాంఛలవియేలర్ - వింతవింతలుగలుగు విధమైనమాయ
నీవెంతమాత్రము జేర్చ నెరవుఘటియించుర్ ॥చింతిం॥

2 చెప్పనలవిగాని చేష్టలను గల్పించి - ముప్పాతిప్పలు బెట్టి
ముంచగలభ్రాంతిర్ - విప్పజేవిడద్రోయు - సీలుగాకుండినను
తప్పాత్రోవలబెట్టి తబ్బిబ్బుజేయుర్ ॥చింతిం॥

3 లేనిజగమును జూచి హానియునిదలపకను - పూనికలదనిబలుక
న్యాయంబుగాదె - మానితంబుగ దీనిమర్యాదగనువారు -
కానిపనులనుగాంచి కష్టపడియెదరు ॥చింతిం॥

4 తొల్లిజన్మమున జేయు ఫలమనుభవించుటకు - గలిగినవి జన్మ
లని కలవరము తెలసి - తెలివిచే భవములను తెగటార్చ
టకు గురుని సవిశేషదృష్టియే సార్థకమునుచు ॥చింతిం॥

5 ధరను దరియాగురుని దయవలన క్షాళిం - తనహృదయ
గుహాలోన దైవమునుదలచి - దురితములుయిక తొలగి
పోవునటంచు - తిరుముగాధ్యానింప తలచేరు వరుసర్
॥చింతిం॥

56. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 దేశికప్రభు గొలువరారె మనకు వేసటాలేమి లేవనరే -
ఆసించి భువిలోన యీషణంబులజిక్కి మోసపోయిన

ఘము - లేశమైనను లేదు - భాసురంబౌ పరమతత్త్వ విలా
సమును విచారించి నిత్యము - క్లేశరహితంబైన యీశుని జూచి
మరువక సుఖారంబవి ॥ దేశి॥

2 భూతపంచకమైన జగము దీనిచేత నెవరికి దెలియదనుము -
జాతకమాదిగ విషయవ్రాతములను గప్పి - భూతలంబున మనకు
జాతకంబును గాదు - లో - తెరంగును గాంచువారికి జ్యోతి
రూపంబనుచు నొకటై - ఖ్యాతిగను గనుపించు గురుకృప
చేత దెలియును దెలియుటకునటు ॥ దేశి॥

3 లింగాంగ విధమెరుగకున్న సర్వసంగరహితంబౌటసున్న -
మంగళప్రదమై తెరంగు వెరిగెదమన్న - శృంగాటకమున
మొలుంగవలెననిశము - యీ గితులకీవిధము తెలియు ప్రసంగ
ముల భావింపబడదీ - సంగతిని గనుగొనుటకును గురుపుంగ
వుని దయ గలుగవలెనిక ॥ దేశి॥

4 మూడు యేరులుగలియు చోటా మనము గూడియుండుట
నదియే కోటా - వేమారు తోడ పై మేడాలా నిలచిన చేరియు
గలదందు తోడై నశుభముల వీడునా - జాడదెలిసిన జాలు
నిక మనవాడగలిసిన ఫలమా - వైభవము జూచుటకు తానె
నీడయై నిజమెరుగువారల తోడుగా నున్నావు జగమున
॥ దేశి॥

5 సార్థకమైన సర్వార్థములనుగూర్చ - వ్యర్థములను వదలు
వ్యవహారము బూనగవలెను - తీర్థయాత్రలు నిండియుండిన
దివ్యస్థలమీ దేహమనుచును - అర్థులను రక్షింప దరియా
అప్తుడై యున్నాడు దెలియ - పార్థితుండై యుండెఖాశీం॥ దేశి॥

57 తత్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 పరమామృతంబౌచు బరగుపరమాత్మను నా – తరమా
వర్ణింప భువినీ దెలియ – నిరుపమానందమై నిర్వికార
మవుచు – తరుగుమరుగేమిలేని అంతరంబులుమిగిలి కేవల–
ధార్మికులు గనుదారియై–(శ్రీ)కరముగను కళ్యాణయుతమై
కారణాద్యంబు కరుణచేగను ॥పర॥

2 అందుయుందనరాక ఎందుజూచినను – యింపొందియున్నది
నిండుగా విషయానందమేమియుగాక – బంధరహితంబౌచు
అందారికందదుగా–సందియంబులువీడి పరసుఖ మందగోరిన
వారికెల్లను – ముందు వెనుకనరాకనతంట – నందియున్న
యాత్మరూపము ॥పర॥

3 దేహిదేహములను తెలివినియేమని తెలియ – యూహా
పోహలులేనిదీ–సర్వామోహములనువీడి – ద్రోహచింతన
లేని సాహసమమరీనదీ–బాహుబలములకందరాకను కూహా
కపు విద్యలచె తెలియక–యిహముపరముచు వివరమెరుగక
విశ్వరూపంబైనదదియే ॥పర॥

4 ధరనుదరియాగురుని కరుణచేతను–పరమునరయుటకు తెర
వాయెను–మరువకనుఖాశీం మర్యాదగాపాడ– మరితములు
దూరమాను ॥పర॥

58. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏక తాళము)

1 దేవదేవుని తెలియలేవా-నీవుకావరమునసీవుగానకున్నావు-నీవెవరో నిన్నెరుగరావా - సర్వజీవులునీవనుచు నీవెంగబోవ ॥దేవ॥

2 సతమా సర్వమువిడచి వ్యత్యస్తములుజూపు విషయముల బారి - అత్యాసగలిగినను సుఖమునుగోరి - మృత్యుభయమును లేక మరతువట కోరి ॥దేవ॥

3 భక్తిశ్రద్ధలు గలిగియున్న బంధ ముక్తులు నెరుగని పరమాత్మనున్న-యుక్తమానే తెలియవన్నా-మాయాశక్తి సహితమైన జగములునున్నా ॥దేవ॥

4 ఆరాటములు పొందబోకు సకలా ధారునిధ్యానంబె దరియానుసీకు-పేరాశలనుజిక్కి చెడకు యీధరణి ధన్యులకు తారియా తనకు ॥దేవ॥

5 ధరను దరియాగురుని కరుణను నీవు భావమందుననుంచి పార్థించియున్నా- ఏమారులేకుండ ఎపుడు సర్వాత్మాగముతో భాసిమందునను ॥దేవ॥

59. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 ననుకడ తేర్చుమో ఘనమగుదేవా - వినయముతోనిను వినుతించెదాను ॥నను॥

2 మాయాపాయమని మదిలో నను నే - బాయక దలతును పాలించగదే ॥నను॥

3 ఎన్నాళ్ళకు నను సన్నుతిజేయక - మన్ననగలదే మహా నీయ భువి ॥నను॥

4 పుట్టిగ నీపద కమలము లెదలో - పట్టుగ నిల్పియు ప్రార్థన జేతును ॥నను॥

5 సమయము యిదే వాస్తవమును గైకొని - సుమతులగమగాను శ్రమమున నిల్పియు ॥నను॥

6 అందరిలో నను కుండగజేయకు - వందనమయ్యా సుందర మూర్తి ॥నను॥

7 దిక్కు నీవె నాదీనత బావవె - చక్కనిస్వామి నన్ను చిక్కుల బెట్టక ॥నను॥

8 తెలిసి తెలియక నే మెలగితి ధరలో - తులువననుచు నన్ను కలవర పెట్టక ॥నను॥

9 అసత్తోద్ధారక కోపము చేయకు - నాపై దయతో పదావున జేర్చియు ॥నను॥

10 బాధలపాలౌ భవములనుంచకు - వేదవేద్య నిన్ను కాదన నెవ్వరు ॥నను॥

11 దాసపోషణ శ్రీవరియా గురువర - మోసము చేయక అసించితిని నిన్ను ॥నను॥

12 ఖాకీందాసుని వేసట బావవె - యీశుడవని నే దోసిలొగ్గితిని ॥నను॥

60 తత్త్వము

(బేహాగ్ రాగము - మిశ్రగతి)

1 అన్నిరూపములవృచు నగుపడెను దేహముల - నున్నపర
మాత్మ తా నొక్కఁడెగాదా- భిన్నమై దోఁచుచును భీతి
గల్పింపునవి - సున్నగాఁక నువేరె నున్నదనగలవా॥అన్ని॥

2 ఆదిఅంత్యముగలిగి అపరాధముల మునిఁగి - మాధవునిగన
కున్న మర్యాదగలదా - పాదుకొని పరతత్త్వశోధనకు
దూరమై - నాఁడనీదనుమాయ వేదనలేలా ॥అన్ని॥

3 ధన్యత్వమొనరించి ధరణీధవుని సేవ - అన్యమెరుగని బోధ
కాధారమౌను - సూన్యులకుగనరాని శులభసాత్రింబిది-
మాన్యులకుగనగలుగు మర్యాదయవు ॥అన్ని॥

4 భక్తవరాదిను భగవా౯ అనిమునులు-ముక్తికొరకై చాల
మోదముదలచు-వ్యక్తిగలిగియుభువి యీశుడవై యీశు
గొన-భక్తితోసర్వేశు బాలింపనవును ॥అన్ని॥

5 దివచంద్రతారలకు దిగ్దేవతల కాది - దేవుడవని మునులు
దెల్పువాక్యములు-వివరింప వేరులేదను యీశ్వరులకును
కవులకల్పన లవు ఋషుల ॥అన్ని॥

6 దరియాహుశే౯ సా గురుదైవమఁనుచు-నీ తలపులోనుంచి
నను దరియానను మూ-వెరపు లేదిక నాకు వ్యాప్తమైగురుని
మరుపు లేకనుగొల్తు మర్యాదతోను ॥అన్ని॥

7 ఖాశిందాసుని గాసిదీర్చ (శ్రీ) గురురూపంబై యిలనూ
అన్నిటయున్న ఆరాత్మను తనలో యున్నదైవమును
జూచె౯ ॥అన్ని॥

61. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 వందనంబిదె జేతు గురుదేవా నాపైని దయతో బంధముల
బరిపూర్ణ బిటు రావా - ఎందు వెదకిననీవె సర్వానందమయుడ
వటంచు నిర్మలు లందముగ నినుగూడి విషయములందు
జేరక నిత్యసుఖులై - యుందురని నినుముందుదలచెదను గత
దోహములను - క్రిందుపర చెదననుచు గొలచెదను -
మందుడను మర్యాదదెలియని మానవుడననినన్ను జూడక -
పొందుగను నీచరణ సన్నిధి - నందజేయవె సుందరాంగ
॥వంద॥

2 పరమపావనమైన నినుజేరి నీకంటెనితరము నరయకను
నిజమెరిగి నినుజేరి - పరువుబారక యింద్రియంబుల పద్ధతిని
గురు తెరిగి నీపై గురిచె - మాయా నటనలన్నియు గోర
కను బ్రహ్మానుభవమున - భరితులై భవవారధిసిగడచి
నీలోగలచెదు - తెరవిదేయని ధీయుతులుజూచి కరుణగల్గి
తెల్పువాక్యము - స్థిరమటంచు నమ్మినీకృప నరయుభాగ్య
మొసంగుటకునిను మంతకును మదిలోన నిల్పియు ॥వంద॥

3 నమ్మరానిది దేహమని దెలసి దేహాభిమానము సమ్మతింపక
సాధువై నిలచీ - యిమ్మహీస్థలమునను గురువరు సమ్మతిని
గని స్వార్థమును నెగజిమ్మి - చిన్మయులవుచు హాయిని
నెమ్మదిగ బోరియుచును జగమును - బొమ్మలాటగజూచి

నిలచిరిగా-అవివేకమెవ్వఁడుక్రిమ్మిసీయక గనతగాఁచిరిగా -
నమ్మినమ్మక నుండుసంశయ నిమ్ముగను జేర్చకను సీలో-
తన్మయత్వము నొంది శాశ్వత ధర్ములన ధర్మాత్ములై రని
॥వంద॥

4 అన్నినీవై యున్న నిజమెరిగి సకలార్థ సాక్షిగ నెన్నినీకథ
లానుటకు మరిగి-భిన్న భిన్నములైన మాయను - యెన్న
డైననుజూడ నేరక యున్ననతోనిను జేర నెంచియు-వన్నలకు
మిగిలున్న నిన్నే యెన్నుచును విశ్వంబులోపలను-విబుధాళి
మరువక నున్న వారిని విన్నదాదిగను- వున్నతోన్నతమైన
నీవె నన్ను దయతో బ్రోవగలిగిన - కన్నతండ్రివటంచు
నెరిగియు ఘట్టిగా నీ భజనజేయుచు ॥వంద॥

5 ఆశ జెందియు దోసిలొగ్గితిని శ్రీసద్గురువ ప్రభో నీసమానులు
లేనిదెవిగితిని - మోసమేమియు జేయకూ నాగాసిదీర్చెద
వనుచు నమ్మియు - భాసురంబై వెలయు నీకృప జేసినీ
నామామృతంబును-దాసదాసుడనై చుగోలుచును-దరియా
హుస్సేన్ షా దేశికుడవని మదిలో మరువకను - వేసటలు
లేనట్టి నిన్నెడబాసినను ఫలమేమిలేదని దోషములు
దొలగుటకు-ఖాశీం దాసుడను నీదయనుగోరియు ॥వంద॥

రవి తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళం)

1 స్వయంభవుడవై భయంబుబాపెడు-దయామూర్తివని యుం
దుము - రయాంబునను రక్షించుటకును మహనీయుడవని
గందుము ॥స్వయం-

2 చరాచరంబుల కాధారంబౌ స్వామివి నీవనియందురు - బిరానభక్తుల మొరాలకించె నిరామయుడవని గందురు - పరాకులేక నుపాలన జేసే ప్రభుడవునీవనియందురు- మొరాల కించియు విరామమొసగే మూర్తివినీవనియందురు-గణింప నీవేఘనుండవని నీ గుణంబులేగనుచుందురూ ॥స్వా యం॥

3 గుణాతీతమై గురుతుదెలుపు సద్గురుడవు నీవనియందురు - గణింప నీవె ఘనుండవని నీ గుణంబులేగనుచుందురు - సదానీభజన ముదంబుగూర్చుట యదార్థమని బుధులం దురు - నిదానమున నీకథల్ వినుచు నిదె సుధామయంబని గందురు ॥స్వా యం॥

4 ఆత్మానాత్మల జాడదెలియుటే యధికంబనిఘనులందురు- ప్రత్యక్షంబని భావములోపల భాగవతులుగనుచుందురు ॥స్వా యం॥

5 ధరలో దరియా గురువరుసేవయె ధన్యతగలదనియందురు - వెరువక భాశీం దాసునికిదే వేడుకయని ఘనులందురు ॥స్వా యం॥

63. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 మహనీయ నీకృపయె మానవాళిబ్రోవ మర్యాదగల దాయెను-వివరింప నిది బహు జన్మఫలమాయెను- సహన మున నినుదలచు సత్పురుషశ్రేణిలో- వివరింపుచుందువని

వేడుక చెబుధులు - అహముననణచియు యాత్మసుఖమున-
యిహపరంబుల రోసి నీవె - భువనముల పాలింతువని నీ
స్తవమునను భవరహితులైరట ॥మహా॥

2 అంగవిలక్షణ మంగళ ప్రభ నీవె సంగాము లేకుందువు
సర్వాత్ముడవై భంగమేమియు జెందవు-రంగుమీరిన నీతె
రంగు గను వారల పొంగుచు నీకథలె-శృంగారముగ వినుచు
జంగమస్థావరములందున-నింగిపోలిక వెలుగు నీఘనసంగమున
సర్వార్థములు గొని సంతసింపరె సాహసులునై ॥మహా॥

3 అన్నిరూపములకు ఆధారమైయున్న నిన్న - యెన్నుచు
సర్వము నీవె ననుచు భిన్నపరచక ననిశమూ-మన్ననతో
నీదు సన్నిధి బాయకయున్నవారలెవిన్ను గన్నవారౌదురు-
తన్ను దెలియనివారు నీభువి నెన్నిటికినిను దెలియబోరని-
భిన్నమౌమాయావిలాసముతిన్నగావిడదీయ మేలౌ ॥మహా॥

4 దండిగ నీకళల నుండజూచినవారె - నిండి నీలోనుందురు
యితరముగనక - కుండలాగ్రముగందురు-పండితులెల్ల నీ
యండజేరియుగాదె-మొండివాదములెల్లఖండించిఘనులైరి-
మండలత్రియములను మీరియు - ఖండమై వెలుగొందు
నిమ్మళ నుండి పీడక నీపదములు - మెండుగాగని మెలగు
చుందురు ॥మహా॥

5 వాశీగ దరియా గురుదేశిక మూర్తివై వేసాట లేకుందువు
భక్తుల హృదయ నివాసివై వెలుగొందువు - మోసాము

లేని నిర్వాసనగల సుఖము భాసియుండిన విషయవాసన గలదని - ఆశచే ఖాళీందాసుని వేసటలు బాయుటకు నిది యభ్యాసమని దినదినము మరువక ॥మహ॥

64 ద్విపదార్థములు
(శంకరాభరణము - ఆదితాళము)

సద్వికతోడను వాంఛలు వీడి - శుద్ధత్వమున పరశోధన జేసి అద్దములో నీడ నరయుచందమున - సిద్ధులై దివ్యాత్మ చిత్తంబులోన ॥బద్ధతలేక గందురూ॥
బ్రహ్మానుభవులై యిద్ధర వెలయుచుందురు - కద్దూ లేదను వట్టి రద్దూల పాలుగాక - హద్దూగనిలచి నిశ్చయార్థులై యనవరతము ॥బద్ధతలేక గందురు॥

65

సూటిగా మనసు సుషిరమున జేర్చి బాటవీడక కలుష బంజనులౌచు - బూటక జగమని పొందుగోరకను నాటక ధారునీ నయములో గాంచి ॥కూటామి వీడకుండేరు॥
కుశలులై సుజనగోష్ఠినిగూడియుండేరు - ఆట పాటలనైన ఆత్మానుభవమువీడక మేటిపదవి గోరిలితి - సాటిలేకున్న దని ॥కూటామి వీడకుండేరు॥

66

నిజతత్వ మెరిగియు నిర్మలులౌచు కుజనులగూడక కోవిధ వంద్యు - భజన జేయుచు చాల భక్తి శ్రద్ధలతో

విజితేంద్రియత్వమున వెలయుచు తాము ॥గజిబిజలేక గందురా॥

ఘనులౌచు నెంగు విజన స్థలమునుందురు-అజహరి రుద్రులకు ఆధారమైనవాని - సుజనూలుతమలోజూచి సుఖరూపులవుచు నెవుడు ॥గజిబిజలేక గందురు॥

67

శ్రీకరంబౌ గురుని సేవింపుచుండి లోకవార్తలు మరచి లోకేశుగాంచి - పాకమెరిగిన వారి పద్దతుల్ వినుచు ఏకాంతమున పరము వీక్షింపగలిగి ॥శోకామోహాము జెందారు॥

శుభగులై సత్యలోకాము నందె నిలచేరు-చేకొని గురుని యాజ్ఞ సిద్ధిగలిగిన వారు రాకపోకాలు లేని-ఏకామౌ పదవి గనుచు ॥శోకామోహాము జెందారు॥

68, తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఏకతాళము)

1 గురు కరుణామృతము నంద గోరిన నరుల దురితము లన్నియు దొలగునె మనసా- హృదయమందున గురుని వడలకయున్న పదిలమౌ పరతత్వమొదవునె మనసా ॥గురు॥

2 ఆరుచక్రముల యందమరినహంస - పాదుదెలిసినభవము బడద్రోయుమనసా-కూటస్థానమునందు గురినిల్పియున్న-దీటులేని పరము దిక్కౌనె మనసా ॥గురు॥

3 కలవంటి సంసార కలపరములలో తలపుంచకను పరుని
దలుపావె మనసా- వెలిలోను వ్యాపించు విశ్వేశుకృపచె
బలమైనమాయాను బడద్రోయుమనసా ॥గురు॥

4 అంగవిలక్షణుసంగతిదెలసి- భంగాముగాకున్న భయమేమి
మనసా-బాసులబ్రోచెడు దరియాగురువరుని శాసనంబును
విడువ జనదె ఓమనసా ॥గురు॥

5 దోసిలొగ్గిన ఖాశీందాసు యెల్లప్పుడు - దేశికుని సేవయే
ఆశించెమనసా ॥గురు॥

69. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 గురునికరుణ బడయువారలు నిజతత్త్వమెరిగి - వరమపదవి
చేరుధీరులు-నిరతమానందాబ్ధిలోన నిలచి నీతిజ్ఞంతులౌచు-
తరుగు లేని సుఖముగలిగి-ధన్యులైరి ధాత్రిలోన ॥గురుని॥

2 తలపులుడుగు తావుజేరియు తమలోన వెలుగు - కలిమిగోరి
కలతదీరియు - వెలిని లోను ఏకమవుచు వెలయుసర్వ
మయునిగలసి - మెలగివిషయరహితులౌచు మెళకువాత్మ
మేలుగనిరి ॥గురుని॥

3 నాదమున వినోదమందియు ఆద్యంతమనని - బోధగలిగి
మోదమందియు - నాదినీవి యనెడు మాయ పాదుపీడి
భావమితర శోధలను జొరక పరమ సాధులై భవబంధ
మిడిరి ॥గురుని॥

4 హాయిగలుగుఅజపమెరిగియు–అభ్యాసమున విధేయులవ్వుచు బాయకుండియు – మాయ మవ్వుటకిదియు సాయమైన మార్గమనుచు – ధీయుతులఖిలాత్మగాంచి కాయములను గానరెపుడు ॥గురు ని॥

5 పెక్కురూపులైనజగమున సర్వేశ్వరుండు – ఒక్కరూపు డనుచు నెరిగిన–జక్కవడును జన్మఫలము చిక్కులేమి లేవ టంచు – నుక్కువతో దరియాగురుండు మర్మమెరుకపరచె ఖాశీం ॥గురు ని॥

70. తత్వము

(శంకరాభరణము – మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరంబగు దేశికప్రభుని పదపద్మములు గనలేక విరుగుట వ్యర్థమియాయవని – రాకపోకలు లేని పదవి నిరాకరించిన వారికెవ్వారు – లోకభ్రాంతియెగాని మరియే లోకమున విశ్రాంతి గలుగదు ॥శ్రీక॥

2 ఆదిమధ్యాంతములులేకున్నా నిగమాంతవేద్యుని – మోదమునగనసుఖముగలదన్నా–పాదుకొనిబ్రహ్మండమునకును యాదరంబై సకలదిశలను – వేదవేత్తల యనుభవంబున బోధపడు నిజతత్వమెరుగుము ॥శ్రీక॥

3 చూపు రూపము లోకటియా విధము నీలోన గలిగిన వ్యాపకుని గను తెరవు యిదెయనుము – లోపమేమియు లేక యాపరలోకమున జేరుంటివా–యేపాపములు నీదరికి రావని – తేపతేపకు తెలియుచుండుము ॥శ్రీక॥

4 హృదయము పద్మముపదిలపరచియును వదలకను నీవా సదయు
కృప గాంచియును మెలగినను-కూడు రుపకి కామాదివృత్తులు
వదల గలవీ విధము నెరిగియు - అమరు బెమరును లేక
శాశ్వతుసదనమును విడబోకుమనిశము ॥శీక॥

5 నాశికాగ్ర ప్రకాశియాదరియా గురుదేవుగొలచిన మోస
మేమియు లేదు నిజమరయ - భాసురంబగు సర్వసము
నుల్లాసివై భజియింప క్లేశము బాసి చన భవనాశమా యిదె
నాశనంబన వినవె ఖాశీం ॥శీకరంబగు॥

71. తత్వము

(కళ్యాణిరాగము - మిశ్రగతి)

1 వినరే బుధజనులార విశ్వాత్ముకథను-పనిబూనియును వారె
పరిశుద్ధులిలను ॥విన॥

2 ఆదిఅంత్యము లేని యానందమయుడు - వాదబేధము లేక
వశమైయున్నాడు॥విన॥

3 లోకాలోకము లేమిగాకయున్నాడు - శోకమోహములచే
శుష్కించపబోడు॥విన॥

4 అసమానమై తానె యలరుచున్నాడు - దిశలెల్ల పరికింప
వశము కాబోడు ॥విన॥

5 సర్వశక్తివహించి సాకుచున్నాడు - దుర్వివాదములచె
దొరకకున్నాడు॥విన॥

6 సగుణనిర్గుణములకు సాక్షియైనాడు - పగలు రేయునరాని
పరమాత్ముడతడు ॥విన॥

7 నాశరహితంబైన నారాయణుండు - దేశికు కరుణచే దెలియుచున్నాడు ॥విన॥

8 దరియాగురుకృపగలుగ దయయుంచినాడు - వరమునను చూను ఖాళీం వదలకున్నాడు ॥విన॥

72. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

శ్రీరామ రామరామ శ్రితగుణస్తోమ శ్రీరామ రామరామ ॥శ్రీరామ॥

1 శ్రీరామరామయనియేమానవుండైన కారుణ్యముగ ఎంతో ప్రేమతో బిలచితే-నీమనిష్ఠలు లేక ఎప్పుడు స్వానుభవము న జూచు వారల - కామితార్థంబుల నొసంగుచు ప్రేమతో రక్షింతువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

2 ఏకాంతమందుజేరి శ్రీరామయని ప్రేమతో స్మరణజేయ- ఏకాకారముతోడ ఎల్లప్రొద్దులయందు-చీకాకు లేకుండ చేరి యుందువురామ-ముందు వెనుకను సందులేకను సందియంబు లేక ఎప్పుడు-ఆనందముగ నినుగొలచువారల డెందమందున జేరి యుందువు ॥శ్రీరామ॥

3 బాహ్యత్రిపుటిని మరచి ఎప్పుడునూ శ్రీరామ యనిస్మరణ జేసిన శాంతినిత్తువయా- అంతరత్రిపుటిని జేరనివ్వక సంత తము నినుగొలచి నప్పుడు ధ్యేయమగు పరమాత్మరూపై వ్యాపకంబై యుందువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

4 అంతరాంతర త్రిపుటియొందునా లక్ష్యార్థమెంచి స్పష్టపర
చిన జ్ఞానదృష్టికి-నావుపుట్టుకలు లేక కేవలాత్ముడవగుచు
ఎప్పుడు బయలు బ్రహ్మంబగుచు నీవే ద్వయము లేను
యుండువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

5 వాచకంబున రామయనియూను శ్రీరామ నిన్ను మానసంబున
చెదరనివ్వకను-జ్ఞానమందున జ్ఞప్తినుంచుక జ్ఞప్తికూడ
మరచియుంతట-తానునేనను వెరుక లేకను ప్రత్యగాత్ముడ
వగుదువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

6 రామరూపమె తంగెళ్ళెన్యుండు భక్తుల కెల్లను స్వానుభ
వమై తెల్పె ఆత్యుండు-అనుభవం చే యనుచు నెప్పుడు నప్పు
గాదరియాను వేగమె ఘట్టిగను దెల్పుదువు రామా॥శ్రీరా॥

73. తత్త్వము

(బేగడరాగము - మిశ్రగతి)

1 ఏది ఎటుల జరుగనౌనో యెరుగ నెవరి తరముగాదు -
వాదులాడ ఫలము గలదె వసుధ నెంతవారికైన ॥ఏది॥

2 పూర్వ పుణ్య పాప ఫలము కార్యరూపమై జనించు -
నిర్వహింతుననకు నీవు సర్వమయుని కరుణగాక ॥ఏది॥

3 పుట్టి భువిని బడియు మరల గిట్టువరకు ఖర్మఫలము - యిట్టి
దనగరాదు దీని దిట్టపరుపబోకుమెందు ॥ఏది॥

4 మానవ జన్మంబు ప్రభుని ధ్యానమునకు గలిగెననుచు -
జ్ఞానమొంది మరువనీకు న్యూనమా భవంబు విడదు ॥ఏది॥

5 జనన మరణ దుఃఖములను వెనక ద్రోయు వాడుగాదె - ఘనులటంచు పలుకు శ్రుతుల వినయమున భజింపవలదె ॥ఏది॥

6 గురుని కరుణ వలన తనదు గుర్తు దెలియవలెను గాని - తెరుచు శాస్త్రములను జదువ తన్నెరుగ గలరె భువిలో ॥ఏది॥

7 తన్ను దెలియకున్న మాయ ఎన్నడైన విడువబోదు - భిన్నమైన మార్గములకు యెన్నబోకు యెప్పుడైన ॥ఏది॥

8 చపల గుణములన్ని వీడి నిపుణతతో నిన్నుగాంచ - సఫలమాను జన్మఫలము అపరిమితానందమమురు ॥ఏది॥

9 వాసిగను దరియా హుస్సేన్‌షా దేశికుని సత్కరుణ వడసి - దోసిలొగ్గి ఖాశీమా నీ వాసించుము అదియె మేలు ॥ఏది॥

74, తత్వము

(శంకరాభరణము_మిశ్రగతి)

1 భావాతీతంబైనది సద్గురుమహిమ భవములంటకయున్నది- కావారములుమాని ఘనులానందముబూని నీవు నేనగాని తావుజేరిననిదియె ॥భావా॥

2 వెలిలోనిర్మలమైనది సద్గురుమహిమ కలకాలమునునున్నది- తులలేని పరసౌఖ్యమొసగూర్చి దృఢమైనబలమొసగి భవబంధముల బాపుచునున్నాది ॥భావా॥

3 అన్నిట తానైనది-సద్గురుమహిమ యెన్నవలవియుగానిది-మాన్నతో తను తా గన్నవారలవరమై సుస్నేహమాయుతో నెన్నడు గలియక ॥భావా॥

4 అండబాయకనున్నది-సద్గురుమహిమనిండినిజమైయున్నది-యెండమావులరీతినుండుజగమునుగనక-దండివారలమదిలో దయజూపె ధర్మాత్మమై ॥భావా॥

5 నెరప్రులన్ని దీర్చేది-సద్గురుమహిమ వేదావేద్యంబైనది - చరితాత్మమై దరియాగురు కరుణాకటాక్షమని-ధరను భూశిందాసు శరణనుచు మరువానది ॥భావా॥

75. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 నిన్ను దలచెద దేవ దేవా-నన్ను మన్నించి బ్రోవనిటు రావా - ఎన్న శక్యముగాని విశ్వపాలన నీవె-కన్న బిడ్డల రీతి కరుణతో జూతువట ॥నిన్ను॥

2 కపట వాంఛలలోన బొరలి-నీను కృపజూడకను మాయ వదలి - విపరీతములచేత విర్రవీగుచు భువిని-అపరాధినైతి నన్నాజ్ఞలో నిలుపుమని ॥నిన్ను॥

3 కల్ల జగమని దెలియలేక-వట్టి కలుషములజిక్కి- నినుగనక - ఆల్లిబిల్లిగ దిరిగి ఆయాసమున నీవె - చల్లగను రక్షింప స్వామి నను వెరవుతో ॥నిన్ను॥

4 ఎందరిని గాచితోవో మున్ను-ఇప్పుడు ఎందరుండిరో గొలువ నిన్ను - అందరిలో నేనొకడ నతిదీనుడను- విషయ బంధ ములు వెడలించి భవము బాపెద వనుచు ॥నిన్ను॥

5 సర్వ రూపకుడ వీవనుచు - బుధులు యుర్వీస్థలిని బలుక వినుచు-నిర్విచారంబుననునీవె సర్వంబనుచు-దుర్వివాదము విడువ దోడ్పడుదువని నమ్మి ॥నిను॥

6 అంతరాత్ముడవైన నీవు-ఘనము వింత వింతలకెల్ల పాదు - సంతోషమున నిన్ను స్వాంతమున పూజింప-చింతలన్నియు బాపి చెంత జేర్చెద వనుచు ॥నిన్ను॥

7 ధరను దరియా గురుని సేవా-సర్వధర్మములను తెలియుటకు త్రోవ - మరువక ఖాళీం మానసంబున నీదు-స్మరణ జేయగ పాపమతి సమయునంచు ॥నిన్ను॥

76. తత్వము

(మిశ్రగతి - నాదనామక్రియ)

1 గురువరుని సేవా-పరమార్థమును గురుతెరుగు త్రోవ- అరలేక నసిశమును మరువాక జేయుచును - స్థిరులైన వారలై యీదురితాబ్ధి తరియించి - పరమ పదవికి జేరు భాగ్యము బడయగల సద్భక్తులని మును-వరుసగా మహా నీయులెల్లరు ఒక్కరీతిగ బలుకి వినమె ॥గురు॥

2 యింగితపరులు యిష్టాయిష్టములులేని బుధులు - మంగళ కరమై చెలంగు సర్వాధారు సంగతిగని-విషయ ప్రసంగ

మేమియు లేక-హీనుగ లుగునటుండు మరువక ఆత్మరూపము
నెఱుగుకొరకై-భంగ మేమియు లేక శిష్యుని పాదములబాలించు
రెప్పుడు ॥గురువరుని॥

3 ఆదిఅంత్యము నుగాక నువెలిగే-బోధారూపమును శోధింప
గురుదేవు యాధారమేగాక-మేధావులకు యితర సాధాన
మేమౌను - నాదినీదని బలుకరాకను గాధలేమియు లేని
స్వ్యత్రభ గోదనల వాల్గొని పరమ-సుధామయుంబని గోలు
చుటకుగద ॥గురువరుని॥

4 అతివినయమునను సేవింప సద్గతి గాంచనవ్వను-మతిమంతులా
త్మార్థహితమెఱుంగగోర-శ్రీసతియేసర్వము దెల్పక్షితిపై
నవతరించి-పతితపావనమైన మార్గము - శ్రుతిహితంబుగ
జెల్పి దయతో-పతనమేమియు లేని నిర్మల వ్రతముజూపిన
వారె గురులని ॥గురువరుని॥

5 పతితపావనము శ్రీగురు దరియా పాదసేవనము-అతివినయ
మున తానా కాశా తీతంబైన-పరమాత్మ సేవించి బంధంబు
లనుత్రుంచి-పరము జెందుచునుండు ఖాళిం వదలకను-తన
హృదయమందున పదిలపరచెను భక్తితో గురుని॥గురువ॥

77. తత్వము

(మిశ్రగతి - ఆనందభైరవి)

1 గురునాధు సేవా తత్పరులైన - తరియింప తెరవౌను-
గతిగాంచుమా పరమానంద భరితమా భజియింపుమా -
వెరవులన్నియుదీర్చి ఈశ్వరుకరుణానుస్థిరమై వెలుగగమది

యెదురితాములున్నవె - తరుణమిదె నీపరిసి నిర్మల త్రోవ
జూచియు ధైర్యమున యేకోరత లేకున్నట్టి సత్పథ యిరవు
జేసుక నున్న మేలా ॥గురు॥

2 తెలిపినంతయెనీవు తెలివిలో జూచియు కలతలన్ని యువిడవె-
నిజతత్త్వార్థములవి జేసుక గూడవె - పలుభ్రాంతులను బోవ
ఫలమేమిగలుగదు- వెలుపలలోపల వెలిగేపరాత్పరు తలపు
లను దలచియు - సుధామృతధారలను గ్రోలుచు-భవాం
బుధి మెళుకువతో నీదంగ గలిగిన-తెలివియె తెలివియన
జెల్లును ॥గురునాథ॥

3 అతిరహస్యమైన శ్రీహరికథలు విని కన- మతిమంతులైరి
భువినీ-సర్వాత్మసంగతి దెలియగలరీయవనీ- అతులితమహా
పదవి వెదకిజూచేసు మలిన హితవుగలసిన వారి జతనుండుట
యెగాని - పతితులకుగనరాని సత్యవ్రతులు దీనిని స్వాను
భవమున-గతియటంచు నెరుంగువారలె-క్షితినిధన్యాత్మ
లయ్యెదరు ॥గురునాథ॥

4 గంగయమునలమధ్యసంగములో నీవువంగిస్నానము జేయ వే-
పరమాత్ముని తొంగిచూచుటె హాయియే - అంగలింగై
క్యమె అమృతపదవియనిపొంగిమహాత్ములు భోగ్యులయ్యెద
రిలను - ఇంగితుల గలిగినముగద నిస్సంగులై బరగుటకు
నిర్మల సంగతిని విడబాయకను భవసంగమును జేరగా
వలదిక ॥గురునాథ॥

5 దాసులఁ బ్రోచునె తెగినపనియైన శ్రీదేశికు మదినెంచవే సుజనులఁగూడి మోసములనుత్రుంచవె - వేసటలేకట్టి విధ మిదియె యెరిగిన గాసిగలుఁగగబోదు - కలలోనైననునీవు ఆశలన్నియు విడచి దరియాదేశిక ప్రభుజేర అఘములు బాసి సర్వో సుధీపదవిని వాసిగా గనవవును ఖాశీం॥గురు॥

78 తత్త్వము

(శంకరాభరణము - ఆది తాళము)

1 మానసమా గురుపాదతీర్థములు మరువక గ్రోలిన మర్త్యా దవునిక - జ్ఞానవశంబున ఘనునిగానకను - హీనగతితో నీవేలచెడెదవయో ॥మానసమా॥

2 మక్కువతోడుత మాధవుపదములు దిక్కనినమ్మితె చిక్కులువిడునో ॥మానసమా॥

3 జారతనంబున వారకాంతలతో జేరి సుఖించిన దారిదెలియ దిక -నారాయణయని నామముదలచిన ఘోరకలుషములు దూరమవునుగదె ॥మానసమా॥

4 ఉందుగాను దరియాగురుచరణము లందంబున యానందిం చెదు-సందియంబు సర్వంబు సమసునో ॥మానస॥

5 దోషదోషములు వేసట లటంచెను భాసురాత్ముని పఠియుం చును - నీఆశపాశములుఁ కోయ నిర్మలాప్రకాశము వాసిగ గల్గును ఖాశీమా ॥మానసమా॥

79. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 రామా నీదగునామమేమాని వర్ణింతు పామారత్వము
బాపరా - సామజా వరదూడవనుచు చక్కగా నామదిని
నిల్పి - నీమముతో నీనామ మెప్పుడు వేమరక భజియిం
పుచుంటినీ ॥రామా॥

2 మను ప్రహ్లాదుని బ్రోచి ఘనయశము వడసిన అనఘ
మూర్తి వీవెగా - దినదినము నీసత్యకథలను వినుచు మన
మున దలచుచుండెదు-మనుజులకు యిక జన్మ లేదని వినమె
ఆర్యులు దెలుపుచుండగ ॥రామా॥

3 మురహారియనుచు నీదరిజేరి యుంటిని కరుణా నాపై యుం
చరా - పరమపావన నీదునామము సతతమును మదిదలచు
చుంటిని-అరమరేలనో బ్రోచుటకు నీయాభిమతంబని దెల్ప
వేరా ॥రామా॥

4 దాతావు నీవని దరిజేరియుంటిని పాతకములు బాపరా -
పతితపావననీదునామము సతతమును మదిదలచు చుంటిని-
క్షితిని సావరప్పాలెమందునయతులితంబుగ వెలసియుండిన
॥రామా॥

5 దాసుడ ననుచు నీదాపుజేరియుంటి వాసుదేవా బ్రోవరా-
వేమరక నీనామమెప్పుడు ఆశచె మదిదలచుచుంటిని-ఖాశీ
మును దయనేలు దొరవని దోసిలొగ్గితి గాసి మాన్పరా
॥రామానీదగు॥

80. తత్త్వము.

(బేగడరాగం. ఆదితాళం.)

1 ఓ న్నమశ్శివాయను మంత్రం నాపాపములను తెగద్రుంచేనురా - నమశ్శివా యని నామమన్ను నందున నాగురు మూర్తి నాకు తెల్పెరా ॥ఓన్నమ॥

2 నా యనుబీజాక్షరము భూస్థానంబై యుండెనురా - గణపతి కెప్పుడు స్వానుభూతియై గమ్యంబై దనరారుచుండురా ॥ఓన్నమ॥

3 మాయను దెల్పిన యక్షరము మాయాతీతంబైనదిరా - యిమ్ముస్వాధిష్ఠంబున కిరవై నలువకు నెప్పుడు నానందింపుచు ॥ఓన్నమ॥

4 శి దెల్పినయీయాస్థిగ నామంసిద్ధయియున్నదిఘననామం-మణిపూరకమున మహనీయంబై వప్పగ విష్ణుకు వందన మొసగుచు ॥ఓన్నమ॥

5 వ రూపంబై వచ్చేనురా వైరాగ్యంబై దనరెనురా - వైరాగ్యంబన భ్రమరహితంబని రుద్రునకెప్పుడు- రూఢిగ మ్రొక్కుచు-ననాహతంబున నాదరింపుచును ॥ఓన్నమ॥

6 యావంతైన తేజమురా ఎల్లరుకును బోధింపరురా - క్షేత్రజ్ఞుడనుజీవుడు ఎప్పుడు కంఠంబున వలుకులు వచియింపుచు ॥ఓన్నమ॥

7 ఓంకారంబైదనరెనురా శ్రీగురుస్థానంబనవినరా - ఆరు చక్రముల కావలయున్నది తెరచిచూచిన తానైయున్న నేతినేతియని సిలోయున్నది శ్రీగురుతంగళ్ళాగ్యాలు తెల్పిరి ॥ఓన్నమ॥

8 మంత్రార్థంబని దెల్పెనురా సుబ్బదాసుసద్గురుమూర్తి-దీని నెప్పుడు ధ్యాన్నమొనర్చిన తిరిగిపుట్టరని దరియుడు దెల్పెను ॥ఓన్నమ॥

81. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 నిండీఅన్నిటయున్నదీ సద్గురుకరుణ నిగమాతీతంబైనది - తాను నేననియేటి భేదాము లేనట్టి - తావున యున్నట్టి తత్వజ్ఞులైనట్టి ॥నిండీ॥

2 హృదయాంతమైనాదదీ సద్గురుకరుణ నిటలాంతమైనదదీ - జ్ఞానజ్ఞానములకు తావులేకనుయెల్లా స్వానుభవులాకెల్ల - తావూనయున్నాది ॥నిండీ॥

3 బాధాలేకున్నాదదీ సద్గురుకరుణా బోధారూపంబైనది - సాధానములునాల్గు తెలియనేర్చియున్న - వేదవేద్యులకు బోధమైయున్నాది ॥నిండీ॥

4 ఖండమేమియుకానిదీ సద్గురుకరుణ దండివారికైనది-అండ బాయకనుండి కుండలాగ్రమునుండి - పండూగ సద్గురు పండీ యున్నాదదీ ॥నిండీ॥

5 చావుపుట్టువు కాపిది యెప్పుడు వక్కతీరుగ యున్నాదది-
నీవారశోకమునవిండి యున్నవారి భావమందున తానై
పండాగై యున్నాది ॥నిండి॥

6 దండివారు గన్నది సద్గురు మక్కావాసి రీతిగ నున్నది -
మండితముగ భాశిం మహనీయులెప్పుడు-భావాభావామైన
బయలు తానైనాది ॥నిండి॥

7 సద్గురుకరుణాయిది ఎప్పుడుతన స్వాంతమందునయున్నది-
గురుకృపలేనట్టి మనుజసంఘములకు తెలియశక్యముగాని
దరియాకు బోధించె ॥నిండి॥

82. తత్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 నీకు నములిలగలరె భాశింపా నిత్యప్రకాశ చేకొనవె-నను
కృపనుభాశింపా ॥నీకు॥

2 జోకతోడుత నిన్ను దలచెడు పాకమెరిగిన భక్తజనులను-
సాకగల సర్వాత్ముడవు-నీసదన మేసకలార్ధమయమా॥నీకు

3 వాచకంబున తెల్పుచుందువయా- భాశింవలీపా మాన
సంబున ఆజ్ఞయిస్తువయా- ఆజ్ఞకూడ లేనిదంచు వునికినీలో
చూపుచూను- పరమభక్తుల హృదయమాలో స్థాపితంబై
యుందువయ్యా ॥నీకు॥

4 బోధయందున శుకునివతుగాను-భాశింవలీపా నిష్ఠయందున
ధృవునిచూపును- ఐక్యమందున జ్ఞప్తిలేకను అంతరంబున
నీవెయయ్యును-పత్టుచూచిన అట్టెతోచుచు ఏమిలేకను
యుందువయ్యా ॥నీకు॥

5 వనరుగా ఆజ్ఞేయమందూన భాశింపలీపా పప్పుగాను ఆజ్ఞ
యిచ్చుచును-దనరుచును తాపత్రియంబుల తగులకెప్పుడు

లక్ష్యమందున - మేటి శిఖరము నను నీవై సాటిలేని స్వామివి గను ॥నీకు॥

6 నీలతోయద మధ్య మందున - ఖాశీంవలీషా నిరవుగాను సౌజ్ఞ యిచ్చుచును-తుదయు మొదలు లేని నీవై సదయుడవై యుండగాను-నీవు నేనను గుర్తులేని తావునీవని దరియ కొసగిన ॥నీకు॥

1. మంగళహారతి

(తోడిరాగము. మిశ్రగతి)

1 మంగళముగురు దేవా మమ్మేలుటకురావ ॥జయమంగళము॥ సంగరహిత పీవ ప్రసంగము వనులేవా ॥జయ॥

2 నింగిపోలికనుండి భవభంగములు లేకుండి - నింగితులలోనుండీ విశ్వాత్మవైతివండీ ॥జయ॥

3 ఏకమైననీవు యీలోకమున గనరావు - సాక నేర్చినావు సజ్జనులను గన్నావు ॥జయ॥

4 ఆయకమలములలో ఆధారమైతి వెటులో-నూరిజనులమదిలో సుఖరూపువైతి విలలో ॥జయ॥

5 రక్షకుడైనదరియు గురు శిక్షగలుగుటరయు - మోక్షమార్గమిదియా దీక్షవిడకగలియు ॥జయ॥

6 ధర్మపథమటంచు ఖాశీందాసు నిన్నుగొలుచు - మర్మమై నివసించు నీమార్గమెరుకవరచు ॥జయ॥

2. మంగళహారతి.

(జేహాగ్ రాగము-మిశ్రగతి)

1 మంగళహారతులివ్వరే గురుదేవునకును॥మంగళ॥ మంగళహారతులివ్వరె లింగభంగమైనగురుని - సంగము వను విషయముల నెరుంగరాని సంగ తెదిగి ॥మంగళ॥

2 సాటిగలిగి నాటిదాటియు మమ్మార్గలలోన బోటియున్న చోటుదెలిసియు - మేటిశిఖరమునను గురునితోటిగలియు బాటదెలిసి-దీటులేని ప్రభుడటంచు మాటిమాటికిని స్మరించి ॥మంగళ॥

3 దీక్షగలిగి రక్షకుండని వీక్షించి సర్వాపేక్షలెల్లవీడ మేలని- శిక్షగలిగి మోక్షదాత పక్షమునను నిలువ మనకు- అక్షయమగు సుఖమొసంగు పక్షపాత రహితుడనుచు ॥మంగళ

4 చింతచింత లేమిలేకను ఆనందమయుడె - అంతరాత్మగాను నిలచేను-పంతములకు తావులేని శాంతిగలిగి స్వాంతమునను- భ్రాంతిరహితమైన దేవు చెంత జేరి చింతపీకి ॥మంగళ॥

5 యెల్లలోకములకు తానైయై విశ్వాత్ముడనుచు యుల్లము లలోనుండు దేవుడై-చల్లనై సత్కృపనుగోరు యెల్లమానవు లను బ్రోవ-తల్లిదండ్రి దాతయవుచు ధర్మములను దెలుపు ననుచు ॥మంగళ॥

6 ధరను కుందువారిపురమునను భక్తులను బ్రోచు దరియు గురుడె దైవమానన-వెరుకగలిగి వేదవేద్యు స్మరణజేయు మేలటంచు-మరువులేక ఖాళీందాను శరణుజేయు శాశ్వతు నకు ॥మంగళహారతులివ్వరె॥

3. మంగళహారతి.

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరముగ వెల్గు చిన్మయరూపును ప్రాపాకమైయుండు బ్రహ్మమునకూ -రాకాపోకలుచూడా యేకమైయుండు - నిరాకారమూర్తియా లోకారుధ్యానకు ॥మంగళ॥

2 అరమరిలేనట్టి ఆర్యవరులకు నెల్ల స్థిరమైన పదవనుచు తేట పరచీ - భరియించిసర్వము భ్రమరూపమూను మాన్పి- గురుతేమియులేని గురువర్యానకునూ ॥మంగ॥

3 మండలంబుల నెల్ల దండిగధరియించి అండజేసువారి నాదరించి - ఖండాముగాకయూ ఖండరూపము నాపై నిండు చంద్రుని వలెనుండు మహాసీయునకునూ ॥మంగళము॥

4 మోదమలరగ తాను పాదుదెల్పియు వట్టి గాథాలనెల్లాను కడకుద్రోచి- వేదాంత వేద్యుడై సాధుజనులకు నెల్లా బోధ పరచిన దరియా పుణ్యమూర్తికిని ॥మంగ॥

5 దాసాదాసుడైన ఖాశీమునుద్బోచె యీశూడవైన విధం దెల్పి-మోసమేమియు లేనభ్యాసము చేయించి గాసిదీర్చినట్టి కరుణాకరుణాకూ ॥మంగళము॥

పూజపాట.

(కాంభోజిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజసేయరె సద్గురుదేవు పూజసేయరె ॥పూజ॥
పూజసేయరె మంచిపుణ్యాత్ములై మీరు - రాజితమహా మహారాజరాజౌ గురుని ॥పూజ॥

2 ముయ్యేటిజలకముచె ముందుజలకము వార్చి - వెయ్యి రేకుల మధ్య వెలయు సర్వాత్మునకు ॥పూజసేయరె॥

3 సత్వమనియెడు మంచిచలువ వస్త్రిములు - మహాత్మున కర్పించి మరియాదతో గురుని ॥పూజ॥

4 సందియములులేని గంధంబు నిటుదెచ్చి - అందంబుగను మేన నలది నిశ్చితు లవుచు ॥పూజ॥

5 శాంతమానిగ మంచిసద్గుణంబులు పుష్ప - బంతులుగను
కూర్చి పరమాత్మపైనుంచి ॥పూజ॥
6 కామాది శత్రుల కదలకుండగబట్టి - నీమముతోడను
ధూపము మొనర్చియు ॥పూజ॥
7 న్యూనంబులేని సుజ్ఞానంబనియెడుజ్యోతి - పూని వెల్గించిన
పూజ్యుడౌ దేశికున ॥పూజ॥
8 అహమని స్ఫురియించు యజ్ఞానమును దెచ్చి - మహా
నైవేద్యము జేసి మర్యాదతో గురుని ॥పూజ॥
9 కుడియెడమలబట్టి కుంభకంబుననిల్పి - తడబడకను నిదియె
విడియంబనుచు నిచ్చి ॥పూజ॥
10 నేర్పరితనమను కర్పూరమును గురుని - కర్షణమనియును
హారతిగను నిల్పి ॥పూజ॥
11 అరలేక దరియౌగురు చరణాబ్జముల కొరగి - మరువకను
ఖాశింమదినిల్పి మహనీయు ॥పూజ॥

2 పూజపాట.

(దన్యాశిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజింతు గురురాయ పుణ్యస్వరూప - శ్రీరాజాధిరాజ
మహారాజమహనీయ ॥పూజింతు॥
2 వాసనత్రయములుదీసి గంధముజేసి - దేశికప్రియ మీ
దేహముపైనలది ॥పూజింతు॥
3 సుగుణములన్నిటి సుమమాలగాగూర్చి - సగుణుడవు నీకు
హారముగాను ॥పూజింతు॥
4 తాపత్రయములను రగులక నేప్రొద్దు - నీపాదములకును
ధూపముగను వేసి ॥పూజింతు॥

5 మనసేంద్రియములను మరలించి నినుజూడ - ఘనమైన జ్ఞానమును దీపముగ బెట్టి ॥పూజింతు॥
6 నేను నేనను దోచ హాసిగలిగించేడు - మేనిగుణములు మాని నైవేద్యమిడి ॥పూజింతు॥
7 దరియాగురువరుదేవు కరుణవడిసినయట్టి - పరిపూర్ణులను గలసి భక్తగ్రంధులతోడ ॥పూజింతు॥
8 ఖాశీందాసుని వేసటలనుదీర్చి పోషించి దయనేలు - యీశుడె గురుడనుచు ॥పూజింతు॥

1. జోలపాట

(లాలిపాటమాదిరి-మిశ్రగతి)

1 జోజోజో గురురాయ జోజోజో మహనీయ - జోజోజో సుఖరాయ జోజోజో సదయా ॥జో॥
2 నీవారశోకముననిలచి వర్తింపభావంబునబుధులు ప్రస్తుతి యొనర్ప - కేవలుడవై భువిని కీర్తిని వహింప - నీవేగా భవములను నిమిషమున ద్రుంప ॥జో॥
3 దిశలెల్లనిండియును దివ్వెలను ద్రోచి - వశమైలేవని నిన్ను వర్ణింప నెంచి వినుకజెందని భక్తవితతినిటు గాంచి - రశికులను జేయుదు విరాగముననుంచి ॥జో॥
4 సాధనంబులు నాల్గు స్తంభములుగాను - వేదాచతుష్టయము ను త్రాళ్ళతోను- మోదమలర గురునిబోధ తొట్టిగను సాధనంబునగూర్చి సఖులు లందరును ॥జో॥
5 పరమాత్మరూపమై ప్రభలు నినునిలపి- సిరముగానుంచె దరు దీనతనుబాపి - తెరవులన్ని యుబ్రోవు విధములను జూపి - కరుణించె దవునీలో ఘనముగాగలపి ॥జో॥

6 క్షితిని దరియాగురుడై శివరూపుడనుచు- సతతమును మది
లోను సాక్షిగాగనుచు- వెతలన్నియుబాయుటకు విధమి దే
యనుచు-వ్రతముగను ఖాళీం హితవుగా దలచు ॥జో॥

1 మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-ఆదితాళం)

1 సాక్షివై జగముల వీక్షింపుచు బుధులరక్షించ గురుదేవా
 మేలుకో॥
2 పక్షపాతములేని ప్రభుడవు నీవనుచు దీక్షగలిగున్నారు॥ మే
3 నిండుసమాధిలో పండియున్నా నీవు పండితులను బ్రోవ ॥ మే
4 యండజేరినవారి ఆదరించెదుకొరకు దండిదైవమునీవే ॥ మే
5 మేరుశైలముపైని ధీరుడవై నీవు వేరులేకున్నావు మేలుకో॥
6 కారణపతి వనుచు కాంక్షించి భక్తులు కాచియున్నా
రయ్యా ॥ మేలుకో॥
7 లోకలోకములేమిగాకను నీవెయై యేకమైయున్నావు ॥ మే
8 సాకెరవని జనులాకోని నీకృపకు చేకొనియున్నారు ॥ మే
9 జగములసృష్టించి జగతిభావముగాక మిగిలినీవున్నావు ॥ మే
10 దిశలెల్లదిగనాడి విగతకల్మషులెల్ల సుగతి గనన్నారు॥ మే
11 వాసిగదరియా గురువరుడవై నీవిట్లుభాసిల్లుచున్నావు ॥ మే
12 ఆసించి తంగెళ్ళదాసు నీసేవాకదాసిలొగ్గున్నాడు ॥ మే॥

2, మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-మిశ్రగతి)

1 సత్యమవుచు సర్వేశ్వరుని జేయుచు సాదుబృందము - నిత్య
ముక్తిని గోరుచును భువినిలచియున్నారు గురుపతి ॥ మే॥

2 ఆపదోద్ధారకుడవనుచును తాపసోత్తములెల్లనిన్నె-తేప
తేపకు దలచుచూను నీదావునను న్నారు గురుపతీ ॥మే

3 భిన్నమేమియుగాక నీవె అన్నిరూపములైతి వనుచు
ఆపన్నులై నీపాదసేవను బాయకున్నారు గురుపతీ ॥మే

4 మేరుశిఖరమందు నిలచినధీరుడవు నీవనుచు భక్తులు -
వేరుసేయక నీదుకృపకై వేచియున్నారు గురుపతీ ॥మే।

5 తలపులుడిగేచోటనీవె దాగియున్నా వనుచు దెలిసియు-
మెళుకువతో బుధులెల్ల నినుగని మెలగుచున్నారు గురు
పతీ ॥మేలుకో॥

6 సదయహృదయ నివాసనీదగు సదనమున సర్వంబుగలదీ-
వదలకను నిన్నాశ్రయించిన కదలకున్నావు గురుపతీ ॥మే।

7 యెల్ల లోకములనుభవించె వేదవేద్యుడ వనుచునిన్నే-
యుల్లమున యూహించి విషయము లొల్లకున్నావు
గురుపతీ ॥మేలుకో॥

8 వాసిగను దరియాహుశ్శేన్‌షా దేశికుడవని దీక్షజేయుచు-
ఖాశీమయ్యయె నీవటంచును కాచియున్నాడుగురుపతీ ॥మే॥

—:గద్య:—

ఇది శ్రీ దరియా హుశ్శేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథము సమాప్తము:
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.